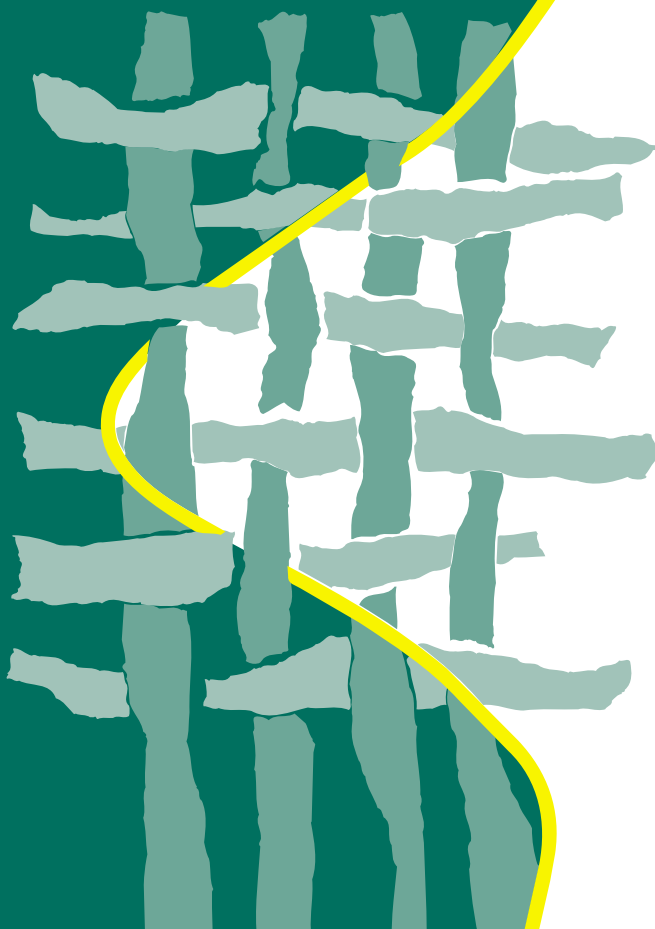

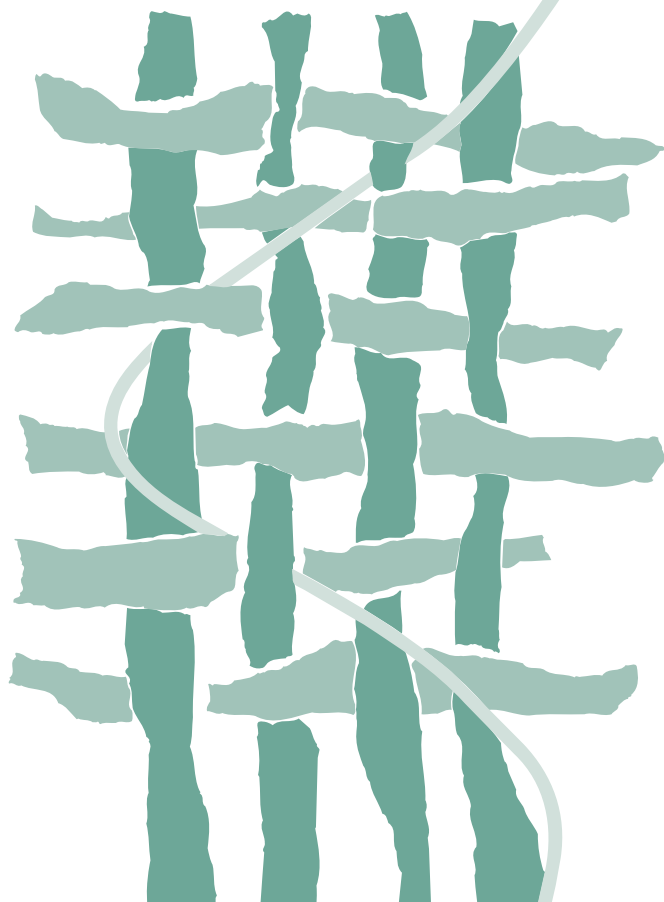
Europeiska Ombudsmannen

ÅRSRAPPORT FÖR 1999

Europeiska Ombudsmannen

ÅRSRAPPORT FÖR 1999

Nicole Fontaine
Ordförande
Europaparlamentet
rue Wiertz
B - 1047 Bryssel

Strasbourg i april 2000

Fru ordförande,

I enlighet med artikel 195.1 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 3.8 i Europaparlamentets beslut om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning överlämnar jag härmed min rapport för år 1999.

Jacob Söderman
Europeiska unionens ombudsman

1	FÖRORD	11
2	KLAGOMÅL TILL OMBUDSMANNEN	15
2.1	DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN FÖR OMBUDSMANNENS ARBETE	15
2.2	DEN EUROPEISKA OMBUDSMANNENS ÄMBETSOMRÅDE	16
2.2.1	“Administrativt missförhållande”	17
2.2.2	Kodex för god förvaltningssed	20
2.3	KLAGOMÅLS TILLÅTLIGHET	20
2.4	GRUND FÖR UNDERSÖKNINGAR	21
2.5	GRANSKNING AV KLAGOMÅLEN	21
2.6	RÅD ATT KONTAKTA ANDRA INSTANSER SAMT ÖVERLÄMNANDEN	22
2.7	OMBUDSMANNENS BEFOGENHETER ATT FÖRETA UNDERSÖKNINGAR	23
2.7.1	Hörande av vittnen	23
2.7.2	Kontroll av handlingar	24
2.8	BESLUT EFTER EN UNDERSÖKNING AV OMBUDSMANNEN	25
3	BESLUT EFTER UNDERSÖKNINGAR	27
3.1	ÄREN DEN DÄR INGA ADMINISTRATIVA MISSFÖRHÅLLANDEN FÖRELEGAT	27
3.1.1	Europaparlamentet	27
	<i>INSYN I HANDLÄGGNINGEN AV ETT UTTAGNINGSPROV ANORDNAT AV EN POLITISK GRUPP I EUROPAPARLAMENTET</i>	<i>27</i>
	<i>ANSÖKAN OM ETT “ROBERT SCHUMAN-STIPENDIUM”: PÅSTÄDD UNDERLÅTENHET AV PARLAMENTET ATT LÄMNA SVAR</i>	<i>33</i>
	<i>TIDSBEGRÄNSNING FÖR INLÄMNANDE AV LÄKARINTYG</i>	<i>35</i>
3.1.2	Europaparlamentet och Europeiska kommissionen	38
	<i>TILLGÅNG TILL INTRESSEREGISTER</i>	<i>38</i>
3.1.3	Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen	41
	<i>CENTRET FÖR INDUSTRIELL UTVECKLING: KOMMISSIONENS ANSVAR</i>	<i>41</i>
3.1.4	Europeiska kommissionen	44
	<i>LÄMPLIG MOTIVERING AV BESLUT</i>	<i>44</i>
	<i>BEHANDLING AV ETT KLAGOMÅL MOT DE BRITTISKA MYNDIGHETERNA</i>	<i>47</i>

VÄGRAN ATT LÅTA EN KANDIDAT I ETT UTTAGNINGSPROV FÅ ETT EXEMPLAR AV DET RÄTTADE PROVET.....	52
ARGENTINSKA EXAMENSBEVIS FÖR TANDLÄKARE.....	57
BEHANDLING AV ETT KLAGOMÅL I ENLIGHET MED ARTIKEL 86 I EG-FÖRDRAGET.....	61
UTLÄMNANDE AV EN UTVÄRDERINGSRAPPORT.....	63
FÖRSENING I BEHANDLINGEN AV ETT KLAGOMÅL OM STATLIGT STÖD.....	66
KONKURRENSHÄMMANDE STÖD TILL GRISPRODUKTION.....	69
REGIONALA OLIKHETER I FÖRMÅGAN ATT UPPFYLLA VILLKOREN I EN ANBUDSINFORDRAN	72
BESLUT OM ATT AVSLUTA ETT ARTIKEL 169 (NY ARTIKEL 226)-KLAGOMÅL.....	74
KONFIDENTIELL BEHANDLING AV ANBUDSFÖRFARANDE.....	80
UPPHÅVANDE AV ETT ANBUD AV DEN GREKISKA REGERINGEN (ARTIKEL 226 I EG-FÖRDRAGET).....	82
BIDRAG FRÅN THERMIE TILL ETT VINDKRAFTSPROJEKT: PÅSTÄDD UNDERLÅTENHET ATT UNDERSÖKA PROJEKTET.....	88
PÅSTÄDD UNDERLÅTENHET ATT INLEDA ETT ÖVERTRÄDELSE-FÖRFARANDE MOT FÖRENADE KUNGARIKET FÖR ÖVERTRÄDELSE AV DIREKTIVEN 77/187/EEG OCH 76/207/EEG.....	94
GRANSKNING AV EN UPPDRAGSTAGARES BOKFÖRING.....	98
PÅFÖLJDEN INOM RAMEN FÖR GEMENSKAPENS BESTÄMMELSER OM MARKNADEN FÖR MJÖLK.....	102
KOMMISSIONENS HANDLÄGGNING AV ETT KONKURRENSÅRENDE.....	105
3.1.5 Europeiska centralbanken	113
SPRÅKREGLER FÖR GEMENSKAPENS INSTITUTIONER.....	113
3.2 ÄRENDE SOM AVSLUTATS AV ANDRA ORSAKER	114
3.2.1 Europeiska kommissionen	114
TACIS-PROGRAMMET: VÄGRAN ATT BETALA EN FAKTURA.....	114
VÄGRAN ATT LÅTA EN SÖKANDE DELTA I UTTAGNINGSPROVET KOM/A/12/98.....	115
3.3 ÄRENDE SOM LÖSTS AV INSTITUTIONEN	115
3.3.1 Europeiska kommissionen	115
KLAGOMÅL OM ÖVERTRÄDELSE AV GEMENSKAPSRÄTTEN: PÅSTÄDD UNDERLÅTENHET AV KOMMISSIONEN ATT ERKÄNNA MOTTAGANDET AV ETT KLAGOMÅL.....	115
KOMMISSIONENS OMRÖVNING AV FINANSIERINGEN AV ETT PROJEKT OM STÖD TILL VÅLDSOFFER I BASKIEN.....	117
ÅTERBETALNING AV ETT BIDRAG INOM SOKRATESPROGRAMMET.....	120
UNDERLÅTENHET AV KOMMISSIONEN ATT UTFÄRDA ETT TILLÄGG TILL ETT PHARE-KONTRAKT.....	122
ERSÄTTNING FÖR SÖKANDES RESEKOSTNADER VID ETT OGILTIGFÖRKLARAT PROV.....	123
BETALNING AV KLAGANDENS FAKTUROR.....	124
UNDERLÅTENHET ATT BESVARA EN FÖRFRÅGAN - INTERREGIONALA PROJEKT.....	126
PÅSTÄDD UNDERLÅTENHET AV KOMMISSIONEN ATT BETALA.....	128
DRÖJSMAÅL MED UTBETALNING AV ERSÄTTNING FÖR RESEKOSTNADER.....	129
3.4 VÄNSKAPLIGA FÖRLIKNINGAR SOM ÅSTADKOMMITS AV OMBUDSMANNEN	131
3.4.1 Europeiska kommissionen	131
FULL BETALNING MED RÄNTA FÖR EN REGIONAL SAMORDNARE.....	131

3.5	ÄRENDEN SOM AVSLUTATS MED EN KRITISK ANMÄRKNING FRÅN OMBUDSMANNEN	134
3.5.1	Europaparlamentet	134
	SKÅL FÖR UNDERKÄNNANDE I ETT UTTAGNINGSPROV	134
3.5.2	Europeiska unionens råd	138
	UNDERLÅTENHET ATT LÄMNA SVAR.	138
3.5.3	Europeiska kommissionen	139
	KOMMISSIONENS ANSVAR NÅR DET GÄLLER ATT UNDERSÖKA PÅSTÅENDEN OM OEGENTLIGHETER I SAMBAND MED EG-FINANSIERADE PROJEKT	139
	UNDERLÅTENHET ATT ANGE SKÅLEN TILL ATT ETT KLAGOMÅL AVSLUTATS	144
	PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET AV EUROPEISKA KOMMISSIONEN ATT NOGA KONTROLLERA UTBETALNINGEN AV GEMENSKAPSMEDEL. ALLMÅN TILLGÅNG TILL KOMMISSIONENS HANDLINGAR.	149
	VÄGRAN ATT LÄMNA UT HANDLINGAR I SAMBAND MED ETT DOMSTOLSFÖRFARANDE	157
	KOMMISSIONENS FÖRFARANDE VID UNDERSÖKNING AV PÅSTÅDD ÖVERTRÄDELSE (ARTIKEL 226 I EG-FÖRDRAGET)	161
	OBSVARADE BREV	167
	ANNULLERING AV EN UPPHANDLING	170
	UNDERLÅTENHET ATT LÄMNA INFORMATION TILL EN TACIS-KONSULT	176
	DEN ADMINISTRATIVA OCH EKONOMISKA HANDLÄGGNINGEN AV ETT PROJEKT.	179
	BESKATTNING AV TACIS-STÖD TILL RYSSLAND	188
	AVSLUTANDE AV ETT ANTI-DUMPNINGSFÖRFARANDE	193
	UPPSKJUTANDE AV ETT MUNTligt PROV PÅ GRUND AV SÄRSKILDA OMSTÄNDIGHETER	200
	OSKÅLIGT DRÖJSMÅL MED ATT BESVARA BREV.	203
	EUROPEISKA KOMMISSIONENS ALLMÅNNA UTTAGNINGSPROV: UTTAGNINGSKOMMITTÉNS VÄGRAN ATT GE DE SÖKANDE TILLGÅNG TILL SINA RÄTTADE PROV	206
3.6	FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER AV OMBUDSMANNEN	212
3.6.1	Alla institutioner, organ och decentraliserade organ	212
	BESLUT MED FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER OM ANTAGANDE AV EN KODEX FÖR GOD FÖRVALTNINGSSED	212
3.6.2	Europaparlamentet	219
	OTILLBÖRLIGT DRÖJSMÅL OCH UNDERLÅTENHET ATT LÄMNA SVAR TILL SÖKANDE I EN DESIGNTÄVLING	219
3.6.3	Europeiska kommissionen	223
	UNDERLÅTENHET ATT LÅTA EN TJÄNSTEMAN ÅTERINTRÄDA I TJÄNST EFTER TJÄNSTLEDIGHET UTAN LÖN AV PERSONLIGA SKÅL	223
3.7	FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER SOM ANTAGITS AV INSTITUTIONERNA	231
3.7.1	Europeiska unionens råd	231
	EN AKTUELL FÖRTECKNING ÖVER ÅTGÄRDER SOM ANTAGITS INOM OMRÅDET RÄTTSLIGA OCH INRIKES FRÅGOR.	231

3.7.2	Europeiska kommissionen	232
-------	-------------------------	-----

	ETT REGISTER ÖVER KOMMISSIONENS HANDLINGAR	232
--	--	-----

3.8	FÖRFRÅGNINGAR FRÅN NATIONELLA OMBUDSMÄN	237
------------	--	------------

	ÅTERBETALNING AV EN TILLÄGGSavgift PÅ MJÖLK	237
--	---	-----

	SKATTEUNDERLAG FÖR BERÄKNING AV MERVÄRDESSKATT	241
--	--	-----

	TOLKNING AV KOMMISSIONENS FÖRORDNING 1251/70	241
--	--	-----

3.9	UNDERSÖKNINGAR PÅ OMBUDSMANNENS EGET INITIATIV	244
------------	---	------------

	UNDERSÖKNING PÅ EGET INITIATIV OM ALLMÄNHETENS TILLGÅNG TILL HANDLINGAR VID GEMENSKAPENS VÄXTSORTSMYNDIGHET, EUROPEISKA ARBETSMILJÖBYRÅN, EUROPOL OCH EUROPEISKA CENTRALBANKEN	244
--	--	-----

4	FÖRBINDELSER MED EUROPEISKA UNIONENS ÖVRIGA INSTITUTIONER	259
----------	--	------------

4.1	EUROPAPARLAMENTET OCH UTSKOTTET FÖR FRAMSTÄLLNINGAR	259
------------	--	------------

4.2	EUROPEISKA KOMMISSIONEN	260
------------	--------------------------------	------------

4.3	EUROPEISKA UNIONENS RÅD	261
------------	--------------------------------	------------

4.4	EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL	262
------------	--	------------

4.5	EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN	262
------------	---	------------

4.6	REGIONKOMMITTÉN	262
------------	------------------------	------------

5	FÖRBINDELSER MED NATIONELLA OMBUDSMÄN OCH LIKNANDE ORGAN	263
----------	---	------------

5.1	KONTAKTNÄTET	263
------------	---------------------	------------

5.2	SAMARBETE VID HANDLÄGGNING AV KLAGOMÅL	263
------------	---	------------

5.3	SAMARBETE MED REGIONALA OMBUDSMÄN OCH LIKNANDE ORGAN	263
------------	---	------------

5.4	SAMARBETE MED NATIONELLA OMBUDSMÄN I ANSÖKARLÄNDERNA	264
------------	---	------------

6	PUBLIC RELATIONS	267
----------	-------------------------	------------

6.1	ÅRETS HÖJDPUNKTER	267
------------	--------------------------	------------

6.2	KONFERENSER OCH MÖTEN	270
------------	------------------------------	------------

6.3	ÖVRIGT	277
------------	---------------	------------

6.4	MEDIAKONTAKTER	280
7	BILAGOR	285
A	STATISTIK	285
B	OMBUDSMANNENS BUDGET	290
C	PERSONAL	293
D	VAL AV EUROPEISKA OMBUDSMANNEN	296

1 FÖRORD

Det är resultaten som räknas

En ombudsmans arbetsuppgifter kan beskrivas på många olika sätt. Hans insatser bör höja kvaliteten på den offentliga förvaltningen från medborgarnas synpunkt sett, förbättra relationerna mellan medborgarna och förvaltningen, tillhandahålla normer för god förvaltningssed, avhjälpa fall av administrativa missförhållanden och mycket mera. Den viktigaste uppgiften är att ingripa för att bistå medborgarna så att de behandlas på ett korrekt sätt och snabbt får vad de har rätt att förvänta sig av förvaltningen.

Under året har enligt min uppfattning Europeiska ombudsmannens verksamhet nått den nivå som man har rätt att förvänta sig av ett organ som bara funnits i drygt fyra år och består av 25 personer som arbetar i ett relativt komplext rättsligt och administrativt sammanhang.

Under 1999 fick vi 1 577 klagomål (jämfört med 1 372 under 1998), inledde 206 undersökningar (171 under 1998) av eventuella administrativa missförhållanden och tog fem egna initiativ (jämfört med bara ett under 1998). Av de klagomål där det företogs en undersökning avslutades 27 med en kritisk anmärkning mot institutionen eller organet i fråga, 62 löstes av institutionen till klagandens förmån, i ett fall uppnådde man en vänskaplig förlikning och tio förslag till rekommendationer framlades för att avhjälpa administrativa missförhållanden (jämfört med endast ett under 1998). Av förslagen till rekommendationer godkändes två omedelbart och ett ledde till en särskild rapport till Europaparlamentet. Institutionen i fråga godkände senare rekommendationen i den särskilda rapporten. I 107 ärenden (96 under 1998) upptäcktes inga administrativa missförhållanden, men klaganden fick en fullständig förklaring till varför det omtvistade beslutet hade fattats.

Vi har vidare med endast ett fåtal undantag lyckats bekräfta mottagandet av klagomål inom en vecka, och inom en månad besluta om de är tillåtliga. Målet att ärenden efter en undersökning skall vara avslutade inom ett år har ännu inte uppnåtts. Ca 40 mer än ett år gamla ärenden är fortfarande oavslutade, men balansen håller långsamt på att minska. Det finns alltid mer att göra för att utveckla verksamheten i syfte att uppnå bättre resultat för medborgarna, men det är uppenbart att 1999 har varit det bästa året hittills. Det bör understrykas att institutionerna och organen själva har löst 62 ärenden (51 under 1998). Det innebär att de faktiskt själva åstadkommit en vänskaplig förlikning då ombudsmannen gjort dem uppmärksamma på ett klagomål. Detta är mycket bra för klagandena eftersom det sparar dyrbar tid. Det visar också att det inom förvaltningen finns den rätta inställningen när det gäller att avhjälpa felaktigheter, vilket måste nämnas som ett tecken på en uppriktigt positiv attityd till medborgarna.

Twister

Det konstruktiva samarbete som vi haft med gemenskapens institutioner och organ har gjort att vårt arbete för medborgarna i Europa har blivit mera effektivt. I de flesta fall har institutionerna och organen svarat i tid och lämnat en uttömmande förklaring till de påstådda missförhållanden som

klagandena anmärkt på. Detta har gjort det lättare att upptäcka viktiga aspekter av ett ärende och vad som egentligen förekommit. Vissa problem återstår dock när det gäller Europeiska kommissionen vars verksamhet varit föremål för de flesta av ombudsmannens undersökningar: 163 av 206.

Kommissionen försökte än en gång ta upp tankegången att kommissionens tolkning av gemenskapsrätten endast kan prövas av EG-domstolen och inte av Europeiska ombudsmannen. Denna diskussion behandlas mera ingående i själva årsrapporten. Låt mig endast säga, och jag hoppas att det är sista gången jag behöver betona detta, att det aldrig är god förvaltningssed att inte följa lagen, dvs. de regler och principer som är bindande för en gemenskapsinstitution eller -organ. I de två europeiska länder där den nationella ombudsmannen inte får pröva ärenden där möjligheten till domstolsprövning står till buds, är denna begränsning uttryckligen angiven i lagstiftningen. Detta gäller inte för Europeiska ombudsmannens uppdrag, som är fastställt i Maastrichtfördraget.

Om ombudsmannens verksamhet dessutom kan förhindra onödiga tvister och därigenom underlätta domstolens för närvarande tunga arbetsbörda förefaller detta vara enbart positivt för alla parter. Det kan också påpekas att, på grund av de begränsningar som enligt gemenskapsrätten gäller för att vända sig till domstol, tycks ombudsmannen i många fall där olagliga handlingar påståtts ha begåtts av gemenskapens institutioner och organ vara medborgarnas enda hjälp. Det är självklart att ombudsmannens beslut alltid följer gemenskapsdomstolarnas rättspraxis.

En annan diskussion med kommissionen som tagit mycket tid i anspråk gällde ombudsmannens rätt att ta del av handlingar. Denna fråga behandlades mera ingående i årsrapporten för 1998. Även om ett tillfredställande resultat uppnåddes även under 1999 efter de sedvanliga missförstånden och egendomliga argumenten har jag för Europaparlamentet lagt fram ett initiativ till ändring av den del av ombudsmannens stadga som leder till dessa tvister. Det bör understrykas att det för samtliga ombudsmannakanslier är viktigt att, på samma sätt som Olaf, ha obegränsad tillgång till de handlingar som behövs för undersökningen av ett klagomål. I annat fall får medborgarna inget förtroende för ombudsmannens undersökningar. Samtidigt är det helt klart att ombudsmannen måste respektera att handlingar är konfidentiella, då detta har beslutats på ett korrekt sätt, och inte offentligt avslöja deras innehåll. Jag hoppas verkligen att Europaparlamentet kraftfullt kommer att stödja detta initiativ och att de övriga institutionerna kommer att godta mina argument i denna fråga.

Öppenhet

Inga verkliga framsteg i fråga om insyn och öppenhet har gjorts under detta år. Kommissionen skulle ha utarbetat ett förslag till förordning om allmänhetens tillgång till handlingar i enlighet med artikel 255 i EG-fördraget, men inget sådant förslag offentliggjordes under året. Endast vissa förslag till åtgärder läckte ut till allmänheten och möttes oftast av hård kritik från journalisternas organisationer och andra intressenter inom området. För ombudsmannen är detta en viktig fråga, eftersom brist på information och felaktig information fortfarande är den oftast förekommande anklagelsen i klagomålen (23%).

Effektiviteten, som ofta anförs för att man skall behålla den traditionella konfidentialiteten, förefaller vara ett rätt paradoxalt skäl. Var det verkligen effektivt när Santers kommission tvingades avgå i mars och i ett halvår lämnade unionens verksamhet nära nog handlingsförlamad i brist på ledning av en aktiv kommission? En viktig orsak till avgången var det som skett bakom konfidentialitetens täckmantel. Erfarenheten visar dessutom att öppenhet i förvaltningen, något som tillämpas i många medlemsstater, tydligen är ett effektivt medel mot bedrägerier och korruption, medan slutna och hemliga förfaranden när det gäller offentliga angelägenheter tycks inbjuda till bedrägerier och korruption. Jag anser det betänkligt att de som motsätter sig de växande kraven på större öppenhet bortser från denna viktiga synpunkt.

Vilka deras argument och skäl än må vara kvarstår det faktum att deras envisa motstånd mot att göra unionens förvaltning mera tillgänglig och modern skymmer de närmare enskildheterna när det gäller Europeiska unionens medel, som är ett av de områden där unionen är mest utsatt för kritik. Bäst av allt är förebyggande åtgärder - även den allra bästa polissstyrka kan i efterhand endast ta itu med en ringa del av den oönskade verksamhet som kan förekomma på detta område.

Vad är god förvaltningssed?

I årsrapporten för år 1997 gav vi en definition på begreppet administrativt missförhållande som Europaparlamentet enhälligt antog och som nu är allmänt vedertagen. För att fortsätta på den inslagna vägen lämnade vi i juli 1999 ett förslag till kodex för god förvaltningssed. Kommissionen hade förberett sin version av en sådan kodex sedan 1997, men när den i mars tvingades avgå tycktes frågan falla och det var dags för ombudsmannens kansli att ta sig an uppgiften att offentliggöra en kodex för god förvaltningssed. Ombudsmannens kodex gäller inte relationerna mellan ledningen och tjänstemännen utan relationerna mellan medborgarna och tjänstemännen. Den är framför allt inriktad på vilken service medborgarna i Europa har rätt att förvänta sig av den europeiska förvaltningen. För att främja denna tanke inledde vi en undersökning på eget initiativ av frågan.

Den allmänna inställningen hos gemenskapens institutioner och organ var positiv. Vissa meddelade att de redan antagit en kodex av detta slag. Ett organ, Europeiska läkemedelsmyndigheten i London, antog vårt rekommenderade förslag med vissa förbättringar, medan andra började utarbeta egna versioner. Kommissionen meddelade att den innan den inledde förhandlingar med personalen hade behandlat sin version en första gång och bad ombudsmannen kommentera den. Vid ett första påseende föreföll denna version vara ganska vag sett ur medborgarnas synvinkel.

En kodex för god förvaltningssed av hög kvalitet skulle ge medborgarna i Europa ett positivt budskap om en service-inriktad förvaltning. Detta skulle vara bra för unionens anseende i medlemsstaterna som helhet. Den skulle ge medborgarna tydlig information om vilket slags service de har rätt att förvänta sig och tjänstemännen anvisningar om vilken service de bör lämna. Kodexen innehåller ingenting som inte skulle kunna uppnås genom en lämplig inställning hos ledningen och utbildning av personalen. Undersökningen på eget initiativ är ännu inte avslutad, men enligt min upp-

fattning visar det stora antalet olika svar på att det kanske vore bättre att överväga ett rättsligt initiativ för att skapa en europeisk förvaltningslag om god förvaltningssed efter förebilder från flera medlemsstater. Det innebär antingen att kommissionen bör ta ledningen genom att som ett första steg själv införa en ändamålsenlig kodex eller att Europaparlamentet bör överväga att så småningom ta initiativ i denna fråga. Om man antar en sådan kodex för god förvaltningssed visar detta medborgarna att unionen har en modern och service-inriktad förvaltning som är beredd att verka för medborgarnas bästa och att den inte bör göras till syndabock för alla problem i Europa.

Mera samarbete

När något inte fungerar inom den offentliga sektorn är inställningen vanligtvis att begära mer pengar eller större befogenheter, inte att försöka åstadkomma resultat genom mer av dialog och samarbete.

Andelen klagomål som faller utanför ombudsmannens ämbetsområde är fortfarande ca 70 procent. Många av dessa klagomål avser påståenden om att gemenskapslagstiftningen inte har tillämpats på ett korrekt sätt i medlemsstaterna. Under 1999 rörde vi 314 klagande (259 under 1998) att vända sig till den nationella eller regionala ombudsmannens kansli eller att göra en framställning till respektive parlament. Många andra medborgare som kontaktade kansliet skriftligt, per telefon eller e-post för att be om råd fick liknande upplysningar. Allteftersom Amsterdamfördraget genomförs, särskilt när det gäller ett område med rättvisa, frihet och säkerhet, kommer alltmer av gemenskapsrätten att tillämpas på alla nivåer i medlemsstaterna och det kommer att finnas ett ännu större behov av snabba och effektiva möjligheter till prövning vid domstol eller andra instanser. Vi har för vår del påtagit oss ansvaret för att informera de nationella eller regionala ombudsmännens kanslier och respektive utskott för framställningar om gemenskapsrätten. Vi har också upprättat ett nätverk för att lämna dem stöd och rådgivning, varvid Internet utnyttjas maximalt för detta syfte. Mötet med de nationella ombudsmännen och liknande organ i september i Paris och med de regionala ombudsmännen och utskotten för framställningar i Florens i oktober visade att alla dessa institutioner och organ är beredda att utvidga sin verksamhet på detta område.

Detta innebär att ett konstruktivt samarbete i en sann anda av subsidiaritet och jämlikhet kan vara det bästa sättet att i fortsättningen bistå medborgarna i Europa, så att dessa överallt inom unionen kan få sin rätt i enlighet med gemenskapsrätten varhelst tvister uppstår och på vilken nivå de än ligger.

På så sätt skulle gemenskapsrätten bli en levande realitet för Europas medborgare.

Jacob Söderman

Strasbourg den 31 december 1999

2 KLAGOMÅL TILL OMBUDSMANNEN

Europeiska ombudsmannens viktigaste uppgift är att ta itu med administrativa missförhållanden som rör gemenskapsinstitutionernas och gemenskapsorganens verksamheter med undantag av EG-domstolen och förstainstansrätten i deras utövande av sina domstolsfunktioner. Eventuella fall av administrativa missförhållanden kommer till ombudsmannens kännedom i första hand genom klagomål som inges av unionsmedborgare. Ombudsmannen har också möjlighet att företa undersökningar på eget initiativ.

Alla unionsmedborgare, och medborgare från tredje land som bor i en medlemsstat, kan inge klagomål till ombudsmannen. Företag, sammanslutningar eller andra organ med säte i unionen kan också klaga. Klagomålen kan inges antingen direkt till ombudsmannen eller genom en ledamot av Europaparlamentet.

Klagomål till ombudsmannen handläggs offentligt om inte den klagande begär konfidentiell behandling. Det är viktigt att ombudsmannen utövar sin verksamhet på ett sätt som medger största möjliga insyn med tanke både på att medborgarna skall kunna följa och förstå hans arbete och på att han bör föregå med gott exempel.

Under 1999 behandlade ombudsmannen 1 860 ärenden. 1 577 av dessa var nya klagomål som inkommit under 1999. Av dessa hade 1 458 sänts in direkt av enskilda medborgare, 90 kom från sammanslutningar och 23 från företag. 11 klagomål förmedlades av ledamöter av Europaparlamentet. 278 ärenden överfördes från 1998. Ombudsmannen inledde dessutom 5 undersökningar på eget initiativ.

Som nämntes redan i ombudsmannens rapport för 1995 har en överenskommelse träffats mellan utskottet för framställningar och ombudsmannen om ömsesidig överföring av klagomål och framställningar då så bedöms lämpligt. Med sökandenas medgivande överfördes under 1999 tre framställningar till ombudsmannen för handläggning som klagomål. 71 klagomål överfördes med klagandenas medgivande till Europaparlamentet för handläggning som framställningar. Dessutom rekommenderade ombudsmannen klaganden att lämna in en framställning till Europaparlamentet i 142 ärenden. (Se bilaga A, Statistik, s. 285).

2.1 DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN FÖR OMBUDSMANNENS ARBETE

Ombudsmannens arbete utförs i enlighet med artikel 195 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, ombudsmannens stadga¹ och de genomförandebestämmelser som ombudsmannen fastställt i enlighet med artikel 14 i stadgan. Texten i genomförandebestämmelserna har offentliggjorts på alla de officiella språken på ombudsmannens hemsida (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>). Den kan också erhållas från ombudsmannens kansli.

¹ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om regler och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning. EGT L 113, 1994, s. 15.

Genomförandebestämmelserna behandlar ombudsmannainstitutionens interna verksamhet. Eftersom det emellertid rör sig om ett dokument som skall vara begripligt och användbart för medborgarna innehåller det även en del saker som redan står i ombudsmannens stadga och som rör andra institutioner och organ.

Den 30 november 1999 ändrade ombudsmannen genomförandebestämmelserna för att det skulle stå klart att klagomål i enlighet med Amsterdamfördraget också skall kunna framställas på iriska. Ändringen träder i kraft från och med den 1 januari 2000. Broschyren "Den europeiska ombudsmannen - kan han hjälpa dig? och formuläret för klagomål finns numera på iriska på ombudsmannens hemsida.

I juni 1999 ändrade och numrerade Europaparlamentet om bestämmelserna i sin arbetsordning när det gällde parlamentets förhållande till Europeiska ombudsmannen så att de numera är artiklarna 177-179. Det framgår klart av ändringarna att ombudsmannens årsrapport och särskilda rapporter skall behandlas av samma ansvariga utskott (i praktiken utskottet för framställningar).

2.2 DEN EUROPEISKA OMBUDSMANNENS ÄMBETSOMRÅDE

Alla klagomål som inges till ombudsmannen registreras och mottagandet bekräftas. I den skriftliga bekräftelsen upplyses klaganden om förfarandet vid behandlingen av hans eller hennes klagomål och namnet på och telefonnumret till den jurist som handlägger ärendet. Nästa steg utgörs av en undersökning av huruvida klagomålet ligger inom ombudsmannens ämbetsområde.

Ombudsmannens ämbetsområde är fastställt i artikel 195 i EG-fördraget. Han har befogenhet att från varje unionsmedborgare och från varje fysisk eller juridisk person som är bosatt i eller har sitt säte i en medlemsstat ta emot klagomål om administrativa missförhållanden vid gemenskapens institutioner och organ med undantag av EG-domstolen och förstainstansrätten då dessa utövar sina domstolsfunktioner. Ett klagomål faller därför utanför ämbetsområdet om

- 1 den klagande inte är en person som är berättigad att inkomma med klagomål,
- 2 klagomålet inte avser en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan,
- 3 klagomålet avser EG-domstolen eller förstainstansrätten i deras utövande av sina domstolsfunktioner, *eller*
- 4 om det inte gäller ett eventuellt administrativt missförhållande.

2.2.1 “Administrativt missförhållande”

Efter en uppmaning av Europaparlamentet att ge en tydlig definition av begreppet administrativt missförhållande gav ombudsmannen i årsrapporten för 1997 följande definition:

Administrativa missförhållanden föreligger när ett offentligt organ underlåter att agera i enlighet med en regel eller princip som är bindande för det.

År 1998 antog Europaparlamentet en resolution, i vilken definitionen hälsades med tillfredsställelse.

Under 1999 förekom en skriftväxling mellan ombudsmannen och kommissionen i vilken det klargjordes att kommissionen också godtagit denna definition.

Felaktig rättstillämpning är en form av administrativt missförhållande

I oktober 1998 skickade den irländska ombudsmannen en förfrågan till Europeiska ombudsmannen rörande tolkningen av artikel 9.2 i kommissionens förordning 3887/92. Bakgrunden till denna förfrågan var ett antal klagomål till den irländska ombudsmannen mot Irlands ministerium för jordbruk och livsmedel, som på kommissionens inrådan hade avslagit eller begränsat utbetalningarna till vissa personer som sökt bidrag i enlighet med särskilda bidragssystem för nötköttsproduktion och extensivering.

I februari 1999 bekräftade kommissionen sin tolkning av förordningen. Den irländska ombudsmannen hävdade då att kommissionens tolkning var alltför restriktiv och orättvis mot de berörda sökandena. I april 1999 beslutade ombudsmannen efter noggrant övervägande att inleda en undersökning på eget initiativ och underrättade kommissionen om detta.

I juni 1999 gick kommissionen med på att ompröva sin inställning när det gällde tolkningen av bestämmelsen i fråga. Kommissionen uppgav dock även följande:

“Kommissionen anser att den rättsliga tolkningen av en artikel i en förordning inte är en fråga om ett administrativt missförhållande. En sådan fråga kan i enlighet med artikel 220 (f.d. artikel 164) i fördraget så småningom komma att avgöras av EG-domstolen.”

Europeiska ombudsmannens svar till kommissionen innehöll följande klargöranden:

“Ombudsmannen är hela tiden medveten om att domstolen är högsta instans när det gäller att tolka gemenskapsrätten. Enligt artikel 195 i EG-fördraget får dessutom ombudsmannen inte företa undersökningar där de påstådda förhållandena är eller har varit föremål för ett domstolsförfarande (min understrykning). I praktiken har dock varken den irländska ombudsmannen eller den irländska medborgare som klagat till honom fört eller på något enkelt sätt kunnat föra saken inför domstol”.

Jag bör också framhålla att innebörden av begreppet "administrativa missförhållanden" är av grundläggande betydelse för ombudsmannens arbete. Jag tog därför upp denna fråga i den allra första årsrapporten för 1995, där det angavs följande:

Varken fördraget eller stadgan definierar uttrycket "missförhållanden". Det är uppenbart att ett administrativt missförhållande föreligger då en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan underlåter att agera i enlighet med fördragen och med de gemenskapsakter som är bindande för denna, eller då den underlåter att iakttä de rättsliga regler och principer som har fastställts av domstolen och förstainstansrätten.

I rapporten ingick också en icke uttömmande lista över tänkbara olika slag av administrativa missförhållanden.

Årsrapporten för 1995 behandlades av det ansvariga utskottet i Europaparlamentet som godtog förklaringen ovan. En debatt i plenum ägde rum den 20 juni 1996, i vilken kommissionären Marín medverkade. Förklaringen av begreppet administrativa missförhållanden i 1995 års rapport uppmärksammades också på ett uppskattande sätt vid det möte som hölls med de europeiska nationella ombudsmännen i september 1997.

I parlamentets diskussion av årsrapporten för 1996 efterfrågades en mera exakt definition av administrativa missförhållanden, och jag åtog mig i plenardebatten att lämna en sådan definition. Jag bad de nationella ombudsmännen och liknande organ att informera mig om vilken innebörd begreppet administrativa missförhållanden har i deras medlemsstater. Av svaren att döma förefaller det som om det grundläggande begreppet kan definieras på följande sätt:

Administrativa missförhållanden föreligger när ett offentligt organ underlåter att agera i enlighet med en regel eller princip som är bindande för det.

Denna definition togs upp i årsrapporten för 1997 tillsammans med en kommentar i vilken det betonades att när Europeiska ombudsmannen undersöker huruvida en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan har agerat i enlighet med de regler och principer som är bindande för det skall "hans främsta och viktigaste uppgift vara att fastställa huruvida det har agerat lagenligt".

Efter en plenardebatt den 14 juli 1998, vid vilken kommissionären Gradin välkomnade att innebörden av begreppet "administrativt missförhållande" nu hade fått en klar definition, antog Europaparlamentet en resolution den 16 juli 1998, i vilken man uttryckte tillfredsställelse med denna definition och menade att denna och de exempel som nämndes i årsrapporten för år 1997 ger en tydlig bild av vad som ligger inom ombudsmannens ansvarsområde². Definitionen upprepades i årsrapporten för 1998, som behandlades av Europaparlamentet den 15 april 1999 i närvaro av kommissionären Monti.

² EGT C 292, 1998, s. 1

Det förvånar mig därför att kommissionen nu på nytt vill ta upp en fråga som redan har behandlats vid ett förfarande där den har haft alla möjligheter att framföra sina synpunkter.

Om kommissionen anser att Europamedborgarnas intressen bättre skulle kunna tillgodoses genom att ombudsmannens ansvarsområde begränsas kan den föreslå en ändring av fördraget så att de fall där klaganden kan få gottgörelse i domstol undantas. En sådan begränsning skulle vara i högsta grad ovanlig, vilket klart framgår av Europarådets definition av ombudsmannens roll som innefattar granskning av lagligheten av administrativa beslut³. En sådan begränsning finns dock faktiskt i den lagstiftning som gäller Parliamentary Commissioners i Förenade kungariket. Intill dess att fördraget har ändrats så att en liknande begränsning införs för Europeiska ombudsmannens del bör han emellertid fortsätta att fullgöra sina arbetsuppgifter enligt det nuvarande fördraget, som ger honom rätt att företa undersökningar såvida inte de påtalade omständigheterna "är eller har varit föremål för ett domstolsförfarande".

Europeiska ombudsmannens ämbete inrättades för att förbättra relationerna mellan gemenskapsinstitutionerna och medborgarna i Europa. I de fall då en institution förklarar att den har handlat korrekt och i enlighet med de regler och principer som är bindande för den nöjer sig medborgaren ibland med den förklaringen eller får i varje fall en bättre förståelse för institutionens åtgärder.

När ombudsmannen genomför sina undersökningar är han dessutom hela tiden inte bara medveten om att det är domstolen som är den högsta instansen när det gäller innebörden och tolkningen av gemenskapsrätten. Han är också medveten om att kommissionens tjänstemän har stor sakkunskap när det gäller att tolka och tillämpa gemenskapsrätten på olika sakområden. Därför kan man förvänta sig att ombudsmannen, när han gjort sin undersökning, i de flesta fall inte kommer att finna någon anledning att ifrågasätta de tolkningar av en rättslig bestämmelse som kommissionen kommit fram till."

Ombudsmannen bad kommissionen att senast den 31 juli 1999 meddela honom om den godtog den definition av administrativt missförhållande som ingick i Ombudsmannens årsrapport för år 1997 och, om så inte var fallet, att ange skälen till detta.

Den 15 juli 1999 svarade kommissionens generalsekreterare att kommissionären Gradin den 14 juli 1998 i Europaparlamentet på kommissionens vägnar hade godtagit ovannämnda definition av administrativt missförhållande. Generalsekreteraren bekräftade också att kommissionen höll på att se över sin tolkning av bestämmelsen i fråga och att den skyndsamt skulle underrätta ombudsmannen om utfallet.

Q5/98/IJH - O1/3/99/IJH

2.2.2 Kodex för god förvaltningssed

I november 1998 inledde ombudsmannen en undersökning på eget initiativ av om det vid de olika gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen fanns någon kodex för god förvaltningssed för tjänstemännen i deras kontakter med allmänheten, och om den i så fall var offentlig. Vid denna undersökningen på eget initiativ tillfrågades nitton institutioner och organ huruvida de redan hade antagit eller var villiga att anta en sådan kodex för sina tjänstemän i deras kontakter med allmänheten.

Den 28 juli 1999 framlade ombudsmannen en kodex för god förvaltningssed i form av ett förslag till rekommendationer till kommissionen, Europaparlamentet och rådet. Liknande förslag till rekommendationer lämnades till övriga institutioner och organ under september 1999. Ombudsmannens kodex finns tillgänglig på alla språk på hemsidan (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

Ombudsmannen räknar med att lämna en särskild rapport i ärendet till Europaparlamentet i början av år 2000.

2.3 KLAGOMÅLS TILLÅTLIGHET

Ett klagomål som faller inom ombudsmannens ämbetsområde måste uppfylla ytterligare villkor för tillåtlighet innan ombudsmannen kan inleda en undersökning. De kriterier som anges i stadgan är att

- 1 det skall framgå av klagomålet vem som klagar och över vad (artikel 2.3 i stadgan),
- 2 ombudsmannen inte får ingripa i mål som är anhängiga vid domstol eller ifrågasätta domstolsavgöranden (artikel 1.3),
- 3 klagomålet skall göras inom två år från den dag då omständigheterna på vilka det grundar sig blev kända av klaganden (artikel 2.4),
- 4 klagomålet måste ha föregåtts av lämpliga hänvändelser till de berörda institutionerna eller organen (artikel 2.4),
- 5 vid klagomål som rör arbetsförhållanden mellan gemenskapens institutioner och organ och deras tjänstemän och övriga anställda måste först alla möjligheter att framföra interna administrativa önskemål och klagomål ha uttömts (artikel 2.8).

Exempel på otillåtlighet på grund av domstolsförfarande

I juli 1998 framställde organisationen *Énergie pour l'Arménie* ett klagomål till Europeiska ombudsmannen. Den påstod att Europeiska kommissionen vägrade att betala en faktura för arbete som utförts inom ramen för ett kontrakt som tecknats inom Tacis-programmet. Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen för yttrande och klaganden gavs tillfälle att kommentera detta. Vissa ytterligare undersökningar utfördes.

Enligt artikel 195 i EG-fördraget får Europeiska ombudsmannen inte

företa undersökningar i ärenden där de påtalade förhållandena är eller har varit föremål för ett domstolsförfarande.

Medan undersökningarna av klagomålet pågick meddelade klaganden ombudsmannen att de förhållanden som påtalades i klagomålet var föremål för ett domstolsförfarande i Belgien.

I artikel 2.7 i stadgan för ombudsmannen föreskrivs att när ombudsmannen måste avsluta behandlingen av ett klagomål på grund av domstolsförfarande skall resultatet av alla undersökningar han gjort fram till dess arkiveras utan annan åtgärd. Ombudsmannen beslöt därför att avsluta ärendet.

Klagomål 739/98/ADB

I juli 1999 framförde P ett klagomål till Europeiska ombudsmannen angående kommissionens vägran att låta henne delta i det skriftliga provet i uttagningsprovet KOM/A/12/98.

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen för yttrande. I november 1999 meddelade kommissionen ombudsmannen att klaganden hade inlett ett domstolsförfarande vid förstainstansrätten rörande de omständigheter som hade framförts i klagomålet. Efter att ha hört klaganden om saken avslutade ombudsmannen i december 1999 behandlingen av klagomålet i enlighet med artikel 195 i EG-fördraget, eftersom klaganden hade väckt talan vid förstainstansrätten.

I enlighet med artikel 2.7 i stadgan för ombudsmannen arkiverades resultatet av de undersökningar ombudsmannen gjort fram till dess utan annan åtgärd.

Klagomål 867/99/GG

2.4 GRUND FÖR UNDERSÖKNINGAR

Ombudsmannen får ta upp klagomål som omfattas av hans ämbetsområde och som uppfyller villkoren för tillåtlighet. Enligt artikel 195 har han rätt att "genomföra de undersökningar som han finner berättigade". I vissa fall kanske det inte föreligger tillräckliga skäl för ombudsmannen att inleda en undersökning även om klagomålet tekniskt sett är tillåtligt. Om ett klagomål redan har behandlats som en framställning av Europaparlamentets utskott för framställningar anser ombudsmannen vanligen att det inte finns något skäl för honom att inleda en undersökning, såvida inte nya fakta har framkommit.

2.5 GRANSKNING AV KLAGOMÅLEN

Av de 5 270 klagomål som registrerats sedan ombudsmannens verksamhet började kom 16 procent från Frankrike, 14 procent från Tyskland, 14 procent från Spanien, 9 procent från Förenade kungariket och 12 procent från Italien. (En fullständig förteckning över klagomålens geografiska ursprung redovisas i bilaga A, Statistik).

Förfarandet med granskning av klagomålen för att fastställa om de ligger inom ombudsmannens ämbetsområde, uppfyller villkoren för tillåtlighet och kan ligga till grund för en undersökning genomfördes under 1999 i 93 procent av ärendena. 27 procent av de granskade klagomålen befanns ligga inom ombudsmannens ämbetsområde. Av dessa uppfyllde 243 ärenden villkoren för tillåtlighet, men i 42 av ärenden föreföll det saknas grund för en undersökning. Undersökningar inleddes alltså i 201 ärenden.

Flertalet ärenden som ledde till en undersökning var riktade mot kommissionen (77 procent). Eftersom kommissionen är det gemenskapsorgan som fattar de flesta beslut som direkt berör medborgarna är det helt naturligt att det är den som oftast är föremål för medborgarnas klagomål. 24 klagomål var riktade mot Europaparlamentet och 7 mot Europeiska unionens råd.

De vanligaste typerna av påstått administrativt missförhållande var brist på insyn (66 ärenden), diskriminering (31 ärenden), bristfälligt förfarande eller underlåtenhet att respektera rätten till försvar (33 ärenden), orättvisa eller maktmissbruk (32 ärenden), försening som kunnat undvikas (45 ärenden), försummelse (29 ärenden), underlåtenhet att uppfylla en skyldighet, dvs. underlåtenhet från kommissionens sida att fullgöra sin uppgift som övervakare av fördraget gentemot medlemsstaterna (9 ärenden) samt felaktig rättstillämpning (29 ärenden).

2.6 RÅD ATT KONTAKTA ANDRA INSTANSER SAMT ÖVERLÄMNANDEN

Om ett klagomål inte ligger inom ämbetsområdet eller om det inte är tillåtligt försöker ombudsmannen alltid ge den klagande råd om vart denne kan vända sig för att få hjälp av en annan instans. Om möjligt överlämnar ombudsmannen själv, med den klagandes tillåtelse, klagomålet direkt till någon behörig annan instans - under förutsättning att det förefaller finnas grund för klagomålet.

Under 1999 gavs råd i 708 ärenden varav de flesta rörde frågor om gemenskapsrätten. I 314 ärenden råddes den klagande att inge sitt klagomål till en nationell eller regional ombudsman eller liknande organ. Med den klagandes medgivande överlämnades 8 klagomål direkt till en nationell ombudsman. 142 klagande tillrättades att inge en framställning till Europaparlamentet och ytterligare 71 klagomål överlämnades med klagandenas medgivande till Europaparlamentet för behandling som framställningar. I 149 ärenden blev rådet att ta kontakt med kommissionen. Däribland ingår ett antal ärenden där ett klagomål mot kommissionen förklarats otillåtet på grund av att man inte först hade vänt sig direkt till kommissionen på administrativ väg, vilket hade varit det korrekta sättet. I 101 ärenden tillrättades klaganden att ta kontakt med andra organ.

2.7 OMBUDSMANNENS BEFOGENHETER ATT FÖRETA UNDERSÖKNINGAR

I årsrapporten för 1998 föreslog ombudsmannen att hans befogenheter att företa undersökningar skulle förtydligas, både vad gäller kontrollen av handlingar och hörandet av vittnen. Europaparlamentet antog en resolution, i vilken utskottet för institutionella frågor anmodades att i enlighet med förslaget från utskottet för framställningar överväga en ändring av artikel 3.2 i ombudsmannens stadga.⁴

För att påskynda detta förfarande utarbetade ombudsmannen följande förslag till ändring av artikel 3.2 och överlämnade det till Europaparlamentets talman i december 1999:

Gemenskapens institutioner och organ skall förse ombudsmannen med all information som han begär av dem *och låta honom kontrollera och kopiera alla handlingar eller innehållet i alla datafiler.*

De skall ge tillgång till dokument som är hemliga enligt lag eller annan författning och som härrör från en medlemsstat, endast om denna medlemsstat på förhand har givit sitt samtycke.

De skall ge tillgång till andra dokument som härrör från en medlemsstat efter att ha informerat medlemsstaten i fråga.

Tjänstemän och andra anställda inom gemenskapens institutioner och organ skall avlägga vittnesmål på begäran av ombudsmannen. De skall lämna en fullständig och sanningsenlig information.

Ombudsmannen och hans personal får inte avslöja konfidentiell information eller innehållet i dokument som de får tillgång till vid sina undersökningar.

Förslaget ovan var delvis inspirerat av förordningen om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), där det föreskrivs att byrån utan förhandsanmälan skall ha rätt att utan dröjsmål få tillgång till all information och rätt att kopiera alla handlingar som finns hos institutionerna och organen.⁵

2.7.1 Hörande av vittnen

Enligt artikel 3.2 i ombudsmannens stadga skall

“tjänstemän och andra anställda inom gemenskapens institutioner och organ skall avlägga vittnesmål på begäran av

⁴ Betänkande från utskottet för framställningar om årsrapporten om Europeiska ombudsmannens verksamhet 1998 (A4-0119/99). Föredragande: Laura De Esteban Martin.

⁵ Se artikel 4 i förordning 1073/1999, EGT 1999, L 136, s. 1.

ombudsmannen; de skall uttala sig på sin administrations vägnar och enligt instruktioner från denna, och skall ha fortsatt tystnadsplikt”.

Ombudsmannen åberopade under 1999 för första gången denna bestämmelse i två ärenden som gällde kommissionen. Ett av ärendena (1140/97/IJH) avslutades under 1999 och redovisas nedan (s.82). Undersökningen av det andra ärendet (995/98/OV) har fortsatt in på år 2000.

På grundval av sina erfarenheter av vittnesförhör skrev ombudsmannen till kommissionens generalsekreterare den 7 juli 1999 och lade fram ett allmänt förfarande som skulle tillämpas i samband med kommande ärenden:

- 1 Dag, tid och plats för vittnesförhöret bestäms gemensamt av ombudsmannens kansli och kommissionens generalsekretariat, vilket skall underrätta vittnena. Vittnesförhör äger rum i ombudsmannens lokaler, normalt i Bryssel.
- 2 Varje vittne hörs separat och utan att någon annan är närvarande.
- 3 Språket eller språken vid förhandlingarna bestäms gemensamt av ombudsmannens kansli och kommissionens generalsekretariat. På begäran i förväg av ett vittne hålls förhöret på vittnets modersmål.
- 4 Frågorna och svaren tas upp på band och skrivs ut av ombudsmannens kansli.
- 5 Varje vittne får den utskrivna texten av vittnesmålet för underskrift. Vittnet kan föreslå språkliga ändringar i sitt svar. Om vittnet vill ändra eller komplettera ett svar noteras det ändrade svaret och skälen till ändringen i en separat handling som bifogas den utskrivna texten.
- 6 Den undertecknade utskriften och eventuellt separata handlingar skall ingå i ombudsmannens akt i ärendet.

Det förtydligades senare att punkt 6 också innebär att klaganden får en kopia av den undertecknade utskriften och har möjlighet att inkomma med kommentarer.

2.7.2 Kontroll av handlingar

Under 1999 åberopades vid flera tillfällen ombudsmannens befogenheter att ta del av akter och handlingar i samband med en undersökning.

Vid en brevväxling mellan kommissionen och ombudsmannen klargjordes det att det i rätten att ta del av handlingar ingår att kunna läsa handlingarna, att göra anteckningar och att ta fotokopior.

I ombudsmannens instruktion till sin personal angående kontrollen av handlingar ingår följande punkter:

Den handläggande juristen får inte underteckna något åtagande eller bekräftande av mottagande utom en enkel förteckning över de handlingar som kontrollerats eller kopierats. Om den berörda institutionens eller organets enheter

föreslår något sådant skall denne skicka en kopia av förslaget till ombudsmannen.

Om den berörda institutionens eller organets enheter försöker hindra handläggaren eller ställer upp orimliga villkor för kontrollen av handlingarna skall handläggaren informera dem om att detta betraktas som vägran.

Om han inte tillåts kontrollera en handling skall han begära att institutionens eller organets enheter uppger på vilken rättslig grund denna vägran bygger.

Den första punkten lades till efter ett ärende i vilket kommissionens enheter föreslog att ombudsmannens personal skulle underteckna ett åtagande om att hålla kommissionen skadeslös i förhållande till tredje man om den utlämnade informationen i handlingen.

2.8 BESLUT EFTER EN UNDERSÖKNING AV OMBUDSMANNEN

När ombudsmannen beslutar sig för att inleda en undersökning av ett klagomål börjar han med att skicka klagomålet med alla eventuella bilagor för yttrande till den gemenskapsinstitution eller det gemenskapsorgan som berörs. När han har fått yttrandet skickar han det till klaganden för kommentarer.

I en del ärenden vidtar institutionen eller organet själv åtgärder för att lösa problemet till den klagandes belåtenhet. Om det av yttrandet och kommentarerna framgår att så blivit fallet avslutas ärendet som ett "ärende som lösts av institutionen". I vissa andra ärenden drar klaganden tillbaka sitt klagomål och ärendet avslutas av den anledningen.

Om klagomålet varken löses av institutionen eller dras tillbaka av klaganden fortsätter ombudsmannen sina undersökningar. Om det vid undersökningarna inte påträffas något administrativt missförhållande meddelas klaganden och institutionen eller organet om detta och ärendet avslutas.

Om ombudsmannen vid sina undersökningar påträffar något administrativt missförhållande försöker han om möjligt åstadkomma en vänskaplig förlikning som avhjälper detta på ett för den klagande tillfredsställande sätt.

Om en vänskaplig förlikning inte är möjlig att åstadkomma eller om försöken att åstadkomma en sådan misslyckas, avslutas ärendet antingen med en kritisk anmärkning från ombudsmannen mot institutionen eller organet i fråga eller genom att ombudsmannen formellt fastslår det administrativa missförhållandet och utfärdar förslag till rekommendationer.

En kritisk anmärkning anses tillräcklig i sådana fall där det administrativa missförhållandet inte tycks ha några allmänna återverkningar och där inga fortsatta åtgärder från ombudsmannens sida förefaller nödvändiga.

I sådana ärenden där det förefaller nödvändigt att ombudsmannen vidtar fortsatta åtgärder (dvs. vid allvarigare administrativa missförhållanden eller i fall med allmänna återverkningar) fattar ombudsmannen ett beslut med förslag till rekommendationer till institutionen eller organet i fråga. I enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga skall då institutionen eller

organet inom tre månader sända ett detaljerat yttrande till ombudsmannen. Det detaljerade yttrandet kan bestå i att man godtar ombudsmannens beslut och redogör för vilka åtgärder man vidtagit för att följa rekommendationerna.

Om en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan underlåter att på ett tillfredsställande sätt besvara ett förslag till rekommendation föreskrivs det i artikel 3.7 att ombudsmannen skall sända en rapport till Europaparlamentet och till institutionen eller organet i fråga. Rapporten får innehålla rekommendationer.

Under år 1999 inledde ombudsmannen 206 undersökningar varav 201 i anslutning till klagomål och 5 på eget initiativ. (För närmare uppgifter, se bilaga A, Statistik, s.285)

62 ärenden löstes av institutionerna eller organen själva. Av dessa var 39 ärenden där ombudsmannens ingripande ledde till att obesvarad korrespondens fick ett svar (se årsrapporten för 1998, avsnitt 2.9, för närmare uppgifter om vilket förfarande som tillämpades i dessa fall). I fem fall drog klagandena tillbaka sina klagomål. I 107 av ärendena fann ombudsmannen vid sin undersökning att det inte förelåg något administrativt missförhållande.

En kritisk anmärkning riktades till institutionen eller organet i fråga i 27 ärenden. I ett ärende åstadkoms en vänskaplig förlikning. Tio förslag till rekommendationer lämnades till de berörda institutionerna och organen under år 1999. Två förslag till rekommendationer antogs av institutionerna under 1999, varav ett var ett förslag till rekommendation från 1998 (ärendena 1055/96/IJH och 633/97/(PD)IJH, se sidorna 231 och 232). När det gäller 8 andra förslag till rekommendationer som lämnats under år 1999 gick tidsfristen för den berörda institutionens detaljerade yttrande inte ut före årets slut.

I ett ärende följdes förslaget till rekommendation av en särskild rapport till Europaparlamentet. Ärendet i fråga gällde undersökningen på eget initiativ (1004/97/(PD)GG) av den sekretess som utgör en del av kommissionens rekryteringsförfarande.

Rapporten som offentliggjorts i EGT⁶ och på ombudsmannens hemsida på alla språk innehåller följande rekommendation:

Kommissionen bör i framtida uttagningsprov och senast den 1 juli 2000 på begäran bevilja de sökande tillgång till sina rättade prov.

Den 7 december 1999 underrättade kommissionens ordförande ombudsmannen om följande:

"Kommissionen välkomnar era rekommendationer i denna rapport och kommer att föreslå att nödvändiga rättsliga och organisatoriska åtgärder vidtas för att på begäran ge sökandena tillgång till sina rättade prov från och med den 1 juli 2000.

⁶ EGT 1999, C 371.

3 BESLUT EFTER UNDERSÖKNINGAR

3.1 ÄRENDEN DÄR INGA ADMINISTRATIVA MISSFÖRHÅLLANDEN FÖRELEGAT

3.1.1 Europaparlamentet

INSYN I HANDLÄGGNINGEN AV ETT UTTAGNINGSPROV ANORDNAT AV EN POLITISK GRUPP I EUROPAPARLAMENTET

Beslut i klagomål 1163/97/JMA mot Europaparlamentet

KLAGOMÅLET

I december 1997 ingav M ett klagomål till ombudsmannen angående ett antal oegentligheter i samband med det allmänna uttagningsprovet A 1/97 (spanska handläggare) som anordnats av den socialdemokratiska gruppen i Europaparlamentet. Hennes påståenden avsåg sammansättningen av uttagningskommittén och insynen i dess förfaranden.

Klaganden deltog i det allmänna uttagningsprovet 1997. Enligt klaganden återfanns hennes namn slutligen inte på reservlistan för uttagningsprovet, trots att hon hade nått sista steget i urvalsförfarandet och blivit intervjuad av uttagningskommittén.

M skrev till uttagningskommitténs sekretariat och begärde att få tillgång till sina skriftliga prov. Uttagningskommittén svarade att den inte kunde ge henne tillgång till dessa prov eftersom kommitténs arbete enligt tjänsteföreskrifterna var konfidentiellt, vilket också slagits fast i domstolens rättspraxis. I brevet angavs det också att hennes namn inte kunde tas upp på reservlistan på grund av de intervjuer som genomförts av uttagningskommittén, trots att hon hade fått höga poäng på de skriftliga proven (83 poäng av 100).

Efter det att klaganden lämnat in ytterligare en begäran, underrättade uttagningskommittén henne i november 1997 om att tre sökande hade tagits upp på reservlistan för uttagningsprovet, varav två valts ut för de lediga tjänsterna. I brevet uppgavs endast namnen på dessa sökande men det nämndes ingenting om deras resultat, eftersom uttagningskommitténs överväganden är konfidentiella. Detta beslut bekräftades av ordföranden i den politiska grupp som var ansvarig för anordnandet av uttagningsprovet.

Klaganden framställde därför ett klagomål till Europeiska ombudsmannen, där hon hävdade följande:

- 1 Åsidosättande av ett antal interna regler för den socialdemokratiska gruppen:
- Artikel 8.1.5: det fanns ingen företrädare för personalkommittén närvarande vid de muntliga proven; i uttagningskommittén ingick mer än

två medlemmar med samma nationalitet/språk (spanska) som uttagningsprovet; uttagningskommitténs beslut hade undertecknats av en medlem som saknade rösträtt.

- Artikel 8.1.6: antalet sökande som tagits upp på reservlistan var mindre än tre gånger antalet lediga tjänster.
- 2 Underlåtenhet att lämna information samt bristande insyn:
 - Klaganden fick enligt egen uppgift inte någon riktig förklaring av vilka kriterier uttagningskommittén tillämpade vid bedömningen av proven. Hon påpekade i samband därmed att det hade tagit lång tid (två månader) för ordföranden i den socialdemokratiska gruppen att besvara hennes förfrågningar och dessutom att hennes brev till den medlem i uttagningskommittén som företrädde personalkommittén inte hade besvarats.
 - Klaganden påstod också att den omständigheten att några sökande på reservlistan hade arbetat tillsammans med vissa medlemmar i uttagningskommittén väckte tvivel om huruvida dess beslut var opartiskt.

UNDERSÖKNINGEN

Parlamentets yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europaparlamentet. Parlamentet hänvisade i sitt yttrande till de kommentarer som gjorts av den socialdemokratiska gruppen.

- När det gällde frågan om att det i uttagningskommittén saknats en företrädare för personalkommittén påpekade man i yttrandet att ordföranden i uttagningskommittén endast behövde kontrollera att minimiantalet deltagare för beslutsmässighet är närvarande. Dessutom hade ingen sökande gjort några invändningar på denna punkt innan proven påbörjades.
- Enligt den socialdemokratiska gruppens förklaring fanns det endast två ordinarie medlemmar med samma nationalitet i uttagningskommittén. En företrädare för den spanska delegationen och gruppens generalsekreterare. Den senare var medlem av uttagningskommittén på grundval av hans institutionella roll i gruppen. Det fanns en andra företrädare för den spanska delegationen men denne var endast observatör utan rösträtt. Det fanns således endast en företrädare för den spanska delegationen som hade rösträtt.
- När det gällde antalet sökande på reservlistan framhölls i yttrandet att listan enbart tog upp sökande som enligt uttagningskommitténs uppfattning uppfyllde urvalskriterierna.
- I yttrandet bestreds att uttagningskommittén varit partisk på grund av att några av medlemmarna och vissa sökande på reservlistan hade haft kontakter i arbetet. Den socialdemokratiska gruppen förklarade att liknande relationer fanns också när det gällde andra sökande som inte hade valts ut. Eftersom uttagningsprovet hade anordnats av en

politisk grupp skulle dessutom endast tidigare sådana arbetsrelationer med den gruppen ha kunnat spela någon roll.

När det gällde påståendena om bristande information och insyn hade klaganden enligt yttrandet fått tillräcklig information med tanke på att uttagningskommitténs arbete var konfidentiellt. Följaktligen hade uttagningskommittén ingen skyldighet att ge någon ytterligare information till klaganden.

Den socialdemokratiska gruppen förklarade att gruppordförandens dröjsmål med besvarandet av brevet berodde på att hon ofta var på resande fot. Vad beträffar att personalkommitténs företrädare inte besvarat breven konstaterades att denne i sin egenskap av medlem i uttagningskommittén inte kunde uttala sig på kommitténs vägnar i fråga om klagomålet.

Klagandens kommentarer

Klaganden betonade de påståenden som redan framförts i klagomålet.

Hon hänvisade till var och en av de aspekter när det gällde åsidosättandet av den socialdemokratiska gruppens interna bestämmelser som hon ansåg låg till grund för hennes klagomål:

- När det först gällde frågan om att det saknats en företrädare för personalkommittén ansåg klaganden att närvaron av en företrädare för personalkommittén utgör en garanti. Att en sådan saknas är därför ett åsidosättande både av förfarandena enligt tjänsteföreskrifterna och den socialdemokratiska gruppens interna bestämmelser. Hon framhöll också att hon inte hade haft några invändningar mot uttagningskommitténs sammansättning före proven eftersom hon antog att medlemmarna handlade i god tro.
- Klaganden tillbakavisade också parlamentets förklaring till varför en tredje spanjor ingick i uttagningskommittén. Eftersom parlamentet uppgett att denna person endast fungerade som rådgivare, ansåg klaganden att hans funktion borde ha hindrat honom från att underteckna kommitténs slutliga beslut.
- Klaganden upprepade sina klagomål när det gällde antalet sökande på reservlistan, som hon ansåg vara för lågt.

I fråga om bristen på insyn underströk hon att parlamentets vida tolkning av principen om att uttagningskommitténs överväganden var konfidentiella ledde till brist på insyn och information. Enligt hennes uppfattning skulle denna konfidentialitet inte påverkas av att hon fick tillgång till de urvalskriterier som tillämpades vid den slutliga rättningen som hon begärt. Klaganden stödde sig på utdrag ur en dom som nyligen meddelats av EG-domstolen i målet 254/95 (*Europaparlamentet mot Innamorati*)⁷.

Klaganden tillbakavisade den socialdemokratiska gruppens förklaring att dröjsmålet med att besvara hennes förfrågningar skulle bero på ordföran-

⁷ Dom i målet C-254/95 P, *Europaparlamentet mot Angelo Innamorati*, REG 1996, s. I-3423.

dens resor. Hon hänvisade till de regler som tillämpas av Europeiska ombudsmannen, enligt vilka en klagande bör få svar inom rimlig tid.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

I februari 1999 skrev klaganden på nytt till Europeiska ombudsmannen. Efter ett samtal med ordföranden i den spanska socialdemokratiska delegationen fick hon uppfattningen att en vänskaplig förlikning var möjlig och att hennes namn skulle läggas till på reservlistan för uttagningsprovet. Den 8 mars 1999 vidarebefordrade ombudsmannen klagandens förslag till Europaparlamentet.

Efter att flera gånger ha begärt förlängd tid inkom Europaparlamentets socialdemokratiska grupp den 15 juni 1999 med kommentarer till ombudsmannen. Gruppen uppgav i sitt brev att den inte kunde acceptera klagandens förslag. Reservlistan var redan fastställd på grundval av de sökande som ansågs lämpliga för tjänsten och klaganden hörde vid den tidpunkten inte till dem som valts ut. Enligt gruppen skulle varje ändring av reservlistan innebära en diskriminering av de övriga sökande som inte valts ut.

BESLUTET

1 Räckvidden av Europeiska ombudsmannens befogenheter

- 1.1 Eftersom ärendet i första hand gällde en politisk grupp inom Europaparlamentet ansåg ombudsmannen att han, innan han bedömde de sakliga grunderna för klagomålet, i vissa avseenden måste överväga räckvidden av sina befogenheter.
- 1.2 Ärendet avsåg beslut som fattats av en uttagningskommitté för ett uttagningsprov som anordnats av en politisk grupp i Europaparlamentet för att välja ut tillfälligt anställda vid den gruppen.
- 1.3 Enligt artikel 2.1 i sin stadga *”skall ombudsmannen bidra till upptäckten av fel och försummelse i samband med verksamheten inom gemenskapens institutioner och organ”*. Administrativa missförhållanden föreligger när ett offentligt organ underlåter att handla i enlighet med en regel eller princip som är bindande för det⁸. Det finns gränser för vad som kan räknas som administrativa missförhållanden. Klagomål på beslut av politisk snarare än administrativ art skall betraktas som otillåtliga. Så är fallet när det gäller klagomål på det politiska arbetet i Europaparlamentet eller dess organ⁹, inte minst de politiska gruppernas verksamhet.
- 1.4 Hur Europaparlamentets politiska grupper organiserar rekryteringen av tillfälligt anställda kan emellertid inte enbart betraktas som politisk verksamhet. Enligt artikel 14 i beslutet från Europaparlamentets presidium av den 25 juni 1997¹⁰ har de politiska grupperna befogenhet

⁸ Europeiska ombudsmannens årsrapport för 1997, s. 23.

⁹ Europeiska ombudsmannens årsrapport för 1995, s. 17-18.

¹⁰ PE 259.383/BUR.

att själva anställa tillfällig personal, och de övertar då de befogenheter som normalt tillkommer den myndighet vid institutionen som har befogenhet att sluta anställningsavtal enligt anställningsvillkoren för övriga anställda inom gemenskaperna.

Ur det perspektivet utgör de uttagningsprov som Europaparlamentets politiska grupper anordnar för urval av tillfälligt anställda en administrativ verksamhet som är underkastad vissa gemenskapsbestämmelser. I det hänseendet omfattas denna typ av situationer av gemenskapsdomstolarnas jurisdiktion, och både EG-domstolen och förstainstansrätten har därför befogenhet att pröva om dessa uttagningsprov är förenliga med gemenskapsrätten.

- 1.5 Ombudsmannens undersökning har sålunda begränsats till att bedöma om gemenskapens regler och principer i detta fall har iakttagits på ett korrekt sätt.

2 Påstådda oegentligheter i förhållande till den politiska gruppens interna bestämmelser

- 2.1 Klaganden hävdade att det i samband med uttagningsprovet förekommit en rad oegentligheter, t. ex. när det gäller följande:

- a. Uttagningskommitténs sammansättning: ingen företrädare för personalkommittén deltog vid de muntliga proven; mer än två medlemmar med samma nationalitet/språk som uttagningsprovet var närvarande i uttagningskommittén; kommitténs slutdokument undertecknades av en medlem som saknade rösträtt; några av medlemmarna i kommittén och flera av de sökande hade haft kontakter i arbetet.

- b. Det begränsade antalet sökande på reservlistan.

Klaganden underströk att alla dessa oegentligheter stod i strid med den socialdemokratiska gruppens interna bestämmelser.

- 2.2 Ombudsmannen konstaterade att de bestämmelser som enligt klaganden överträtts avsåg medlemmarna i en politisk grupp i Europaparlamentet. Med tanke på att deras arbete var av politisk natur ingick det inte i ombudsmannens ansvarsområde att kontrollera tillämpningen av bestämmelserna.

- 2.3 Samtidigt hade de påstådda oegentligheterna ägt rum i samband med ett rekryteringsförfarande där den politiska gruppen handlade på bemyndigande av Europaparlamentets myndighet med befogenhet att sluta anställningsavtal enligt anställningsvillkoren för övriga anställda inom gemenskaperna. Ur den synpunkten var anordnandet av uttagningsprovet en administrativ verksamhet som omfattas av gemenskapsrätten och kan prövas av gemenskapsdomstolarna.

För att kunna bedöma de påstådda oegentligheterna försökte ombudsmannen därför klargöra om uttagningskommittén hade underlåtit att handla i enlighet med någon gemenskapsbestämmelse eller princip som är bindande för den.

- 2.4 Vissa av klagandens yrkanden gällde att uttagningskommittén var sammansatt på ett felaktigt sätt.

Enligt gemenskapsdomstolarna skall sammansättningen av en uttagningskommitté anses felaktig om den inte kan garantera en objektiv bedömning av de sökandes kompetens¹¹. Av de upplysningar som inlämnats i samband med undersökningen kunde ombudsmannen inte dra slutsatsen att uttagningskommittén inte varit objektiv i sin bedömning av sökandenas kompetens. Ombudsmannen fann därför att det inte fanns något som tydde på administrativa missförhållanden när det gällde denna aspekt av ärendet.

- 2.5 När det gällde frågan om hur många sökande som skall tas upp på reservlistan för ett uttagningsprov trodde klaganden att antalet uttagna sökande måste vara tre gånger så stort som det antal tjänster som skall tillsättas. Den socialdemokratiska gruppen framhöll i parlamentets yttrande att uttagningskommittén på reservlistan endast tog upp de sökande som på grundval av uttagningsprovet ansågs lämpliga.
- 2.6 Ombudsmannen konstaterade att följande anges i artikel 5 femte stycket i tjänsteföreskrifternas bilaga III:

“... uttagningskommittén skall upprätta den förteckning över godkända sökande [...]; förteckningen skall om möjligt innehålla minst dubbelt så många namn som antalet tjänster som skall tillsättas”.

Mot bakgrund av de tidigare nämnda bestämmelserna har uttagningskommittén vissa möjligheter att själv avgöra vilket antal lämpliga sökande som skall tas upp på reservlistan. Ombudsmannen ansåg därför att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gällde denna aspekt av ärendet.

3 Information om kriterierna för bedömning av proven

- 3.1 Enligt klaganden hade hon, trots sina många förfrågningar till uttagningskommitténs sekretariat, till den medlem som företrädde personalkommittén och till gruppordföranden, inte fått någon förklaring när det gällde kriterierna för bedömning av proven. Parlamentet uppgav i sitt yttrande att klaganden informerats om de poäng som hon fått i de skriftliga och muntliga proven. Eftersom uttagningskommitténs överväganden var konfidentiella kunde hon inte få någon ytterligare information.

På gemenskapsrättens nuvarande stadium finns det ingen rättslig grund för att anse att parlamentet är skyldigt att avslöja närmare upplysningar om de kriterier som uttagningskommittén tillämpar vid bedömningen av prov. Ombudsmannen ansåg därför att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gällde denna aspekt av ärendet.

¹¹ Se domen i förenade målen T-32/89 och T-39/89, *Georges Marcopoulos mot EG-domstolen*, REG 1990, s. II-0281, punkterna 37-41.

- 3.2 Ombudsmannen uppmärksammade dock parlamentet på den omständigheten att parlamentet, genom att lämna mer detaljerad information om bedömningskriterierna till sökandena, avsevärt skulle förbättra insynen i rekryteringsförfarandet och därmed underlätta uttagningskommitténs handläggning av förfrågningar och klagomål från sökande.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europaparlamentet. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

De flesta av yrkandena som klaganden framförde avsåg påståenden om möjliga överträdelser av en politisk grupps interna bestämmelser. Som ombudsmannen angett ovan låg det inte inom hans ansvarsområde att säkerställa en korrekt tillämpning av dessa bestämmelser.

När emellertid en politisk grupp genomför ett rekryteringsförfarande för tillfällig anställning handlar den på den parlamentsmyndighets vägnar som har befogenhet att sluta anställningsavtal enligt anställningsvillkoren för övriga anställda inom gemenskaperna och bör därför följa de gällande gemenskapsbestämmelserna och principerna för god förvaltningssed. Eftersom medborgarna ofta uppfattar dessa förfaranden som officiella uttagningsprov inom gemenskapen bör dessutom institutionen själv ta på sig en övervakande roll för att säkerställa att rekryteringen görs på ett korrekt sätt, med tillbörlig hänsyn till gällande rättsregler och principer. Därigenom skulle parlamentet kunna bidra till bättre relationer mellan unionen och medborgarna.

Som svar på dessa kommentarer skrev Europaparlamentets ordförande till ombudsmannen den 11 januari 2000. I sitt brev uttalade Fontaine att politiska grupper skall iaktta principerna för god förvaltningssed vid sina rekryteringsförfaranden, och hon framhöll att parlamentets administration kontrollerar att dessa principer följs.

ANSÖKAN OM ETT "ROBERT SCHUMAN-STIPENDIUM": PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET AV PARLAMENTET ATT LÄMNA SVAR

Beslut i klagomål 287/98/IP mot Europaparlamentet

KLAGOMÅLET

I mars 1998 klagade F till Europeiska ombudsmannen med anledning av påstådd underlåtenhet av parlamentet att lämna svar på hans ansökan om ett "Robert Schuman-stipendium".

I september 1996 hade klaganden hos Europaparlamentet ansökt om ett "Robert Schuman-stipendium".

Parlamentet skickade ett mottagningsbevis till honom den 16 september 1996 där det uppgavs att ett beslut om hans ansökan skulle fattas i samband med urvalsförfarandet i november 1996.

Klaganden hävdar i sitt brev till ombudsmannen att han aldrig fick det ovannämnda parlamentsbeslutet.

UNDERSÖKNINGEN

Parlamentets yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europaparlamentet. Dess yttrande gick sammanfattningsvis ut på följande:

Parlamentet uppgav att dess enheter vid generaldirektoratet för forskning skickade klaganden ett mottagningsbevis i september 1996. Institutionen lämnade i samma brev klaganden viss information om urvalsförfarandet. Klaganden fick framför allt veta att beslut om hans ansökan skulle fattas i samband med urvalsförfarandet i november 1996.

Institutionen påpekade att ett begränsat antal ansökningar som inte valts ut i november på grund av det ringa antalet stipendier skulle tas upp till förnyad bedömning i samband med de kommande tre urvalsförfarandena.

Parlamentet bifogade vidare en kopia av ett brev som klaganden skickat till parlamentet i september 1996, i vilket han förklarade att han inte var införstådd med formerna för urvalsförfarandet och drog tillbaka sin ansökan.

Parlamentet underströk att det mot bakgrund av de ovan angivna omständigheterna inte ansåg det nödvändigt att fortsätta brevväxlingen med klaganden. Trots detta besvarade institutionen klagandens brev av den 26 februari 1998 och förklarade att hans ansökan inte bedömts eftersom han dragit tillbaka den.

Klagandens kommentarer

Ombudsmannen vidarebefordrade Europaparlamentets yttrande till klaganden och gav honom tillfälle att kommentera detta. Inget svar erhöles.

BESLUTET

Påstådd underlåtenhet av parlamentet att lämna svar

- 1 Enligt principen om god förvaltningssed skall offentliga förvaltningar på ett korrekt sätt besvara förfrågningar från medborgarna.
- 2 "Schuman-stipendium" hos Europaparlamentet. Han hävdade att institutionen underlåtit att meddela honom beslutet om utfallet av urvalsförfarandet.
- 3 Parlamentet framhöll att dess enheter i vederbörlig ordning skickat klaganden ett mottagningsbevis. Därefter bad klaganden i brev av den 26 september 1996 institutionen att inte beakta hans ansökan. Parlamentet hade därför inte ansett att det krävdes något ytterligare svar till klaganden.

- 4 Ombudsmannens bedömning var att parlamentet på ett rimligt sätt förklarat varför det underlåtit att informera klaganden om utfallet av urvalsförfarandet.
- 5 Ombudsmannen konstaterade vidare att parlamentet också besvarat ett brev från klaganden av den 26 februari 1998 och förklarat varför hans ansökan inte bedömts.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europaparlamentet. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

TIDSBEGRÄNSNING FÖR INLÄMNANDE AV LÄKARINTYG

Beslut i klagomål 689/98/BB mot Europaparlamentet

KLAGOMÅLET

I juni 1998 klagade C, som är ledamot av parlamentet, till Europeiska ombudsmannen med anledning av ett krav från Europaparlamentets kvestorskollegium att återbetala 50 procent av ersättningen för allmänna utgifter för perioden september 1996 - augusti 1997.

Under parlamentsåret 1996-1997 led klaganden av svåra hälsoproblem och var till följd därav förhindrad att närvara under de 50 procent av parlaments plenarsammanträden som krävs. Han saknade egentligen bara två dagar för att nå upp till denna 50-procentiga miniminivå. Klaganden underrättades om detta och krävdes på återbetalning av 50 procent av ersättningen för allmänna utgifter för perioden ifråga.

Enligt klaganden var de två dagar som nämnts ovan den 14, 17 och 18 juli 1996 då han låg på sjukhus. Han skickade in läkarintygen efter sommaruppehållet, eftersom han trodde att parlamentet inte arbetade under augusti. Dessa intyg godkändes inte eftersom de inlämnats efter tidsgränsen på en månad. Klaganden uppgav att han hade handlat i god tro och att han ville behålla den andra halvan av ersättningen för de allmänna utgifterna.

UNDERSÖKNINGEN

Parlamentets yttrande

Parlamentet tog i sitt yttrande sammanfattningsvis upp följande:

I artikel 28.1 i Bestämmelser för kostnadsersättning och andra ersättningar till Europaparlamentets ledamöter föreskrivs följande:

“Varje ledamot som under ett parlamentsår (1 september - 31 augusti) är frånvarande vid minst hälften av de dagar som presidiet har fastställt för Europaparlamentets plenarsammanträden skall åläggas att för denna period återbe-

tala 50 procent av ersättningen för allmänna utgifter i artikel 13 till parlamentet.”

I artikel 28.2 föreskrivs:

“Ordföranden kan bortse från frånvaro enligt punkt 1 om berörd ledamot är frånvarande på grund av sjukdom eller av allvarliga familjeskäl, eller är på tjänsteresa på annan ort på parlamentets vägnar. Verifikationer skall lämnas till kvestorskollegiet senast en månad från och med den dag frånvaron inleddes.”

Kravet på att verifikationer måste lämnas in inom högst en månad från frånvarons början ingår bland de bestämmelser som presidiet beslutade om den 15 januari 1996. Efter det att presidiets protokoll godkänkts delades det i enlighet med artikel 28.1 i arbetsordningen ut till samtliga ledamöter.

När det gällde klaganden saknade han två dagar av den 50-procentiga miniminivån. Han underrättades om detta i brev av den 16 september 1997 och ombads betala tillbaka 50 procent av ersättningen för de allmänna utgifterna för perioden ifråga. Klaganden skrev den 26 september 1997 till kvestorn med ansvar för ekonomiska frågor och bifogade ett läkarintyg daterat den 23 september 1997 som gällde medicinska prover som tagits den 14, 17 och 18 juli 1997. För att läkarintyget skulle ha godtagits som giltigt borde det ha inlämnats inom en månad från det att frånvaron inleddes, dvs. senast den 14 augusti 1997.

Frågan diskuterades vid kvestorernas möte den 22 oktober 1997. Kollegiet underrättade klagande om att tidsgränsen på en månad klart framgår av bestämmelserna om ledamöternas utgifter och traktamenten och bekräftade kravet på återbetalning av 50 procent av ersättningen för allmänna utgifter. Detta beslut meddelades i brev av den 5 december 1997.

I brev av den 17 december 1997 bad klaganden ordföranden i Europaparlamentet att pröva hans begäran om att få behålla hela ersättningen för allmänna utgifter och påpekade att det faktum att han inte hade iakttagit tidsgränsen på en månad hade berott på att han hade trott att parlamentets administrativa enheter var stängda under augusti.

Denna begäran hänvisades av ordföranden till kvestorskollegiet och behandlades vid dess möte den 14 januari 1998. Kollegiet skrev i brev av den 11 februari 1998 att parlamentets administrativa enheter fortsatte sitt arbete under augusti, vid behov under hela månaden och att det under alla omständigheter skulle ha varit möjligt för honom att i god tid inlämna sina läkarintyg per fax eller rekommenderat brev. Kollegiet stod alltså fast vid sitt tidigare beslut.

Den 24 mars 1998 skrev klaganden på nytt till kvestorn med ansvar för ekonomiska frågor. Detta brev behandlades vid kollegiets möte den 1 april 1998, men det tidigare beslutet stod fast.

Enligt parlamentet har nuvarande och tidigare kvestorskollegier konsekvent tillämpat villkoren i artikel 28 i bestämmelserna om ledamöternas utgifter och traktamenten, framför allt kravet på att läkarintyg skall vara inlämnade inom en månad från det att en sjukfrånvaro inleds.

Kollegiets ståndpunkt är dessutom helt i enlighet med vad som gällt i tidigare fall av för sent inlämnade läkarintyg från andra ledamöter.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Den 30 april 1999 skickade ombudsmannen ett brev till parlamentets ordförande för att ytterligare undersöka klagandens påstående om att han var i god tro när det gällde arbetstiderna för parlamentets enheter under sommaren. Den 21 juni 1999 svarade kvestorskollegiet och uppgav att klaganden inlämnat läkarintyget först efter det att han hade fått den ansvariga kvestorns brev. Klaganden kunde dessutom inte påstå att han inte kände till arbetstiderna för parlamentets enheter under sommaren och därigenom vidhålla att han handlade i god tro.

Den 19 juli 1999 skrev klaganden till ombudsmannen och uppgav att han ville stå fast vid sitt klagomål.

BESLUTET

Kravet på återbetalning av 50 procent av den allmänna ersättningen för utgifter för 1996/1997

- 1 Klaganden hävdade att han försummat att iaktta tidsgränsen på en månad för inlämnande av läkarintyg, eftersom han var övertygad om att parlamentets administrativa enheter var stängda under augusti.
- 2 Enligt parlamentet fick klaganden i brev av den 16 september 1997 meddelande om att han saknade två dagars närvaro av det minimum på 50 procent som krävs. Han ombads därför att återbetala 50 procent av den allmänna ersättningen för utgifter under perioden i fråga. Klaganden skrev den 26 september 1997 till kvestorn med ansvar för ekonomiska frågor och bifogade ett läkarintyg som var daterat den 23 september 1997 och som gällde medicinska prover som tagits den 14, 17 och 18 juli 1997. För att detta skulle kunna godtas som giltigt borde det ha inlämnats inom en månad från det att frånvaron påbörjades, dvs. senast den 14 augusti 1997.
- 3 Ombudsmannen konstaterade på grundval av sina undersökningar att parlamentet hade följt nuvarande och tidigare kvestorskollegiers praxis när det gäller att konsekvent tillämpa villkoren i artikel 28 i bestämmelserna om ledamöternas utgifter och traktamenten, framför allt kravet på att läkarintyg skall vara inlämnade inom en månad från det att en sjukfrånvaro inleds. Dessutom var parlamentets och kollegiets ståndpunkt helt i enlighet med vad som gällt i tidigare fall av för sent inlämnade läkarintyg från andra ledamöter. Det föreföll som om klaganden först reagerat efter det han hade fått brevet med detta meddelande. Klaganden saknade därför grund för sitt påstående att han inte lämnade in läkarintyget inom tidsgränsen på en månad, därför att han trodde att parlamentets enheter var stängda under

augusti. Det föreföll därför som om det inte förelåg något administrativt missförhållande vid Europaparlamentet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europaparlamentet. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.1.2 Europaparlamentet och Europeiska kommissionen

TILLGÅNG TILL INTRESSEREGISTER

Beslut i klagomål 59/98/OV mot Europeiska kommissionen och Europaparlamentet

KLAGOMÅLET

I januari 1998 klagade S till ombudsmannen över att kommissionen nekat honom ett exemplar av registret över kommissionsledamöternas intressen.

Den 5 december 1997 skrev klaganden till kommissionens generalsekreterare för att få ett exemplar av registret över kommissionsledamöternas affärsmässiga och ekonomiska intressen. Enligt klagomålet skickade kommissionen inte registret till klaganden utan inbjöd honom i stället att ta del av det på platsen på dess kontor i Bryssel. Han hade emellertid inte råd att resa till Bryssel för detta. Därför klagade han till ombudsmannen och påstod att kommissionen vägrat honom tillgång till registret, vilket inte heller var tillgängligt för allmänheten på kommissionens olika kontor i medlemsstaterna.

Den 3 och 10 mars samt den 1 juni 1998 skrev klaganden ytterligare brev i vilka han även klagade över att han inte fått tillgång till registret över Europaparlamentets ledamöters ekonomiska intressen. Han ombads att fylla i ett standardformulär för att klargöra klagomålet. Det framgick dock av detta att han inte hade gjort några tidigare administrativa hänvändelser till Europaparlamentet. Därför rådde ombudsmannen honom att skriva till kvestorskollegiet. Den 17 december 1998 mottog ombudsmannen en dossier om kvestorskollegiets behandling av klagomålet från kansliet för Europaparlamentets ledamöter och kvestorn Richard Balfe.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande informerade denna ombudsmannen om att kommissionen den 24 mars 1998 beslutat att skicka de begärda handlingarna till klaganden. Kommissionen fogade en kopia av brevet till klaganden till sitt yttrande.

Klagandens kommentarer

Klaganden sände ombudsmannen en kopia av ett brev han skrivit den 23 april 1998 till kommissionens generalsekreterare i vilket han uttryckte sitt

missnöje med innehållet i det intresseregister han mottagit av kommissionen. Han påstod bl.a. att intresseregistren för vissa kommissionärer var odaterade, att andra intresseregister inte var aktuella, att vissa intresseregister var skrivna på franska och tyska utan engelsk översättning. Brevet innehöll även olika frågor som rörde kommissionärernas ansvar i fråga om deras intresseregister.

Tillsammans med dessa kommentarer skrev klaganden även till ombudsmannen angående tillgången till registret över Europaparlamentets ledamöters intressen, mot bakgrund av att detta inte var tillgängligt vid Europaparlamentets informationskontor i London. Klaganden bifogade korrespondens i ärendet mellan ledamoten i Europaparlamentet Pauline Green, som han hade kontaktat, och parlamentets ordförande. I sitt svar till Pauline Green av den 2 mars 1998 påpekade ordföranden att intresseregistret för tillfället fanns tillgängligt för allmänheten på parlamentets tre arbetsorter. Det aktuella lydelsen av bilaga I i arbetsordningen grundas på Nordmanns andra betänkande av den 30 maj 1996 (A4-0177/96) som antogs av parlamentet den 17 juli 1996. Ordföranden tillade emellertid att frågan om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets ledamöters intresseregister var under behandling både i utskottet för arbetsordningen och i kvestorskollegiet.

BESLUTET

1 Tillgång till kommissionens intresseregister

- 1.1 Klagomålet rörde tillgång till kommissionsledamöternas intresseregister och måste därför behandlas i enlighet med kommissionens beslut av den 8 februari 1994 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar¹². Den 5 december 1997 skrev klaganden ett kort brev till kommissionens generalsekreterare och bad om ett exemplar av registret, men fick inget svar. I enlighet med artikel 2.4 i beslutet utgör underlåtenhet att besvara en ansökan om tillgång till en handling inom en månad efter det att ansökan inlämnats en avsikt att vägra tillgång till denna. Efter ombudsmannens ingripande beslutade kommissionen emellertid den 24 mars 1998 att skicka de begärda handlingarna till klaganden. Kommission tillmötesgick således ansökan om tillgång till handlingar och ingen ytterligare anmärkning från ombudsmannen föreföll nödvändig.
- 1.2 När det gäller de olika påståenden som klaganden tog upp i sina kommentarer, vilka fanns med i brevet till kommissionens generalsekreterare, noterade ombudsmannen att de utgjorde nya påståenden som inte tagits upp i det ursprungliga klagomålet, och att han därför inte kunde behandla dem inom ramen för detta ärende. Ombudsmannen noterade vidare att klaganden i sin ansökan till kommissionen av den 5 december 1997 om tillgång till handlingarna inte begärde några närmare detaljer om intresseregistret utan endast en kopia av detta. Genom att skicka honom de begärda dokumenten hade kommissionen således på ett korrekt sätt besvarat hans

¹² EGT L 46, 18.2.1994, s.58

ursprungliga begäran och därför förelåg det inte något administrativt missförhållande.

2 Klagomålet mot Europaparlamentet

- 2.1 När det gäller klagomålet om Europaparlamentets ledamöters intresseregister föreföll det av klagomålsformuläret som om klaganden inte hade gjort några tidigare administrativa hänvändelser i ärendet. Därför rådde ombudsmannen klaganden att skriva till parlamentets kvestorskollegium, som är det behöriga organet för att behandla ärendet, mot bakgrund av att kvestorena är ansvariga för de administrativa och ekonomiska ärenden som direkt rör ledamöterna (artikel 25 i arbetsordningen).
- 2.2 Den 17 december 1998 mottog ombudsmannen från ledamoten av Europaparlamentet och kvestorn Richard Balfe en omfattande dossier om kvestorskollegiets behandling av klagomålet. Av denna dossier framgick det att kvestorskollegiet i detalj hade besvarat klagandens brev, den 5 och 19 november samt den 14 december 1998. Kollegiet försåg honom med en omfattande dokumentation (omkring 100 sidor) rörande tillgång till Europaparlamentets ledamöters intresseregister. Kvestorskollegiet skickade honom särskilt ett exemplar av Nordmanns andra betänkande (A4-0177/96) med bilaga, vilket är en översikt över reglerna för anmälan av ekonomiska intressen i medlemsstaternas nationella parlament. Kollegiet skickade också ett exemplar av formuläret för anmälan av Europaparlamentets ledamöters intressen och av den bifogade förklaringen från ordföranden till Europaparlamentets ledamöter samt ett exemplar av protokollet från kvestorskollegiets sammanträde den 18 september 1996. Kollegiet översände vidare två betänkanden som handlade om korruption¹³.
- 2.3 I enlighet med artikel 3 i bilaga I i parlamentets arbetsordning¹⁴ heter det att *”registret skall vara offentligt”*. I den aktuella situationen innebär detta att det är möjligt att ta del av registret på parlamentets tre arbetsorter. Hittills har parlamentet inte fattat beslut om att registret skall vara tillgängligt på dess informationskontor i medlemsstaterna eller i form av en kopia som tillhandahålls på medborgarnas begäran. I sitt brev till klaganden påpekade ledamoten av Europaparlamentet och kvestorn Richard Balfe att han vid kvestorskollegiets sammanträde den 18 september 1996 hade begärt att registret skulle tillhandahållas i den medlemsstat där ledamoten valts. Slutligen påpekade parlamentets ordförande i sitt brev till ledamoten Pauline Green av den 2 mars 1998 att frågan om allmänhetens tillgång till registret över parlamentsledamöter för närvarande är under behandling i utskottet för arbetsordningen och i kvestorskollegiet. Med hänsyn till de åtgärder som vidtagits av parlamentets förvaltning förfaller det inte vara nödvändigt med ytterligare anmärkningar från ombudsmannen.

¹³ Betänkandet av den 3 mars 1998 om rättsliga åtgärder till skydd för unionens finanser (A4-0082/98, föredragande ledamoten Theato) och betänkandet av den 24 juli 1998 om kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om en unionspolitik mot korruption (A4-0285/98, föredragande ledamoten Bontempi).

¹⁴ Bilaga I (Genomförandebestämmelser till artikel 9.1 - öppenhet och ledamöternas ekonomiska intressen).

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska kommissionen eller vid Europaparlamentet. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.1.3 Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen

CENTRET FÖR INDUSTRIELL UTVECKLING: KOMMISSIONENS ANSVAR

Beslut i klagomål 41/97/(VK)OV mot Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I december 1996 framförde N ett klagomål till ombudsmannen över det ensidiga upphävande av hans kontrakt som gjorts av Centret för industriell utveckling (CIU), en institution som är gemensam för AVS-länderna (Afrika, Västindien och länderna i Stillahavsområdet) och EG, vilken inrättats inom ramen för Lomékonventionen och finansieras av Europeiska utvecklingsfonden.

Klaganden var engagerad som förste konsult under tiden för tredje Lomékonventionen (1985-1990) på ett femårskontrakt. Den 30 juni 1987 upphävdes emellertid hans kontrakt ensidigt av direktören för CIU utan förvarning och utan ekonomisk compensation. Den 5 januari 1988 inledde klaganden ett skiljeförfarande mot CIU. Den 5 april 1990 beslutade skiljedomstolen om tredskodom mot CIU och dömde detta att betala cirka 6 miljoner belgiska franc i skadestånd, plus ränta och kostnader för skiljeförfarandet. Skiljedomen gjordes verkställbar av förstainstansrätten i Bryssel den 17 april 1990. CIU överklagade beslutet och begärde upphävande av skiljedomen åberopande bland annat sin rättsliga immunitet. Genom beslut av den 13 mars 1992 ogillade förstainstansrätten yrkandet med hänvisning till att CIU genom att acceptera skiljeförfarandet hade avstått från sin rättsliga immunitet.

Mot bakgrund av att CIU vägrade att efterfölja den i Bryssel belägna förstainstansrättens avgörande, som fastställde skiljedomen, skrev klaganden i december 1996 till ombudsmannen och hävdade att CIU ännu inte hade betalat skadeståndet eller kostnaderna för skiljeförfarandet. Klaganden påpekade att CIU hade inrättats inom ramen för Lomékonventionen, vars signatärer å ena sidan är Europeiska gemenskaperna och å andra sidan AVS-staterna, att CIU är en gemensam AVS-EG-institution finansierad av Europeiska utvecklingsfonden och att kommissionens GD VIII är det generaldirektorat som är ansvarigt för ärenden som rör Lomékonventionen.

UNDERSÖKNINGEN

Rådets och kommissionens yttranden

Klagomålet vidarebefordrades till rådet och kommissionen i mars 1997. I sina yttranden påpekade rådet och kommissionen att trots att CIU inrättats genom Lomékonventionen är det varken en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan som faller under deras ansvarsområde. Kommissionen tillade att den inte hade någon dossier om klagomålet och att den inte var medveten om att ärendet någonsin förelagts den. Båda institutionerna påpekade att de bestämmelser som för närvarande gällde för CIU var artiklarna 87-97 i fjärde Lomékonventionen, vilka kompletterats av flera beslut av ministerrådet AVS-EG och ambassadörskommittén för AVS-EG.

I enlighet med dessa bestämmelser skickar rådet och kommissionen en observatör till CIU:s verkställande styrelse, vilken består av sex oberoende, mycket kvalificerade personer som utnämnts på jämlik grundval av AVS och gemenskapen och som har omfattande erfarenhet av privat eller offentlig industri- eller banksektor eller av planering och främjande av industriell utveckling. Detta innebär att rådet och kommissionen inte företräds i CIU:s verkställande styrelse. De bestämmelser som är tillämpliga på CIU och dess styrelse utgår från Lomékonventionen som den tillämpas enligt AVS-EG-besluten. Mer specifikt är det den gemensamma AVS-EG-kommittén för industriellt samarbete som övervakar CIU (artikel 92) och rapporterar till den gemensamma ambassadörskommittén för AVS-EG (artikel 87) vilken godkänner CIU:s stadgar, finans- och personalförordningar samt dess arbetsordning (artikel 93).

På grundval av detta fastställde både rådet av kommissionen att de inte hade något direkt ledningsansvar för CIU och att klagomålet därför föll utanför deras behörighetsområde. Men trots att kommissionens observatör i CIU:s verkställande styrelse varken har rösträtt eller rätt att föreslå punkter på dagordningen vid styrelsesammanträdena, påpekade kommissionen i sitt yttrande till ombudsmannen att den skulle informera direktören för CIU om ombudsmannens begäran samt rekommendera att denna skulle diskuteras vid nästa styrelsesammanträde.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer påpekade klaganden för det första att Lomékonventionen, i enlighet med vilken CIU har inrättats, direkt faller under kommissionens ansvarsområde, att ledningen av CIU alltid har tillsatts med kommissionens uttryckliga medgivande, att CIU:s budget utgörs av bidrag från Europeiska utvecklingsfonden och att Europeiska ombudsmannens behörighet i fråga om detta klagomål därför inte kunde ifrågasättas. Klaganden påpekade vidare att hans klagomål borde överlämnas direkt till CIU:s styrelseordförande med en angiven tidsfrist för ett beslut.

Den 6 oktober 1997 skickade klaganden till ombudsmannen en kopia av ett brev till CIU:s styrelseordförande i vilket han krävde omedelbara åtgärder från CIU:s sida för att avgöra hans klagomål. I ett annat brev med samma datum informerade klaganden ombudsmannen om att meddelandet från Europeiska kommissionen aldrig hade nått CIU:s styrelseordförande. Den 22 april 1998 bad klaganden ombudsmannen att denne skulle skicka kla-

gomålet direkt till CIU:s styrelseordförande, mot bakgrund av att kommissionen inte hade vidarebefordrat hans klagomål till CIU. I enlighet med denna begäran skickade ombudsmannen den 25 maj 1998 dossiern över klagomålet till styrelseordföranden. Den 2 oktober 1998 skickade ombudsmannen ett brev för att få reda på utgången av klagomålet. Inget svar kom från CIU. I ett brev av den 4 december 1998 skickade klaganden till ombudsmannen en kopia av ett brev adresserat till CIU:s styrelseordförande i vilket han kritiserade de pågående administrativa missförhållandena vid CIU, som ännu inte hade efterföljt den dom som fastställts av förstainstansrätten i Bryssel.

BESLUTET

1 Klagomålet mot CIU

Artikel 138e i EG-fördraget ger ombudsmannen behörighet att undersöka möjliga fall av administrativa missförhållanden i verksamheten vid gemenskapens institutioner och organ. Eftersom CIU inte är en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan i enlighet med artikel 138e i EG-fördraget, har ombudsmannen således inte behörighet att behandla klagomålet, såtillvida som det är riktat mot CIU:s styrelse. I sitt brev av den 27 november 1996 hade ombudsmannen redan informerat klaganden om att han inte kunde behandla det klagomål som inlämnats mot CIU den 26 augusti 1996.

2 Klagomålet mot rådet och kommissionen

I den mån klagomålet riktades mot rådet och kommissionen konstaterar ombudsmannen att Lomékonventionen inte gör dem direkt ansvariga för besluten i CIU:s styrelse. Varken rådet eller kommissionen har rösträtt i CIU:s styrelse. I artikel 92.1 i fjärde Lomékonventionen föreskrivs att kommissionen och rådet skall ha observatörsstatus vid styrelsens sammmanträden. Det faktum att CIU:s styrelse inte efterföljde skiljedomen kan därför inte betraktas som ett administrativt missförhållande vid rådet eller kommissionen.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid rådet eller kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

När det gäller kommissionen noterade ombudsmannen att Lomékonventionen som instrument faller direkt under dess ansvarsområde. Mer specifikt konstaterade ombudsmannen att kommissionens generaldirektorat VIII är det direktorat som är ansvarigt för utveckling och för samarbete med AVS-staterna i enlighet med Lomékonventionen, att konventionens budget finansieras av Europeiska utvecklingsfonden och att kommissionen har en representant i ambassadörskommittén vilken ansvarar för att övervaka tillämpningen av konventionen. Det förefaller därför som om Europeiska kommissionen har ett stort inflytande på till-

ämpningen av Lomékonventionen. När det gäller CIU noterade ombudsmannen att detta är en gemensam AVS-EG-institution som finansieras av Europeiska utvecklingsfonden. Mot bakgrund av ovanstående överväganden riktade ombudsmannen följande kommentarer till kommissionen:

I en sammanslutning som Europeiska unionen där det råder rättssäkerhet måste domar och domstolsbeslut efterföljas i laga ordning. När kommissionen inrättar organ som CIU inom ramen för konventionerna borde den försöka säkerställa att de organ som sålunda inrättats respekterar rättssäkerheten och principerna om god förvaltningssed.

I det aktuella fallet framkom det att det inom kommissionens GD VIII finns en enhet som ansvarar för förbindelserna med CIU. Kommissionen lovade i sitt yttrande till ombudsmannen att den skulle rekommendera att klagomålet diskuterades vid CIU:s nästa styrelsesammanträde. Det framgick emellertid av den information som tillhandahölls av klaganden att detta inte hade skett.

Därför ansåg ombudsmannen att det var lämpligt att kommissionen vidtog de nödvändiga åtgärderna för att uppmärksamma kommittén för industriellt samarbete, vilken övervakar verksamheten i CIU:s styrelse, på CIU:s påstådda underlåtenhet att efterfölja skiljedomen så som den fastställts av förstainstansrätten i Bryssel den 17 april 1990. Kommissionen borde också överväga att uppmärksamma CIU:s direktör på detta ärende.

3.1.4 Europeiska kommissionen

LÄMPLIG MOTIVERING AV BESLUT

Beslut i klagomål 106/97/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I februari 1997 inlämnade B ett klagomål för en förening, Friends of the Lake District, angående ett beslut av Europeiska kommissionen att avsluta ett klagomål som han hade framfört till kommissionen rörande de brittiska myndigheterna. Klaganden anförde i huvudsak att kommissionen hade underlåtit att på ett lämpligt sätt motivera sitt beslut om att de brittiska myndigheterna inte hade gjort sig skyldiga till överträdelse av direktiv 85/337.

Bakgrunden till klagomålet är i korthet följande: I augusti 1995 lämnade föreningen in ett klagomål till kommissionen mot de brittiska myndigheterna. Klagomålet rörde en ansökan om byggnadslov för en s.k. Rock Characterisation Facility (RCF). Föreningen ansåg att de brittiska myndigheterna i behandlingen av denna ansökan hade gjort sig skyldiga till överträdelse av direktiv 85/337 om bedömning av inverkan på miljön.

Föreningen bedömde att RCF-projektet borde anses vara en oskiljbar del av en planerad djupt liggande förvaringsplats för kärnavfall. Endast om de båda projekten betraktades som ett enda skulle en riktig bedömning av miljöpåverkan kunna göras. Föreningen ansåg att kommissionens tidigare administrativa praxis stödde detta synsätt.

Dessutom ansåg föreningen att de brittiska myndigheterna gjort sig skyldiga till en överträdelse av artikel 5 i direktiv 85/337 genom att inte kräva att det ansökande företaget tillhandahöll och offentliggjorde information om möjliga alternativ till RCF-projektet.

Efter att ha undersökt ärendet informerade kommissionen föreningen om att direktiv 85/337 ger medlemsstaterna ett stort utrymme för egen bedömning av miljöpåverkan. Information måste endast tillhandahållas om medlemsstaten anser att denna är relevant i förhållande till ett särskilt projekts specifika karaktär och det sätt på vilket detta kan antas komma att påverka miljön. På grundval av den information som kommissionen hade fann den inte att Förenade kungariket hade överträtt direktiv 85/337 och hade därför beslutat att avsluta ärendet.

Föreningen ansåg att kommissionens svar var otillfredsställande, och den lämnade in ett klagomål till ombudsmannen. I klagomålet angavs det i huvudsak att kommissionen hade underlåtit att motivera varför RCF-projektet var åtskiljbart från en möjlig djupt liggande förvaringsplats för kärnavfall och varför information om alternativa platser inte ansågs nödvändig.

UNDERSÖKNINGEN

För undvikande av missförstånd är det viktigt att påminna om att ombudsmannen i enlighet med EG-fördraget är behörig att undersöka möjliga fall av administrativa missförhållanden endast i fråga om verksamheten vid gemenskapens institutioner och organ. Europeiska ombudsmannens stadga föreskriver särskilt att ingen handling utförd av någon annan myndighet eller person får vara föremål ett klagomål till ombudsmannen.

Ombudsmannens undersökningar av detta klagomål inriktades därför på att utröna om det förelåg några administrativa missförhållanden i Europeiska kommissionens verksamhet.

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande upprepade denna i huvudsak det resonemang som tidigare delgetts klaganden.

Klagandens kommentarer

Föreningen vidhöll klagomålet i sina kommentarer.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrant övervägande av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer ansåg ombudsmannen att kommissionen kunde ha besvarat klagandens relevanta argument på ett lämpligare sätt. Kommissionen ombads därför att för det första klargöra varför den hade ansett att RCF-projektet var åtskiljbart från det planerade projektet om kärnavfallsförvaring och för det andra på vilken grundval kommissionen hade fastställt att Förenade kungariket inte hade handlat i strid med direktiv 85/337 när det avstod från att kräva att det ansökande företaget skulle informera om alternativa projekt.

Kommissionens andra yttrande

I sitt svar upprepade kommissionen att det inte fanns belägg för att Förenade kungariket hade underlåtit att uppfylla sina skyldigheter i enlighet med direktiv 85/337. Underlåtenheten att kräva ett offentliggörande av alternativa projekt var således inte en överträdelse från Förenade kungarikets sida. När det gäller möjligheten att skilja projekten åt skulle byggandet av en förvaringsplats för kärnavfall ha krävt en separat ansökan om byggnadslov. RCF-projektet kunde därför betraktas som skilt från planerna på en förvaringsplats för kärnavfall.

Klagandens vidare kommentarer

Föreningen vidhöll klagomålet i sina kommentarer.

Efter noggrant övervägande av kommissionens andra yttrande och klagandens vidare kommentarer bad ombudsmannen kommissionen att ytterligare utveckla sitt yttrande om varför RCF var ett avskilt projekt och varför information om alternativa platser inte ansågs nödvändig.

Kommissionens tredje yttrande

I sitt tredje yttrande tillhandahöll kommissionen för det första ytterligare klagöranden med avseende på frågan om projektens åtskiljande. När det gäller informationen om alternativa projekt ansåg kommissionen att eftersom de båda projekten var åtskiljbara måste RCF-projektet bedömas i enlighet med bilaga 2 i direktiv 85/337. Ärendet behandlades således i förhållande till artikel 4.2 i direktiv 85/337, i vilken föreskrivs att de projekt som är förtecknade i bilaga 2 skall vara föremål för en bedömning i de fall där medlemsstaterna anser att deras karaktär så kräver. Eftersom RCF-projektet var åtskiljbart från en möjlig förvaringsplats för kärnavfall ansåg kommissionen att information om alternativa platser inte behövdes.

Klagandens kommentarer till kommissionens tredje yttrande

I sina kommentarer till kommissionens tredje yttrande vidhöll föreningen särskilt klagomålet att kommissionen hade underlåtit att förklara sig på ett lämpligt sätt i fråga om alternativa platser.

BESLUTET

Underlåtenhet att ange lämpliga skäl

- 1 Principerna om god förvaltningssed kräver att förvaltningen på ett lämpligt sätt motiverar de beslut den fattar i fråga om framställningar som medborgarna har lämnat in till den. I detta fall var det tydligt att kommissionen till en början hade underlåtit att ange lämpliga skäl när det gäller klagandens båda frågor, RCF-projektets åtskiljbarhet och behovet av information när det gäller alternativa platser.
- 2 Under undersökningens gång angav kommissionen emellertid varför den ansåg att RCF-projektet var fristående och varför den ansåg att information om alternativa platser inte behövdes. Det föreföll som om kommissionen i huvudsak ansåg att RCF projektet var ett fristående projekt eftersom det kunde drivas skilt från en möjlig förvaringsplats

för kärnavfall. Eftersom det kunde drivas för sig ansåg kommissionen att information om alternativa platser inte behövdes. Detta resonemang föreföll inte orimligt.

Ombudsmannen fastställde därför att kommissionen hade gottgjort sin ursprungliga underlåtenhet att ange lämpliga skäl.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

BEHANDLING AV ETT KLAGOMÅL MOT DE BRITTISKA MYNDIGHETERNA

Beslut i klagomål 298/97/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I april 1997 klagade ledamoten vid Europaparlamentet, C, till ombudsmannen för föreningen Save Our Shoreline Southport (SOS). Klagomålet gällde påstådd underlåtenhet från kommissionens sida att upprätthålla gemenskapens miljölagstiftning i Förenade kungariket och felaktig handläggning av klagomål från SOS.

Bakgrunden till klagomålet var i korthet följande: Den 10 december 1995 framförde SOS ett klagomål till kommissionen med påståendet att de brittiska myndigheterna hade överträtt gemenskapslagstiftningen genom att i Southport bygga en betongvall som skydd mot havet. Föreningen ansåg att de lokala myndigheterna, som utfärdade byggnadsloven år 1993 och 1995, inte följde gemenskapens miljölagstiftning. Föreningen hade kontaktat de statliga myndigheterna vilka beslutade att inte ompröva eller upphäva de lokala myndigheternas beslut om byggnadslov.

I klagomålet till kommissionen påpekade SOS att det område där betongvallen skulle byggas hade klassats som naturskyddsområde i enlighet med direktiv 92/43 om livsmiljöer och direktiv 79/409 om vilda fåglar. Föreningen ansåg att betongvallen skulle orsaka direkt skada på faunan och florán och även indirekt vara till skada genom en omfattande ökning av trafiken. Föreningen bad därför kommissionen att den skulle pröva om den lokala myndigheten brustit i sina skyldigheter i enlighet med ovan nämnda direktiv.

I artikel 6 i direktiv 92/43 föreskrivs i fråga om naturskyddsområden:

“Alla planer eller projekt som inte direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av ett område, men som... kan påverka området på ett betydande sätt, skall på lämpligt sätt bedömas med avseende på konsekvenserna för målsättningen vad gäller bevarandet av området. Med ledning av slutsatserna från bedömningen av konsekvenserna för området och om inte

annat följer av punkt 4, skall de behöriga nationella myndigheterna godkänna planen eller projektet först efter att ha försäkrat sig om att det berörda området inte kommer att ta skada och, om detta är lämpligt, efter att ha hört allmänhetens åsikt.” (Understrykning tillagd; samma bestämmelse gäller i fråga om direktiv 79/409, se artikel 7 i direktiv 92/43.)

Föreningen ansåg att havsvallen skulle påverka området på ett betydande sätt. Den lokala myndigheten hade däremot bedömt att havsvallen inte riskerade att "påverka området på ett betydande sätt" och hade därför inte gjort en fullständig bedömning miljökonsekvenserna. Föreningen bestred den lokala myndighetens slutsatser och hävdade att ett naturligt alternativ till betongvallen borde ha övervägts. Sanddyner skulle ha varit ett lämpligt alternativ, enligt föreningen. Föreningen uttalade även en misstanke om att en betongvall medvetet hade valts för att trafiken skulle kunna ökas, vilket skulle leda till skador på miljön i området. Dessa skador borde ha beaktats i bedömningen av miljökonsekvenserna i enlighet med direktiv 85/337.

Den 4 juli 1996 bad kommissionen de brittiska myndigheterna att yttra sig i ärendet. Den brittiska myndighet som avgav yttrandet var *English Nature*, ett organ som lyder under ministeriet för miljö, transporter och regionerna. I yttrandet från *English Nature* anfördes att det omstridda havsvallsprojektet inte utgjorde någon överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning. Förutom att inhämta synpunkter från *English Nature* företog kommissionen en undersökning på platsen i början av september 1996. Den 30 september 1996 beslutade kommissionen att det inte hade skett någon överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning. Den 3 februari 1997 underrättades föreningen om detta beslut.

Eftersom föreningen var missnöjd med kommissionens beslut och dess behandling av klagomålet skrev den till sin lokala ledamot av Europaparlamentet som vidarebefordrade ärendet till Europeiska ombudsmannen. I huvudsak påstod föreningen att kommissionen hade

- underlåtit att kontakta föreningen vid sin undersökning på platsen i början av september 1996,
- underlåtit att i god tid informera föreningen om resultatet av sin undersökning,
- tolkat gemenskapens miljölagstiftning på ett felaktigt sätt. Byggnadslovet borde ha betraktats som olagligt eftersom naturliga sanddyner som skydd mot havet inte beaktades under byggnadslovsförfarandet i enlighet med miljöskyddskraven i direktiv 92/43 och 85/337.

UNDERSÖKNINGEN

För undvikande av missförstånd är det viktigt att påminna om att ombudsmannen i enlighet med EG-fördraget är behörig att undersöka möjliga fall av administrativa missförhållanden endast i fråga om verksamheten vid gemenskapens institutioner och organ. Europeiska ombudsmannens

stadga föreskriver särskilt att ingen handling utförd av någon annan myndighet eller person får vara föremål för ett klagomål till ombudsmannen.

Ombudsmannens undersökningar av detta klagomål inriktades därför på att utröna om det hade förekommit några administrativa missförhållanden i Europeiska kommissionens handläggning av ärendet.

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Sammanfattningsvis framfördes följande synpunkter i kommissionens yttrande:

När det gäller den första punkten i klagomålet påpekade kommissionen att besöket av kommissionens företrädare varit informellt och gjorts på uppmaning av den lokala kommunstyrelsen. Kommissionens syfte med besöket var endast att få ett visuellt förstahandsintryck av kustområdet och projektets exakta lokalisering. Mot bakgrund av det begränsade syftet med besöket ansågs en diskussion med föreningen inte vara lämplig. Kommissionen angav vidare att den hade fått en hel del brev och material om projektets potentiella miljökonsekvenser från föreningen och fullt ut förstod dess oro för det föreslagna byggprojektet.

När det gäller den andra punkten i klagomålet medgav kommissionen att dröjsmålet var orimligt och informerade ombudsmannen om att åtgärder hade vidtagits för att undvika liknande dröjsmål i framtiden.

När det gäller den tredje punkten i klagomålet påpekade kommissionen att skyddsåtgärderna i enlighet med de ovan nämnda direktiven skall tillämpas om det är sannolikt att en plan eller ett projekt kommer att medföra betydande påverkan på miljön i det berörda området. Denna sannolikhet skall inte endast bedömas i förhållande till själva planen eller projektet utan även i förhållande till andra planer eller projekt. Efter att ha undersökt de handlingar som lämnats in av de brittiska myndigheterna, bedömde kommissionen att projektet inte utgjorde någon överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning eller miljöpolitik, eftersom det inte fanns någon negativ bedömning av konsekvenserna för området vad gäller miljöskyddssynpunkt.

Klagandens kommentarer

Föreningen vidhöll i huvudsak sitt klagomål.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrant övervägande av kommissionens yttrande och föreningens kommentarer föreföll det som om det fortfarande fanns olösta meningsskiljaktigheter mellan kommissionen och föreningen, särskilt när det gäller frågan om huruvida kommissionen hade undersökt alternativet att genom sanddyner skapa naturliga skyddsvallar mot havet och frågan om varför kommissionen ansåg att projektet inte skulle ha betydande konsekvenser för området i den mening som anges i artikel 6 i direktiv 92/43. Därför bad ombudsmannen kommissionen att avge ett yttrande om dessa frågor.

Kommissionens andra yttrande

Kommissionen svarade mer detaljerat och påpekade att den efter att ha undersökt den brittiska regeringens material ansåg att inga etapper i byggandet av en havsvall skulle medföra betydande negativ påverkan på naturskyddsområdet. Den hade också kunnat kontrollera att de brittiska myndigheternas bedömning hade utförts på ett riktigt sätt. När det gäller den påstådda underlåtenheten att beakta alternativ upprepade kommissionen att enligt artikel 6.3 i direktiv 92/43 krävs det att myndigheterna skall försöka hitta alternativ endast när de kommit fram till att det föreslagna projektet kommer att medföra *betydande påverkan* på skyddsområdet. I detta fall ansågs det att projektet inte skulle medföra betydande påverkan på det berörda området, och det hade därför inte varit ett rättsligt krav att hitta alternativa lösningar. Kommissionen tillade att de brittiska myndigheterna trots avsikten av rättslig skyldighet faktiskt hade undersökt alternativet med att låta sanddyner skapa vallar mot havet. De hade förklarat för kommissionen att de efter att ha undersökt frågan noggrant hade kommit fram till att en naturlig vall varken på kort eller medellång sikt skulle kunna utgöra ett lika gott högvattensskydd som de kraftiga vallarna (av betong).

För att dokumentera och styrka dessa slutsatser och kommentarer överlämnade kommissionen till ombudsmannen relevanta delar av den konfidentiella korrespondensen mellan den och de brittiska myndigheterna.

Klagandens vidare kommentarer

Föreningen vidhöll i huvudsak sitt klagomål.

BESLUTET

1 Inledande kommentarer

- 1.1 I sina inlägg tog föreningen upp frågor som inte lagts fram i det ursprungliga klagomålet, särskilt oron över planerna att förstärka och öka användningen av kustvägarna i Southport.
- 1.2 Ombudsmannen måste påpeka att han har tagit emot ett klagomål från en annan förening när det gäller planerna på att förstärka och öka användningen av kustvägarna i Southport, klagomål 813/98/PD.

Ombudsmannen fann att sakinnehållet i de nya frågorna bättre kunde granskas inom ramen för undersökningen av det andra klagomålet, varför de inte skulle avgöras i den aktuella undersökningen.

2 Klagandens medverkan i mötet på platsen

- 2.1 Föreningen ansåg att kommissionen borde ha säkerställt att föreningen fick delta i det möte på platsen som arrangerades av de brittiska myndigheterna.
- 2.2 Att utesluta en klagande från ett möte där man avser att förhandla om eller i övrigt diskutera sakinnehållet i ett klagomål verkar vid första påseendet orimligt vid ett normalt administrativt förfarande i vilket klaganden är en av parterna. Förutom klagandens personliga intresse av att delta i ett sådant möte kan klagandens närvaro dessutom bidra till

att de viktigaste uppgifterna och övervägandena kommer fram och sålunda säkerställa en större tilltro till riktigheten i kommissionens slutliga ställningstagande.

I det aktuella fallet hade dock undersökningen på platsen ett mycket begränsat syfte och företogs vidare på inbjudan av den lokala brittiska myndigheten. Mot bakgrund av detta ansåg ombudsmannen inte att kommissionen hade handlat på ett orimligt sätt genom att inte säkerställa att föreningen deltog. Denna del av klagomålet föranledde emellertid ombudsmannen att rikta ytterligare kommentarer till kommissionen.

3 Underlåtenhet att i god tid informera klaganden om resultatet av kommissionens undersökning

- 3.1 Föreningen ansåg att kommissionen hade underlåtit att i god tid informera den om resultatet av undersökningarna.
- 3.2 År 1997 företog ombudsmannen en undersökning på eget initiativ, 303/97/PD, av kommissionens administrativa förfaranden i fråga om klagomål som det aktuella. Som ett resultat av detta åtog sig kommissionen att hålla klagande underrättade om behandlingen av deras klagomål, särskilt om den hade för avsikt att avsluta ärendet, så att den berörda klaganden skulle kunna lämna synpunkter på detta.¹⁵ Detta åtagande ligger emellertid senare i tiden än omständigheterna i detta ärende; förvaltningen kan inte åläggas att handla i enlighet med åtaganden som inte gjorts vid tidpunkten för de omtvistade sakförhållandena. Vidare hade kommissionen i detta ärende medgett att dröjsmålet med att underrätta föreningen om dess slutgiltiga beslut att avsluta ärendet var orimligt. Den informerade också ombudsmannen om att åtgärder hade vidtagits för att undvika liknande dröjsmål i framtiden. Ombudsmannen fann därför att det inte var nödvändigt att ytterligare undersöka denna del av klagomålet.

4 Kommissionens slutsatser i fråga om icke-överträdelse

- 4.1 De centrala punkter som föreningen lagt fram var för det första att kommissionen felaktigt fastställt att havsvallsprojektet sannolikt inte skulle medföra betydande påverkan på det berörda skyddsområdet och för det andra att naturliga alternativ till en betongvall mot havet borde ha övervägts. Föreningen hänvisade till direktiv 92/43 och direktiv 85/337.
- 4.2 Kommissionen medgav att alternativ i enlighet med direktiv 92/43 måste övervägas om det berörda projektet anses kunna "påverka området på ett betydande sätt". Den övergripande frågan berörde därför kommissionens bedömning av om sådan betydande påverkan var sannolik eller inte. Ombudsmannens undersökning inriktades på att utröna om kommissionen hade handlat på ett riktigt och omsorgsfullt sätt vid sin bedömning.

¹⁵ Årsrapport för 1997, kapitel 3.7

I ärenden som det aktuella begränsas kommissionens bedömning normalt till att granska om de nationella myndigheterna har agerat i enlighet med reglerna, om sakförhållandena har redovisats korrekt och om det har förelagat någon uppenbar felbedömning eller något maktmissbruk.

- 4.3 Föreningen ifrågasatte riktigheten och relevansen i de uppgifter som de brittiska myndigheterna tillhandahållit. Den konfidentiella brevväxling till vilken kommissionen gav ombudsmannen tillgång ger vid handen att de brittiska myndigheternas uppgifter var relevanta och objektiva. Undersökningen gav således inga belägg för att kommissionens tillit till de uppgifter som lagts fram av de nationella myndigheterna skulle ha varit irrationell eller orimlig och därigenom utgjort ett fall av administrativa missförhållanden.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

I detta ärende framgick det att en lokal förening hade framfört ett klagomål till kommissionen rörande ett lokalt byggprojekt med hänvisning till att projektet bröt mot gemenskapens miljölagstiftning. Vid undersökningen av klagomålet deltog den ansvariga enheten vid kommissionen i en inspektion av projektet på platsen, på inbjudan av den berörda myndigheten. Ombudsmannen fann att då den ansvariga enheten vid kommissionen befinner sig på platsen på grund av ett klagomål borde den vidta åtgärder för att även träffa klaganden.

VÄGRAN ATT LÅTA EN KANDIDAT I ETT UTTAGNINGSPROV FÅ ETT EXEMPLAR AV DET RÄTTADE PROVET

Beslut i klagomål 365/97/JMA mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I april 1997 vidarebefordrade den regionala ombudsmannen i Katalonien, Spanien, ett klagomål från E till Europeiska ombudsmannen.

I september 1996 hade E gjort den skriftliga delen av uttagningsprovet EUR/LA/97. I november 1996 meddelades hon av uttagningskommittén att hennes poäng i det första skriftliga provet (3,51 av 20) låg under den erforderliga nivån och att hon därför inte blivit godkänd.

Klaganden begärde att få ett exemplar av det rättade provet i november 1996 och januari 1997, för att kontrollera om den poäng hon fått motsvarade de rättelser som gjorts i hennes prov. Båda ansökningarna avslogs av uttagningskommittén med hänvisning till att dess arbete var sekretessbelagt. Mot bakgrund av sina akademiska och yrkesmässiga erfarenheter

uttryckte klaganden sin oro över sin låga poäng och bad ombudsmannen om en kopia av det rättade provet. Hon hävdade också att uttagningskommitténs avslag på hennes ansökningar stred mot principen om öppenhet och insyn.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Dess yttrande innehöll sammanfattningsvis följande:

Först gav kommissionen bakgrunden till ärendet. Den förklarade att klaganden önskade delta i institutionernas uttagningsprov EUR/LA/97, som anordnades för att upprätta en reservlista av översättare (LA6/LA7) med spanska som modersmål¹⁶. Europeiska kommissionen anordnade proven och agerade som tillsättande myndighet. Uttagningskommittén bestod emellertid av tjänstemän som utsetts av de olika institutionerna.

I meddelandet om uttagningsprovet rörande de skriftliga proven (punkterna VII.A.1 och VII.B.1) angavs att det första skriftliga provet (a) bestod i att till spanska översätta en text på ej mer än 25 rader utan lexikon. Det andra skriftliga provet (b) bestod i att besvara en rad flervalsfrågor med anknytning till den europeiska integrationen och EG:s politik. Dessa båda prov skulle rättas först. För att bli godkända måste sökandena uppnå en minimipoäng i vardera provet (10 av 20 på prov a; 6 av 10 på prov b) och dessutom vara bland de 144 bästa.

Eftersom E bara fick 3,51 poäng på det första skriftliga provet (a) fick hon inte gå vidare med uttagningsprovet. Som svar på hennes begäran om en kopia av provet förklarade den ansvariga enheten vid kommissionen att poängen satts i enlighet med de rättelser som gjorts.

Kommissionen påpekade också att dess vägran att låta sökande få tillgång till sina rättade prov hade stöd i uttagningskommittéernas omfattande befogenheter, godkända av domstolen, när det gäller att bedöma sökandes kvalifikationer. I detta sammanhang består uttagningskommitténs enda skyldighet i att ge en klar motivering till sitt beslut. I det aktuella fallet hade denna skyldighet uppfyllts när uttagningskommittén för klaganden uppgav de poäng hon fått samt de kriterier som använts för att rätta provet. Det faktum att alla prov hade rättats av två olika bedömare, som valts ut bland erfarna översättare, visade att poängsättningen skett på ett objektivt sätt.

När det gäller klagandens påstående om brist på öppenhet och insyn uttryckte kommissionen åsikten att uttagningskommittén hade agerat med den största möjliga grad av öppenhet, och med vederbörlig respekt för principerna om rättssäkerhet och sekretess. I enlighet med artikel 6 i bilaga III i tjänsteföreskrifterna sägs att uttagningskommittéernas arbete skall vara konfidentiellt, för att undvika att någon av dess medlemmar utsätts för eventuella påtryckningar.

¹⁶ EGT C 62A, 1997

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till kommissionens yttrande uttryckte klaganden vissa rimliga tvivel när det gäller de mycket låga poäng som hon fick, särskilt mot bakgrund av hennes karriär och yrkeserfarenhet. Klaganden förklarade att hon hade specialiserat sig på engelsk filologi, med kurser i fonetik och lingvistik på mastersnivå, samt kurser på doktorandnivå vid Londons University College och British Academy. Dessutom underströk hon att det knappast kunde påverka effektiviteten i uttagningskommitténs arbete eller insynen och öppenheten i kommissionens arbete om hon fick tillgång till sitt rättade prov.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

I juli 1998 skrev ombudsmannen på nytt till kommissionen och begärde en kopia av E:s skriftliga prov i uttagningsprovet EUR/LA/97, med det rättelser som gjorts och de poäng som satts av uttagningskommittén.

I sitt svar upprepade kommissionen sin vägran att tillhandahålla kopior av rättade prov och påminde om sin motivering i ett tidigare klagomål (ombudsmannens undersökning på eget initiativ 1004/97), nämligen behovet av att hålla uttagningskommitténs arbete konfidentiellt i enlighet med artikel 6 i bilaga III i tjänsteföreskrifterna. Kommissionen förklarade också att uttagningskommitténs arbete när det gäller detta slags uttagningsprov även inbegriper en jämförelse av sökandenas meriter. Denna jämförande bedömning kan inte utföras på ett korrekt sätt genom att granska ett enda prov utan hänsyn till de andra. Mot bakgrund av dessa överväganden beklagade kommissionen att den inte kunde tillmötesgå ombudsmannens begäran.

Kommissionen tillade att det normala sättet för sökande att bestrida uttagningskommitténs beslut är att överklaga i enlighet med artikel 90 i tjänsteföreskrifterna samt att hänvända sig till gemenskapsdomstolarna.

Mot bakgrund av kommissionens vägran att ge tillgång till de begärda handlingarna skrev ombudsmannen till kommissionens ordförande Santer i oktober 1998 och påminde institutionen om dess förpliktelser i enlighet med artikel 3.2 i Europeiska ombudsmannens stadga¹⁷. Ombudsmannen angav också i sitt brev att han ämnade låta en medlem av sitt sekretariat granska handlingen hos kommissionen, för att undvika eventuella missförstånd i fråga om den potentiella användningen av den begärda kopian. I sitt svar gick kommissionen med på ett möte *”för att diskutera arten av våra problem, eftersom kommissionen på detta stadium inte fullt ut kan uppfylla er begäran”*.

Sammanträdet ägde rum den 25 november 1998 hos kommissionen i Bryssel. Under sammanträdet förklarade kommissionens ansvariga enhet det förfarande som följs vid uttagningsprov och särskilt det sätt på vilket rättelserna utförs och kontrolleras av uttagningskommittén. Med hänsyn till

¹⁷ "Gemenskapens institutioner och organ måste förse ombudsmannen med all information som han begär av dem och ge honom tillgång till relevanta dokument. De får vägra endast om det finns vederbörligen fullgoda skäl för sekretess."

de garantier som detta förfarande ger samt de begränsningar som bestäms av gemenskapsdomstolarnas praxis ansåg kommissionen att det förelåg tillräckliga belägg för att utesluta att det förekommit något administrativt missförhållande i uttagningskommitténs arbete.

När det gäller den begärda granskningen av handlingarna angav kommissionens företrädare att de inte kunde ta slutlig ställning till ärendet innan de hade diskuterat det vid ett interinstitutionellt sammanträde med de administrativa cheferna.

Eftersom det inte förelåg något formellt svar från kommissionen i slutet av november 1998 skrev ombudsmannen på nytt till institutionen och bad att få granska de relevanta handlingarna med tillägget:

“Om kommissionen vägrar att ge ombudsmannen tillgång till de berörda handlingarna ber jag er [ordförande Santer] att ange de stränga sekretesskäl som ligger till grund för beslutet.

För att säkerställa att en särskild rapport till Europaparlamentet kan upprättas snarast skulle jag vara tacksam över ett svar från er senast den 11 januari 1999.”

I ett brev av den 23 december 1998 undertecknat av kommissionens generalsekreterare Trojan gick kommissionen till slut med på att i detta ärende låta ombudsmannen granska klagandens skriftliga prov.

Granskningen ägde rum vid kommissionens kontor i Bryssel den 11 januari 1999. En grupp om tre personer från ombudsmannens kansli granskade de handlingar som kommissionen tillhandahöll, vilka inkluderade klagandens ursprungliga skriftliga prov, två rättade kopior, de poäng som de båda bedömarena givit, samt de kriterier som uttagningskommittén uppställt och som använts vid bedömningen av proven. Som svar på frågor från ombudsmannens tjänstemän förklarade kommissionens företrädare de kriterier för provrättning som uppställts av uttagningskommittén samt förfarandet för att säkerställa att de rättade kopiorna motsvarade klagandens ursprungliga prov. Ombudsmannens tjänstemän granskade klagandens översättning till spanska av den ursprungliga texten på engelska samt de rättelser och den poängsättning som gjorts av de båda bedömarena.

BESLUTET

1 Europeiska ombudsmannens roll

- 1.1 Under ombudsmannens undersökning av ärendet angav kommissionen att det normala sättet för sökande att protestera mot negativa beslut som fattas av uttagningskommittén vid uttagningsprov är att överklaga i enlighet med artikel 90 i tjänsteföreskrifterna samt att hänvända sig till gemenskapsdomstolarna. Den hade också hävdats att arbetet i uttagningskommittéerna utmärktes av tillräckliga interna kontroller och garantier för att utesluta alla potentiella administrativa missförhållanden.

- 1.2 Avsikten med Europeiska ombudsmannainstitutionen, så som den har fastställts i Maastrichtfördraget, var att understryka unionens engagemang för demokratiska förvaltningsformer, kännetecknade av öppenhet och insyn samt ansvarsskyldighet. För att uppnå detta syfte skall ombudsmannen hjälpa till att avslöja administrativa missförhållanden inom verksamheten vid gemenskapens institutioner och organ samt lämna rekommendationer i syfte att få slut på sådana¹⁸. Den gemenskapsverksamhet som faller utanför ombudsmannens befogenheter är uttryckligen angiven i stadgan¹⁹.
- 1.3 Ingen verksamhet i samband med anordnandet av ett uttagningsprov, provförfarandet eller de beslut som fattas av uttagningskommittén är undantagen från ombudsmannens befogenheter. Därför har ombudsmannen befogenhet att inleda en undersökning om eventuella administrativa missförhållanden i ärenden av detta slag.
- 1.4 När det gäller möjligheterna att protestera mot ett beslut av en uttagningskommitté kan sökandena, förutom att utnyttja artikel 90, punkt 2 i tjänsteföreskrifterna eller hänvända sig till förstainstansrätten, skicka ett klagomål till Europeiska ombudsmannen. Ingenting hindrar klagandena från att i dessa fall utöva sin rätt att som europeiska medborgare vända sig till ombudsmannen.

2 Klagandens yrkande om att få tillgång till sina rättade prov

- 2.1 Klaganden hade upprepade gånger hävdat sin rätt att få tillgång till sina prov när de hade poängsatts av uttagningskommittén, som ett sätt att försäkra sig om att förfarandet hade genomförts på ett sätt som medger full insyn, samt med vederbörlig respekt för rättssäkerheten.

Kommissionen hade avvisat hennes begäran på grundval av att uttagningskommitténs arbete är konfidentiellt i enlighet med artikel 6 i bilaga III i tjänsteföreskrifterna.

- 2.2 På gemenskapsrättens nuvarande stadium finns det ingen rättslig grund för att hävda att kommissionen är förpliktad att visa ett rättat prov för en sökande. I fråga om detta hänvisade ombudsmannen emellertid till sin undersökning på eget initiativ rörande mer öppenhet och insyn i kommissionens rekryteringsförfaranden (ärende 1004/97/PD).

För att skingra alla misstankar rörande de rättelser som gjorts i E:s skriftliga prov granskade ombudsmannen dessutom handlingarna den 11 januari 1999.

3 Bedömning av E:s skriftliga prov

- 3.1 Enligt gemenskapens rättspraxis har uttagningskommittéer omfattande befogenheter när det gäller att bedöma provresultat. Dessa

¹⁸ Artikel 138e i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen; artikel 2.1 i Europeiska ombudsmannens stadga.

¹⁹ Till exempel de ärenden som är föremål för domstolsförfarande eller domstolsbeslut (artikel 1.3), eller då domstolen eller förstainstansrätten utövar sina domstolsfunktioner (artikel 2.2).

befogenheter är emellertid inte oinskränkta. De kan prövas för att ta reda på om utövningen, vilken måste grundas på objektiva kriterier, är behäftad med uppenbara fel eller maktmissbruk, eller om uttagningskommittén uppenbart har överskridit sina befogenheter²⁰.

- 3.2 För att säkerställa att uttagningskommittén vid utövningen av sina befogenheter hade handlat inom gränserna för sina rättsliga befogenheter begärde ombudsmannen att få granska de relevanta handlingarna i detta ärende, nämligen klagandens skriftliga prov i uttagningsprov EUR/LA/97 och den bedömning som uttagningskommittén gjort.
- 3.3 Efter att ha granskat de relevanta handlingarna i detta ärende fann ombudsmannen ingen anledning att ifrågasätta uttagningskommitténs bedömningar. Ombudsmannen fastställde därför att uttagningskommittén hade handlat inom gränserna för sina rättsliga befogenheter. Det föreföll inte föreligga några administrativa missförhållanden när det gäller denna del av ärendet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

ARGENTINSKA EXAMENSBEVIS FÖR TANDLÄKARE

Beslut i de förenade klagomålen 531/97/PD och 535/97/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLEN

I april och juni 1997 klagade S och P till ombudsmannen över ett uttalande av kommissionen om argentinska examensbevis för tandläkare. I huvudsak hävdade de att kommissionen på felaktiga grunder hade misskrediterat argentinska tandläkare.

Bakgrunden till klagomålen var följande:

Spanien, som blev medlem av Europeiska gemenskapen år 1986, har i många år haft latinamerikanska tandläkare arbetande på sitt territorium. Dessa tandläkare har tillåtit att arbeta på grundval av internationella överenskommelser mellan Spanien och ett antal latinamerikanska länder. Under slutet av åttiotalet kom kommissionen fram till att vissa latinamerikanska diplom inte uppfyllde minimikraven för examensbevis för tandläkare, vilka fastställdes i direktiv 78/686/EEG och 78/687/EEG om ömsesidigt erkännande av examensbevis för tandläkare (EGT L 233, 1978, s.1 och EGT L 233, 1978, s.10). År 1990 påbörjade kommissionen därför en utredning i avsikt att inleda ett överträdelseförfarande mot Spanien i enlighet med artikel 169 i EG-fördraget. Till en början försvarade sig Spanien med att hänvisa till artikel 1.4 i direktiv 78/867 där det föreskrivs att medlemssstaterna är fria att vidta egna åtgärder för att erkänna examensbevis utfär-

²⁰ Se mål T-46/93, *Fotini Michäel-Chiou mot kommissionen* [1994] REG I-A-0297; punkt 48; mål 40/86, *Georges Kolivas mot kommissionen* [1987] REG 2643; punkt 11.

dade i tredje land. Spanien ändrade senare sin lagstiftning, vilket tillfredsställde kommissionen som år 1997 beslutade att inte inleda något rättsligt förfarande.

I sin årliga rapport om kontrollen av tillämpningen av gemenskapsrätten informerade kommissionen bl.a. om läget för den pågående utredningen av de spanska myndigheternas agerande (se t.ex. Fjortonde årliga rapporten(1996), offentliggjord i EGT C 332,1997, s.1.):

“mot Spanien på grund av den etableringsrätt som landet erbjuder tandläkare med en utbildning som är betydligt lägre än den som föreskrivs i direktiven och som erhållits i latinamerikanska länder.”

Det var detta uttalande som gav upphov till klagomålen till ombudsmannen. Klagandena ansåg att det på felaktiga grunder misskrediterade innehavarna av argentinska examensbevis för tandläkare (nedan kallade “argentinska tandläkare”). I klagomålen hävdades i huvudsak

- att kommissionen tolkat den tillämpliga lagen felaktigt och därför på felaktiga grunder inlett utredningen av Spaniens agerande, och
- att det berörda uttalandet grundades på dålig kännedom om latinamerikanska examensbevis för tandläkare och att det således orsakades av en bristfällig utredning av de frågor som skulle bedömas.

Som stöd för det första påståendet hänvisade klagandena till den ovan nämnda artikel 1.4 i direktiv 78/687, enligt vilken medlemsstaterna har rätt att fritt erkänna examensbevis från tredje land.

Som stöd för det andra påståendet angav klagandena bl.a. att kommissionen inte föreföll ha kontaktat de rätta källorna för att få lämplig information, t.ex. latinamerikanska utbildningsanstalter. Dessutom lade de fram material som visade att argentinsk tandläkarutbildning hade tjänat som inspiration för den spanska tandläkarutbildningen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålen vidarebefordrades till kommissionen. I kommissionens yttrande angavs i huvudsak följande:

När det gäller åsikten att de examensbevis utfärdade i tredje land som erkänns av enskilda medlemsstater måste uppfylla minimikraven i direktiven om tandläkare angav kommissionen att en sådan tolkning krävdes i enlighet med målen för direktiven. Det vore till men för folkhälsan och den fria rörligheten om enskilda medlemsstater tilläts att upprätta tandläkarkategorier som inte uppfyllde minimikraven i gemenskapsdirektiven. Erkännandet av latinamerikanska tandläkare som inte uppfyllde kraven i direktiven hade till följd att den fria rörligheten för europeiska tandläkare inskränktes.

När det gäller uttalandet i årsrapporten påpekade kommissionen att detta i sig inte utgjorde någon exakt “teknisk” utvärdering. Med detta uttalande

avsågs endast att kortfattat informera om fakta. När det gäller den oberoende utvärdering som låg till grund för uttalandet angav kommissionen att denna hade utförts med lämplig hänsyn till normal praxis och med vederbörlig omsorg.

Klagandenas kommentarer

Klagandena vidhöll klagomålet i sina kommentarer.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrant övervägande av kommissionens yttrande och de avgivna kommentarerna beslutade ombudsmannen att granska de handlingar som låg till grund för kommissionens uttalande. I ett brev av den 2 juli 1998 bad han kommissionen att vidta nödvändiga åtgärder för granskningen. Syftet med granskningen var att kontrollera om kommissionen på ett lämpligt sätt hade studerat de handlingar som låg till grund för uttalandet. Den 11 och 12 januari 1999 utförde två högre tjänstemän från ombudsmannakontoret denna granskning. Under och efter granskningen av handlingarna svarade också de sex kommissionstjänstemän som företrädde generaldirektorat XV, rättstjänsten respektive generalsekretariatet på de frågor som ställdes av ombudsmannens tjänstemän.

BESLUTET

1 Påståendena

Klagandena framförde två påståenden. För det första ifrågasatte de kommissionens rättsliga tolkning och hävdade i huvudsak att gemenskapslagstiftningen inte hindrar medlemsstaterna från att erkänna examensbevis utfärdade i tredje land som inte uppfyller minimikraven i direktiv 78/687. För det andra hävdade de att kommissionens uttalande om en utredning av latinamerikanska examensbevis för tandläkare var omotiverad.

2 Kommissionens tolkning av tillämplig lagstiftning

- 2.1 Kommissionen ansåg att de berörda direktiven inte tillåter medlemsstaterna att erkänna examensbevis som utfärdats i tredje land och som inte uppfyller de minimikrav som fastställts för gemenskapens examensbevis för tandläkare. Klagandena bestred denna ståndpunkt med hänvisning till artikel 1.4 i direktiv 78/687, där det heter:

”Detta direktiv utesluter på intet sätt medlemsstaternas möjligheter att inom sitt eget territorium och enligt sin egen lagstiftning tillåta innehavare av sådana utbildnings-...bevis som inte erhållits i en medlemsstat att påbörja och utöva verksamhet som tandläkare.”

- 2.2 Det skall medges att denna bestämmelse, bokstavligen tagen, förefaller ge medlemsstaterna full frihet när det gäller att erkänna examensbevis utfärdade i tredje land. Kommissionen ansåg emellertid att bestämmelsen måste tolkas i sitt sammanhang och mot bakgrund av direktivets mål, vilka omfattar folkhälsan och den fria rörligheten för

personer. Den ansåg bl.a. att tandläkare från andra medlemsstater som önskade etablera sig i Spanien befann sig i en sämre position jämfört med innehavarna av examensbevis för tandläkare som krävt mindre tid och ansträngning att få.

- 2.3 Mot bakgrund av detta fann ombudsmannen att kommissionens tolkning föreföll rimlig och välgrundad. Det skall dock erinras om att EG-domstolen är den högsta auktoriteten i fråga om tolkningen av gemenskapsrätten.

3 Kommissionens behandling av ärendet

- 3.1 Klagandena påstod i huvudsak att kommissionens uttalande om latinamerikanska examensbevis för tandläkare grundades på en bristfällig undersökning av bakomliggande fakta och frågeställningar. Som stöd för detta angav de att kommissionen hade underlåtit att kontakta de latinamerikanska utbildningsanstalter som utbildar tandläkare.
- 3.2 I enlighet med principerna om god förvaltningssed krävs att kommissionen noggrant och omsorgsfullt prövar alla relevanta delar i de individuella ärendena.
- 3.3 Vid prövningen av om kommissionen i detta ärende uppfyllt kravet skall det för det första påpekas att det berörda uttalandet i sig inte omfattade alla latinamerikanska tandläkare. Det uttryckte endast att det fanns vissa tandläkare etablerade i Spanien vars latinamerikanska examensbevis inte uppfyllde minimikraven för examensbevis inom gemenskapen. Av de belägg som var tillgängliga för ombudsmannen föreföll det också som om Spanien - som till en början motsatte sig överträdelseförfarandet - inte ifrågasatte kommissionens slutsats att sådana tandläkare faktiskt hade fått tillstånd att praktisera på spanskt territorium. Spaniens protester riktades mot kommissionens rättsliga tolkning av de berörda direktiven, en fråga som behandlats ovan.
- 3.4 För det andra skall det påpekas att granskningen av kommissionens handlingar visade att kommissionen hade ett stort antal kopior av examensbevis som utfärdats i olika latinamerikanska länder och som inte uppfyllde kraven i direktiven.
- 3.5 Mot bakgrund av detta fann ombudsmannen att kommissionen inte hade underlåtit att uppfylla kraven på att behandla ärendet noggrant och omsorgsfullt.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta ärende föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

BEHANDLING AV ETT KLAGOMÅL I ENLIGHET MED ARTIKEL 86 I EG-FÖRDRAGET

Beslut i klagomål 536/97/VK mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I november 1996 och april 1997 framförde C till ombudsmannen ett klagomål mot Europeiska kommissionen i vilket han gjorde gällande att kommissionen inte hade behandlat ett klagomål på ett korrekt sätt. Sammanfattningsvis var bakgrunden till klagomålet följande:

Klaganden bodde i Spanien där British Broadcasting Corporation (BBC) driver den engelsktalande betaltevekanalen World Service Television (WSTV). Kanalen sänds via satellit till tittare i hela Europa. För att kunna se kanalen måste tittarna skaffa en dekoder och ett abonnemang. På grund av ändring av sändningsnormen och krypteringssystemet var tittarna tvungna att köpa nya dekodrar. Klaganden ansåg att detta utgjorde missbruk av en dominerande ställning, i strid med artikel 86 i EG-fördraget.

I november 1992 framförde klaganden till kommissionen ett formellt klagomål i enlighet med artikel 3 i förordning 17/62 om missbruk av en dominerande ställning.

Den 28 april 1994 skickade GD IV till klaganden "ett preliminärt beslut om att detta klagomål var omotiverat". Klaganden svarade med rättelser av sakfel och bad att ärendet skulle prövas på nytt.

Den 4 oktober 1994 skickade kommissionen en reviderad version av sitt brev i vilket den angav att en prövning av ärendet fortfarande inte var motiverad. Klaganden avvisade på nytt denna slutsats. Han skickade nya belägg till GD IV.

I december 1995 skrev kommissionen till klaganden att den tagit upp frågan på nytt och att undersökningen fortsatte.

I april 1996 skrev kommissionen till klaganden och meddelade att den hade begärt in uppgifter från BBC och skulle kontakta klaganden i sinom tid.

Klaganden försökte därefter få träffa de tjänstemän vid kommissionen som ansvarade för hans klagomål. Kommissionen svarade att tjänstemännen inte kunde träffa klaganden vid den föreslagna tiden.

Mot bakgrund av detta framställde klaganden ett klagomål till ombudsmannen. Han påstod att hans ärende behandlades på ett söligt och ohöveligt sätt av kommissionen. Han påstod också att ärendet försenats på ett sätt som kunde ha undvikits samt att det hade behandlats på ett inkompetent sätt.

UNDERSÖKNINGEN**Kommissionens yttrande**

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. När det gäller det påstått inkompetenta och söliga förfarandet uppgav kommissionen att GD IV

vederbörligen hade undersökt detta klagomål. I enlighet med artikel 11 i förordning 17/62 begärdes uppgifter in från BBC den 25 november 1992, den 27 januari 1993, den 11 december 1995 samt den 16 april 1996. Mot bakgrund av de uppgifter som lämnades av BBC ansåg inte kommissionen det vara lämpligt att i detta ärende fatta beslut om en undersökning på platsen i BBC:s kontorslokaler.

Kommissionen konstaterade att GD IV skrivit till klaganden den 14 maj 1993 och meddelat honom att den inte tyckte att hans klagomål var motiverat. Ett sådant brev som föregår ett artikel 6-brev (pre Article 6-letter) skickades till klaganden den 28 april 1994. I detta brev fastställde kommissionen att WSTV/BBC inte hade någon dominerande ställning samt att det inte, även om så hade varit fallet, förelåg något missbruk i strid med artikel 86 i EG-fördraget.

Därefter skickades ett artikel 6-brev till klaganden den 4 oktober 1994. Kommissionen uppgav att klaganden inte godtog det artikel 6-brev som sänds till honom. Därför var ett formellt beslut under utarbetande, vilket skulle godkännas av kommissionen och skickas till klaganden före utgången av år 1997.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll klagomålet i sina kommentarer.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrant övervägande av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer skrev ombudsmannen på nytt till kommissionen. Mot bakgrund av att kommissionen hade angett att den skulle skicka ett formellt beslut till klaganden i slutet av året frågade ombudsmannen om ett formellt beslut hade fattats och skickats iväg.

I sitt svar angav kommissionen att ett förslag till beslut där klagomålet avvisades hade utarbetats. Den angav vidare att beslutet förväntades antas under de närmaste veckorna. Det skulle sedan skickas till klaganden. Dessutom beklagade kommissionen att förfarandet hade tagit längre tid än väntat.

Ombudsmannen kontaktade sedan kommissionen per telefon för att fråga om beslutet faktiskt hade skickats till klaganden. Kommissionen meddelade ombudsmannen att ett formellt beslut hade skickats till klaganden den 30 oktober 1998. Ombudsmannen erhöll en kopia av brevet med beslutet.

BESLUTET

Påstått inkompetent och sölig behandling av klagomålet

- 1 Klaganden framförde ett klagomål till kommissionen där han påstod att BBC missbrukade sin dominerande ställning när det gäller dess betaltevekanal WSTV i Spanien, i strid med artikel 86 i EG-fördraget. Klagomålet registrerades. Kommissionen meddelade därefter klaganden att klagomålet var omotiverat. Klaganden bestred denna slutsats. Fakta i ärendet förblev omstridda. Klaganden angav att han

önskade få ett formellt beslut i ärendet av kommissionen. Klaganden påstod att ärendet behandlades på ett söligt och inkompetent sätt av kommissionen.

- 2 Det förfarande som kommissionen skall tillämpa vid bedömningen av dessa klagomål fastställs i huvudsak genom förordning 17/62 och kommissionens förordning 99/63.
- 3 Kommissionen skall noggrant bedöma alla klagomål som lämnas in. I artikel 6 i förordning 99/63 föreskrivs att om kommissionen anser att det inte finns tillräckligt underlag för att bifalla ansökan skall den meddela sökanden sina skäl och fastställa en tidsfrist för sökanden att inkomma med ytterligare skriftliga synpunkter.
- 4 Kommissionen begärde in närmare uppgifter från BBC. Sedan skickade den ett sådant brev som föregår ett artikel 6-brev till klaganden den 28 april 1994 och meddelade honom att den hade funnit att WSTV/BBC inte hade någon dominerande ställning samt att det inte, även om så hade varit fallet, förelåg något missbruk i strid med artikel 86 EG-fördraget.
- 5 Kommissionen skickade sedan ett artikel 6-brev till klaganden vilket klaganden inte godtog. Därefter måste kommissionen avge ett formellt beslut i ärendet. Detta antogs och skickades till klaganden. Klaganden kan om han så önskar överklaga beslutet vid gemenskapens domstolar.
- 6 Det föreföll därför som om kommissionen hade handlat i enlighet med de tillämpliga reglerna. Kommissionen bad också om ursäkt för den tid förfarandet tagit och antog ett beslut där den tog slutlig ställning till klagomålet i enlighet med artikel 86 i EG-fördraget. Därför föreföll det inte föreligga någon anledning att fortsätta undersökningen av påståendet om att kommissionen varit sölig.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

UTLÄMNANDE AV EN UTVÄRDERINGSRAPPORT

Beslut i de förenade klagomålen 620/97/PD och 306/98/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLEN

I juni 1997 klagade ledamoten i Europaparlamentet, C, till Europeiska ombudsmannen på den svenska tidningen Västerbottens-Kurirens vägnar. Klagomålet gällde Europeiska kommissionens vägran att lämna ut en utvärderingsrapport som utarbetats av en konsultfirma på kommissionens uppdrag och som gällde en utredning om statligt stöd i Sverige.

I mars 1998 tog ombudsmannen emot ett klagomål som gällde tillgång till samma rapport, klagomål 306/98/PD, från två andra ledamöter i

Europaparlamentet, S och W. För att behandla klagomålen på effektivast möjliga sätt beslutade ombudsmannen att behandla dem gemensamt.

Klagomålen har i korthet följande bakgrund: Den rapport som de klagande önskade tillgång till utarbetades av ett konsultföretag, Price Waterhouse, på kommissionens begäran. Rapporten gäller en Volvofabrik i norra Sverige och kommissionen använde rapporten för sina utredningar om huruvida det var förenligt med den gemensamma marknaden att den svenska staten beviljade fabriken statligt stöd.

Kommissionen nekade tillgång av följande skäl:

- För det första hade den affärsinformation som kommissionen fått tillgång till för att utarbeta rapporten uttryckligen hemligstämplats av de svenska myndigheterna.
- För det andra utgjorde rapporten en del av en utredning som kommissionen genomförde. Ett utgivande av rapporten skulle ha kunnat skada den utredningen, eftersom rapporten då skulle ha lösryckts ur sitt sammanhang.

De klagande ansåg att dessa skäl inte rättfärdigade en vägran till tillgång. De hänvisade i synnerhet till, och lade fram bevis för, att de svenska myndigheterna och Volvofabriken, vid tidpunkten för ifrågavarande vägran, inte längre krävde att den information som rapporten innehöll skulle betraktas som sekretessbelagd.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen konstaterade i sitt yttrande att rapporten innehöll affärshemligheter och därför inte kunde lämnas ut på grundval av skyddandet av affärs- och företagshemligheter, en grund som kommissionen kan åberopa för att vägra tillgång till handlingar i enlighet med dess beslut 94/90 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar.

Kommissionen ansåg också att de sekretesskrav som den svenska regeringen och företaget Volvo framfört inte tillät den att lämna ut rapporten.

Slutligen hänvisade kommissionen också till att ett offentliggörande skulle skada kommissionens utredning och rättigheterna till försvar.

De klagandes kommentarer

De klagande stod fast vid sina klagomål. De tillade att kommissionen skulle ha kunnat besluta om att lämna ut rapporten utan de uppgifter som gällde rena affärshemligheter och på så sätt ha tillåtit att delar av den lämnats ut.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrant övervägande och med beaktande av såväl yttrandet som kommentarerna beslutade ombudsmannen att rapporten skulle granskas. Syftet med granskningen var att underlätta bedömningen av huruvida kommissionens vägran att bevilja tillgång hade skett i enlighet med princi-

perna för god förvaltning, inklusive bestämmelserna i beslut 94/90. Granskningen visade att rapporten, med undantag för en sida som innehöll konsultens värdering av stödschemat, endast innehöll faktaavsnitt som härstammade från de svenska myndigheterna och Volvofabriken.

Ombudsmannens försök att åstadkomma en vänskaplig förlikning

Ombudsmannen konstaterade att kommissionens vägran att lämna ut rapporten utgjorde prima facie-belägg för ett administrativt missförhållande. Han bad därför kommissionen att ompröva sin ståndpunkt i syfte att få till stånd en vänskaplig förlikning och anmärkte bland annat att det förfarande för vilket rapporten hade utarbetats nu var avslutat och att kraven om sekretess hade dragits tillbaka.

I sitt svar gick kommissionen med på att lämna ut den faktainformation som rapporten innehöll. Kommissionen kunde emellertid inte gå med på att lämna ut utvärderingsdelen av rapporten eftersom en konfidentiell behandling här behövdes för att den skulle kunna genomföra sina undersökningsuppgifter ordentligt. Det faktum att utredningen hade avslutats och beslutet ifråga hade fattats utgjorde enligt kommissionen ingen avgörande faktor.

I sina svar till ombudsmannen uttryckte de klagande tillfredsställelse över det faktum att faktaavsnitten av rapporten hade lämnats ut. De vidhöll emellertid att kommissionen också borde bevilja tillgång till rapportens utvärderingsdel.

BESLUTET

1 Utlämnande av vissa delar av rapporten

- 1.1 De klagande hade begärt tillgång till konsultrapporten ifråga. Undersökningarna visade att detta var ett motiverat krav vad merparten av rapporten beträffade. Ombudsmannen föreslog därför en vänskaplig förlikning. Kommissionen gick med på detta och lämnade ut största delen av rapporten men höll dock fast vid att den ena sidan i rapporten som innehöll utvärderingen skulle förbli sekretessbelagd. Enligt den gemenskapslagstiftning som gäller för närvarande förefaller kommissionen ha rätt att vägra tillgång till utvärderingsdelen av rapporten.²¹ Det förefaller därför inte som om kommissionen skulle ha brutit mot någon bindande bestämmelse eller princip. Det är emellertid skäl att erinra om det faktum att det är EG-domstolen som är högsta auktoritet när det gäller att tolka gemenskapens lagstiftning.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

²¹ Se domen av den 5 mars 1997 i mål T-105/95 (WWF mot kommissionen) och förstainstansrättens ordförandes beordran av den 3 mars 1998 i mål T-610/97 R (Carlsen m.fl. mot rådet (1998, ECR II-485)). I det sistnämnda fallet har Europaparlamentet ingripit till stöd för rådet.

FÖRSENING I BEHANDLINGEN AV ETT KLAGOMÅL OM STATLIGT STÖD

Beslut i klagomål 632/97/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I juli 1997 klagade M till ombudsmannen på begäran av två holländska jordbruksorganisationer och tre enskilda personer. Klagomålet rörde kommissionens behandling av ett klagomål som framförts till den år 1994 om en holländsk offentligrättslig organisation, Landbouwschap. I ett brev av den 11 oktober 1994 meddelade kommissionen klaganden att klagomålet registrerats som ett klagomål mot Nederländerna med ärendenummer 94/4890/SG (94)A/18715. Klagomålet hänfördes till GD VI för bedömning mot bakgrund av fördragets bestämmelser om statligt stöd.

Eftersom klaganden inte fick någon information från kommissionen om behandlingen av klagomålet, klagade han till Europeiska ombudsmannen. I sitt klagomål angav han att han förstod att kommissionen har en stor arbetsbörda, men att han ansåg det vara oacceptabelt att kommissionen inte på tre år kontaktat honom rörande hans klagomål.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande angav kommissionen följande:

Klagomålet rörde all verksamhet i Landbouwschap, en horisontell jordbruksorganisation i Nederländerna. Undersökningen av klagomålet krävde en närmare bedömning av jordbrukets olika bidragssystem samt de avgifter med skattekaraktär med vilka dessa finansieras. Det finns omkring 80 system som finansieras av ungefär ett lika stort antal sådana avgifter. Det arbete som krävdes för denna undersökning var ganska omfattande. Som jämförelse kan nämnas att det totala antalet ärenden rörande statligt stöd som behandlades av den ansvariga enheten vid kommissionens GD IV år 1995 var 276 och år 1996 336.

Ärendena klassificeras i två kategorier: a) anmält stöd och b) icke anmält stöd. Undersökningen av det anmälda stödet prioriteras eftersom domstolen har satt en tidsfrist på två månader för den förberedande undersökningen, jfr dom av den 11 december 1973 i mål C-10/73, *Lorenz*, REG 1973, s.1471.

Det berörda klagomålet rörde icke anmält stöd. Detta förklarade att undersökningen tagit så lång tid eftersom kommissionen på grund av begränsade personalresurser och den befintliga arbetsbelastningen måste göra prioriteringar. Dessa innebär att icke anmält stöd endast kan undersökas inom ramen för den berörda enhetens tekniska möjligheter.

Sedan klagomålet inlämnats hade emellertid kommissionen undersökt tio stödssystem vilka hade anmälts av de holländska myndigheterna och vilka

togs upp i klagomålet. I dessa ärenden hade kommissionen inte funnit några någon överträdelse av fördraget.

I ett brev av den 5 december 1997, av vilket ombudsmannen fick en kopia, meddelade kommissionen klaganden namn på och telefonnummer till den tjänsteman som ansvarade för ärendet så att klaganden kunde ta kontakt om han ville. Kommissionen förklarade också i sitt brev att det skulle vara bra om klaganden närmare angav vilka av Landbouwschaps system som stred mot gemenskapslagstiftningen.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer konstaterade klaganden att kommissionens yttrande var otillfredsställande eftersom det inte tillförde något nytt i fråga om undersökningen av hans klagomål.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter noggrant övervägande av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer vände sig ombudsmannen på nytt till kommissionen. I sitt brev förklarade ombudsmannen att kommissionen upprepade gånger hade sagt att klagomål från enskilda var den viktigaste källan för kommissionens arbete med att övervaka tillämpningen av gemenskapsrätten. När det gäller klagomål som har samband med artikel 169 i EG-fördraget hade kommissionen medgett att dessa normalt borde behandlas inom ett år från registreringen. Att fullgöra detta åtagande föreföll vara särskilt viktigt i fråga om statligt stöd eftersom kommissionen är den enda instans som är behörig att bedöma om ett sådant är förenligt med EG-fördraget. Mot bakgrund av detta bad ombudsmannen att få veta vilka åtgärder kommissionen ämnade vidta för att svara på klagandens ursprungliga klagomål.

Kommissionens andra yttrande

I sitt andra yttrande uppgav kommissionen att tidsfristen på ett år för behandling av klagomål rörande artikel 169 inte generellt kunde tillämpas på klagomål gällande statligt stöd. Kommissionen bad dock om ursäkt för den dåliga kommunikationen med klaganden och uppgav att den snart skulle informera klaganden på nytt om läget. Detta gjordes i ett brev av den 23 september 1998 av vilket ombudsmannen fick en kopia. I brevet meddelade kommissionen namn på och telefonnummer till den nya tjänsteman som ansvarade för ärendet. Dessutom upprepade den att det skulle vara bra om klaganden närmare kunde ange vilka av Landbouwschaps system som han ansåg strida mot gemenskapsrätten. Kommissionen skulle sedan prioritera undersökningen av dessa system.

Klagandens vidare kommentarer

Efter kommissionens andra yttrande inkom inga kommentarer.

BESLUTET

Förseningen i behandlingen av klagandens ursprungliga klagomål

- 1 I enlighet med principerna om god förvaltnings sed krävs att kommissionen behandlar medborgarnas ärenden omsorgsfullt och inom

rimlig tid. Den höga standard som medborgarna har rätt att vänta sig från gemenskapens förvaltning tillåter inte att ärenden pågår i årtal och att de berörda medborgarna lämnas svävande i okunnighet om behandlingen av deras ärenden. Kommissionen har således också en skyldighet att hålla medborgarna informerade.

När det t.ex. gäller klagomål som rör artikel 169 i EG-fördraget medgav kommissionen att dessa principer innebär att klagomålet skall behandlas inom maximalt ett år, om det inte föreligger särskilda skäl.

- 2 På området för detta ärende, dvs. statligt stöd, skall det påpekas att endast kommissionen har behörighet att bedöma om det statliga stödet är förenligt med fördraget. Om medborgarna således anser att ett statligt stöd strider mot fördraget har de ingen annan instans än kommissionen att vända sig till för en bedömning. För att se till att god förvaltningssed och fördragets grundläggande bestämmelser om statligt stöd följs, måste kommissionen således göra en omsorgsfull utredning av de klagomål i vilka det hävdas att ett stöd strider mot fördraget, och detta inom rimlig tid.
- 3 När det gäller anmält statligt stöd har domstolen beslutat att kommissionen skall genomföra sin förberedande undersökning inom två månader.
- 4 När det gäller icke anmält statligt stöd förefaller det inte finnas några vägande skäl för att tidsfristen för att behandla ett klagomål i princip skulle vara en annan än den tidsfrist på ett år som gäller för klagomål i samband med en medlemsstats underlåtenhet att uppfylla sina skyldigheter enligt gemenskapsrätten, artikel 169-klagomål. Den maximala tidsfristen för att behandla klagomål gällande icke anmält stöd måste således vara ett år, om det inte föreligger särskilda skäl.
- 5 I detta fall hade det gått tre år från det att det ursprungliga klagomålet inlämnats till kommissionen utan att klaganden fått någon som helst information om behandlingen av klagomålet. Detta strider mot principerna om god förvaltningssed.
- 6 Det framgick emellertid också av kommissionens andra yttrande att den hade bett om ursäkt för detta, att den hade satt sig i förbindelse med klaganden och vidtagit åtgärder för att säkerställa en korrekt behandling av ärendet. Mot bakgrund av detta fann ombudsmannen att det inte fanns skäl att undersöka klagomålet ytterligare.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

KONKURRENSHÄMMANDE STÖD TILL GRISPRODUKTION

Beslut i klagomål 1007/97/JH mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Klaganden hävdade att kommissionen medvetet banat väg för en situation som hämmar konkurrensen och snedvrider marknadskrafterna. Enligt klagomålet har kommissionen gjort detta genom att låta Förenade kungariket lägga ner ett program för stöd till jordbruksinvesteringar, vilket lett till att grisproduktionen nu stöds i de övriga medlemsstaterna men inte i Förenade kungariket.

UNDERSÖKNINGEN**Kommissionens yttrande**

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen uppgav att klagomålet inte hade föregåtts av någon administrativ hänvändelse till kommissionen. Den lämnade dock följande upplysningar:

Förordning 866/90²² gäller förbättrade villkor för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter. Genom den ges medlemsstaterna möjlighet att föreslå program för förbättrade strukturer inom olika produktionssektorer och att begära medfinansiering från gemenskapens sida med upp till 50 procent.

Genom beslut 94/836/EG²³ godkände kommissionen ett samlat programplaneringsdokument för gemenskapens strukturåtgärder för att förbättra villkoren för förädling och saluföring av jordbruksprodukter i Förenade kungariket mellan 1994 och 1999.

Den 15 december 1995 framställde de brittiska myndigheterna en begäran om att få lägga ner programmet i England efter den 31 mars 1996. Enligt de brittiska myndigheterna hade denna begäran sin grund i behovet att begränsa de offentliga utgifterna och finansiera andra angelägna uppgifter.

Innan kommissionen vidtog åtgärder för att tillmötesgå denna begäran ombads de brittiska myndigheterna att lämna en fullständig redovisning i frågan.

I februari 1996 lämnade Förenade kungariket in ett reviderat samlat programplaneringsdokument till kommissionen. Eftersom kommissionen ansåg att det reviderade dokumentet fortfarande uppfyllde de krav på samfinansiering från gemenskapens sida som anges i förordning 866/90 godkändes genom kommissionens beslut 96/388/EG den brittiska begäran om att lägga ner programmet i England.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till frågan om föregående administrativa hänvändelser uppgav klaganden att ledamoten av Europaparlamentet Robin Teverson

²² EGT L 91, 1990, s. 1.

²³ EGT L 352, 1994, s. 12.

gång på gång försökt få ett klagörande från kommissionen beträffande frågan om stöd till grisproduktion.

Vad gällde själva sakfrågan påpekade klaganden att kommissionen enbart föreföll ha övervägt om det reviderade samlade programplaneringsdokumentet uppfyllde gemenskapskraven på medfinansiering. Enligt klagandens åsikt borde kommissionen också ha övervägt om den genom att anta beslut 96/388 om godkännande av Förenade kungarikets förslag åstadkom en snedvridning av marknaden.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter ett noggrant övervägande av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer föreföll det finnas två tvistiga frågor mellan parterna:

- (i) Hade klagomålet i enlighet med artikel 2.4 i ombudsmannens stadga föregåtts av lämpliga administrativa hänvändelser?
- (ii) Togs det i beslut 96/388 hänsyn till de möjliga effekterna på konkurrensen?

När det gällde (i) underrättade ombudsmannen kommissionen om att han avsåg att fortsätta handläggningen av klagomålet av de skäl som anges i del 1 i beslutet nedan.

När det gällde (ii) bad ombudsmannen kommissionen att underrätta honom om huruvida den vid det förfarande som lett till antagandet av beslut 96/388 övervägt de möjliga effekterna på konkurrensen och i så fall vilka åtgärder kommissionen vidtagit för att skaffa sig tillräcklig information i frågan.

Kommissionen svarade att det förfarande som ledde till antagandet av beslut 96/388/EG tillät den att ta hänsyn till de möjliga effekterna av åtgärden, inbegripet effekterna på konkurrensen på marknaden. Den enhet som handlägger konkurrensfrågor på jordbruksområdet och enheten för grisköttsmarknaden hade rådfrågats och dessutom stod beslutet i överensstämmelse med yttrandet från Kommittén för jordbruksstruktur och landsbygdsutveckling (STAR-kommittén).

Efter att ha övervägt kommissionens svar bad ombudsmannen kommissionen att lämna detaljerade uppgifter om på vilket sätt hänsyn tagits till konkurrensfrågorna vid det förfarande som ledde till antagandet av beslut 96/388/EG.

I sitt svar överlämnade kommissionen en detaljerad redovisning av de olika stegen i det förfarande som ledde till antagandet av beslut 96/388/EG samt kopior av de berörda handlingarna.

Klaganden uppgav sammanfattningsvis i sitt svar att det framgick av handlingarna att kommissionen inhämtat råd på ett korrekt sätt, men att dessa råd var missvisande såtillvida att effekterna av den vidtagna åtgärden inte kunde ha varit kända och att effekten på den brittiska grisproduktionen var enorm.

BESLUTET**1 Tidigare administrativa hänvänelser**

- 1.1 Enligt artikel 2.4 i ombudsmannens stadga måste ett klagomål "föregås av lämpliga hänvänelser till de berörda institutionerna och organen". Genom att ge institutionen eller organet i fråga tillfälle att lösa de problem som skulle kunna ge upphov till ett klagomål, utgör artikel 2.4 en viktig garanti för effektivitet.
- 1.2 I standardformuläret med klagomålet hänvisade klaganden till sina diskussioner med kommissionens tjänstemän. Kommissionen uppgav dock i sitt yttrande att klaganden inte tidigare vänt sig till kommissionen. I sina kommentarer hänvisade klaganden till sin EP-ledamots, Robin Teversons, tidigare kontakter med kommissionen.
- 1.3 Ombudsmannen underrättade kommissionen om att han avsåg att fortsätta handläggningen av klagomålet, eftersom ytterligare administrativa hänvänelser inte var något lämpligt sätt att hantera de sakfrågor som inte lösts efter kommissionens yttrande och klagandens kommentarer.

2 Antagandet av beslut 96/388/EG

- 2.1 Klaganden hävdade att kommissionen medvetet banat väg för en situation som hämmar konkurrensen och snedvrider marknadskrafterna genom att grisproduktionen får stöd i övriga medlemsstater men inte i Förenade kungariket.
- 2.2 Av ombudsmannens undersökning framgick det att kommissionen 1994 godkände ett program för ett jordbruksinvesteringsstöd i Förenade kungariket²⁴ som gemensamt finansierades av de brittiska myndigheterna och gemenskapen i enlighet med förordning 886/90²⁵. Kommissionen godkände 1996 genom beslut 96/388²⁶ en begäran från de brittiska myndigheterna om att lägga ner programmet i England. Till grund för de brittiska myndigheternas begäran låg behovet att begränsa de offentliga utgifterna för att kunna finansiera andra viktiga områden i England.
- 2.3 Genom ombudsmannens undersökning framkom också närmare uppgifter om de kommissionsförfaranden som lett till antagandet av beslut 96/388. Den berörda enheten inom GD VI utarbetade ett arbetsdokument och ett förslag till beslut. Efter samråd med andra enheter inom GD VI, inbegripet enheterna för konkurrensfrågor och grisköttsmarknaden, samt med andra generaldirektorat och med rättstjänsten behandlades ärendet sedan muntligt vid kommissionens veckomöte. Där beslöts att kommissionen med tillämpning av sina genomförandebefogenheter skulle anta beslutet efter hörande av Kommittén för

²⁴ Godkännande genom kommissionens beslut 94/836/EG (EGT L 352, 1994, s.12) av det samlade programplaneringsdokumentet för att förbättra villkoren för förädling och saluföring av jordbruksprodukter i Förenade kungariket för perioden 1994-1999.

²⁵ Rådets förordning 866/90 av den 29 mars 1990 om förbättring av villkoren för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter, EGT L 91, 1990, s. 1.

²⁶ Kommissionens beslut 96/388/EG av den 17 juni 1996, EGT L 155, 1996, s.58.

jordbruksstruktur och landsbygdsutveckling (STAR-kommittén), som enhälligt tillstyrkte det.

- 2.4 Kommissionen överlämnade till ombudsmannen de handlingar som beaktats under dessa förfaranden, däribland arbetsdokumentet och förslaget till beslut, alla anteckningar från de tillfrågade kommissionensheterna och de förberedande handlingarna inför kommissionens muntliga förfarande samt protokollet från STAR-kommitténs möte.
- 2.5 Klaganden medgav att det framgick av handlingarna att kommissionen inhämtat råd på ett korrekt sätt, men menade att dessa råd var missvisande såtillvida att effekterna av den vidtagna åtgärden inte kunde ha varit kända och att effekten på den brittiska grisproduktionen var enorm.
- 2.6 Även om klaganden korrekt bedömt följderna av att man drog in bidragen till bearbetning och avsättning i England, framkom det vid ombudsmannens undersökning ingenting som tydde på att kommissionens antagande av beslut 96/388/EG stod i strid med någon bindande bestämmelse eller princip. Det förfaller därför inte ha förekommit något administrativt missförhållande i samband med antagandet av beslut 96/388/EG.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europaparlamentet. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER AV EUROPEISKA OMBUDSMANNEN

Ombudsmannen konstaterar att klaganden fortfarande är orolig för att indragningen av investeringsstöd till grisproduktionen i England har minskat dennas konkurrenskraft i förhållande till andra medlemsstater, där stöd fortfarande utgår. Ombudsmannen konstaterar också att klaganden har rätt att göra en framställning till Europaparlamentet i alla frågor inom gemenskapens verksamhetsområde som direkt berör honom själv.

REGIONALA OLIKHETER I FÖRMÅGAN ATT UPPFYLLA VILLKOREN I EN ANBUDSINFORDRAN

Beslut i klagomål 1037/97/VK mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I november 1997 klagade P till ombudsmannen över att kommissionen enligt henne felaktigt hade avvisat det anbud hon lämnat in i ett anbudsförfarande för tilldelningen av översättningskontrakt.

Klaganden, en professionell översättare, ansökte om ett översättningskontrakt i en anbudsinfordran utlyst av kommissionen. Hennes ansökan avvisades med motiveringen att den inte uppfyllde kraven i punkt 13f i tillätlig-

hetsvillkoren²⁷. I punkt 13f krävs att sökandena skall kunna styrka att de har översatt minst 1500 sidor till målspråket från något språk under en specificerad treårsperiod.

Klaganden hävdade att översättare från det förutvarande Östtyskland inte kunde uppfylla detta krav eftersom de hade haft färre möjligheter att komma upp i ett så stort antal översatta sidor. Enligt klaganden fanns det inte någon större efterfrågan på översättningar från franska till tyska på den exportinriktade regionala marknaden.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Sammanfattningsvis innehöll kommissionens yttrande följande klargöranden:

Kommissionens översättningstjänst offentliggjorde en anbudsinfordran för översättning till tyska för att kunna teckna en ny uppsättning ramavtal och utan avbrott fylla sitt behov av externa översättningstjänster.

För att kunna välja bland de sökande måste tillsättningsmyndigheten fastställa den tekniska och ekonomiska kompetensen hos de personer som ansökte om att få delta. De urvalskriterier som fastställdes i punkt 13 i meddelandet utgjorde en uppsättning krav som rimligtvis kunde uppfyllas av en etablerad, heltidsverksam professionell översättare. Sökandena måste uppfylla alla krav i punkt 13 i meddelandet om anbudsinfordran för att komma i fråga i urvalsprocessen.

De sökande som inte lämnade fullständiga och tillfredsställande uppgifter i enlighet med punkterna i avsnitt 13 avvisades.

Enheten för extern översättning registrerar alla sökanden och uppmuntrar dem att uppdatera sina handlingar med alla nya, relevanta uppgifter. På detta sätt kan de få information om kommissionens upphandling av översättningstjänster till de officiella språken i framtiden.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll klagomålet i sina kommentarer.

BESLUTET

- 1 I enlighet med punkt 13f i urvalskriterierna måste sökandena styrka minst 1500 sidor översatta till tyska under en specificerad treårsperiod.
- 2 Det är kommissionens ensak att bestämma de tekniska villkoren för tilldelningen av kontrakt. Kommissionen förklarade sitt resonemang i fråga om det berörda villkoret. Vid ombudsmannens undersökning framkom inget som tyder på att detta inte skulle ha varit objektivt motiverat.

²⁷ Selektivt anbudsförfarande ordnat av den Europeiska kommissionen, Enheten för extern översättning (97/S 62 - 36298/FR).

- 3 Klaganden hävdade att kommissionen inte borde ha använt detta villkor på grund av olikheter i förmågan hos sökanden från olika regioner att uppfylla villkoret.
- 4 Ombudsmannen känner inte till några rättsliga bestämmelser eller principer som skulle kunna hindra kommissionen från att använda ett objektivet motiverat villkor i en anbudsinfordran på grund av olikheter i förmågan hos sökanden från olika regioner att uppfylla detta.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

BESLUT OM ATT AVSLUTA ETT ARTIKEL 169 (NY ARTIKEL 226)-KLAGOMÅL

Beslut i klagomål 1060/97/OV mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I november 1997 klagade V, ordförande för Medasset (en förening för skydd av havssköldpaddor i Medelhavsområdet), till ombudsmannen över det sätt på vilket kommissionen hade behandlat hennes klagomål av den 15 juni 1994 där hon påstod att den grekiska regeringen på ön Zakynthos brutit mot rådets direktiv 92/43/EEG samt mot nationella och internationella lagar om skydd av havssköldpaddor.

Den 15 juni 1994 framförde Medasset ett klagomål till kommissionen om den grekiska regeringens överträdelse av direktiv 92/43²⁸, när det gäller skydd av havssköldpaddor (*Caretta caretta*) i Kolpos Lagana vid den joniska ön Zakynthos. Klaganden påstod särskilt att den grekiska regeringen underlåtit att införliva direktiv 92/43 i nationell grekisk lagstiftning inom den tvååriga tidsfrist som föreskrivs i direktivet. I sitt klagomål uppmärksammade Medasset också kommissionen på den grekiska regeringens olika överträdelser av nationell och internationell rätt, särskilt konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö (Bernkonventionen, Europarådet). Klaganden förnyade sitt klagomål varje år sedan 1994 och informerade regelbundet kommissionens GD XI (miljö) om situationen på Zakynthos genom att skicka fotobevis och de särskilda uppföljningsrapporter om situationen för havssköldpaddorna på Zakynthos vilka Medasset hade lagt fram för Europarådets generalsekretariat för miljö²⁹.

Den 26 april 1996 fick Medasset ett brev från kommissionen enligt vilket kommissionen var tillfredsställd med regeringens ansträngningar att

²⁸ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, EGT L 206, 1992, s.7.

²⁹ Olika uppföljningsrapporter framlagda av Medasset vid 14:e, 15:e, 16:e och 17:e sammanträdet i den ständiga kommittén för konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö (Bernkonventionen), rörande skydd av havssköldpaddor på Zakynthos (Kolpos Lagana), Grekland.

skydda Caretta caretta på Zakynthos, mot bakgrund av att kraftfulla åtgärder hade vidtagits för ett reellt skydd av havssköldpaddorna i Kolpos Lagana. Därför hade behandlingen av klagomålet bordlagts. I ett brev av den 11 mars 1997 meddelades klaganden slutligen av direktören för enheten för juridiska ärenden (GD XI - B) att ärendet hade avslutats.

Därför skrev klaganden till ombudsmannen i november och hävdade att kommissionens beslut att inte vidta rättsliga åtgärder mot den grekiska regeringen i detta ärende var omotiverat och godtyckligt. För det andra påstod klaganden att det hade gått för lång tid mellan registreringen av klagomålet och det brev i vilket kommissionen meddelade klaganden att den inte ämnade inleda ett förfarande mot den grekiska regeringen (över två och ett halvt år). Slutligen hade Medasset i juni 1997 ställt olika frågor i ärendet till den miljöansvariga kommissionären Bjerregaard, men utan att få svar. Klaganden bifogade en omfattande dokumentation i ämnet, inklusive de olika uppföljningsrapporterna till Europarådet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen i december 1997. I sitt yttrande påpekade kommissionen för det första att den hade handlat i enlighet med sina åtaganden inom ramen för ombudsmannens undersökning på eget initiativ (ärende 303/97/PD, kommissionens svar av den 24 juli 1997), även om klagomålet rörde förhållanden som föregick dessa åtaganden. Kommissionen angav särskilt att den hade förklarat för klaganden varför klagomålet hade avslutats. Kommissionen beskrev behandlingen av ärendet på följande sätt:

Kommissionen registrerade brevet av den 15 juni 1994 som ett formellt klagomål (ärende P 94/4667). I klagomålet påstods att den grekiska regeringen underlåtit att uppfylla direktiv 92/43/EEG och Bernkonventionen³⁰ när det gäller skydd av havssköldpaddor i Kolpos Lagana på Zakynthos. Sedan dess hade kommissionen aktivt följt upp ärendet genom officiell korrespondens, paketmöten samt inom ramen för Bernkonventionen.

Efter att ha samlat in relevant information, däribland uppgifter från Europarådet, skrev kommissionen den 3 augusti 1994 till de grekiska myndigheterna och uppmärksammade dem på klagandens påståenden. Trots att svaret av den 23 november 1994 från de grekiska myndigheterna innehöll positiva delar som pekade på att de höll på att vidta konkreta åtgärder för att skydda havssköldpaddorna var kommissionen inte nöjd. Den 21 juni 1995 skickade kommissionären Bjerregaard därför ett brev till den grekiska miljöministern med en begäran om att åtgärder omedelbart skulle vidtas. Under sommaren 1995 tillkännagav ministern en rad konkreta åtgärder. Efter ett nytt brev från kommissionen av den 20 december 1995 svarade de grekiska myndigheterna den 27 februari 1996 med att informera kommissionen om de åtgärder som redan hade vidtagits (bl.a. stängning av olagliga anläggningar) och kungjorde ytterligare åtgärder som skulle vidtas längre fram (bl.a. inrättande av en marin djurpark).

³⁰ Konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö, undertecknad i Bern den 19 september 1979, EGT L 38, 1982, s.1.

Den 18 april 1996 informerade kommissionen klaganden om innehållet i de grekiska myndigheternas brev och bad om kommentarer. Klaganden var inte nöjd med åtgärderna som ansågs vara otillräckliga. En annan organisation som också hade klagat kommenterade situationens utveckling i huvudsakligen positiva ordalag. Den positiva utveckling som de grekiska myndigheterna hänvisade till bekräftades också av resultaten av ett program för skydd av Caretta caretta som finansierades av kommissionen.

Efter detta svar och ytterligare diskussioner under ett paketmöte i Aten beslutade kommissionen att avsluta ärendet på grund av att det inte fanns belägg för någon överträdelse av gemenskapsrätten, men fortsatte att följa ärendet genom bilaterala kontakter med de grekiska myndigheterna för att säkerställa genomförandet av de tillkännagivna åtgärderna, särskilt inrättandet av en marin djurpark.

I ett brev av den 11 mars 1997 underrättades klaganden om beslutet och om skälen till detta. Kommissionen ansåg att den gav klaganden alla skäl som var relevanta för beslutet, dvs. de skäl som hade samband med de rättsliga kraven och med den information som kommissionen hade. Samtidigt följde kommissionen upp sina kontakter med de grekiska myndigheterna i ett brev av den 14 mars 1997 där den bad om ytterligare uppgifter om genomförandet av skyddsåtgärderna och om framstegen med inrättandet av en nationell marin djurpark i Kolpos Lagana.

Den 21 juli 1997 informerade de grekiska myndigheterna kommissionen om ett ministerbeslut om godkännande av en särskild miljöstudie för Kolpos Lagana och ett förslag till ett presidentdekret för inrättande av den nationella marina djurparken på Zakynthos. Ytterligare information om framstegen för antagandet av presidentdekretet vidarebefordrades till kommissionen den 22 september 1997. Kommissionen studerade informationen från de grekiska myndigheterna och ansåg att hela områdets ekosystem togs tillvara på ett positivt sätt i presidentdekretet.

Klaganden, som informerades om denna utveckling i ett brev av den 26 november 1997, inbjöds att förse kommissionen med alla relevanta uppgifter som visade på en överträdelse av gemenskapsrätten, i vilket fall kommissionen skulle inleda ett överträdelseförfarande i enlighet med artikel 169.

Mot bakgrund av detta avvisade kommissionen klagandens tre påståenden. När det gäller påståendet att beslutet att inte vidta rättsliga åtgärder mot de grekiska myndigheterna var omotiverat och godtyckligt angav kommissionen för det första att den varit omsorgsfull i sin behandling av ärendet om skydd av havssköldpaddor och att den hållit ärendet öppet tills den var övertygad om att omfattande skyddsåtgärder hade vidtagits och att det därför inte förelåg någon överträdelse av gemenskapsrätten. När det gäller det andra påståendet ansåg kommissionen att den under de två och ett halvt år som gått mellan registreringen av klagomålet och beslutet att inte inleda ett överträdelseförfarande aktivt hade drivit ärendet som var en komplicerad och besvärlig fråga om naturskydd, där det inte är lämpligt med förhastade åtgärder. När det gäller kommissionären Bjerregaards påstådda underlåtenhet att svara påpekade kommissionen för det tredje att hon delegerat ansvaret till sin enhet som hade hållit klaganden mycket väl

underrättad om utvecklingen, särskilt i brevet av den 26 november 1997 som informerade om den senaste utvecklingen efter mötet med kommissionären i juni 1997.

Klagandens kommentarer

I januari 1998 skickade klaganden, som svar på brevet av den 26 november 1997 i vilket klaganden ombads förse kommissionen med nya uppgifter om eventuella överträdelser av gemenskapsrätten, till kommissionen ett exemplar av sin rapport avsedd för mötet i den ständiga kommittén för Bernkonventionen (Europarådet, december 1997). Klaganden påpekade att situationen för havssköldpaddorna på Zakynthos inte hade förändrats under de tre senaste åren, eftersom det fortfarande fanns olagliga anläggningar och olagliga tavernor och att den nationella marina djurparken endast existerade på papper. Presidentdekreten hade ännu inte antagits. Till kommentarerna bifogade klaganden ett exemplar av en rapport från den grekiska föreningen för skydd av havssköldpaddor som låg helt i linje med hennes egen rapport. Klaganden angav vidare att GD XI:s agerande endast grundades på den grekiska regeringens tillkännagivanden och fullständigt bortsåg från de faktiska förhållandena på Zakynthos och den ståndpunkt som intogs av den ständiga kommittén för Bernkonventionen. Klaganden menade att det var uppenbart att den grekiska regeringen hade överträtt direktiv 92/43 och Bernkonventionen och bad att ärendet skulle hållas öppet.

Klaganden skickade ytterligare uppgifter till kommissionen den 29 juni och den 10 och 14 juli 1998 och uppmärksammade kommissionen på den fullständiga bristen på framsteg när det gäller situationen på Zakynthos och på att tidsfristen för att inrätta en nationell marin djurpark enligt överenskommelse mellan den grekiska regeringen, Bernkonventionens ständiga kommitté och EU hade löpt ut den 25 mars 1998. Kommissionen (GD XI - D/2) utförde en undersökning på platsen i juli 1998, men enligt klaganden hade de lokala myndigheterna vidtagit åtgärder för att visa upp en falskt positiv situation, vilken motsades av de fotografiska bevis som klaganden lade fram för kommissionen. Den 6 oktober 1998 skickade klaganden till ombudsmannen ett exemplar av sin senaste rapport som lagts fram för den ständiga kommittén för Bernkonventionen vid dess 18:e möte.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

För att utröna vilken uppföljningsmetod kommissionen hade valt för den nya information som inlämnats av klaganden och för den undersökning på platsen som utfördes i juli 1998 kontaktade ombudsmannen kommissionens ansvariga enhet (GD XI - D/2). Kommissionen informerade ombudsmannen om att den som en följd av undersökningen på platsen i juli 1998 i oktober 1998 hade beslutat att på eget initiativ inleda ett nytt överträdelseförfarande mot de grekiska myndigheterna, vilket tillkännagavs i ett pressmeddelande. Kommissionen informerade klaganden om det nya överträdelseförfarandet i december 1998 vid mötet i den ständiga kommittén för Bernkonventionen i Strasbourg.

BESLUTET

- 1 Påståendet att beslutet att avsluta ärendet var omotiverat och godtyckligt**
- 1.1 Klaganden påstod att kommissionens beslut att avsluta ärendet och inte vidta rättsliga åtgärder mot de grekiska myndigheterna var omotiverat och godtyckligt. I denna del av klagomålet hävdades således att det förelåg administrativa missförhållanden i behandlingen av ett klagomål om en medlemsstats överträdelse av gemenskapsrätten (ett artikel 169-förfarande). När kommissionen fattar ett beslut om att inleda ett överträdelseförfarande eller om att avsluta ett ärende är det dess skyldighet att ange skälen för detta beslut och att meddela klaganden dessa. Att skyldigheten att ange skälen för ett beslut fullgörs kan även kontrolleras av ombudsmannen. I ombudsmannens undersökning av denna del av klagomålet undersöktes därför om kommissionen vederbörligen hade angett skälen för sitt beslut att avsluta ärendet.
- 1.2 Klaganden informerades om beslutet att avsluta ärendet i ett brev från direktören vid enheten för juridiska ärenden (GD XI - direktorat B) daterat den 11 mars 1997. Ombudsmannen noterade att kommissionen för det första informerade klaganden i sitt detaljerade brev på två sidor om att den tog hänsyn till det nya engagemang som de grekiska myndigheterna åtagit sig vid mötet i Aten i maj 1996. Kommissionen utvärderade vidare de uppgifter som klaganden tillhandahållit i ett brev av den 17 februari 1997 till kommissionären Bjerregaard, samt annan information som kommissionen innehade.
- 1.3 Kommissionen beslutade att dessa fakta inte gav belägg för en överträdelse av gemenskapsrätten. Kommissionen tog särskilt hänsyn till det faktum att de grekiska myndigheterna hade vidtagit en rad konkreta åtgärder för att skydda havssköldpaddornas parnings- och kläckningsplatser på Zakynthos. Brevet innehöll en beskrivning av dessa åtgärder.
- 1.4 När det gäller byggandet av den marina djurparken hänvisade kommissionen till de grekiska myndigheternas åtagande att avsluta arbetet före den 25 mars 1998. Kommissionen angav vidare att den endast kan kontrollera om de grekiska myndigheterna uppfyller sina skyldigheter i enlighet med direktiv 92/43, men att den inte kan lägga sig i formen för genomförandeåtgärderna, vilka faller inom medlemsstaternas nationella behörighetsområde.
- 1.5 Kommissionen informerade slutligen klaganden om att GD XI skulle följa upp framstegen i genomförandet av åtgärderna och i det fall inga framsteg gjordes inleda ett överträdelseförfarande. Brevet avslutades med att klaganden skulle hållas underrättad om resultatet av ärendet.
- 1.6 Det föreföll av vad som sagts ovan som om kommissionen vederbörligen hade angett skälen för sitt beslut att avsluta ärendet och att den hade gett klaganden detaljerad information om dessa skäl. Dessutom hade kommissionen beslutat att på eget initiativ inleda ett överträdelseförfarande mot de grekiska myndigheterna efter undersökningen på

platsen. I december 1998 informerade kommissionen klaganden om detta beslut. Kommissionen hade sålunda handlat inom ramarna för sin rättsliga behörighet och det föreföll inte föreligga några administrativa missförhållanden.

2 Det påstådda överdrivna dröjsmålet mellan registreringen av klagomålet och beslutet att avsluta ärendet

- 2.1 När det gäller påståendet om att det gått för lång tid mellan registreringen av klagomålet och beslutet att avsluta ärendet påpekade kommissionen att det tydligt framgick av de uppgifter den lämnade att den under denna tid aktivt hade följt upp ärendet. Kommissionen uppmärksammade också det faktum att i komplicerade och besvärliga ärenden gällande naturskydd är förhastade åtgärder ofta olämpliga.
- 2.2 Ombudsmannen noterade att kommissionen, när det gäller denna del av artikel 169-förfarandet i sina kommentarer inom ramen för ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD, hade påpekat att i enlighet med den interna arbetsordningen måste ett beslut om att avsluta ett ärende utan åtgärder eller ett beslut om att inleda ett officiellt överträdelseförfarande fattas inom högst ett år efter registreringen i fråga om varje klagomål, utom i särskilda fall, då skälen till detta måste anges³¹. Dessa skäl kan ha samband med den långa tid det kan ta att diskutera och korrespondera med nationella myndigheter.
- 2.3 I det aktuella fallet, där beslutet att avsluta ärendet fattades efter nästan tre år, föreföll det som om kommissionen hade tillhandahållit en tillräcklig motivering för den långa tiden. Ombudsmannen noterade att klagomålet var ett komplicerat och besvärligt ärende om naturskydd. Det föreföll både av klagandens uppgifter och uppgifterna i kommissionens yttrande som om kommissionen mellan juli 1994 och mars 1997 aktivt hade undersökt detta klagomål och även engagerat klaganden i undersökningen. Ombudsmannen noterade särskilt att kommissionen i augusti 1994 efter att ha registrerat klagomålet och samlat in de relevanta uppgifterna, däribland uppgifter från Europarådet, skrivit till de grekiska myndigheterna, som svarade i november 1994. Eftersom kommissionen var missnöjd med de grekiska myndigheternas svar skrev den på nytt i juni och december 1995 och bad om information om de åtgärder som vidtagits. I november och december 1995 utväxlades brev mellan kommissionären Bjerregaard och klaganden, som även var i nära kontakt med GD XI. I februari 1996 underrättade de grekiska myndigheterna kommissionen om de åtgärder som redan genomförts och de ytterligare åtgärder som skulle vidtas. I april 1996 informerade kommissionen klaganden i ett tre sidor långt brev om dessa åtgärder och bad om kommentarer. I juni 1996 inkom klaganden med sina kommentarer till kommissionen.

³¹ 303/97/PD, återgivet i Europeiska ombudsmannens årsrapport för 1997, s. 271.

- 2.4 Efter klagandens svar och diskussionerna under mötet i Aten i maj 1996 beslutade kommissionen slutligen att avsluta ärendet och informerade klaganden om detta i mars 1997.
- 2.5 Det föreföll således av vad som sagts ovan som om den långa tiden mellan registreringen av klagomålet och beslutet att avsluta ärendet mot bakgrund av det flitiga informationsutbytet mellan kommissionen, de grekiska myndigheterna och klaganden inte kunde anses utgöra ett fall av administrativa missförhållanden.

3 Kommissionären Bjerregaards påstådda underlåtenhet att svara

- 3.1 När det gäller klagandens påstående om att kommissionären Bjerregaard inte svarade skriftligt på de frågor som hon fick vid sitt besök i Aten i juni 1997 påpekade kommissionen att hon delegerat detta ansvar till sin enhet som höll klaganden mycket välinformerad om utvecklingen, särskilt genom sitt brev av den 26 november 1997.
- 3.2 Ombudsmannen noterade att klaganden hade fått svar från kommissionen i brevet av den 26 november 1997. I detta brev som uttryckligen hänvisar till de frågor som i juni 1997 ställdes till kommissionären Bjerregaard informerade kommissionen klaganden om den senaste utvecklingen (brevväxlingen med de grekiska myndigheterna i mars, juli och september 1997) och uppmanade klaganden att tillstålla kommissionen all relevant ny information om eventuell överträdelse av gemenskapsrätten. Därför befanns inga administrativa missförhållanden föreligga när det gäller denna del av klagomålet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

KONFIDENTIELL BEHANDLING AV ANBUDSFÖRFARANDEN

Beslut i klagomål 1086/97/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I november 1997 klagade L till ombudsmannen över kommissionens vägran att förse honom med kopior av åtta antagna anbudsförslag som inlämnats i samband med Save II-programmet.

Bakgrunden till klagomålet var följande: Kommissionen offentliggjorde 1997 en infordran av förslag gällande främjande av en effektivare energianvändning i Europeiska gemenskapen inom ramen för gemenskapens energibesparingsprogram Save II. Klaganden lämnade in ett förslag vars genomförande han ville få finansiellt stöd för. Förslaget antogs inte av kommissionen. Efter att ha underrättats om att hans projekt inte hade valts ut begärde han att kommissionen skulle skicka kopior av åtta inlämnade förslag som antagits vid förfarandet. Av klagandens brev till kommissionen

framgick det att han ville bedöma om de antagna förslagen var minst lika kostnadseffektiva som hans eget projekt.

I sitt svar till klaganden hänvisade kommissionen till förslagsinfordran, som offentliggjorts i EGT och där följande angavs:

“Information som ges till gemenskapen i samband med en förslagsansökan eller ett kontrakt kommer att behandlas konfidentiellt.”

Med anledning härav ansåg kommissionen att den inte kunde förse klaganden med kopior av förslagen från de övriga sökandena.

Mot denna bakgrund framfördes klagomålet till Europeiska ombudsmannen. Klaganden anförde att kommissionen felaktigt förvägrat honom tillgång till de åtta antagna förslagen och att kommissionen slösade med offentliga medel genom att välja ut onödigt dyra projekt.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande vidhöll kommissionen sin uppfattning att den måste agera i enlighet med sitt åtagande vid förslagsinfordran att behandla alla förslag konfidentiellt.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll i sina kommentarer klagomålet.

BESLUTET

- 1 När det gäller klagandens första påstående framgår det klart att kommissionen i sin förslagsinfordran lovat presumtiva sökande att förslagen skulle behandlas konfidentiellt. Kommissionen är skyldig att uppfylla detta åtagande. Ombudsmannen anser därför att kommissionens uppfyllande av sitt åtagande inte utgör något administrativt missförhållande. Kommissionens åtagande som sådant föranleder emellertid ombudsmannen att rikta nedan angivna ytterligare kommentarer till kommissionen.
- 2 När det gäller klagandens andra påstående om slöseri med offentliga medel förefaller det inte finnas något som kan styrka detta påstående. Ombudsmannen anser det därför inte motiverat att ytterligare undersöka detta påstående.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Mot bakgrund av omständigheterna i ärendet anser ombudsmannen att det finns skäl att göra ytterligare kommentarer. Det förefaller som om kommissionen gjort ett vidlyftigt åtagande att behandla all information från deltagarna i det berörda förfarandet konfidentiellt. Det är uppenbart att kommissionen måste respektera ett sådant åtagande. Det är också uppenbart att ett sådant åtagande utgör ett hinder för insyn och för de deltagande parternas rätt till information. Ombudsmannen föreslår därför att kommissionen, för att främja insynen i dess verksamhet, bör ompröva huruvida ett så vidlyftigt åtagande är berättigat.

UPPHÄVANDE AV ETT ANBUD AV DEN GREKISKA REGERINGEN (ARTIKEL 226 I EG-FÖRDRAGET)

Beslut i klagomål 1140/97/IJH mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Klagomålet ingavs till ombudsmannen i november 1997. Klaganden är advokat och företrädar en klient, konsortiet Casino d'Athènes. Enligt klaganden var de relevanta omständigheter följande.

Konsortiet Casino d'Athènes tilldelades ett kasinotillstånd av den grekiska regeringen den 13 januari 1995 efter en internationell anbudsinfördan. Mer än ett år senare upphävde den grekiska regeringen tillståndet.

Den 20 december 1996 lämnade klaganden in ett klagomål till kommissionen på sin klients vägnar. Han hävdade att den grekiska regeringen hade överträtt gemenskapens direktiv om offentlig upphandling. Den 24 februari 1997 underrättade kommissionären Monti klaganden om att ärendet skulle handläggas av GD XV/B/3.

Den 20 juni och den 17 juli 1997 hade klaganden samtal med direktören för GD XV/B Mattered och överlämnade vid det tillfället ytterligare material rörande klagomålet. Man kom överens om att GD XV skulle fortsätta att undersöka fallet.

Under veckan den 13-18 oktober 1997 läste klagandens klienter i den grekiska pressen att kommissionen hade avslutat deras ärende. Klaganden fick därefter veta att kommissionen avslutat ärendet vid ett möte den 15 oktober 1997.

I sitt klagomål till ombudsmannen hävdade klaganden att

- (i) kommissionen borde ha förvarnat honom om det kommande beslutet att avsluta ärendet och i enlighet med sitt åtagande till Europeiska ombudsmannen i dennes undersökning på eget initiativ av överträdelseförfarandet gett honom tillfälle att kommentera detta inom rimlig tid,
- (ii) beslutet att lägga ner ärendet fattades på grundval av ett möte mellan cheferna för kommissionärernas kanslier, samtidigt som ärendet fortfarande handlades av den ansvariga enheten.

UNDERSÖKNINGEN

För att undvika missförstånd är det viktigt att erinra om att Europeiska ombudsmannen enligt EG-fördraget endast har befogenhet att undersöka möjliga fall av administrativa missförhållanden som gäller verksamheten inom gemenskapens institutioner och organ. Enligt stadgan för ombudsmannen får inte andra myndigheters eller personers åtgärder bli föremål för ett klagomål till ombudsmannen. Ombudsmannens undersökningar av klagomålet var därför inriktade på att undersöka om det förelåg något administrativt missförhållande vad det gällde Europeiska kommissionens verksamhet.

Kommissionens yttrande

Kommissionens yttrande gick sammanfattningsvis ut på följande. Kommissionens enheter hade noggrant undersökt det klagomål som inlämnats på uppdrag av konsortiet Casino d'Athènes. I brev av den 23 april 1997 bad kommissionen de grekiska myndigheterna om en förklaring i frågan. De grekiska myndigheterna svarade den 6 juni 1997 och ärendet diskuterades vid ett bilateralt möte i Aten i slutet av juni 1997 mellan kommissionen och de grekiska myndigheterna.

Klaganden bad därefter om att få träffa kommissionens enheter för att få upplysningar om hur ärendet utvecklade sig. Vid ett möte den 17 juli 1997 informerades klaganden om förfarandet och den bedömning som kommissionens enheter i sak gjort av ärendet. Kommissionens enheter uttryckte under detta möte en förhoppning om att de skulle få ytterligare material från klaganden så att de kunde fullfölja ärendet. Något sådant nytt material framlades dock inte.

Vad gäller klagandens första yrkande uppgav kommissionen i sitt yttrande att den nu vidtagit alla de interna åtgärder som krävs för att informera sina enheter om sitt åtagandet gentemot ombudsmannen inom ramen för hans undersökning av överträdelseförfarandet. Vid tidpunkten för beslutet om att lägga ner ärendet i detta fall hade kommissionen emellertid ännu inte vidtagit de interna åtgärder som krävdes för att uppfylla åtagandet.

Vad gäller klagandens andra yrkande uppgav kommissionen i sitt yttrande att ärendet, mot bakgrund av de grekiska myndigheternas svar och eftersom inga nya upplysningar lämnats av klaganden, behandlats av kommissionen vid ett av dess regelbundna möten rörande påstådda överträdelser. Detta möte hade som vanligt förberetts vid ett särskilt möte mellan kanslicheferna och vid det mötet förutsågs att ärendet skulle läggas ner. Eftersom klaganden hade fått yttra sig före beslutet om att lägga ner ärendet så hade beslutet fattats på ett tillräckligt underlag. Klaganden underrättades om beslutet och skälen till detta i ett brev av den 11 november 1997.

Klagandens kommentarer

Kommissionens yttrande vidarebefordrades till klaganden och denne gavs tillfälle att göra kommentarer, men några sådana lämnades inte.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

I december 1998 begärde ombudsmannen, efter att noggrant ha gått igenom kommissionens yttrande, en kopia av kommissionens brev av den 11 november 1997 till klaganden. Kommissionen överlämnade brevet i januari 1999.

Den 1 mars 1999 underrättade ombudsmannen kommissionen om att han hade slutfört sina undersökningar när det gällde den första aspekten av klagomålet. När det gällde den andra aspekten uppgav ombudsmannen att det var nödvändigt att hans kansli i enlighet med artikel 3.2 första strecksatsen³² i stadgan för ombudsmannen gick igenom den berörda kommissionsakten.

I sitt svar av den 14 april 1999 lämnade kommissionen ytterligare upplysningar beträffande det förfarande som ledde fram till att ärendet rörande Casino d'Athènes klagomål las ner. Kommissionen uppgav att ärendet enligt kommissionens interna överträdelseförfaranden skulle behandlas vid kommissionens möte den 15 oktober 1997.

”Inför det mötet förberedde kommissionens enheter (den 3 september 1997) den nödvändiga ”fiche infraction” där de nämnde att de väntade på ytterligare information som klaganden kunde vilja lämna. Enheternas förslag var det samma den 30 september, men det var uppenbart för dem att något ytterligare material inte skulle inkomma eftersom mer än två månader hade gått sedan begäran framställdes. När ärendet hade diskuterats mot bakgrund av detta vid ett möte med kanslicheferna och eftersom det stod klart att ingen ytterligare information längre kunde förväntas från klaganden fattades därför den 9 oktober 1997 beslutet att rekommendera kommissionen att lägga ner ärendet. Kommissionen beslutade i enlighet med detta förslag och lade ner ärendet den 15 oktober 1997”.

Kommissionen bifogade också, konfidentiellt, en kopia av det standardformulär som används för redovisningen av hur varje kommissionsundersökning av en påstådd överträdelse går till (*fiche infraction*) och en tidsmässig redovisning av förloppet. Kommissionen uppgav att detta var de enda handlingar i ärendet som avsåg omständigheterna kring nerläggningen av det och att kommissionen av det skälet tog sig friheten att sända dessa till ombudsmannen i stället för att hans personal skulle ha besväret att företa en undersökning på platsen.

Kommissionen underströk också att dess enheter i sitt brev till klaganden av den 11 november 1997 upplyst honom om att nya förfaranden om överträdelser skulle kunna inledas under förutsättning att han inlämnade de ytterligare fakta och argument som krävdes, men detta brev lämnades obesvarat.

³² Gemenskapens institutioner och organ måste förse ombudsmannen med all information som han begär av dem och ge honom tillgång till relevanta dokument. De får vägra endast om det finns vederbörligen fullgoda skäl för sekretess.

Undersökning av akten och upptagande av muntliga vittnesmål

Den 22 april 1999 skrev ombudsmannen till kommissionen och tackade för de ytterligare upplysningarna och kopiorna av handlingar men begärde på nytt att få undersöka akten. Ombudsmannen underrättade också kommissionen om att han, efter att noggrant ha övervägt de upplysningar och de handlingar som överlämnats till honom av kommissionen den 14 april 1999, ansåg det nödvändigt att höra de tjänstemän vid GD XV som handlagt klagomålet från Casino D'Athènes i enlighet med artikel 3.2 fjärde strecksatsen i stadgan för ombudsmannen³³.

I sitt svar uppmanade kommissionen ombudsmannen att ta kontakt med kommissionens generalsekretariat för att detta skulle vidta de nödvändiga åtgärderna för genomgången av akten och för upptagande av vittnesmål och meddelade honom att de berörda tjänstemännen vid GD XV var direktören Alfonso Mattera och handläggaren Konstantinos Tomaras.

Efter ytterligare brevväxling rörande förfarandet för hörande av vittnen gick ombudsmannens kansli den 24 juni 1999 både igenom akten och hörde vittnen.

Vid hörandet av vittnen användes följande förfarande:

- 1 Dag, tid och plats för vittnesförhöret bestämdes gemensamt av ombudsmannens kansli och kommissionens generalsekretariat, vilket underrättade vittnena. Vittnesförhöret ägde rum i ombudsmannens lokaler i Bryssel.
- 2 Varje vittne hördes separat och utan att någon annan var närvarande.
- 3 Språket vid förhandlingarna bestämdes gemensamt av ombudsmannens kansli och kommissionens generalsekretariat. På begäran av vittnena hölls förhöret på franska.
- 4 Förfarandet förklarades för varje vittne innan vittnesmålet togs upp.
- 5 Frågorna och svaren togs upp på band och skrevs ut av ombudsmannens kansli.
- 6 Varje vittne fick den utskrivna texten av vittnesmålet för underskrift. Vittnena ombads att föreslå språkliga ändringar i sina svar. De underrättades om att de om de ville kunde ändra eller komplettera ett svar och att det ändrade svaret och skälen till ändringen skulle noteras i en separat handling som skulle bifogas den utskrivna texten. De undertecknade utskrifterna skulle ingå i ombudsmannens akt i ärendet.

Ombudsmannens kansli underrättade klaganden per telefon om att akten hade gåtts igenom och om att muntliga vittnesmål upptagits. Klaganden meddelade att hans klient inte längre var intresserad av ärendet och att han därför inte ville kommentera de muntliga vittnesmålen.

³³ Tjänstemän och andra anställda inom gemenskapens institutioner och organ skall avlägga vittnesmål på en begäran av ombudsmannen: de skall uttala sig på sin administrations vägnar och enligt instruktioner från denna, och skall ha fortsatt tystnadsplikt.

BESLUTET**1 Klagandens första yrkande**

- 1.1 Klaganden ingav ett klagomål till kommissionen, där han påstod att de grekiska myndigheterna i fallet Casinon d'Athènes överträtt bestämmelserna i gemenskapslagstiftningen. Han hävdade att kommissionen lagt ner ärendet i oktober 1997 utan att ge honom möjlighet till kommentarer, vilket stod i strid med kommissionens åtagande gentemot ombudsmannen inom ramen för dennes undersökning på eget initiativ rörande överträdelseförfarandet.
- 1.2 Ombudsmannen inledde i april 1997 en undersökning på eget initiativ av möjligheterna att förbättra kvaliteten på kommissionens administrativa förfaranden när det gäller medlemsstaternas överträdelser av gemenskapslagstiftningen³⁴. I samband med undersökningen åtog sig kommissionen att, bortsett från de fall då klaganden uppenbarligen saknar grund och från de fall då inget ytterligare över huvud taget hörs från klaganden, säkerställa att en klagande underrättas om kommissionens avsikt att lägga ner ett ärende och skälen till detta. Klagandena borde därför ha möjlighet att framföra sina synpunkter och sin kritik av kommissionens ståndpunkt innan ett beslut om att lägga ner ärendet fattas.
- 1.3 Kommissionen uppgav i sitt yttrande att den då den fattade beslutet att lägga ner ärendet i detta fall ännu inte hade vidagit nödvändiga interna åtgärder för att verkställa det ovannämnda åtagandet. Kommissionen uppgav emellertid också att den nu vidtagit alla de interna åtgärder som krävs för att informera sina enheter om åtagandet.
- 1.4 Kommissionens beslut att lägga ner ärendet rörande Casino d'Athènes kom samtidigt med brevet av den 13 oktober 1997, där Europeiska ombudsmannen underrättade kommissionen om att den ovan nämnda undersökningen på eget initiativ var avslutad. Ombudsmannen informerade också i sitt brev kommissionen om den vikt som han fäste vid kommissionens åtagande. Kommissionens förklaring till varför den inte handlade i enlighet med åtagandet i detta fall är därför rimlig. Det förefaller dessutom som om kommissionen nu har vidtagit alla interna åtgärder som krävs för att genomföra sitt åtagande. Det förefaller därför som om det inte föreligger något administrativt missförhållande när det gäller denna aspekt av ärendet.

2 Klagandens andra yrkande

- 2.1 Klaganden hävdade att beslutet om att lägga ner ärendet om hans klagomål om påstådd överträdelse av gemenskapsrätten från de grekiska myndigheternas sida fattades på grundval av ett möte mellan cheferna för kommissionärernas kanslier, samtidigt som ärendet fortfarande handlades av den ansvariga enheten GD XV.

³⁴ 303/97/PD, redovisat i ombudsmannens årsrapport för år 1997, ss. 271-275; se även kommissionens 15:e årsrapport om övervakningen av tillämpningen av gemenskapsrätten (1997), inledningen ss. III-IV (KOM (1998) 317, slutlig).

- 2.2 I artikel 211 i EG-fördraget fastställs kommissionens roll som "övervakare av fördraget". Kommissionens uppgift är att säkerställa tillämpningen av fördragets bestämmelser och de åtgärder som vidtas av institutionerna till följd av dessa.
- 2.3 Enligt de skriftliga uppgifter som kommissionen inlämnat skulle ärendet om Casino d'Athènes behandlas av kommissionen vid dess möte den 15 oktober 1997 som en del av det normala förfarandet vid fall av påstådda överträdelser. Den 3 september 1997 föreslog GD XV att man inte skulle ta ställning till ärendet utan invänta ytterligare upplysningar som klaganden kunde vilja lämna in och samma förslag framställdes den 30 september 1997. När ärendet diskuterades vid ett möte mellan cheferna den 9 oktober 1997, fattade man beslut om att föreslå kommissionen att lägga ner ärendet, eftersom det klart framgick att man inte kunde förvänta sig att klaganden skulle inkomma med ytterligare upplysningar. Kommissionen lade ner ärendet i enlighet med detta förslag.
- 2.4 Av förklaringen och de handlingar som kommissionen lämnat in föreföll det inte uteslutet att förslaget om att lägga ner ärendet hade fattats av kanslicheferna utan att den ansvariga enheten haft tillräckligt med tid på sig att fullfölja en tillräcklig undersökning av klagomålet. Ombudsmannen gick därför igenom kommissionens akt rörande klagomålet och tog upp muntliga vittnesmål både från direktören för den enhet inom GD XV som handlade ärendet, A. Mattered, och den tjänsteman som hade hand om akten, K. Tomaras.
- 2.5 Vid genomgången av akten påträffades inga handlingar som angav skälen till att kanslicheferna uppenbarligen hade föreslagit att akten rörande klagomålet skulle läggas ner, trots att den ansvariga enheten hade föreslagit att den borde hållas öppen.
- 2.6 Ombudsmannen kom fram till följande slutsats på grundval av de muntliga uppgifter som A. Mattered och K. Tomaras lämnat på frågorna från ombudsmannens kansli. Klaganden informerades av GD XV vid möten i juni och juli 1997 om att (i) det inte föreföll ha begåtts någon överträdelse av gemenskapslagstiftningen, eftersom ett anbud kan sägas upp om det finns skäl att göra det, (ii) de grekiska myndigheterna redovisat sådana skäl och (iii) klagomålet därför inte kunde fullföljas såvida inte klaganden kunde lämna nya upplysningar, t.ex. eventuella bevis för att anbudet sagts upp för att gynna en konkurrent. Den 3 september 1997 föreslog GD XV att ärendet skulle hållas öppet för att ge klaganden en ytterligare möjlighet att framlägga nya uppgifter. Före mötet med kanslicheferna den 9 oktober 1997 tillfrågades den ansvariga enheten vid GD XV om ärendet enligt dess mening skulle kunna läggas ner. De svarade att man kunde göra det, eftersom klaganden inte framlagt några ytterligare uppgifter. Klaganden underrättades om att ett nytt förfarande om överträdelse skulle kunna inledas under förutsättning att han framlade sådana ytterligare omständigheter och argument som krävdes.

- 2.7 Det föreföll med tanke på vad som ovan framkommit inte ha förelegat något administrativt missförhållande när det gäller denna aspekt av ärendet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

BIDRAG FRÅN THERMIE TILL ETT VINDKRAFTSPROJEKT: PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET ATT UNDERSÖKA PROJEKTET

Beslut i de förenade klagomålen 1152/97/OV, 142/98/OV och 149/98/OV mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I december 1997 (1152/97/OV) respektive januari 1998 (142/98/OV och 149/98/OV) lämnade M respektive makarna H och makarna F in klagomål till ombudsmannen rörande de omständigheter under vilka kommissionen beviljade ett Thermie-bidrag från EG till vindkraftprojektet vid Mynydd Gorddu i Ceredigion i Wales (ref. WE/225/91-UK-DK). Eftersom deras klagomål tog upp samma frågor beslutade ombudsmannen att behandla dem gemensamt.

Ett av påståendena i klagomålen var att ingen miljökonsekvensbedömning gjorts av projektet. Detta påstående hade dock redan behandlats inom ramen för framställningarna nr 71/96, 155/96 och 160/96. På grundval av kommissionens gemensamma ståndpunkt rörande dessa framställningar beslutade Europaparlamentets utskott för framställningar att avsluta sin undersökning av framställningarna. Ombudsmannen underrättade därför den 26 mars 1998 klagandena om att han saknade grund för att undersöka denna del av klagomålen.

Enligt klagandena var de relevanta omständigheterna följande: De som ansökte om bidraget från Thermie var National Power plc., Nordtank Energy Group och H. Den 13 augusti 1991 godkände kommissionen förslaget och meddelade sökandena att de beviljats ett bidrag på ca 1,3 miljoner pund sterling.

Klagandena påtalade framför allt den omständigheten att vindkraftprojektet vid Mynydd Gorddu understöddes därför att det var "ett nyskapande projekt som drevs av jordbrukare och var lokalt orienterat", vilket var skälet till att det var berättigat till bidrag från Thermie-programmet, medan det i själva verket drevs av multinationella kommersiella intressen. Bolaget Mynydd Gorddu Windfarm Ltd bildades i juni 1991 av det redan befintliga National Power plc. och National Wind Power Ltd för att driva projektet som ett kommersiellt företag. Två av direktörerna var direktörer för ca 50 andra vindkraftsbolag, vilket inte föreföll motsvara beskrivningen av projektet som "nyskapande". Projektet hade därför i motsats till beskrivningen av det inte någon koppling till det lokala samhället och detta skulle inte ha någon fördel av det.

Det lokala samhället skulle dessutom drabbas av en rad negativa miljöeffekter av projektet. Detta berodde på att initiativtagarna till projektet försökte undgå att göra en miljökonsekvensbedömning genom att utöva påtryckningar på planeringskommittén för att få planeringstillstånd. Klagandena påstod vidare att grevskapsrådet i Ceredigion hade gjort ett allvarligt misstag då det beviljade tillstånd utan att kräva ett miljöutlåtande.

Klagandena påstod mot denna bakgrund att Europeiska kommissionen föreföll ha godkänt projektet alltför lättvindigt och utan att ens ha gjort ett försök att före beviljandet av bidraget göra en undersökning på platsen eller grundligt kontrollera uppgifterna i förslaget.

Under 1996 framställdes flera klagomål rörande avsaknaden av en miljökonsekvensbedömning till Europeiska kommissionen. Ett av dem var gemensamt undertecknat av M och makarna F och andra boende på platsen. Sedan maj 1996 inlämnades flera likartade framställningar till Europaparlamentet av professor T (nr 71/96), M (nr 155/96) och F (nr 160/96). Samtliga klagande i det aktuella fallet skrev liksom andra boende på platsen brev till direktorat F (den särskilda arbetsgruppen för samordningen av bekämpningen av bedrägeri, Uclaf) vid kommissionens generalsekretariat och till GD XVII (energi) i november och december 1997.

I sitt svar på klagomålen uppgav kommissionen att de brittiska myndigheterna hade underrättat kommissionen om att den lokala planeringsmyndigheten hade genomfört ett brett samråd om förslaget, även om det inte ställts något krav på dem som byggde vindkraftverket att inlämna ett miljöutlåtande. Framför allt hade den då den kom fram till beslutet om att bevilja utvecklingsbidraget tagit hänsyn till synpunkter från konsulter, allmänheten och den rådgivande landskapsarkitekten. Kommissionen påpekade också att de behöriga myndigheterna efter införandet av en ny brittisk lagstiftning i april 1994 kan kräva att förslag om vindkraftverk omfattas av en miljökonsekvensbedömning innan utvecklingsbidrag beviljas. Kommissionen tillade dock att vindkraftverk enligt villkoren i direktiv 85/337/EEG³⁵ kan komma att kräva en miljökonsekvensbedömning om medlemsstaterna anser att deras speciella förutsättningar kräver det. Kommissionen påpekade därför att medlemsstaterna har stora möjligheter att själva besluta om projekt skall omfattas av en miljökonsekvensbedömning. Av denna anledning ansåg kommissionen att det inte förekommit någon överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning i detta ärende.

Detta svar var också kommissionens gemensamma ståndpunkt när det gällde framställningarna nr 71/96, 155/96 och 160/96, på vilken utskottet för framställningar grundade sitt beslut att avsluta sin undersökning av framställningarna i januari 1998.

Klagandena, som inte var tillfredsställda med detta svar, skrev till ombudsmannen. Utöver deras klagomål om avsaknaden av en miljökonsekvensbedömning, som hade behandlats av utskottet för framställningar, framlade de två andra klagomål.

³⁵ Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EGT 1985 L 175, s. 40).

- 1 För det första vidhöll de sitt klagomål att kommissionen beviljat ett bidrag från Thermie till Mynydd Gorddu Windfarm-projektet utan att ha gjort en ordentlig undersökning, t.ex. genom en inspektion på platsen. Detta hade lett till att ett bidrag beviljats till ett projekt som lanserades som ett nyskapande projekt vilket drevs av jordbrukare och var lokalt orienterat, medan det i själva verket drevs av multinationella kommersiella intressen.
- 2 För det andra påstod klagandena att flera av de brev som de skickat till GD XVII och generalsekretariatets direktorat F (Uclaf) inte hade besvarats av kommissionen. Klagandena fogade ett stort antal bilagor till sina klagomål, bl. a. materialet "Mynydd Gorddu: en sammanfattning", som i detalj beskriver hela bakgrunden till hur vindkraftprojektet godkändes.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen uppgav i sitt yttrande att bidraget till Mynydd Gorddu Windfarm-projektet beviljats inom ramen för Thermie-programmet (rådets förordning (EEG) nr 2008/90). Enligt artikel 2 i förordningen skall gemenskapens ekonomiska stöd beviljas två slags projekt, nämligen a) nyskapande projekt och b) projekt som har en spridningseffekt. Det är kommissionen som med stöd av en kommitté (Thermie-kommittén), bestående av företrädare för medlemsstaterna, ansvarar för urvalet av projekt (artiklarna 9 och 10).

Kommissionen mottog inom ramen för sin inbjudan till projektförslag år 1991 det förslag om ett vindkraftprojekt som inlämnades av National Power Plc. (Power utility-UK), Nordtank AF 1998, A/S (vindturbin tillverkare i Danmark, senare med namnet Nordtank Energy Group A/S) och H (brittisk markägare). Förslaget gällde att installera ett 6 MW-vindkraftverk vid Mynydd Gorddu i Wales med tjugo 300kW vindturbiner. Den sammanlagda kostnaden för projektet var 8,2 miljoner ecu.

Projektet bedömdes som ett "spridningsprojekt", eftersom det gällde överföring av en redan utprövad teknik under olika geografiska förhållanden. Även om det i förslaget angavs att lokal kompetens om möjligt skulle utnyttjas, beskevs projektet inte som drivet av jordbrukare och lokalt orienterat. Vid urvalsförfarandet, i vilket två oberoende experter och en expert från kommissionen deltog, prövades om förslaget mot bakgrund av de upplysningar som lämnats uppfyllde kriterierna för bidrag, däribland de kriterier som direkt gällde kompetensen och ställningen hos de initiativtagande bolagen (artikel 6 e och f i förordningen). Efter ett positivt yttrande från Thermie-kommittén beslutade kommissionen att bevilja ett projektstöd på högst 1 830 924 ecu.

Efter kommissionens beslut slogs National Power Plc. samman med British Aerospace Plc. och Taylor Woodrow Construction Holding Ltd. för att bilda bolaget National Wind Power Ltd. och fortsätta vindkraftutvecklingen vid National Power Wind Plc. med tillhörande forskningsverksamhet. Initiativtagarna till projektet bad kommissionen att överväga frågan om att

ersätta National Power Plc. med National Wind Power Ltd. Kommissionen godtog denna ändring. Den 15 januari 1992 undertecknades kontraktet nr WE/225/91 mellan gemenskapen och National Wind Power Ltd., Nordtank Energy Group A/S och H. Ett tillägg till kontraktet undertecknades av kommissionen den 23 december 1996 då samordnaren National Wind Power Ltd. bad att få dra sig ur kontraktet och ersattes av Nordtank Energy Group.

Ärendet undersöktes av Uclaf som inte ansåg det nödvändigt att inleda en undersökning. De huvudsakliga anklagelserna gällde miljöfrågor, olägenheter och säkerhet snarare än misstankar om att gemenskapens medel utnyttjades på ett otillbörligt sätt. De upplysningar som lämnades av den ansvariga tjänsteman som gått igenom fallet bekräftade att det inte fanns någonting som antydde att gemenskapens ekonomiska intressen skulle ha kommit till skada.

När det gäller klagandenas första påstående konstaterade kommissionen att den hade fattat beslutet om att stödja projektet, som var ett projekt med spridningseffekt, eftersom samtliga Thermies kriterier och villkor var helt uppfyllda. Projektet beskrevs inte i det inlämnade förslaget som lett av jordbrukare och lokalt orienterat, vilket i och för sig inte skulle ha varit nödvändigt eller relevant enligt villkoren i förordningen. Även om små och medelstora företag har företrädare vid urvalsförfarandet (artikel 6.3), innehåller förordningen inte några särskilda kriterier eller begränsningar vad gäller initiativtagarnas storlek.

När det gällde den påstådda underlåtenheten av GD XVII att besvara breven konstaterade kommissionen att GD XVII i november 1997 av M underrättats om att kommissionen hade vilseletts i fråga om projekt nr WE/225/91. I slutet av november 1997 inlämnade M bevis som styrkte detta och fick av kommissionen veta att ett skriftligt svar skulle komma inom rimlig tid. Efter en ingående analys som inte tydde på att kommissionen vilseletts, besvarade GD XVII M:s brev den 28 april 1998.

Uclaf fick också flera brev från klagandena och andra medborgare. Efter den slutliga analysen av alla uppgifter underrättade Uclaf den 19 maj 1998 samtliga klagande om att den inte inlett några undersökningar.

Klagandenas kommentarer

Klagandena inlämnade inga kommentarer. I sitt gemensamma brev av den 30 april 1998 uppgav de dock att de när det gällde den avsaknad av en miljökonsekvensbedömning av projektet som hade varit föremål för framställningarna 71/96, 155/96 och 160/96 inte var nöjda med det sätt på vilket utskottet för framställningar handlagt dessa. De påstod att de omständigheter som de redovisat i sina framställningar grovt missförståtts och redovisats på ett felaktigt sätt.

Klagandena vidhöll ännu en gång sin ståndpunkt att en miljökonsekvensbedömning borde ha gjorts av projektet men att grevskapsrådet i Ceredigion inte hade brytt sig om de råd som olika organ gett i detta hänseende. Klagandena redovisade dessutom närmare uppgifter som visade att kommersiella intressen var inblandade i Mynydd Gorddu Windfarm-projektet.

BESLUTET**1 Påståenden om det sätt på vilket utskottet för framställningar handlagt framställningarna**

- 1.1 Klagandenas första påstående var att det inte gjorts någon miljökonsekvensbedömning av Mynydd Gorddu Windfarm-projektet. De anförde därför kritik mot det sätt på vilket Europaparlamentets utskott för framställningar hade handlagt och avslutat sin undersökning av framställningarna 71/96, 155/96 och 160/96. I dessa framställningar hade klagandena gjort gällande att det saknades en miljökonsekvensbedömning.
- 1.2 Eftersom utskottet för framställningar är ett politiskt organ inom Europaparlamentet och handlägger framställningar ur en politisk synvinkel anses inte klagomål som gäller administrativa missförhållanden från utskottets sida ligga inom Europeiska ombudsmannens ämbetsområde. Ombudsmannen kunde av detta skäl inte ta upp denna aspekt av ärendet.

2 Det påtalade beviljandet av ett bidrag från Thermie till Mynydd Gorddu Windfarm-projektet utan noggranna undersökningar

- 2.1 Klagandena påstod att kommissionen beviljat ett bidrag från Thermie till Mynydd Gorddu Windfarm-projektet utan att göra noggranna undersökningar, t. ex genom en undersökning på platsen. Detta ledde till att ett bidrag beviljades ett projekt som lanserades som ett nyskapande projekt vilket drevs av jordbrukare och var lokalt orienterat, medan det i själva verket drevs av multinationella kommersiella intressen. Kommissionens kommentar var att den fattade beslutet om att stödja projektet i dess egenskap av ett projekt för spridning, eftersom det helt uppfyllde samtliga Thermies krav, kriterier och villkor för urval. Projektet beskrevs inte i det inlämnade förslaget som drivet av jordbrukare och lokalt orienterat, vilket i och för sig heller inte var nödvändigt eller relevant enligt villkoren i förordning nr 2008/90.
- 2.2 Ombudsmannen konstaterade att villkoren för att få ekonomiskt stöd från Thermie-programmet angavs i artikel 6 i förordningen och i punkt 4 både i inbjudan till förslag³⁶ samt i Thermies informationsbroschyr och ansökningsformulär. I fråga om bidragsmottagarnas ställning anges det i artikel 6 f i förordningen att när det gäller ett projektförslag med en sammanlagd kostnad av 6 miljoner ecu eller mer, måste ansökan inlämnas av minst två oberoende företag som är etablerade i olika medlemsstater. I fråga om Mynydd Gorddu Windfarm-projektet var den sammanlagda kostnaden på 8,2 miljoner ecu och förslaget hade faktiskt inlämnats av företag etablerade i olika medlemsstater, nämligen Förening kungariket (National Power Plc. och H.) respektive Danmark (Nordtank Energy Group A/S). Villkoret i förordningen hade alltså iakttagits när det gäller Windfarm-projektet.
- 2.3 Ombudsmannen konstaterade i fråga om storleken på dessa företag att det i förordningen inte finns några särskilda kriterier eller begräns-

³⁶ EGT 1990 C 215, s. 11.

ningar som utesluter stora bolag från finansiering inom ramen för Thermie-programmet. Visserligen anges det i artikel 6.3 b i förordningen att kommissionen då den väljer ut projekt som ett komplement till de övriga kriterierna skall ge projekt som föreslagits av små och medelstora företag (SMF) eller en sammanslutning av sådana företag företräde. Denna bestämmelse, som lämnar kommissionen ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, kan dock inte tolkas så att den från urvalet skulle utesluta bolag som inte är SMF. Dessutom anges i punkt 5 i inbjudan till förslag att detta företräde skall utgöra ett urvalskriterium i andra hand.

- 2.4 Ombudsmannen konstaterade slutligen att Uclaf granskade ärendet men inte ansåg det nödvändigt att inleda en undersökning. De upplysningar som lämnats av den tillståndsgivande tjänstemannen till Uclaf bekräftade att det inte fanns någonting som tydde på att kommissionens ekonomiska intressen skulle ha skadats. Av de skäl som anges ovan ansågs det inte föreligga något administrativt missförhållande när det gällde beviljandet av Thermies bidrag till Mynydd Gorddu Windfarm-projektet.

3 Påståendet om underlåtenhet av GD XVII och direktorat F (Uclaf) vid kommissionens generalsekretariat att lämna svar

- 3.1 Klagandena påstod att flera brev som skickats till generalsekretariatets GD XVII och direktorat F (Uclaf) i november och december 1997 inte besvarats av kommissionen. Kommissionen påpekade i sitt yttrande att både GD XVII och Uclaf, efter den slutliga analysen av de frågor som ställts, hade besvarat klagandenas brev den 28 april 1998 respektive den 19 maj 1998. Kommissionen bifogade kopior av dessa svar.
- 3.2 När det gällde den påstådda underlåtenheten att besvara de brev som klaganden i ärende 1152/97/OV hade skickat till GD XVII den 18 och 21 november 1997 konstaterade ombudsmannen att ett svar hade skickats av kommissionen den 28 april 1998. I detta brev beklagade kommissionen först det försenade svaret. Kommissionen besvarade därefter de olika frågor som väckts av klaganden och förklarade skälen till att Windfarm-projektet finansierats av kommissionen, nämligen att det hade ansetts vara ett spridningsprojekt och att det i förordningen inte föreskrivs några särskilda villkor när det gäller storleken på de företag som beviljas bidrag. Kommissionen uppgav också namn och adress till de initiativtagare till projektet som beviljats bidrag. När det gällde begäran om att få en kopia av det ansökningsformulär som inlämnats av initiativtagarna, fäste kommissionen klagandens uppmärksamhet på de bestämmelser i standardkontraktet som begränsar kommissionens rätt att föra konfidentiella uppgifter vidare till tredje man.
- 3.3 Uclaf skickade svar till samtliga klagande den 19 maj 1998. Den beklagade förseningen och meddelade klagandena att det enligt de handlingar som stod till kommissionen förfogande inte fanns några skäl för Uclaf att ingripa. Den uppmärksammade klagandena på att de hade möjlighet att få ärendet prövat inom ramen för gällande brittisk

lagstiftning. Eftersom både GD XVII och Uclaf skickat svar och beklagat förseningen, fann ombudsmannen att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gällde denna aspekt av ärendet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Ombudsmannen konstaterade att klagomålen utöver påståendena om administrativa missförhållanden vid Europeiska kommissionen innehöll en del andra påståenden om administrativa missförhållanden som förelåg vid de lokala myndigheterna (grevskapsrådet i Ceredigion) då de beviljade Windfarm-projektet planeringstillstånd utan att en miljökonsekvensbedömning gjorts. Dessa påståenden kan av de skäl som angetts ovan inte tas upp inom ramen för denna undersökning.

Ombudsmannen uppmärksammade dock klagandena på att de hade möjlighet att ta upp dessa påståenden i ett klagomål till ombudsmannen för den lokala förvaltningen i Wales (Derwen House, Court Road, Bridgend, Mid Clamorgan, UK-Wales CF31 1BN, tel: 165 666 13, fax: 165 665 8317).

PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET ATT INLEDA ETT ÖVERTRÄDELSE-FÖRFARANDE MOT FÖRENADE KUNGARIKET FÖR ÖVERTRÄDELSE AV DIREKTIVEN 77/187/EEG OCH 76/207/EEG

Beslut i klagomål 33/98/OV mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I januari 1998 framställde D ett klagomål till Europeiska ombudsmannen med anledning av Europeiska kommissionens påstådda vägran att väcka talan mot Förenade kungariket för överträdelse av rådets direktiv 77/187/EEG (överlåtelse av företag)³⁷ och 76/207/EEG (likabehandling av kvinnor och män)³⁸. Enligt klaganden var de relevanta omständigheterna följande.

Klaganden som varit anställd vid utbildningsmyndigheten för centrala London (ILEA) blev tillsammans med 30 000 andra anställda felaktigt uppsagd efter 1988 års parlamentsbeslut om en utbildningsreform (och två föreskrifter), enligt vilket ILEA skulle läggas ner från och med den 1 april 1990. Han klagade därför till Europeiska kommissionen i september 1997

³⁷ Rådets direktiv 77/187/EEG av den 14 februari 1977 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om skydd för arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av företag, verksamheter eller delar av verksamheter (EGT 1977, L 61, s. 26).

³⁸ Rådets direktiv 76/207/EEG av den 9 februari 1976 om genomförandet av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om tillträde till anställning, yrkesutbildning och befordran samt arbetsvillkor (EGT 1976, L 39, s. 40).

enligt standardförmuläret för klagomål 89/C26/07. Han påstod att de brittiska myndigheterna överträdde direktiven 77/187/EEG och 76/207/EEG eftersom tusentals av de tidigare anställda vid ILEA inte överfördes till den nya myndigheten och eftersom vissa tidigare anställda behandlades på ett förmånligare sätt än andra vid anvisandet av nya anställningar. Klaganden ansåg därför att kommissionen borde väcka talan mot de brittiska myndigheterna vid Europeiska gemenskapernas domstol.

I november 1997 fick han ett brev från GD V (sysselsättning, arbetsmarknad och socialpolitik) varav han slöt sig till att kommissionen inte avsåg att inleda ett överträdelseförfarande mot Förenade kungariket. I detta brev som var daterat den 6 november 1997 underrättades klaganden om att de båda direktiven hade införlivats i den nationella brittiska lagstiftningen och att det därför i första hand var ett ansvar för de behöriga rättsliga myndigheterna i Förenade kungariket att se till att den nationella lagstiftningen tillämpades på ett korrekt sätt. Vid en tvist kan den berörda nationella domstolen begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande angående tolkningen av tillämplig gemenskapslagstiftning. GD V underrättade också klaganden om att det inte finns någon gemenskapslagstiftning som särskilt behandlar individuella uppsägningar.

Klaganden skrev då tillbaka till ordförande Santer den 15 november 1997 och bad att beslutet skulle omprövas. Han påpekade att den omständigheten att Förenade kungariket hade införlivat direktiven i den nationella lagstiftningen inte innebar att andra brittiska lagar skulle kunna bryta mot direktiven. Generaldirektören för GD V svarade den 21 januari 1998 och bekräftade att det inte förelåg någon uppenbar överträdelse av gemenskapslagstiftningen och att klagomålet snarare föreföll att gälla frågan om gottgörelse enligt den brittiska lagstiftningen. Klaganden, som inte var tillfredsställd med kommissionens beslut, framställde detta klagomål till ombudsmannen och uppgav att kommissionen inte avsåg att väcka talan mot myndigheterna i Förenade kungariket vid Europeiska gemenskapernas domstol.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen i maj 1998. Kommissionen konstaterade i sitt yttrande att klagandens brev till kommissionen av den 26 september 1997 hade registrerats hos generalsekretariatet den 2 oktober 1997. De berörda avdelningarna inom kommissionen gick igenom klagomålet och kom fram till att det inte fanns några skäl för att registrera brevet som ett klagomål. Generalsekreteraren underrättades om detta i ett brev av den 29 oktober 1997 och GD V skickade också ett svar till klaganden den 6 november 1997.

När det gällde den påstådda överträdelsen av direktiv 77/187/EEG om överlåtelse av företag och klagandens uttalande om att tillämpningen av 1988 års beslut om en utbildningsreform hade lett till att han felaktigt sagts upp, uppgav kommissionen att denna lagstiftning inte alls bröt mot direktivet. Beslutet om utbildningsreformen, närmare bestämt avsnitt 172 ("Befogenhet att överföra personal") gäller reformer på utbildningsområdet

och överföring av vissa kategorier anställda efter nedläggningen av ILEA och syftar sålunda till att skydda de anställdas förvärvade rättigheter vid en överlåtelse av företag. Kommissionen påpekade också att uppsägningar av organisatoriska skäl som medför ändringar i arbetskraften inte är förbjudna enligt artikel 4 i direktivet.

Kommissionen konstaterade att alla tvister om kriterierna och de praktiska förfarandena när det gällde att bestämma vilka anställda som har arbetsuppgifter som har samband med överlåtelsen faller inom kompetensområdet för vederbörande nationella organ, särskilt domstolarna, dit klaganden vid behov kan vända sig.

När det gällde den påstådda överträdelsen av direktiv 76/207/EEG om lika behandling av män och kvinnor och klagandens uttalande om att vissa tidigare anställda vid ILEA behandlades mer förmånligt än andra, konstaterade kommissionen att det stod klart av de upplysningar som klaganden lämnat att han inte avsåg diskriminering på grund av kön i, vilket är tillämpningsområdet för direktivet.

Klagandens kommentarer

Klaganden kommenterade inte kommissionens yttrande.

BESLUTET

Påstådd underlåtenhet från kommissionens sida att inleda ett överträdelseförfarande mot de brittiska myndigheterna för överträdelse av direktiven 77/187/EEG och 76/207/EEG

- 1 Klagandens påstående gick i huvudsak ut på att kommissionen inte inledde något överträdelseförfarande mot de brittiska myndigheterna för överträdelse av direktiven 77/187/EEG och 76/207/EEG med anledning av att han felaktigt sagts upp efter 1988 års parlamentsbeslut om en utbildningsreform. Kommissionen konstaterade att det inte förelåg någon överträdelse av dessa direktiv och att den underrättat klaganden den 6 november 1997 om sitt beslut att inte fullfölja ärendet.
- 2 Ombudsmannen konstaterade att klagomålet gällde ett påstått administrativt missförhållande från kommissionens sida i samband med handläggningen av ett klagomål rörande en medlemsstats överträdelse av gemenskapsrätten (artikel 226-förfarandet, tidigare artikel 169). När det gällde detta förfarande borde kommissionen stå fast vid sina åtaganden inom ramen för ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD³⁹. Enligt dessa åtaganden skall klaganden hållas underrättad om hur undersökningen av hans klagomål utfaller, även om inga åtgärder har vidtagits eller överträdelseförfarande inletts med anledning av klagomålet. Ett beslut om att lägga ner ärendet utan att vidta några åtgärder måste fattas inom högst ett år från det att klagomålet registrerades.

³⁹ 303/97/PD, redovisat i ombudsmannens årsrapport för år 1997, ss. 270-274; se även kommissionens 15:e årsrapport om övervakningen av tillämpningen av gemenskapsrätten (1997), inledningen ss. III-IV (KOM (1998) 317, slutlig).

- 3 I det föreliggande ärendet hade uppenbarligen klagandens brev av den 26 september 1997 till kommissionen registrerats hos generalsekretariatet den 2 oktober 1997 och ett svar skickats till klaganden den 6 november 1997. Det föreföll vidare som om kommissionen den 21 januari 1998 besvarat klagandens andra brev ställt till ordförande Santer den 15 november 1997 och i vilket han bad om en omprövning av det tidigare svaret.
- 4 Kommissionen underrättade i båda svaren klaganden om att det inte förelåg någon uppenbar överträdelse av gemenskapsrätten, att de nämnda direktiven hade införlivats i nationell brittisk lagstiftning och att klaganden borde söka gottgörelse vid brittisk domstol som har jurisdiktion i denna typ av tvister. Kommissionen påpekade också för klaganden att den nationella domstolen vid en tvist kan begära ett förhandsavgörande från EG-domstolen om tolkningen av den tillämpliga gemenskapsrätten.
- 5 Kommissionen lämnade i sitt yttrande till ombudsmannen klaganden till och med flera skäl till att det inte förelåg någon överträdelse av gemenskapslagstiftningen. När det gällde den påstådda överträdelsen av direktiv 76/207/EEG om likabehandling av män och kvinnor påpekade kommissionen att det stod klart av de upplysningar som klaganden lämnat att han inte avsåg diskriminering på grund av kön, vilket är tillämpningsområdet för direktivet. När det gällde den påstådda överträdelsen av direktiv 77/187/EEG om överlåtelse av företag, närmare bestämt avsnitt 172 ("Befogenhet att överföra personal"), uppgav kommissionen att det direktivet gäller reformer på utbildningsområdet och överföring av vissa kategorier anställda efter nedläggningen av ILEA och sålunda syftar till att skydda de anställdas förvärvade rättigheter vid en överlåtelse av företag.
- 6 Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen i detta ärende fullgjort de åtaganden som den gjort när det gällde artikel 226-förfarandet och förklarat för klaganden varför den beslutat att inte inleda ett överträdelseförfarande mot de brittiska myndigheterna. Kommissionen agerade därför inom ramen för sina rättsliga befogenheter och det förelåg inte något administrativt missförhållande.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

GRANSKNING AV EN UPPDRAGSTAGARES BOKFÖRING

Beslut i klagomål 568/98/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I juni 1998 framställde T, som är företrädare för två bolag, ett klagomål mot Europeiska kommissionen. Sedan 1992 hade de båda bolag som klagade varit engagerade i ett antal gemenskapsfinansierade forskningsprojekt. Detta engagemang hade inte inneburit några problem.

I oktober 1996 granskade revisionsrätten de båda bolagens räkenskaper. I februari 1997 underrättade revisionsrätten kommissionens GD XIII om att granskningen visat på vissa problem. Kommissionen gick därefter igenom omfattningen av dess åtaganden enligt kontraktet med de båda bolagen. Det framkom att det fanns sammanlagt 17 kontrakt som handlades av olika enheter och på skiftande rättslig grund. Den särskilda arbetsgruppen för samordningen av bekämpningen av bedrägeri, Uclaf, tog över ärendet när det gällde de båda bolagen.

I juli 1997 underrättades bolagen om att alla utbetalningar till dem från kommissionen hade inställts. Kommissionen företog mellan den 7 och 10 oktober 1997 en inspektion på platsen i bolagens lokaler. Företrädare för bolagen deltog i inspektionen. Även i oktober 1997 vägrade andra enheter vid kommissionen att ingå kontrakt om projekt där de båda bolagen var inblandade.

Den 10 mars 1998 begärde kommissionen att bolagen skulle inlämna bevismaterial utöver det som lämnats vid inspektionen. I brev av den 24 mars 1998 besvarade klaganden detta brev. Enligt klaganden hade kommissionen fått all nödvändig information och kommissionens beteende skadade de båda bolagen.

Det var mot denna bakgrund som klagomålet framställdes till ombudsmannen. Enligt klaganden hade kommissionen betett sig på ett oskäligt sätt mot bolagen. Klaganden anförde i synnerhet att

- kommissionen, trots att de båda bolagen under loppet av mer än sex år regelbundet hade informerat den, inte hade reagerat på denna information och därför gett bolagen en oriktig föreställning om att allt var i sin ordning,
- kommissionen oskäligt hade ställt in utbetalningarna till de båda bolagen utan att först höra dem,
- kommissionen oskäligt hade uteslutit dem från deltagande i projekt, och att
- kommissionen efter inspektionen hade agerat med otillbörligt dröjsmål.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska kommissionen.

Kommissionen uppgav att den granskning som utförts av revisionsrätten hade visat att det förekommit betydande oegentligheter i de båda bolagens sätt att hantera gemenskapens medel. Kommissionen hade därför omedelbart vidtagit vissa försiktighetsåtgärder, t. ex. inställt betalningarna till bolagen. Enligt kommissionen bekräftade den inspektion på plats som dess enheter gjort vad revisionsrätten funnit, särskilt att

- uppgifterna om utgifter inte grundade sig på verkliga utgifter utan systematiskt och i sak varit alltför höga, särskilt utgifterna för personal och allmänna kostnader,
- det saknades styrkande handlingar och kontoutdrag från banker, och att
- bolagens kontraktsenliga skyldighet att delta i finansieringen inte hade uppfyllts.

En rapport om vad man kommit fram till vid inspektionen på plats hade slutligen upprättats den 15 maj 1998 och överlämnats till de båda bolagen som beretts tillfälle att lämna synpunkter både på vad som kommit fram vid inspektionen och därefter. Efter det att rapporten upprättats fortsatte kommissionen att återkräva de felaktigt utbetalade beloppen.

I fråga om klagandens första invändning uppgav kommissionen sammanfattningsvis att de rapporter som bolagen inlämnat under årens lopp inte avslöjade några problem när det gällde överensstämmelse med de faktiska omständigheterna. Kommissionen hade därför inget skäl att i ett tidigare skede inleda en undersökning av hur bolagen utnyttjade medlen. Det var först efter revisionsrättens granskning som kommissionen hade anledning att göra en ingående undersökning, inklusive en genomgång av de styrkande handlingarna. Dessa handlingar hade inte bifogats de rapporter som inlämnats under åren

I fråga om den andra invändningen uppgav kommissionen att den var skyldig att skydda gemenskapens ekonomiska intressen, när den som i detta fall stod inför allvarliga oegentligheter riktade mot dessa intressen. Det var därför motiverat att kommissionen höll inne med utbetalningarna till bolagen, tills den hade undersökt ärendet ytterligare. Dessutom visade inspektionen på plats att detta var befogat, eftersom det fanns ännu större redan utbetalade belopp som måste återkrävas.

I fråga om den tredje invändningen uppgav kommissionen att den hade rätt att fatta beslut om att inte ingå några fler kontrakt med de båda berörda bolagen. Kommissionen uppgav vidare att bolagen själva hade gått med på att dra sig tillbaka från två kommande projekt.

I fråga om den fjärde invändningen ansåg kommissionen att den med tanke på det komplicerade rättsliga läget och bolagens underlåtenhet att lämna ytterligare upplysningar hade behandlat ärendet i tid och utan otillbörligt dröjsmål. Kommissionen anförde vidare att flera möten hade hållits inom kommissionen under perioden mellan inspektionen och upprättandet av rapporten för att säkerställa en samordning.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll i sina kommentarer klagomålet. I synnerhet betonade klaganden att bolagen följt alla relevanta bestämmelser i den grekiska lagstiftningen.

BESLUTET

1 Undersökningens räckvidd

- 1.1 De klagande bolagen var inblandade i 17 kommissionsprojekt som finansierades med gemenskapens medel. Efter ca sex år företog revisionsrätten en granskning av bolagen. Efter denna granskning upphörde kommissionen med utbetalningarna till de kontrakterade bolagen. Kommissionens enhet för bedrägeribekämpning genomförde en inspektion på plats av bolagens lokaler, vilket enligt kommissionen ledde till att allvarliga oegentligheter uppdagades. Kommissionen ville därför inte ingå några ytterligare kontrakt med bolagen och utfärdade order om att de belopp som utbetalats enligt de befintliga kontrakten skulle återbetalas. Klaganden ansåg att kommissionens beteende var oskäligt och att kommissionen handlat med otillbörligt dröjsmål.

Omständigheterna i ärendet gällde alltså ett kontraktsförhållande mellan kommissionen och de båda berörda bolagen, och i grunden ifrågasatte klaganden vilka befogenheter kommissionen har då den finner en kontraktsparts agerande otillfredsställande.

- 1.2 Det är därför nödvändigt att erinra om att Europeiska ombudsmannen inte försöker fastställa huruvida någon av parterna inte har agerat i enlighet med kontraktet. Den frågan kan på ett effektivt sätt behandlas endast av en behörig domstol som har möjlighet att höra argumenten från parterna rörande relevant nationell lagstiftning och bedöma motstridiga uppgifter om tvistiga sakfrågor. En offentlig myndighet som är inblandad i en kontraktstvist med en privat part bör dock alltid enligt god förvaltningsd sed kunna förse ombudsmannen med en konsekvent redovisning av den rättsliga grunden för sina åtgärder och varför den anser sin ståndpunkt vara motiverad.

2 Kommissionens oskäliga behandling

- 2.1 Klaganden klandrade i sin första invändning kommissionen för att den under flera år inte hade reagerat på bolagens rapporter. Enligt kommissionen var de oegentligheter som begåtts av ett sådant slag att kommissionen inte hade kunnat upptäcka dem på grundval av bola-

gens regelbundet inkommande rapporter, och klaganden hade därför inte kunnat tro att allt var i sin ordning.

Ombudsmannen ansåg att kommissionen gett en rimlig förklaring till sin underlåtenhet att agera och att denna underlåtenhet inte kunde betecknas som något administrativt missförhållande i mellanhavandet med de båda berörda bolagen.

- 2.2 I fråga om den andra och tredje invändningen, som gick ut på att kommissionen inte hade rätt att inställa utbetalningar och låta bli att ingå framtida kontrakt med bolagen, föreföll det som om kommissionen gjorde detta för att skydda gemenskapens ekonomiska intressen mot bakgrund av vad revisionsrätten och kommissionen själv ansåg vara allvarliga oegentligheter som pågått under flera år. Det bör också framhållas att det under de föreliggande omständigheterna i ärendet bekräftades att detta var en klok åtgärd med tanke på de krav på återbetalning som kommissionen senare riktade mot bolagen. De belopp som skulle återbetalas var betydande. Det föreföll inte orimligt att kommissionen inför vad revisionsrätten och den själv bedömde som allvarliga oegentligheter strävade efter att begränsa den ekonomiska skada som den ansåg sig utsatt för.

Ombudsmannen ansåg därför att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gällde dessa aspekter av klagomålet.

- 2.3 I fråga om den fjärde invändningen, nämligen att kommissionen agerat med otillbörligt dröjsmål, konstaterade ombudsmannen att ca sju månader gått från kommissionens inspektion (oktober 1997) till upprättandet av rapporten om vad som framkommit vid inspektionen (maj 1998). Enligt kommissionen berodde denna fördröjning på det komplicerade rättsliga läget och bolagens underlåtenhet att lämna ytterligare upplysningar. Dessutom hade flera möten hållits inom kommissionen för att säkerställa en samordning.

Enligt principerna om god förvaltningssed skall administrationen agera inom rimlig tid för att lösa de uppgifter som den står inför. Vad som är rimlig tid måste bestämmas i förhållande till de särskilda omständigheterna i fallet, t. ex. hur komplicerat det ärende som skall handläggas är, hur viktiga de åtgärder som skall vidtas är för de inblandade parterna och av sammanhanget. I detta ärende gällde kommissionens undersökning ett stort antal kontrakt som löpte under flera år och som krävde att flera kommissionsenheter var inblandade. Till detta skall läggas kommissionens diskussion med klagandena beträffande de kompletterande upplysningarna. Under dessa omständigheter föreföll den tid som kommissionen tagit på sig för att upprätta rapporten inte orimlig och utgjorde därför inte något administrativt missförhållande

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

PÅFÖLJDER INOM RAMEN FÖR GEMENSKAPENS BESTÄMMELSER OM MARKNADEN FÖR MJÖLK

Beslut i klagomål 619/98(IJH)/GG mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Förordning nr 1001/98 antogs den 13 maj 1998 och offentliggjordes i EG:s officiella tidning den 14 maj 1998. Enligt artikel 2 i förordningen trädde den i kraft sjunde dagen efter offentliggörandet i EG:s officiella tidning. I förordningen föreskrevs vissa påföljder om uppköpare (dvs. de mejerier till vilka mjölk levererades av producenterna) inte underrättade de nationella behöriga myndigheterna om leveranserna senast den 14 maj varje år.

I juni 1998 framställde en ledamot av en regional myndighet i Italien ett klagomål till ombudsmannen. Han hävdade att EU:s institutioner inte borde ha antagit en förordning dagen innan den skulle tillämpas och offentliggjort den samma dag som den trädde i kraft. Enligt hans uppfattning skulle efterlevnaden av förordningen stå på spel med tanke på att den nationella myndigheten i Italien ännu inte hade ställt relevanta instruktioner och formulär på tyska till förfogande.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen.

Kommissionen pekade i sitt yttrande på att uppköparnas skyldighet att lämna relevant information till de nationella myndigheterna före den 15 maj varje år fastställts i artikel 3.2 *första stycket* i förordning nr 536/93 (som inte hade ändrats genom förordning nr 1001/98). I artikel 3.2 *andra stycket* i förordning nr 536/93 föreskrevs vissa påföljder om denna information inte lämnades i tid. Den påföljd som skulle utgå motsvarade en avgift för ett överskridande med 0,1 procent av referenskvantiteten. Den skulle dock inte kunna överstiga 20 000 ecu.

Påföljden var densamma oavsett om uppköparen var en dag eller tre månader försenad med inlämnandet av information. Enligt kommissionen hade detta uppfattats som olämpligt. Artikel 3.2 *andra stycket* hade därför ändrats genom förordning nr 1001/98. I den nya versionen av detta stycke föreskrevs det samma påföljd med ett belopp motsvarande avgiften för ett överskridande med 0,1 procent av levererade mjölkkvantiteter som i den tidigare versionen av stycket, under förutsättning att informationen lämnades efter den 14 maj men före den 1 juni. Högre påföljdsbelopp fastställdes dock för de fall där informationen lämnades efter den 31 maj men före den 16 juni, efter den 15 juni men före den 1 juli och efter den 30 juni. Dessutom var nu det lägsta beloppet för påföljden fastställt i samtliga dessa fall. Enligt artikel 2 i förordning nr 1001/98 gällde emellertid dessa lägsta belopp endast från och med 1999.

Kommissionen drog på grundval härav följande slutsatser:

- 1 Den sista tidpunkten för inlämnande av relevant information (den 14 maj) hade inte ändrats genom förordning nr 1001/98.

- 2 För de informationer som lämnades mellan den 15 maj och den 31 maj var den tillämpliga påföljden exakt densamma som enligt den ursprungliga versionen av förordning nr 536/93, endast med undantag av att en lägsta påföljd fastställdes.
- 3 Enligt artikel 2 i förordning nr 1001/98 angavs uttryckligen att dessa lägsta påföljderna inte gällde förrän under 1999.
- 4 En uppköpare befann sig därför inte i något nytt läge till följd av ändringarna, såvida han inte fortfarande underlåtit att lämna in information senast den 31 maj 1998.

Vad gällde påståendet att det skulle vara svårt för uppköparna att hålla tidsgränsen den 14 maj på grund av att det saknades instruktioner och formulär på tyska framhöll kommissionen att deras skyldighet att göra detta fastställdes i förordning nr 536/93 och gällt sedan den 1 april 1993. Uppköpare i samtliga medlemsstater hade därför varit fullt medvetna om detta sista datum. Enligt kommissionens uppfattning fanns det inget möjligt samband mellan tillgången till sådana instruktioner och formulär på tyska och bestämmelserna i förordning nr 1001/98, eftersom de italienska myndigheterna skulle tillhandahålla sådana instruktioner och formulär.

Kommissionen konstaterade slutligen att klaganden inte hade gjort några hänvändelser till den.

Klagandens kommentarer

Klaganden inlämnade inga kommentarer till kommissionens yttrande.

BESLUTET

1 Tillåtlighet

Kommissionen uppmärksammade i sitt yttrande att klaganden inte hade gjort några hänvändelser till den. Det måste därvid påpekas att ett klagomål enligt artikel 2.4 i ombudsmannens stadga⁴⁰ skall föregås av "lämpliga hänvändelser". Ombudsmannen ansåg att det yrkande som framförts i det aktuella ärendet rörde allmänintresset (*actio popularis*), då sådana föregående hänvändelser inte nödvändigtvis behövs.

2 Tidpunkt då förordning nr 1001/98 skulle börja gälla

- 2.1 Klaganden påstod att förordning nr 1001/98 antogs dagen innan den skulle börja tillämpas och offentliggjordes samma dag som den trädde i kraft (den 14 maj). Det skulle därför ha varit svårt för uppköparna (dvs. de mejerier till vilka mjölken levererades av producenterna) att uppfylla sin skyldighet att senast den 14 maj lämna information om leveranserna till de nationella behöriga myndigheterna. Kommissionen uppgav i sitt svar att tidpunkten i fråga redan hade fastställts i förordning nr 536/93 och att ingen uppköpare, trots de ändringar av påföljderna vid försummelse att fullgöra denna skyl-

⁴⁰ Europaparlamentets beslut (94/262/EKSG, EG, Euratom) av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning.

dighet som infördes genom förordning nr 1001/98, befann sig i någon annan situation än tidigare, såvida han inte den 31 maj 1998 fortfarande inte hade lämnat in uppgifterna.

- 2.2 Kommissionen påpekade med rätta att uppköparnas skyldighet att lämna in relevant information till de nationella myndigheterna senast den 14 maj varje år hade införts redan 1993 genom förordning nr 536/93. Förordning nr 1001/98 gällde endast de påföljder som tillkommit i de fall då denna tidsgräns inte iaktogs. Förordningen påverkade därför inte uppköparnas möjlighet att uppfylla den skyldighet att lämna information som ålagts dem enligt förordning nr 536/93 och den omständigheten att förordningen offentliggjordes den 14 maj saknade därför betydelse i detta avseende.
- 2.3 Även om denna fråga inte uttryckligen tas upp i klagomålet, skulle detta ändå kunna uppfattas som ett ifrågasättande av den i förordning nr 1001/98 fastställda tidsgränsen för att tillämpa de nya påföljderna. Kommissionen föreföll åtminstone ha tolkat klagomålet på detta sätt, eftersom den jämförde de påföljder som fastställdes i de båda förordningarna och diskuterade frågan om när de nya påföljderna skulle vara tillämpliga. Kommissionen pekade härvidlag med rätta på att de nya lägsta påföljderna enligt artikel 2 i förordning nr 1001/98 skulle börja gälla först år 1999.

3 Avsaknad av instruktioner och formulär på tyska

- 3.1 Klaganden hänvisade till att de italienska myndigheter som var ansvariga för mjölkkvoterna inte hade tillhandahållit de nödvändiga instruktionerna och formulären på tyska före den 14 maj 1998. Kommissionen invände att förordning nr 1001/98 inte alls gällde tidsgränsen den 14 maj som redan fastställts i förordning 536/93 och att instruktionerna och formulären under alla omständigheter skulle tillhandahållas av de italienska myndigheterna
- 3.2 Som kommissionen påpekade hade uppköparnas skyldighet att lämna relevant information redan fastställts i förordning nr 536/93. Uppköparna var därför åtminstone sedan 1993 medvetna om denna skyldighet. Den påstådda avsaknaden av instruktioner och formulär på tyska påverkar inte denna slutsats. Under alla omständigheter skulle ansvaret för att tillhandahålla instruktioner och formulär vila på de italienska myndigheterna. Påståendet om att de italienska myndigheterna underlåtit att göra detta kunde alltså inte undersökas av ombudsmannen, vars uppdrag är att undersöka möjliga administrativa missförhållanden inom *gemenskapens* institutioner och organ.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

KOMMISSIONENS HANDLÄGGNING AV ETT KONKURRENSÄRENDE

Beslut i klagomål 75/99/ME mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Klaganden var nationellt ombud för mindre företag. Ett av de företag som han företrädde, Microwave Ovenware Ltd. (MOL), gjorde gällande att det tvingats upphöra med sin handel 1989 på grund av agerandet av ett annat företag, Dynopack, med säte i Norge. MOL klagade i maj 1988 till kommissionen med anledning av Dynopacks överträdelser av artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget (tidigare artiklarna 85 och 86). Kommissionen undersökte klagomålet men fann inte att någon överträdelse av EG:s konkurrenslagstiftning begåtts. År 1994 meddelade den slutligen MOL att ärendet hade lagts ner.

Klaganden hävdade att MOL i många år försökt få upplysningar om och svar på frågor som väckts i samband med det klagomål som framstälts till kommissionen. Klaganden uppgav att kommissionen vägrat att ge MOL de begärda upplysningarna och att den varken hade handlagt ärendet eller gjort någon ordentlig genomgång av de inlämnade handlingarna. Vidare hade kommissionen felaktigt uppgett att handeln mellan Norge och Förenade kungariket inte betraktades som handel mellan medlemsstater enligt EG:s konkurrensregler.

Enligt klaganden försåg kommissionen först vid ett möte i september 1997 MOL med de upplysningar som MOL begärt under flera år. Dessa upplysningar gav vid handen att kommissionen inte hade handlagt yrkandet på ett korrekt sätt. Kommissionen medgav i maj 1998 att handeln mellan Norge och Förenade kungariket motsvarade handel mellan medlemsstaterna, men vägrade trots detta att ta upp ärendet på nytt.

Kommissionen framhöll att den inte var något undersökningsorgan, utan att den förlitade sig på skriftliga inlagor och att den hade otillräckliga administrativa befogenheter. Enligt klaganden var detta inte sant, eftersom kommissionens befogenheter att företa undersökningar är tydligt fastställda, särskilt när det gäller konkurrenslagstiftningen.

Dessutom besvarade kommissionen aldrig klagandens brev av den 21 juli 1998.

Ytterligare uppgifter

I mars 1999 skrev parlamentsledamoten Elliott till kommissionen med anledning av MOL:s ärende och skickade en kopia av sitt brev till ombudsmannen. I brevet bad han kommissionen att kortfattat besvara följande fyra frågor angående MOL:s ärende:

- Vilka undersökningar har kommissionen gjort av korrektheten hos de uppgifter som inlämnats, med tanke på att MOL hävdade att dessa uppgifter var falska?

- Elliott ställde i mars 1991 en parlamentarisk fråga rörande den första frågan. Kommissionen uppgav i sitt svar att den av sekretessskäl var förhindrad att lämna några kommentarer. På vilka grunder fattades beslutet om att sekretess skulle gälla och vilka åtgärder avsåg man att vidta när det gällde anklagelserna om falska uppgifter?
- Kommissionen uppgav att Dynopacks agerande inte föreföll ha påverkat handeln mellan medlemsstaterna. Några skäl för denna tolkning lämnades inte. På vilka grunder fattades beslutet och varför hade MOL inte fått besked om detta?
- Kommissionen uppgav att MOL inte hade kunnat framlägga några bevis som styrkte den påstådda överträdelsen. MOL uppgav dock att den inte fått något svar i sak på sin begäran att tidpunkter och exempel skulle redovisas i samband med dessa önskemål, och kommissionens utlåtande var alltså ohållbart. Elliott bad kommissionen att foga dessa svar till sitt svar till ombudsmannen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen uppgav i sitt yttrande att Microwave Ovenware Ltd. (MOL) klagade till kommissionen 1988 med påståendet att företaget lidit förlust på grund av agerandet från Dynopacks sida, ett företag som tidigare hade försett MOL med tillbehör till mikrovågsugnar. Under åren 1988 till 1993 undersökte kommissionens GD IV klagomålet och hade ett stort antal kontakter med klaganden via brev och informella diskussioner. Detta framgick av en sammanställning över kontakterna mellan kommissionen och MOL som bifogades yttrandet. År 1993 skickade emellertid kommissionen till MOL ett brev i enlighet med artikel 6 i förordning 99/63 EEG för att meddela att kommissionen avsåg att avslå klagomålet. I detta brev underrättade kommissionen klaganden om att kraven i artikel 85 i EG-fördraget (numera artikel 81) inte var uppfyllda: handeln mellan medlemsstaterna påverkades inte. Klaganden lämnade efter detta brev inga ytterligare uppgifter till stöd för sitt klagomål, och 1994 meddelade kommissionen MOL att ärendet betraktades som avslutat.

År 1997, alltså mer än tre och ett halvt år senare, begärde MOL att ärendet skulle tas upp på nytt. MOL påstod i sin begäran att dess ärende hade handlagts på ett felaktigt sätt och ifrågasatte de skäl som angetts, nämligen att det inte skulle ha förekommit någon påverkan på handeln mellan medlemsstaterna. Vid denna kontakt stod det också klart att MOL hade upphört med sin handel under 1989. I brev av den 16 juli 1998 informerade kommissionen MOL i detalj om varför det ursprungliga ärendet inte kunde tas upp på nytt. I detta brev hänvisade kommissionen till det s.k. artikel 6-brevet och sitt brev från 1994, i vilket MOL meddelades att ärendet var avslutat. Kommissionen påpekade att MOL efter denna brevväxling inte hade agerat och inte begärt att få ett formellt avslag på sitt klagomål för att kunna väcka talan vid förstainstansrätten. När det gällde begäran om att på nytt ta upp ärendet påpekade kommissionen att det skulle innebära att man än en gång undersökte omständigheter som förelegat mellan 1988 och 1993 rörande ett företag som under tiden hade upphört med varje form av eko-

nomisk verksamhet. Kommissionen påpekade att den i enlighet med förstainstansrättens praxis (T-77/95, SFEI m. fl. mot kommissionen, 1997, REG II-1, punkt 57) inte är skyldig att vidta åtgärder vad gäller klagomål som avslöjar förfaranden som upphört. Kommissionen påpekade slutligen att ett upptagande av ärendet på nytt skulle innebära att kommissionens medel utnyttjades på ett sätt som inte skulle stå i proportion till vikten av den påstådda överträdelsen för den gemensamma marknadens funktion. Den ansåg därför att det inte fanns något tillräckligt vägande gemenskapsintresse för att motivera att man på nytt tog upp undersökningen av MOL:s klagomål.

Klagandens brev av den 21 juli 1998 sågs av kommissionen som ett bekräftande av mottagandet av dess brev av den 16 juli 1998, eftersom samma argument upprepades i det. Kommissionen ansåg att det inte krävdes något svar.

Kommissionen påpekade att den inte har samma möjligheter som en nationell domstol att höra vittnen och att den därför inte kunde fastställa sanningshalten i de uppgifter som övriga parter lämnat.

Dessutom var detta föremål för två skriftliga frågor till kommissionen från parlamentsledamoten Elliott, som 1991 också skrivit direkt till och fått svar från Sir Leon Brittan.

Klagandens kommentarer

Klaganden framförde sammanfattningsvis följande synpunkter i sina kommentarer:

Det var inte möjligt att i dess helhet kommentera kommissionens förteckning över brev och svar som var bifogad yttrandet, eftersom sidan tre i förteckningen saknades. Det hade inte förekommit något stort antal informella diskussioner mellan MOL och kommissionen, och det fanns ingenting som tydde på att ärendet faktiskt hade behandlats.

Vad gällde frågan huruvida handeln mellan medlemsstaterna hade påverkats uppgav kommissionen att detta krav inte föreföll ha uppfyllts. Kommissionen förklarade emellertid aldrig varför den ändrat ståndpunkt och besvarade inte förrän vid mötet i september 1997 MOL:s begäran om ett klagorörande på denna punkt. Kommissionen höll slutligen under 1998 med om att handeln mellan Norge och Förenade kungariket var att betrakta som handel mellan medlemsstaterna. Kommissionen borde vidare ha förklarat varför ärendet först prövats enligt artikel 86 i EG-fördraget (numera artikel 82) och hur det var möjligt att sedan pröva det på nytt enligt artikel 85 i EG-fördraget (numera artikel 81), om det inte förekom någon handel av detta slag.

MOL hade inte agerat mellan åren 1994 och 1997 eftersom det stod klart för dem att kommissionen inte avsåg bemöta dem. Det var först när vänner och advokater påpekade att kommissionen borde ha svarat MOL som de återupptog kontakten med kommissionen genom sitt företagsombud.

Vad gällde den omständigheten att kommissionen inte är skyldig att ta upp klagomål som gäller förfaranden som har upphört, lade klaganden fram en

tidningsartikel, där det uppgavs att kommissionen agerar i vissa sådana fall.

Kommissionen besvarade inte brevet av den 21 juli 1998, vilket till skillnad från vad den påstod, tog upp nya frågor.

Till skillnad från vad kommissionen uppgett har den befogenhet att göra undersökningar enligt artikel 14 i rådets förordning nr 17. Klaganden godtog därför inte kommissionens uttalande om att den, eftersom den enbart är ett administrativt organ, inte kunde fastställa sanningshalten i de uppgifter som inlämnats till den.

Vad gällde kommissionen uttalande om att den förgäves försökt finna hållbara bevis till stöd för MOL:s påståenden anförde klaganden att den försett kommissionen med bl. a. kopior av fakturor och undertecknade order, under ed gjorda försäkringar, import- och exporthandlingar och bankbesked. Om detta inte var bevis nog bad klaganden kommissionen att specificera vad den betecknade som bevis.

Klaganden hoppades slutligen att kommissionen skulle lämna uttömmande svar både på klagomålet och på de fyra frågor som parlamentsledamoten Elliott ställt till kommissionen.

BESLUTET

1 Inledande anmärkningar

Klaganden tog i sina kommentarer upp nya frågor i förhållande till det ursprungliga klagomålet. Dessa avsåg information och klargöranden från kommissionens sida och svar på de fyra frågor som Elliott ställt. Ombudsmannen ansåg det inte motiverat att inleda en undersökning av dessa nya frågor i klagandens kommentarer, eftersom de gick utöver det ursprungliga klagomålet och snarast endast innebar en begäran om information.

2 Kommissionens handläggning av ärendet

- 2.1 Klaganden hävdade att kommissionen inte hade handlagt eller gått igenom ärendet. Inte heller hade den besvarat klagandens brev av den 21 juli 1998.
- 2.2 Kommissionen uppgav att den undersökt klagomålet under åren 1988 - 1993 och att den hade haft ett stort antal kontakter med klaganden enligt den sammanställning som bifogats dess yttrande. Den hade vidare inte ansett att det krävdes något svar på brevet av den 21 juli 1998, eftersom inga nya frågor ställts i brevet.
- 2.3 När det gällde handläggningen av ärendet bifogade kommissionen en sammanställning av kontakterna med MOL, men som klaganden helt korrekt påpekade fattades sidan tre i sammanställningen. Av sammanställningen framgick dock endast de viktigaste handlingarna i ärendet. De handlingar som skickats både av kommissionen och klaganden (t. ex. kopior av brevväxlingen) möjliggjorde dock fortfarande en grundlig bedömning av handläggningen av ärendet. Det framgick av handlingarna att det förekommit en omfattande brevväxling mellan

kommissionen och MOL under flera år. Under denna period besvarade kommissionen regelbundet breven från klaganden. Även om kommissionen, ibland på grund av att klaganden skrev så ofta, inte besvarade eller bekräftade mottagandet av varje enskilt brev, besvarade den alltid breven då den ansåg detta vara lämpligt, och det stod klart att brevväxlingen var regelbunden. Dessutom kan man i detta slag av konkurrensärenden inte kräva att klaganden, om brevväxlingen är så frekvent och pågår under så lång tid, skall få en reaktion på alla de handlingar som skickas in till kommissionen. Ombudsmannen konstaterade också att det framgick av akten att kommissionen, även om det fanns missförstånd mellan kommissionen och klaganden och vissa praktiska problem, hade gett klaganden möjlighet att på ett korrekt sätt ta del av förfarandet. Dessutom iakttog kommissionen det förfarande som föreskrivs när det gäller konkurrensärenden, t. ex. när det gäller att skicka ett s.k. artikel 6-brev. Det fanns därför ingenting som tydde på att kommissionen inte hade handlagt ärendet på ett korrekt sätt.

- 2.4 Vad gäller klagandens påstående att akten inte hade gått igenom bör det erinras om att kommissionen i sitt artikel 6-brev av den 5 februari 1993 upp gav att den gjort en noggrann genomgång av ärendet och att den var fullt medveten om ärendet. Det fanns ingenting i akten som tydde på att kommissionen inte hade tackning för sitt påstående eller att den inte hade granskat ärendet ordentligt.
- 2.5 När det gällde klagandens brev av den 21 juli 1998 konstaterade ombudsmannen att brev i allmänhet bör besvaras. Ombudsmannens bedömning av breven visade att det brev som klaganden skickade den 21 juli 1998 innehöll frågor som gällde vilken grund kommissionen hade för att avsluta ärendet och kommissionens skyldighet att klart redovisa hur förfarandet förlöpte. När det gällde kommissionens beslut att avsluta ärendet, hänvisade kommissionen i sitt brev av den 16 juli 1998 till artikel 6-brevet av den 5 februari 1993, som grundligt tog upp denna fråga. Vad gällde kommissionens skyldighet att klart redovisa förfarandet konstaterade ombudsmannen att kommissionen verkligen följt de föreskrivna förfarandena i fråga om konkurrensärenden och fann det därför inte motiverat att driva denna punkt av klagomålet vidare.
- 2.6 Ombudsmannen fann därför att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gällde denna aspekt av ärendet.
- 3 Kommissionens yttrande om huruvida handeln mellan Norge och Förenade kungariket skall anses vara handel mellan medlemsstater**
- 3.1 Klaganden hävdade att kommissionen först ansett att samma villkor gällde för handel mellan Norge och Förenade kungariket som för handel mellan medlemsstaterna enligt innebörden i EG:s konkurrensregler (artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget) men att den senare felaktigt ändrade sin ståndpunkt. Först 1998 gick den med på klagandens uppfattning att handeln skulle betraktas på samma sätt som handel mellan medlemsstaterna.

- 3.2 Kommissionen hänvisade till sitt artikel 6-brev av den 5 februari 1993 och uppgav att kraven i artikel 81 i EG-fördraget inte var uppfyllda, eftersom handeln mellan medlemsstaterna inte hade påverkats.
- 3.3 I denna fråga föreföll de nödvändigt att hänvisa till artikel 6-brevet av den 5 februari 1993. I detta brev angavs följande:

“Vad gäller artikel 85.1 i EEG-fördraget framkommer det av uppgifterna att den handel som påverkats av det agerande som Ni klagat över utgör direkt handel mellan Norge och Förenade kungariket. Även om detta inte innebär att det påtalade agerandet inte kan påverka handeln mellan medlemsstaterna, finns det i detta fall ingenting som tyder på någon avsevärd påverkan på denna handel. Även om kommissionen utan att ifrågasätta detta skulle acceptera att situationen är den som Ni påstår och att Dynopack och dess brittiska distributörer eller dotterföretag har “tvingat ut Er” från den brittiska marknaden, saknas bevis för att de huvudsakliga villkoren för att tillämpa artikel 85.1 i EEG-fördraget är uppfyllda. Vi har försökt att lämna Er alla möjligheter att påvisa det motsatta, vilket är skälet till att vi inte tidigare lagt ner ärendet. Vi har dock kommit fram till att Ni inte har kunnat förete några bevis på någon avsevärd påverkan på handeln mellan medlemsstaterna, trots att vi ofta understrukit att detta är det huvudsakliga hindret för att fullfölja prövningen av Ert klagomål.”

- 3.4 Då klaganden läste artikel 6-brevet av den 5 februari 1993 missförstod han uppenbarligen kommissionens ståndpunkt. Det framgick klart av brevet att kommissionen inte påstod att handeln mellan Norge och Förenade kungariket aldrig kan betraktas som handel mellan medlemsstater. Med formuleringen “Även om detta inte innebär att detta agerande inte kan påverka handeln mellan medlemsstaterna,...” intog kommissionen snarare den motsatta ståndpunkten. Det förföll dock som om kommissionen inte hade kunnat finna “någon avsevärd påverkan på denna handel” i detta specifika fall. Vidare fanns det inte någonting i ärendet som tydde på att kommissionen faktiskt uppgav att handeln mellan Norge och Förenade kungariket inte kan betraktas som handel mellan medlemsstater. Vad kommissionen å andra sidan faktiskt uppgav var att det inte fanns någon påtaglig påverkan på handeln mellan medlemsstaterna i detta specifika fall.
- 3.5 Ombudsmannen fann därför att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gällde denna aspekt av ärendet.

4 Kommissionens befogenheter att företa undersökningar

- 4.1 Klaganden påstod att kommissionen felaktigt uppgett att den inte var ett undersökningsorgan utan att den förlitade sig på skriftliga framställningar och att dess administrativa befogenheter var begränsade. Enligt klaganden är detta inte sant, eftersom kommissionens befogenheter att företa undersökningar är klart fastställda, särskilt på konkurrenslagstiftningsområdet.

- 4.2 Kommissionen uppgav att den inte har samma möjligheter som en nationell domstol att höra vittnen och att den därför inte kan fastställa sanningshalten i de uppgifter som övriga parter lämnat.
- 4.3 Kommissionens befogenheter att företa undersökningar i konkurrensärenden är fastställda i rådets förordning nr 17⁴¹ och i EG-domstolens rättspraxis. Även om det är allmänt känt att kommissionen har vida befogenheter att företa undersökningar när det gäller konkurrenslagstiftningen, innebär detta inte att den har möjlighet att höra vittnen eller kontrollera sanningshalten i de handlingar som lämnas in. Enligt artikel 14 i förordning nr 17 har kommissionen rätt "att begära muntliga förklaringar på ort och ställe". I artikel 14 avses dock undersökningar som kommissionen genomför i företagets lokaler och vidare har EG-domstolen i sin rättspraxis medgett en begränsad rätt för ett undersökt företag att slippa lämna uppgifter som kan vara till dess nackdel, dvs. företaget behöver inte besvara frågor som skulle kunna innebära ett medgivande av just den överträdelse som kommissionen undersöker⁴². Dessutom finns det ingen fastställd rätt för kommissionen att kalla vittnen eller att begära muntliga förklaringar utöver vad som anges i artikel 14 i förordning nr 17.

Även om en fysisk eller juridisk person med ett berättigat intresse kan klaga hos kommissionen i enlighet med artikel 3.2 b i förordning nr 17 framgår det av EG-domstolens rättspraxis klart att denna rättighet inte omfattar rätten att få ett beslut i den mening som avses i artikel 249 i EG-fördraget i fråga om huruvida den påstådda överträdelsen har förekommit eller inte⁴³. Detta visar ytterligare på att kommissionen inte är skyldig att undersöka sanningshalten i de handlingar som lämnats in.

- 4.4 Det föreföll som om kommissionen inte bröt mot någon bestämmelse eller princip som den har att följa då den uppgav att den inte har samma möjligheter som en nationell domstol att höra vittnen och att den därför inte kan fastställa sanningshalten i de uppgifter som lämnats in. Ombudsmannen fann därför att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gällde denna aspekt av ärendet.

5 Kommissionens vägran att på nytt ta upp ärendet

- 5.1 Efter det att klaganden återupptagit kontakten med kommissionen, begärde han att ärendet skulle tas upp på nytt. Kommissionen underrättade i brev av den 16 juli 1998 MOL om varför det ursprungliga ärendet inte kunde tas upp på nytt. Kommissionen skrev i sitt brev följande:

"När det gäller Er begäran, som inkom 1997 och bekräftades 1998, om att undersökningen av ärendet skall tas upp på nytt, konstaterar jag tyvärr att denna begäran enbart syftar till att få kommissionen att än en gång undersöka de

⁴¹ EGT 1962, 13, s. 204.

⁴² Dom i målet 374/87, *Orkem SA mot kommissionen*, 1989, REG 3283.

⁴³ Dom i målet 125/78, *Gema mot kommissionen*, 1979, REG 3173.

omständigheter som påstås ha förelegat mellan 1988 och 1993. Er motivering är att falskt bevismaterial lämnades in under den tiden. Ni medger dock själv att den påstådda överträdelsen har upphört och att Ni för närvarande inte bedriver någon relevant ekonomisk verksamhet.

Kommissionen anser inte att den är skyldig att vidta åtgärder vad gäller klagomål som avslöjar förfaranden som har upphört (förstainstansrättens dom i målet T-77/95, SFEI m. fl. mot kommissionen, 1997, REG II-1, punkt 57). Att ta upp Ert ärende på nytt skulle innebära ett utnyttjande av kommissionens medel på ett sätt som inte står i proportion till vikten av den påstådda överträdelsen för den gemensamma marknadens funktion. Det finns därför inte något tillräckligt vägande gemenskapsintresse för att på nytt ta upp undersökningen av klagomålet.”

- 5.2 Kommissionen har befogenheter att i konkurrensärenden skönsmässigt besluta vilka åtgärder som skall vidtas så länge den motiverar sitt beslut. I sitt brev av den 16 juli 1998 förklarade kommissionen varför den inte hade funnit det nödvändigt att ta upp ärendet på nytt. De skäl som lämnades var för det första att MOL hade upphört med handel, vilket innebär att kommissionen inte var skyldig att undersöka ärendet ytterligare. Även om det skulle påvisas att kommissionen i vissa fall fullföljer ärenden som gäller verksamheter som upphört (som klaganden framhållit), har kommissionens befogenhet att besluta om vilka ärenden den vill undersöka. Kommissionen ansåg för det andra att det inte fanns något tillräckligt vägande gemenskapsintresse för att motivera att man på nytt tog upp ärendet. De skäl som kommissionen lämnat för att vägra att på nytt ta upp ärendet förefaller vara i överensstämmelse med EG-domstolarnas rättspraxis. Ombudsmannen fann därför att kommissionen handlat inom ramen för sina rättsliga befogenheter då den vägrade att på nytt ta upp ärendet.
- 5.3 Ombudsmannen fann därför att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gällde denna aspekt av ärendet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållande vid Europeiska kommissionen. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.1.5 Europeiska centralbanken

SPRÅKREGLER FÖR GEMENSKAPENS INSTITUTIONER

Beslut i klagomål 281/99/VK mot Europeiska centralbanken

KLAGOMÅLET

I mars 1999 ingav P ett klagomål till Europeiska ombudsmannen mot Europeiska centralbanken (ECB). Klaganden hade vänt sig till bankens direktör för yttre förbindelser, Manfred Körber, med anledning av att informationen på Europeiska centralbankens hemsida enbart är tillgänglig på engelska och inte på de andra gemenskapsspråken. Körber hänvisade i sitt svar till de kostnader som är förenade med att presentera informationen på samtliga språk. Han uppgav också att ECB:s hemsida har länkar till samtliga nationella centralbankers hemsidor, vilka skulle kunna ge den nödvändiga informationen på de övriga språken.

I klagomålet till ombudsmannen hävdade klaganden att ECB bör följa samma språkregler som andra gemenskapsinstitutioner och att det är diskriminerande att ha information enbart på engelska på hemsidan.

UNDERSÖKNINGEN

Centralbankens yttrande

ECB uppgav i sitt yttrande att syftet med dess hemsida var att förse allmänheten med ett direkt och användbart kommunikationsmedel. Flertalet ECB-handlingar utarbetas på engelska och ett offentliggörande på engelska har fördelen att allmänheten utan dröjsmål får den ursprungliga förstahandsinformationen. Om handlingar utarbetas på andra språk blir de tillgängliga på hemsidan också på dessa språk. Dessutom offentliggörs alla viktigare publikationer som månadsrapporter och årsrapporter samtidigt på samtliga gemenskapsspråk. ECB förmedlar också olika språkversioner av länkar till de nationella centralbankernas hemsidor.

Enligt ECB:s uppfattning var den lösning som valts en rimlig kompromiss för närvarande, inte bara på med tanke på största möjliga effektivitet och tidsbesparing utan också på grund av budgetmässiga restriktioner. Banken påpekade även att den inrättades först för ett år sedan och att den var säker på att de första stegen i den riktning som klaganden föreslog skulle märkas i sinom tid.

Klagandens kommentarer

Klaganden kommenterade inte yttrandet.

BESLUTET

- 1 Klaganden påstod att det var diskriminerande att informationen på ECB:s hemsida enbart var på engelska. Han ansåg att ECB borde följa samma språkregler som övriga gemenskapsinstitutioner.

- 2 ECB förklarade att flertalet av dess handlingar utarbetas på engelska och offentliggörs på dess hemsida på engelska, därför att detta är mer kostnadseffektivt och gör det möjligt att offentliggöra dem så fort som möjligt. Dess hemsida har länkar till de nationella centralbankernas hemsidor som innehåller information på andra språk.
- 3 Ombudsmannen känner inte till att bestämmelserna i gemenskapsrätten om språkanvändning⁴⁴ skulle kunna hindra ett gemenskapsorgan från att, som en service till allmänheten, offentliggöra handlingar på det språk på vilket de är utarbetade.
- 4 För att kommunikationen skall fungera effektivt krävs det att gemenskapsinstitutionerna och -organen så långt som möjligt förser medborgarna med information på deras eget språk. Av ECB:s yttrande framgick det att banken förutser att informationen på dess hemsida successivt kommer att lämnas på de övriga gemenskapsspråken.

SLUTSATS

På grundval av ovanstående föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska centralbanken. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Det skulle som en service till medborgarna kunna vara lämpligt att på ECB:s hemsida förklara ECB:s informationspolitik på alla språk och att redovisa allt relevant material, särskilt rättsliga texter, som redan finns på samtliga gemenskapsspråk.

Anm: Det framgår att ECB på sin hemsida (<http://www.ecb.int>) nu lagt in de rättsliga instrumenten för ECB i sammandrag på samtliga gemenskapsspråk.

3.2 ÄRENDEN SOM AVSLUTATS AV ANDRA ORSAKER

3.2.1 Europeiska kommissionen

TACIS-PROGRAMMET: VÄGRAN ATT BETALA EN FAKTURA

Beslut i klagomål 739/98/ADB mot Europeiska kommissionen

Den 16 juli 1998 framställde organisationen *Énergie pour l'Arménie* ett klagomål till Europeiska ombudsmannen. I detta klagomål hävdade organisationen att Europeiska kommissionen vägrat att betala en faktura för arbete som utförts inom ramen för ett kontrakt som undertecknats i anslutning till Tacis-programmet. Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen för yttrande och klaganden gavs tillfälle att kommentera detta. Vissa ytterligare undersökningar gjordes.

⁴⁴ Förordning 1/58, i dess ändrade lydelse, EGT 17, 1958, s. 385; artikel 217 EG-fördraget.

Enligt artikel 195 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen får Europeiska ombudsmannen inte företa undersökningar om de påtalade förhållandena är eller har varit föremål för ett domstolsförfarande.

Under undersökningen av klagomålet underrättade klaganden Europeiska ombudsmannen om att de i klagomålet till ombudsmannen påtalade förhållandena var föremål för rättsliga förfaranden vid belgisk domstol.

Enligt artikel 2.7 i ombudsmannens stadga skall, om ombudsmannen måste avbryta sin undersökning av ett klagomål på grund av domstolsförfaranden, skall resultatet av de undersökningar som redan är gjorda arkiveras utan ytterligare åtgärder.

Ombudsmannen beslutade därför att avsluta ärendet.

VÄGRAN ATT LÅTA EN SÖKANDE DELTA I UTTAGNINGSPROVET KOM/A/12/98

Beslut i klagomål 867/99/GG mot Europeiska kommissionen

I juli 1999 ingav P ett klagomål till Europeiska ombudsmannen med anledning av att Europeiska gemenskapernas kommission vägrat att låta henne delta i den skriftliga delen av uttagningsprovet KOM/A/12/98.

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen för yttrande. I november 1999 underrättade kommissionen ombudsmannen om att klaganden begärt rättslig prövning vid förstainstansrätten av de omständigheter som tagits upp i klagomålet.

Eftersom klagandens ärende var föremål för ett domstolsförfarande vid förstainstansrätten avbröt ombudsmannen i enlighet med artikel 195 i EG-fördraget sin undersökning av klagomålet i december 1999 efter att ha hört klaganden i frågan.

I enlighet med artikel 2.7 i ombudsmannens stadga arkiverades resultatet av de undersökningar som redan gjorts utan ytterligare åtgärder.

3.3 ÄRENDET SOM LÖSTS AV INSTITUTIONEN

3.3.1 Europeiska kommissionen

KLAGOMÅL OM ÖVERTRÄDELSE AV GEMENSKAPSRÄTTEN: PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET AV KOMMISSIONEN ATT ERKÄNNA MOTTAGANDET AV ETT KLAGOMÅL

Beslut i klagomål 245/98/OV mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I februari 1998 klagade P till ombudsmannen med anledning av kommissionens påstådda underlåtenhet att erkänna mottagandet av hans kla-

gomål om en eventuell överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning från de grekiska myndigheternas sida.

Den 6 augusti 1997 skickade klaganden, som företrädde en i Grekland registrerad stiftelse för miljöskydd, ett klagomål till kommissionen, där han gjorde gällande att de grekiska myndigheterna överträtt gemenskapens miljölagstiftning i samband med ett dammbygge vid Amarifloden i Rethimnondistriktet på Kreta. Klaganden skickade den 27 november 1997 en påminnelse med en begäran om mottagningsbevis. Då han inte fick något svar kontaktade han den 5 februari 1998 kommissionens generalsekretariat per telefon. Eftersom han inte heller då fick något svar, skrev han till ombudsmannen och bad att denne skulle företa en undersökning av det administrativa förfarandet vad gällde hans klagomål.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen medgav i sitt yttrande att P hade ingett ett klagomål i augusti 1997 och skickat en påminnelse den 27 november 1997. På grund av ett beklagligt administrativt misstag hade emellertid klagandens brev inte omedelbart registrerats som klagomål. Kommissionen påpekade att den för att rätta till sitt misstag hade registrerat klagandens brev som klagomål nr 98/4483 och att den hade skickat ett mottagningsbevis till klaganden den 4 juni 1998 med upplysningen att den nu höll på att undersöka klagomålet. Kommissionen anförde slutligen att klagomålet nu handlades enligt det sedvanliga förfarandet. Kommissionen återgav också i sitt yttrande påståendena i det ursprungliga klagomålet, vilka gick ut på att

- a) klagandens synpunkter på byggnadsprojektet inte hade beaktats på det sätt som föreskrivs i artikel 6 i direktiv 85/337⁴⁵, och att
- b) projektet negativt skulle påverka det särskilda skyddsområdet vid Prasianapasset.

Klagandens kommentarer

Inga kommentarer inkom. Klaganden anförde dock i ett brev av den 18 januari 1999 att hans klagomål registrerats enbart till följd av ombudsmannens ingripande och att han sedan juni 1998 inte fått något ytterligare meddelande från kommissionen. Han hänvisade också till att han hade ingett sitt ursprungliga klagomål i augusti 1997 och bad därför ombudsmannen att undersöka vad klagomålet lett till.

BESLUTET

Kommissionens underlåtenhet att skicka mottagningsbevis

- 1 Klaganden påstod att kommissionen varken hade erkänt mottagandet av det klagomål som han skickade den 6 augusti 1997 eller besvarat hans påminnelse av den 27 november 1997, där han uttryckligen

⁴⁵ Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, EGT L 175, 1985, s. 40.

begärde att få ett mottagningsbevis. Kommissionen konstaterade att klagomålet inte hade registrerats på grund av ett beklagligt administrativt misstag. För att reparera detta misstag registrerade kommissionen slutligen klagomålet, erkände mottagandet av det den 4 juni 1998 och informerade klaganden om att den höll på att undersöka ärendet. I och med att kommissionen hade registrerat och erkänt mottagandet av klagomålet hade den sålunda löst ärendet.

- 2 I sitt brev av den 18 januari 1999 informerade emellertid klaganden ombudsmannen om att han efter det att han erhållit mottagningsbeviset inte fått något meddelande från kommissionen om vad klagomålet lett till. Klaganden pekade på det faktum att kommissionen i sitt yttrande anfört att klagomålet skulle handläggas enligt det sedvanliga förfarandet.

SLUTSATS

Vad gällde kommissionens påstådda underlåtenhet att skicka mottagningsbevis framgick det av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Ombudsmannen konstaterade i fråga om punkt 1.2 ovan att en klagande enligt kommissionens egna kommentarer i samband med ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD⁴⁶ bör hållas underrättad om vilka åtgärder kommissionen vidtar när det gäller klagomålet. Det framgick av klagandens brev av januari 1999 att han sedan juni 1998 inte fått något meddelande om vilka åtgärder som vidtagits med anledning av klagomålet. Ombudsmannen förutsätter att kommissionen i enlighet med sina åtaganden i denna typ av ärenden kommer att hålla klaganden informerad på tillbörligt sätt.

KOMMISSIONENS OMRÖVNING AV FINANSIERINGEN AV ETT PROJEKT OM STÖD TILL VÅLDSOFFER I BASKIEN

Beslut i klagomål 669/98/JMA mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I juni 1998 överlämnade den regionala ombudsmannen i den baskiska regionen (Ararteko) i Spanien ett klagomål till Europeiska ombudsmannen som framställdes till honom av klaganden på en icke-statlig organisations vägnar. I klagomålet påstods att kommissionen oskäligt hade vägrat att förlänga tiden för fullföljandet av projektet 96/018 (*“Intervención Psicoterapéutica con Víctimas de la Violencia de Origen Político-Ideológico”*) som finansierades av kommissionen (GD IA/A).

⁴⁶ Europeiska ombudsmannens årsrapport för 1997, s. 271.

År 1996 beviljade kommissionen den icke-statliga organisationen i San Sebastian 50 000 ecu för psykologiskt stöd till offer för det politiska våldet i den baskiska regionen i Spanien. Detta bidrag skulle utbetalas under en period av 12 månader med början i september 1996 inom ramen för Europeiska gemenskapens program för mänskliga rättigheter och demokratisering.

I slutet av den överenskomna perioden, dvs. i september 1997, inlämnade organisationen en rapport och bad om en förlängning av perioden med sex månader. Denna begäran framfördes också formellt i ett brev i december 1997. Kommissionen ansåg att begäran inte var förenlig med den grundläggande principen för programmet, eftersom den gjorts först efter det att det ursprungliga kontraktet hade löpt ut, och avlog den därför.

Klaganden underrättade vidare kommissionen om att den ansvariga organisationen, eftersom den inte kände till den exakta tidpunkten för avslutandet av projektet, hade fortsatt att utföra de angivna uppgifterna (stöd till offren för terrorism). Den hade därför använt 1 989 020 spanska pesetas under denna extraperiod, vilket översteg det belopp som inte utnyttjats (1 238 765 spanska pesetas).

Kommissionen begärde därför att organisationen skulle skicka tillbaka de outnyttjade medlen. Eftersom organisationen fann att detta beslut var oskäligt och att det inte tog någon egentlig hänsyn till projektets konsekvenser för en viktig grupp medborgare i den baskiska regionen, klagade den till den regionala ombudsmannen som överlämnade ärendet till Europeiska ombudsmannen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska kommissionen. Denna lämnade sammanfattningsvis följande kommentarer:

Kommissionen förklarade först bakgrunden till ärendet och påpekade att beslutet om avslag följde gällande bestämmelser om ekonomisk förvaltning. Begäran om förlängning av projektperioden hade inkommit långt efter det att projektet var avslutat och kunde därför inte behandlas enbart som ett enkelt tillägg till kontraktet, eftersom det skulle ha inneburit att utgifterna godkändes i efterhand.

Kommissionen hade begärt att organisationen skulle inlämna ekonomiska rapporter som omfattade den ursprungliga kontraktstiden, så att den skulle kunna fastställa det exakta belopp som utnyttjats på ett legitimt sätt. En begäran om att de outnyttjade bidragsmedlen skulle återbetalas hade också gjorts. Kommissionen ansåg att detta var *”god förvaltning av offentliga medel i enlighet med det tillämpliga förfarandet”*.

I mars 1998 prövade kommissionen ärendet på nytt och tog därvid hänsyn till att dess ställningstagande skulle ha inneburit krav på återbetalning av ett ansevärt belopp som redan hade utnyttjats av organisationen efter kontraktstiden. Eftersom begäran om återbetalning skulle ha försatt klaganden i en extrem situation och eftersom dessa belopp utnyttjats i

enlighet med projektets ursprungliga intentioner, omprövade kommissionen sitt ställningstagande. Den beslutade att godta den ståndpunkt som organisationen föreslog och underrättade den om sitt nya ställningstagande. Kommissionen bifogade i sitt svar ett formulär för tvistlösning varigenom den andra parten går med på att använda det utestående beloppet för ytterligare verksamhet i enlighet med de ursprungligen överenskomna villkoren.

Kommissionens förslag till tvistlösning var daterat i juli 1998 och omfattade den period för vilken utgifterna skulle kunna ersättas till slutet av september 1998.

Klagandens kommentarer

Klaganden uttryckte på organisationens vägnar i sina kommentarer till kommissionens yttrande först sin tacksamhet över att ombudsmannen löst tvisten på ett tillfredsställande sätt.

Klaganden påpekade också följande:

Dess förbindelser med kommissionen hade redan från början varit besvärliga, särskilt när det gällde att få information om hur projektet skulle bedömas. Även om klaganden medgav att han saknade erfarenhet av gemenskapsfrågor, hade han alltid informerat kommissionen om arbetet. Innan organisationen (september 1997) skickade slutrapporten hade den därför i februari överlämnat en arbetsrapport. Klaganden medgav också att organisationen överskattat det arbete som skulle utföras under den ursprungliga kontraktperioden.

Klaganden bad också ombudsmannen att denne, med tanke på de viktiga syftena med det projekt som höll på att utformas, skulle stödja organisationens ansökan om ett nytt kontrakt med kommissionen. Eftersom denna aspekt inte ingått i det ursprungliga klagomålet och eftersom institutionen därför inte hade någon möjlighet att kommentera den, ansåg ombudsmannen att det inte var lämpligt att beakta denna nya aspekt. Dessutom har Europeiska ombudsmannen enligt EG-fördraget endast befogenhet att undersöka eventuella fall av administrativa missförhållanden när det gäller den verksamhet som gemenskapens institutioner och organ bedriver. Det ligger därför utanför ombudsmannens ansvarsområde att få till stånd en överenskommelse med en gemenskapsinstitution om att stödja en ansökan om ekonomiskt bidrag till ett särskilt projekt.

I maj 1999 skrev klaganden på nytt till ombudsmannen och uppgav att organisationen trots kommissionens försäkringar inte hade fått den slutliga utbetalningen av bidraget. Efter att ha tagit kontakt med de ansvariga enheterna inom kommissionen fick ombudsmannen veta att en bankgirering till klaganden redan skett. En kopia av bankens transaktioner vidarebefordrades till klaganden i juni 1999.

BESLUTET

På grundval av den information som klaganden lämnat och Europeiska kommissionens yttrande kom ombudsmannen fram till att Europeiska

kommissionen hade vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

ÅTERBETALNING AV ETT BIDRAG INOM SOKRATESPROGRAMMET

Beslut i klagomål 968/98/ME mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I september 1998 ingav K ett klagomål till ombudsmannen angående handläggningen av hennes ansökan om bidrag inom Sokratesprogrammet och särskilt det faktum att Europeiska kommissionen krävt återbetalning av bidraget.

K, som är adjunkt vid Kommunala vuxenutbildningen, sökte i februari 1996 inom ramen för Sokrates programmet, bidrag från kommissionen, GD XXII. Bidraget var ämnat att låta lågutbildade kvinnor vidga sina vyer genom att träffa andra personer i liknande situationer i andra medlemsstater. Beslut om beviljande av bidraget skulle ha meddelats klaganden i juni 1996. Först i september 1996 meddelades klaganden att hon hade beviljats 2000 ecu för att genomföra förberedande besök. Pengarna anlände slutligen i maj 1997, 8-9 månader senare.

När pengarna anlände i maj 1997, var klaganden upptagen med examinationer och hon var tvungen att skjuta fram genomförandet av projektet. Det visade sig då att skolorna som bjudit in klaganden till förberedande besök under våren 1996, inte längre var intresserade av att fortsätta projektet. Klaganden skrev därför två gånger till kommissionen och frågade om hon kunde skjuta fram besöket till januari 1998. Hon fick inga svar vilket hon tolkade som positivt. I januari 1998 åkte klaganden till Kensington-Chelsea College i London och etablerade ett samarbetskontrakt.

I mars 1998 skickade kommissionen ett krav om återbetalning av bidraget till klaganden. Klaganden skickade ett brev till kommissionen där hon förklarade situationen och bifogade alla relevanta handlingar inklusive en kopia av samarbetskontraktet med Kensington-Chelsea College. Klaganden fick då en påminnelse av återbetalningskravet med krav om omedelbar betalning. Klaganden skickade ytterligare ett brev där hon förklarade situationen. Klaganden fick då ett ovänligt brev med krav om återbetalning. Brevet hänvisade vidare till att den sena utbetalningen av bidraget berodde på att klaganden inte lämnat in sina bankuppgifter. Detta var helt nytt för klaganden.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande beskrev kommissionen i korthet syftet med Sokrates programmet. Kommissionen framhöll sedan att den försenade utbetalningen, mellan september 1996 och maj 1997, berodde på att klaganden inte hade lämnat in bankuppgifter och underskrift av organisationens legale företrädare till kommissionen.

Kommissionen uttryckte emellertid förståelse för att vidare förseningar hade orsakat problem för klaganden.

Kommissionen framhöll att det förberedande besöket ägde rum utanför den i kontraktet angivna tidsramen och att klaganden ensidigt hade beslutat att ändra avtalsvillkoren genom att byta till en annan samarbetspartner än den som angavs i avtalet. Enligt kommissionen hade därför kontoret för tekniskt bistånd handlat korrekt när de begärt återbetalning av bidraget. Kontoret för tekniskt bistånd kunde emellertid inte utesluta att administrativa felaktigheter kan ha begåtts i samband med att bidraget drogs in. Kommissionen beklagar att en sådan situation hade uppstått och anser att den skall ta hänsyn till de problem som klaganden drabbats av. Den beslutade därför att förlänga avtalstiden så att klagandens besök rymdes inom tiden.

Kommissionen betonade avslutningsvis att bidragssökanden måste uppfylla de i avtalet angivna förpliktelserna. Detta inkluderar inlämnande av alla uppgifter angående bytet av samarbetspartner samt slutrapporten till kommissionen. Kommissionen kan därefter slutligt godkänna projektet.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer anförde klaganden följande:

Klaganden var nöjd med det faktum att kontoret för tekniskt bistånd inte uteslöt att administrativa felaktigheter kan ha begåtts i samband med att bidraget drogs in.

Klaganden förnekade emellertid att hon ensidigt skulle ha ändrat avtalsvillkoren, med hänvisande till de brev som sänts till kontoret för tekniskt bistånd med förfrågan om att få skjuta fram besöket och det faktum att kontoret inte hade svarat. Klaganden framhöll vidare att hon inte under några omständigheter hade avsikten att undandra sig de i avtalet angivna förpliktelserna. Hon yrkar att detta tydligt framgår av hennes brev av den 10 juni 1998, i vilket hon välkomnar en begäran om utvärdering och inlämnande av slutrapport.

I ett telefonsamtal från ombudsmannens sekretariat till klaganden uttryckte klaganden tillfredsställelse med det faktum att återbetalningskravet hade återkallats.

BESLUTET

Kommissionens begäran om återbetalning av bidraget

Kommissionen begärde återbetalning av bidraget med motivet att klaganden hade utfört det förberedande besöket utanför den i avtalet angivna tidsramen och att klaganden ensidigt hade ändrat avtalsvillkoren. Kommissionen framförde emellertid att det inte kan uteslutas att administrativa felaktigheter kan ha begåtts i samband med att bidraget drogs in. Kommissionen beslutade därför att förlänga avtalstiden så att det av klaganden genomförda besöket föll inom tidsramen.

SLUTSATS

Det framgick av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

UNDERLÅTENHET AV KOMMISSIONEN ATT UTFÄRDA ETT TILLÄGG TILL ETT PHARE-KONTRAKT

Beslut i klagomål 1123/98/JH mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I februari 1995 undertecknades ett Phare-kontrakt mellan kommissionen och kommunstyrelsen i Glasgow samt Europeiska regioners och kommuners råd. År 1995 bedömde projektledarna att det skulle uppstå ett betydande överskott inom projektet. Efter diskussioner med kommissionen beslutade man hur överskottet skulle utnyttjas. De ansvariga projektledarna fick senare av kommissionen veta att det behövdes ett tillägg till kontraktet och att man börjat förbereda detta i juni 1996. I juli 1997 gick kommissionen formellt med på att den måste utfärda ett tillägg och begärde upplysningar från klagandena. Dessa upplysningar inlämnades till kommissionen i oktober 1997. Eftersom kommissionen underlät att göra tillägget till kontraktet, framställde klaganden ett klagomål till ombudsmannen i oktober 1998.

UNDERSÖKNINGEN

Ytterligare upplysningar från klagandena

I februari 1999 underrättade klagandena ombudsmannen om att kommissionen nu utfärdat tillägget till kontraktet, även om ingen utbetalning ännu gjorts i enlighet med tillägget.

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen uppgav i sitt yttrande att den omprövat sitt ställningstagande och löst tvisten med klagandena.

Klagandens kommentarer

Ombudsmannen bad klagandena att kommentera kommissionens yttrande, men de lämnade inga skriftliga kommentarer. De bekräftade emellertid i ett telefonsamtal från ombudsmannens kansli att tillägget hade gjorts och att ärendet vad gällde det ursprungliga klagomålet var avslutat. De uppgav vidare att de ännu inte fått betalning enligt tillägget men det framgick att de inte ville föra frågan om betalning vidare i detta skede.

BESLUTET

Klagomålet gällde att kommissionen underlåtit att utfärda ett tillägg till ett Phare-kontrakt. Under undersökningen omprövade kommissionen sitt ställ-

ningstagande och utfärdade tillägget till kontraktet. Klagandena uttryckte sin tillfredsställelse med kommissionens åtgärd.

SLUTSATS

Det framgick av kommissionens yttrande och klagandenas kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klagandena. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

ERSÄTTNING FÖR SÖKANDES RESEKOSTNADER VID ETT OGILTIGFÖRKLARAT PROV

Beslut i klagomål 1288/98/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I november 1998 ingav S ett klagomål mot Europeiska kommissionen. Den 14 september 1998 anordnade kommissionen skriftliga prov inom ramen för uttagningsprovet KOM/A/11/98. En kort tid efter provtillfället såg sig kommissionen nödsakad att ogiltigförklara proven, främst därför att frågorna till sökandena hade läckt ut.

Klaganden deltog i proven i de lokaler som anvisats i Düsseldorf. Klaganden bodde i New York och tvingades betala kostnaderna för en biljett tur och retur New York - Düsseldorf för att delta i proven. Med hänsyn till att proven sedan ogiltigförklarades ansåg han att kommissionen borde ersätta hans kostnader. Han vände sig till kommissionen i denna fråga, men utan framgång.

Mot bakgrund härav ingav han ett klagomål till Europeiska ombudsmannen.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionen beklagade i sitt yttrande att den tvingats ogiltigförklara proven i fråga. Den förklarade vidare att den normalt inte hade tillräckliga budgetmedel för att ersätta sökandena. Med tanke på den exceptionella situationen hade den dock beslutat att ersätta sökandena för deras resekostnader under förutsättning att de deltog i de prov som skulle anordnas i stället för de ogiltigförklarade proven. För ersättningen skulle det finnas en maximigräns.

Klagandens kommentarer

Klaganden lämnade inte in några kommentarer. I avsaknad av sådana kontaktade därför ombudsmannens kansli klaganden. Denne uttryckte sin tillfredsställelse med ombudsmannens agerande och tackade honom för ingripandet.

BESLUTET

Ersättning för resekostnader

Det framgick av kommissionens yttrande att den vidtagit åtgärder för att tillmötesgå klagandens krav.

SLUTSATS

Det framgick av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

BETALNING AV KLAGANDENS FAKTUROR

Beslut i klagomål 1331/98/JMA mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I september 1998 klagade J till ombudsmannen på den spanska samman slutningen FIAB:s vägnar med anledning av att Europeiska kommissionen underlåtit att utbetala belopp i enlighet med ett kontrakt som undertecknats av institutionen (ALR/B7-311/95 138/E3/001) samt att besvara ett stort antal skriftliga förfrågningar från honom på ett korrekt sätt.

I februari 1998 undertecknade FIAB ett kontrakt med Europeiska kommissionen inom ramen för Al-Invest-programmet. Enligt villkoren i kontraktet skulle klaganden genomföra en rad initiativ i samband med en konferens med företrädare för Europeiska unionen och Mercosur som skulle hållas den 2-3 mars 1998. Betalningen för kontraktet skulle ske genom olika delbetalningar: 30 procent av det totala beloppet efter det att kontraktet undertecknats, 40 procent då konferensen avslutats och resten när slutrapporten väl godkänts.

Trots att FIAB vidarebefordrade all relevant information till Europeiska kommissionen gjordes ingen delbetalning vid det andra och sista tillfället. Klaganden kontaktade vid ett antal tillfällen kommissionens enheter bland annat per telefon och brev av den 17 september 1998. De svar som lämnades till kontraktshavarna som förklaring till situationen med utbetalningarna var enligt deras uppfattning otillfredsställande.

Eftersom situationen inte förbättrades, framställde klaganden ett klagomål till Europeiska ombudsmannen på FIAB:s vägnar. I brevet hävdade han att kommissionen inte hade betalat de belopp som den var skyldig och att institutionen inte hade besvarat hans begäran om information på ett korrekt sätt.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska kommissionen. Den lämnade i sammanfattning följande yttrande:

AI-Vest-programmet bistod företag i Latinamerika genom att upprätta ett nätverk av stödcentra samt anordna specialistmöten och partnerskap. FIAB föreslog i det sammanhanget att den skulle organisera ett möte som skulle finansieras gemensamt av privata medel och gemenskapsmedel. EG:s bidrag skulle inte överstiga hälften av de totalt beräknade kostnaderna.

Kommissionen betalade den första delen av sitt bidrag i april 1998. Den andra delbetalningen på 40 procent gjordes inte omedelbart, eftersom det först krävdes att kommissionen godkände den dokumentation som FIAB lämnade in. Enligt kommissionen inlämnade FIAB inte den fullständiga dokumentationen i tid.

FIAB:s slutrapport lämnades först den 12 november 1998. Eftersom rapporten emellertid inte innehöll alla relevanta handlingar, måste kommissionen några dagar senare påminna klaganden om att det utgjorde ett villkor för den andra och slutliga delbetalningen att den dokumentation som saknades lämnades in.

Kommissionen medgav att den sena utbetalningen berodde på att dess enheter för yttre förbindelser hade omorganiserats från grunden år 1998 i och med inrättandet av de gemensamma Relex-enheterna (SCR). Genom överföringen av akter och ändrade uppgifter för ledningen blev det svårare att hantera de ca 2 000 projekten, däribland klagandens projekt. Trots dessa svårigheter och vissa problem med elektroniken, gjorde SCR stora ansträngningar för att avsluta alla öppna AI-Invest-ärenden före utgången av 1998. Efter detta uppgav kommissionen att FIAB:s fakturor redan hade betalats.

Vad gällde påståendet att dess enheter inte hade lämnat tillfredsställande svar på klagandens upprepade begäran om utbetalning ansåg kommissionen att dess enheter hade svarat efter bästa förmåga. Dessutom hade den ställföreträdande enhetschefen vid GD IB per telefon förklarat situationen för klaganden vid ett flertal tillfällen, trots att han inte hade ansvar för utbetalningsfrågor.

Kommissionen beklagade slutligen att utbetalningarna hade försenats samtidigt som den ansåg att dess enheter gjort sitt bästa under de rådande omständigheterna.

Klagandens kommentarer

Klaganden bekräftade i sina kommentarer att kommissionen till slut hade utbetalat det belopp som den var skyldig och uttryckte sin tacksamhet mot ombudsmannen. Klaganden accepterade på FIAB:s vägnar Europeiska kommissionens ursäkt. Han nämnde också att hans organisation, även om den hade kunnat begära ränta för de försenade utbetalningarna, beslutat att inte göra detta. Klaganden underströk vidare att problemet visade att

kommissionens förfaranden var ineffektiva och att det behövdes klarare regler. Klaganden hävdade att de europeiska medborgarna på grund av bristen på klara riktlinjer för förfarandena på gemenskapsnivå inte vet vad de kan förvänta sig av EG-administrationen eller vem de skall vända sig till.

Enligt klagandens uppfattning skulle det behövas ett antal regler för EG-administrationens förfaranden liknande dem som iakttas i ett antal medlemsstater.

BESLUTET

Mot bakgrund av den information som klaganden lämnat och Europeiska kommissionens yttrande kom ombudsmannen fram till att Europeiska kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Ombudsmannen mottog ett antal klagomål som avsåg fall av administrativa missförhållanden som skulle ha kunnat undvikas om tydlig information hade funnits att tillgå angående gemenskapstjänstemännens administrativa skyldigheter i förhållande till medborgarna. För att komma till rätta med detta inledde ombudsmannen den 11 november 1998 en undersökning på eget initiativ av huruvida det vid gemenskapens olika institutioner och enheter fanns någon kodex för god förvaltningssed för tjänstemännen i deras kontakter med allmänheten (OI/1/98/OV), och om denna i så fall fanns att tillgå för allmänheten.

UNDERLÅTENHET ATT BESVARA EN FÖRFRÅGAN - INTERREGIONALA PROJEKT

Beslut i klagomål 19/99/(XD)ADB mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I februari 1996 skickade klaganden två brev till Europeiska kommissionen på två organisationers vägnar. Det ena brevet var ställt till generaldirektoratet (GD) XIII och gällde att klaganden ville få veta om det förekom ett direkt ekonomiskt stöd från kommissionen till projekt som främjar användningen av interlingua (latin i modern tappning). Det andra brevet var ställt till GD XVI och avsåg att informera kommissionen om att en ny organisation skapats för att främja "l'Occitanie" (regioner i Frankrike, Italien och Spanien där langue d'oc talas). Klaganden förhörde sig om huruvida och på vilket sätt kommissionen skulle kunna stödja denna nya organisation.

Eftersom klaganden inte fick något svar på dessa brev kontaktade han åter GD XIII den 24 december 1996 och GD XVI den 14 november 1997 och hänvisade uttryckligen till sina tidigare brev. Inte heller dessa brev besvarades. Eftersom klaganden ansåg att kommissionen härigenom visade en

mycket negativ attityd mot hans båda viktiga initiativ, bad han ombudsmannen att undersöka ärendet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Europeiska kommissionens yttrande över klagomålet var sammanfattningsvis följande:

Kommissionen bekräftade mottagandet av de brev som ställts till GD XIII, och de hade i vederbörlig ordning överlämnats till den tidigare chefen för enhet XIII/E/6. Kommissionen beklagade djupt att någon egentlig uppföljning inte hade gjorts och betonade att underlåtenheten att besvara breven berodde på vissa administrativa problem som på intet sätt innebar en negativ attityd till de frågor som togs upp av klaganden. Efter en allmän omorganisation av GD XIII hade enheten XIII/E/6:s uppgifter överförts till enheten XIII/E/4 som förberedde ett svar på klagandens brev den 22 mars 1999.

När det gällde de brev som ställts till GD XVI beklagade kommissionen att klaganden inte fått något svar och uppgav att detta ingalunda innebar någon negativ inställning till den occitaniska kulturen. Den framhöll att den stora arbetsbelastningen vid GD XVI kanske kunde förklara varför breven inte besvarats, även om detta inte var någon ursäkt. I sitt yttrande till ombudsmannen förklarade kommissionen att klagandens projekt endast skulle kunna finansieras efter ett öppet anbudsförfarande. Under perioden 1996-1998 måste två av tre anbud gälla länderna i Centraleuropa. Mellan år 2000 och 2006 kommer dock interregionala samarbetsprojekt att finansieras inom ramen för Interreg-programmet.

Klagandens kommentarer

Europeiska ombudsmannen vidarebefordrade kommissionens yttrande till klaganden och bad honom att kommentera det. Klaganden lämnade inga kommentarer.

Den 1 september 1999 kontaktades klaganden av ombudsmannens kansli per telefon. Han informerade Europeiska ombudsmannen om att han verkligen fått ett brev från GD XIII och om att han under tiden också fått flera anbudsinfordringar som sannolikt skulle vara av intresse för organisationen.

Klaganden tackade ombudsmannen för dennes ingripande och förklarade sig vara fullt tillfredsställd med de upplysningar som han hade fått från kommissionen, även om han beklagade den uppkomna förseningen.

BESLUTET

Underlåtenhet att besvara en begäran om information

- 1 Klaganden vände sig till två olika avdelningar inom Europeiska kommissionen och begärde information som han inte fick trots att han skickade två påminnelser.

- 2 Efter Europeiska ombudsmannens ingripande erkände kommissionen att den underlåtit att besvara breven på grund av vissa administrativa problem, beklagade detta och vidtog åtgärder för att lösa ärendet. Klaganden informerade ombudsmannen om att han fått försenade men fullt tillfredsställande svar på sina förfrågningar och flera anbudsinfordringar som var av intresse för organisationen.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål framgick det att kommissionen hade vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET AV KOMMISSIONEN ATT BETALA

Beslut i klagomål 478/99/IP mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I april 1999 framställde A ett klagomål till Europeiska ombudsmannen mot Europeiska kommissionen med anledning av att dess generaldirektorat X hade underlåtit att betala ut 100 euro för hans deltagande i anbudsinfordran nr PR - AMI/96-08 år 1997.

Klaganden lämnade in ett projektförslag till den reklamkampanj för euron som inleddes av Europeiska kommissionen genom anbudsinfordran nr PR - AMI/96-08. I artikel 2.5 i anbudsinfordran angavs att samtliga sökande skulle få 100 euro för sitt deltagande oavsett hur uttagningsförfarandet utföll.

Trots denna bestämmelse och åtskilliga kontakter med kommissionens enheter under två års tid erhöll A ingen betalning. Därför framställde han i april 1999 ett klagomål till ombudsmannen mot kommissionen för dess underlåtenhet att betala ut den nämnda summan till honom.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande bekräftade institutionen att utbetalningen till slut gjordes i juni 1999.

Kommissionen förklarade att det långa dröjsmålet berodde både på klagandens inkorrekta överföring av bankuppgifter och på att klagandens bank vägrade att ta emot betalningen i euro.

Kommissionen uppgav också att dess enheter hade haft en omfattande brevväxling med klaganden för att lösa problemet. Efter det att man i februari 1999 hade fått alla bankuppgifter och referenser måste ett nytt förfarande för utbetalning påbörjas. Därför var det inte möjligt att överföra dessa 100 euro till klaganden förrän i juni 1999.

Klagandens kommentarer

Ombudsmannen bad klaganden att kommentera kommissionens yttrande. Några skriftliga kommentarer lämnades inte. Däremot bekräftade klaganden vid ett telefonsamtal med ombudsmannens kansli att utbetalningen hade gjorts i juni 1999 och att han var nöjd med detta. Han tackade också ombudsmannen för dennes insatser när det gällde att lösa ärendet på ett tillfredsställande sätt.

BESLUTET

På grundval av de upplysningar som erhållits av klaganden och kommissionens yttrande föreföll kommissionen ha vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

DRÖJSMÅL MED UTBETALNING AV ERSÄTTNING FÖR RESEKOSTNADER

Beslut i klagomål 500/99/ADB mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Klaganden blev då och då inbjuden av Europeiska kommissionen att som expert delta i sammanträden i Bryssel. Kommissionen ersatte hans resekostnader, men han ansåg att handläggningstiden för detta var alltför lång. Han hade t.ex. väntat i sju och en halv månad på en ersättning. I detta sammanhang tog klaganden kontakt med kommissionens tjänstemän och med ledamöter i Europaparlamentet för att ge uttryck åt sitt missnöje. Han till och med vägrade delta i ett sammanträde på grund av detta problem.

Med tanke på att klaganden upprepade gånger fått veta att förseningarna berodde på "systemet" ansåg han att detta borde ändras, och han bad Europeiska ombudsmannen att undersöka saken.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Europeiska kommissionens yttrande innehöll sammanfattningsvis följande.

Målsättningen för kommissionens enheter är att inom 60 dagar ersätta resekostnader för experter som deltar i sammanträden som anordnats av kommissionen. Inom denna tid skall det generaldirektorat (GD) som anordnat sammanträdet ha fått uppgifter om expertens bank och kontonummer. GD IX skall fastställa vilket belopp som skall utbetalas och begära utbetalning av det. Utbetalningen skall godkännas av GD XX och verkställas av GD XIX.

Kommissionen bytte vid slutet av 1998 ut sitt datoriserade redovisningssystem mot ett nytt (Sincom 2). Denna omfattande omläggning, som var avsedd att göra utbetalningsförfarandet snabbare, medförde vissa problem och förseningar som till slut klarades av i mars 1999, men som kan ha

påverkat hanteringen av klagandens ärende. Dessutom framhöll kommissionen att de förseningar som drabbat klaganden hade förvärrats av det faktum att han hade försummat att i tid lämna in viktiga upplysningar.

Kommissionen beklagade dock denna olägenhet och uttryckte sin beslutssamhet att undvika liknande situationer.

Klagandens kommentarer

Europeiska ombudsmannen vidarebefordrade kommissionens yttrande till klaganden och beredde honom tillfälle till kommentarer. I sitt svar av den 18 augusti 1999 uttryckte klaganden sin tillfredsställelse med Europeiska ombudsmannens arbete. Han såg också med tillfredsställelse på de ansträngningar som kommissionen hade gjort för att förbättra ersättningssystemet och betonade att hans klagomål till ombudsmannen syftade till att peka på ett allmänt problem, inte att dra särskild uppmärksamhet till hans speciella fall.

Klaganden tillbakavisade emellertid kommissionens påstående att han skulle ha varit sen med att lämna in de upplysningar som krävdes för utbetalningen av ersättningen. Han hävdade att han i god tro och utan att kommissionens tjänstemän hade gjort några invändningar hade följt de förfaranden som tillämpades enligt det gamla ersättningssystemet. Han fick senare veta att dessa förfaranden hade ändrats, och han ombads att på nytt lämna in uppgifter, vilket han gjorde omgående. Klaganden ansåg därför att ansvaret för dröjsmålet helt åvilade kommissionen.

BESLUTET

Dröjsmålen med utbetalning av ersättning för resekostnader

- 1 Klaganden, som i egenskap av expert då och då inbjöds av kommissionen att delta i sammanträden i Bryssel, framförde klagomål mot kommissionen på grund av att den var sen med att betala ut resekostnadsersättningar. Han ville att systemet för utbetalning av ersättningar skulle förbättras. Kommissionen förklarade att den arbetade på att förbättra systemet och att de dröjsmål som förekommit i klagandens fall berodde just på de svårigheter som uppstått i samband med att det nya systemet infördes.
- 2 Ombudsmannen konstaterade att kommissionen föresatt sig att ersätta resekostnader inom 60 dagar och att den beklagade de olägenheter som uppstått på grund av införandet av ett nytt och effektivare redovisningssystem.
- 3 Klaganden hade uttryckt sin tillfredsställelse med kommissionens ansträngningar att förbättra sina ersättningsförfaranden och upplyste ombudsmannen om att det enskilda fallet av sen utbetalning som togs upp i hans klagomål endast var avsett som ett exempel på hur dåligt systemet fungerade. Därför ansåg ombudsmannen att det inte fanns någon anledning att undersöka ärendet vidare.

SLUTSATS

Det framgick av Europeiska kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.4 VÄNSKAPLIGA FÖRLIKNINGAR SOM ÅSTADKOMMITS AV OMBUDSMANNEN

3.4.1 Europeiska kommissionen

FULL BETALNING MED RÄNTA FÖR EN REGIONAL SAMORDNARE

Beslut i klagomål 955/97/IJH mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I september 1997 ingav ledamoten av Europaparlamentet McGowan ett klagomål på M:s vägnar. Enligt klagomålet var de relevanta omständigheterna följande. I november 1995 utsågs M att på Europeiska unionens vägnar fungera som långtidsobservatör (LTO) vid 1996 års val till Palestinska rådet. Han erbjöds dagtraktamente som LTO. När han anlände till östra Jerusalem ombads han av den ställföreträdande ledaren för den europeiska valenheten att fungera som regional samordnare och han erbjöds en skälig ersättning för detta ansvar. Klaganden accepterade och arbetade som samordnare fram till det att uppdraget var avslutat i februari 1996. När han bad kommissionen att betala honom enligt den lönenivå som tillkommer en samordnare vägrade emellertid kommissionen att göra några ytterligare utbetalningar.

Klaganden hävdade att kommissionen borde betala honom skillnaden mellan lönen till en samordnare och dagtraktamentet till en LTO, vilken han beräknade till 4 073 pund sterling.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande uppgav kommissionen att övervakningen av de palestinska valen inte var någon åtgärd som utförts av Europeiska gemenskapen på kommissionens ansvar, utan en gemensam åtgärd som rådet antagit med stöd av artikel J 3 i Fördraget om Europeiska unionen inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Den gemensamma åtgärden finansierades från den Europeiska gemenskapens allmänna budget under kommissionens ansvar. Till följd därav ställde kommissionen de medel som krävdes till förfogande och fungerade som ekonomiska förvaltare av den gemensamma åtgärden i enlighet med artikel J 11 i Fördraget om Europeiska unionen och artikel 205 i EG-för-

draget. Löner, dagtraktamenten och annan ekonomisk ersättning till observatörer, samordnare och andra fastställdes av respektive regeringar och rådet. Kommissionen hade inte befogenhet att utse regionala samordnare eller att ensidigt bestämma de ekonomiska villkoren för deras arbete och den har heller inte gjort detta.

Kommissionen uppgav att den inte hade någon kännedom om klagandens överenskommelse med ställföreträdande chefen för den europeiska valenheten (EEU). Denne är inte någon tjänsteman vid kommissionen eller på annat sätt dess företrädare. Under alla omständigheter hade EEU ingen befogenhet att utse regionala samordnare, eftersom dessa måste utses av rådet. Kommissionen har därför ingen möjlighet att på egen hand tillmötesgå klagandens begäran om ytterligare betalning, men den skulle vara beredd att hänvisa fallet till rådet för beslut.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer hävdade klaganden sammanfattningsvis att han vid den aktuella tidpunkten inte kände till de begränsningar av EEU:s befogenheter som beskrivs i kommissionens yttrande. Den ställföreträdande chefen för EEU hade i god tro försäkrat honom om att han skulle ersättas för uppdraget som samordnare och hade blivit pinsamt berörd av att inte kunna uppfylla åtagandet när uppdraget var slutfört.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Den 9 september 1998 skrev ombudsmannen till kommissionen. Han godtog dess förslag att hänvisa klagomålet till rådet och begärde information om rådets svar senast den 31 oktober 1998. Den 15 oktober 1998 överlämnade kommissionen till ombudsmannen en kopia av ett brev som dess enheter hade skickat till rådet den 14 oktober 1998 med begäran om att rådet skulle behandla fallet på det sätt som rådet fann lämpligt och ge kommissionen anvisningar i enlighet därmed.

Eftersom ombudsmannen inte hade fått något ytterligare meddelande från kommissionen eller rådet skrev han på nytt till kommissionen den 1 mars 1999 och begärde att bli informerad om resultatet av hänvändelsen till rådet. Den 30 mars 1999 svarade kommissionen och bifogade ett förslag till svar från rådgivarna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken som innehöll följande slutsatser:

1. *I rådets beslut av den 25 september 1995 (95/403/GUSP, EGT L 238, 6.10.1995, s. 4) föreskrivs uttryckligen att det av medlemmarna i den europeiska valenheten vid behov kan krävas att de utför förberedelsearbete som de skall uppbära ersättning för i motsvarande mån (jfr bilaga I, punkt 6). Skulle det sålunda fastslås att M i sak utförde tillfälliga sådana uppgifter på begäran av chefen eller dennes ställföreträdare anser rådet att [klaganden] inte behöver påvisa någon särskild form av anställning.*

2. *Chefen för valenheten och dennes ställföreträdare företräder ordförandeskapet med de befogenheter detta har enligt artikel J5.2 i Fördraget om Europeiska unionen. Deras beslut och åtgärder bör betraktas som verkställande av en GUSP-åtgärd på grundval av en giltig delegering av befogenheter. Om det vid en granskning av fakta av väsentlig betydelse - som rådet inte har tillgång till - skulle framgå att dessa befogenheter har överskridits i föreliggande fall, bör detta inte gå ut över tredje man, t.ex. [klaganden].*

Kommissionen framhöll också att den inte hade getts befogenhet, instruktioner eller medel att betala klaganden.

Efter att utan framgång ha försökt få upplysningar från rådets enheter per telefon och e-post skrev ombudsmannen den 30 april 1999 till rådets generalsekreterare och bad om bekräftelse på ovanstående förslag till uttalande och information om hur den slutliga utbetalningen till klaganden skulle gå till. I brev daterat den 25 maj 1999, som kom till ombudsmannen den 21 juni 1999, upplyste rådet ombudsmannen om att förslaget till uttalande hade godkänts formellt av rådet den 30 mars 1999. I brevet uppgavs också att rådets ekonomiska ansvar enligt tillämpliga bestämmelser i fördraget är begränsat till att belasta gemenskapens budget med ett visst belopp, medan genomförandet av budgeten ankommer på kommissionen. Eftersom det föreföll ha uppstått ett missförstånd mellan rådet och kommissionen i detta fall och för att påskynda saken hade rådet skickat en kopia av brevet till kommissionens generalsekreterare.

Ombudsmannens kansli kontaktade då kommissionens generalsekreterare per telefon för att begära att kommissionens enheter skulle agera så att saken klarades upp före slutet av juli 1999.

Den 16 juli 1999 överlämnade klaganden till ombudsmannen en kopia av sin brevväxling med kommissionens enheter. Av denna framgick att kommissionen behandlat saken i enlighet med sitt förfarande för lösning av kontraktstvister och gått med på att till klaganden betala hela det belopp han begärt jämte ränta. Klaganden anser att en tillfredsställande lösning har uppnåtts.

BESLUTET

- 1 Klaganden hävdade att kommissionen skulle betala honom skillnaden mellan det dagtraktamente som han hade fått i egenskap av observatör för Europeiska unionen vid de palestinska valen åren 1995-96 och den lön som är skälig för befattningen som regional samordnare, vilket han på begäran av den europeiska valenheten faktiskt hade fungerat som.
- 2 Europeiska valenhetens arbete utfördes i form av en gemensam åtgärd av rådet inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Kommissionen agerade som ekonomisk förvaltare av denna gemensamma åtgärd.

- 3 Rådet accepterade principen att klaganden skulle få betalt för det arbete som han på begäran av den europeiska valenheten faktiskt hade utfört.
- 4 Kommissionen gick därefter med på att betala hela det belopp som klaganden begärt jämte ränta. Klaganden anser att en tillfredsställande lösning har uppnåtts.

SLUTSATS

Efter ombudsmannens undersökning föreföll en vänskaplig förlikning ha nåtts i mellan kommissionen och klaganden. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.5 ÄRENDE SOM AVSLUTATS MED EN KRITISK ANMÄRKNING FRÅN OMBUDSMANNEN

3.5.1 Europaparlamentet

SKÄL FÖR UNDERKÄNNANDE I ETT UTTAGNINGSPROV

Beslut i klagomål 466/97/PD mot Europaparlamentet

KLAGOMÅLET

I maj 1997 ingav P ett klagomål till ombudsmannen angående sitt deltagande i det uttagningsprov PE/81/A för assistenter med tyska som modersmål som anordnades av Europaparlamentet 1995. Klaganden ansökte om att få delta i detta uttagningsprov och godkändes i proven. Han fördes dock inte upp på listan över reserver eftersom enligt meddelandet om uttagningsprovet endast de tio bästa av de sökande skulle föras upp där. Klaganden var inte en av de tio bästa och fick ett skriftligt meddelande om detta.

Därefter följde en brevväxling mellan klaganden och parlamentet. Klaganden anförde att han dels ville få tillgång till sina prov, dels veta skälen till att han inte tagits ut. För det tredje anförde han att han utsatts för diskriminering. De omständigheter som låg bakom hans anklagelse om diskriminering var att de tyska myndigheterna inför uttagningsprovet hade tagit kontakt med Europaparlamentet för att få veta om parlamentet var berett att foga ett informationsblad till meddelandet om uttagningsprovet. I detta informationsblad fanns uppgifter om seminarier som sökande skulle kunna delta i för att förbereda sig för uttagningsprovet. Seminarierna anordnades av två tyska institut för Europapolitik. Eftersom klaganden inte fick detta informationsblad, ansåg han att han utsatts för diskriminering.

I sina svar på klagandens brev informerade Europaparlamentet honom om de poäng som han fått i de olika proven. Europaparlamentet lät honom dock inte få tillgång till proven; inte heller redovisade det mera ingående skälen till att han inte hade tagits ut. I båda fallen åberopade sig

Europaparlamentet på EG-domstolens rättspraxis, enligt vilken, såsom parlamentet såg det, inga sådana uppgifter kunde lämnas ut utan att det innebar ett avsteg från principen om konfidentiell behandling av uttagningskommitténs interna överväganden. Parlamentet uppgav när det gällde frågan om diskriminering att det gjort allt som stod i dess makt för att man vid spridningen av relevant information skulle säkerställa likabehandling av de sökande.

Mot denna bakgrund framställde klaganden ett klagomål till Europeiska ombudsmannen. I klagomålet påstod han att Europaparlamentet hade gjort sig skyldigt till administrativa missförhållanden genom att

- vägra honom att ta del av sina prov,
- inte redovisa skälen till att han inte tagits ut, och
- utsätta honom för diskriminering.

Till stöd för sitt första påstående anförde klaganden att en sökande enligt nationell lagstiftning normalt har en omfattande rätt att få information om sig själv. Till stöd för sitt andra påstående anförde han att det enligt principerna om god förvaltningssed krävs att administrationen anger skälen för ett beslut av det här slaget.

I fråga om det tredje påståendet anförde klaganden att Europaparlamentet inte hade kunnat säkerställa att alla sökanden fick informationsbladet i fråga. Han uppgav bl. a. att han hade kontaktat både kommissionens och parlamentets informationskontor i Tyskland, vilka inte hade någon kännedom om informationsbladet i fråga. Eftersom han inte fått informationsbladet hade han haft sämre utsikter att lyckas i uttagningsprovet. Han hade alltså utsatts för diskriminering i förhållande till övriga sökande.

UNDERSÖKNINGEN

Parlamentets yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europaparlamentet. Parlamentet vidhöll i sitt yttrande den ståndpunkt som det intagit i samband med den brevväxling som föregick klagomålet.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll klagomålet i sina kommentarer.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter en noggrann genomgång av parlamentets yttrande och klagandens kommentarer till detta vände sig ombudsmannen till Europaparlamentet för att få mera detaljerade uppgifter om hur parlamentet gått tillväga för att säkerställa spridningen av informationsbladet till samtliga sökande. Ombudsmannen begärde vidare att få granska parlamentets akt.

Parlamentets andra yttrande

Parlamentet beskrev i sitt andra yttrande sitt tillvägagångssätt när det gällde att säkerställa spridningen av informationsbladet. I

Europaparlamentets annonsering om uttagningsprovet angavs att de sökande skulle vända sig till parlamentets centrala enheter eller informationskontoret i Bonn för att få meddelandet om uttagningsprovet. Informationsbladet fanns hos dessa enheter. För det fall sökanden skulle ta kontakt med andra gemenskapsrepresentationer eller informationskontor i de tysktalande länderna hade parlamentet dessutom vänt sig till dessa kontor för att understryka vikten av att informationsbladet i fråga delades ut till de sökande som bad att få meddelandet om uttagningsprovet.

Parlamentet påpekade också att ett deltagande i ett förberedande seminarium inte garanterade något lyckat resultat i uttagningsprovet och att det skulle vara mycket svårt att fastställa om det faktum att en sökande misslyckats i provet berodde på att han inte haft tillgång till informationsbladet.

Klagandens ytterligare kommentarer

Klaganden framhöll i sina kommentarer att Europaparlamentet uppenbarligen inte hade någon formell rättslig grund för att godkänna spridningen av informationen om de förberedande seminarierna. Han anförde än en gång att han hade varit i kontakt med informationskontoren i Tyskland, men att dessa inte hade känt till informationsbladet i fråga.

Undersökning på platsen

Syftet med undersökningen var att kontrollera om klagandens prov hade rättats i enlighet med principerna om god förvaltningssed. Uttagningskommittéerna har vidsträckta skönsmässiga befogenheter att själv bedöma de sökande vid ett uttagningsprov, och denna bedömning kan endast ogiltigförklaras vid en uppenbar överträdelse av en regel eller princip som uttagningskommittén har att följa. Av granskningen framgick det inte att någon sådan överträdelse hade begåtts. Det visade sig emellertid att parlamentet inte hade den rättade versionen av ett av klagandens prov.

BESLUTET

1 Tillgång till prov

På gemenskapsrättens nuvarande stadium finns det inte någon rättslig skyldighet för uttagningskommittéerna att på begäran av en sökande lämna ut dennes prov. Å andra sidan är uttagningskommittéerna uppenbarligen inte skyldiga att vågra att lämna ut proven. Frågan är alltså om det enligt principerna om god förvaltningssed är så att prov bör lämnas ut. Denna fråga var föremål för ombudsmannens pågående undersökning på eget initiativ 1004/97/PD. Ombudsmannen fullföljde därför inte undersökningen av denna del av klagomålet.

2 Underlåtenhet att lämna motivering

Det har framgått av det föregående att det på gemenskapsrättens nuvarande stadium inte finns någon rättslig skyldighet för uttagningskommittéerna att på begäran av en sökande lämna ut dennes prov. Med hänsyn till detta och till de vidsträckta skönsmässiga befo-

genheter som uttagningskommittéerna tillerkänts av gemenskapens domstolar är det desto viktigare att dessa uppfyller de krav som följer av gemenskapsdomstolarnas rättspraxis och principerna om god förvaltningssed. Uttagningskommittéerna bör därför för de sökande ange skäl som gör det möjligt för dessa att förstå kommittéernas beslut. I föreliggande fall meddelade uttagningskommittén endast de poäng som sökanden fått. Detta förefaller inte uppfylla det nämnda kravet. Ombudsmannen riktade därför en kritisk anmärkning mot Europaparlamentet i detta avseende.

3 Diskriminering

- 3.1 Det bör för det första konstateras att det inte verkar finnas några bestämmelser som hindrar Europaparlamentet från att tillmötesgå en regerings begäran om att sprida information om seminarier som förbereder för ett uttagningsprov. När Europaparlamentet tillmötesgår en sådan begäran skall det självklart göra detta enligt de regler och principer som det har att följa.
- 3.2 Det är uppenbart att Europaparlamentet måste vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa spridningen av det informationsblad som det åtagit sig att sprida. Det är klarlagt att klaganden inte fick det. Frågan är om detta utgör en överträdelse av principen om likabehandling med de rättsliga konsekvenser som detta medför.

Man måste när man behandlar denna fråga skilja mellan sådan information som parlamentet som anordnare av uttagningsprov är skyldigt att lämna till samtliga sökande, och annan information. Det står klart att denna princip skulle ha överträtts om parlamentet t. ex. inte hade låtit samtliga sökande få del av provfrågorna i deras helhet.

Den information som det gäller i detta ärende ingick inte i själva anordnandet av uttagningsprovet, utan parlamentet hade åtagit sig att sprida den på begäran av tyska myndigheter. Dessutom finns det inga belägg för att sökandens resultat i uttagningsprovet skulle ha påverkats av om han haft tillgång till informationen. Ombudsmannen anser under dessa omständigheter att det faktum att en eller flera sökande inte fått informationsbladet inte innebär någon överträdelse av principen om likabehandling. Eftersom det inte finns några avgörande bevis för att parlamentet inte vidtog de åtgärder som krävdes för att säkerställa spridningen av informationsbladet, föreföll det inte ha förekommit något administrativt missförhållande från parlamentets sida när det gäller denna del av klagomålet.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Uttagningskommittéerna bör i enlighet med gemenskapsdomstolarnas rättspraxis och principerna om god förvaltningssed motivera sina beslut på ett sätt som gör det möjligt för de sökande att förstå dem. Ombudsmannen fann det därför otillräckligt att parlamentet, trots

klagandens begäran, inte försåg honom med mera detaljerade uppgifter om varför hans provresultat bedömdes som otillräckligt.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning och ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Det framkom vid genomgången av parlamentets akt att denna var ofullständig. Akten innehöll som ovan angetts inte den rättade kopian av ett av klagandens prov. Inte heller innehöll den de bedömningskriterier som fastställts av uttagningskommittén. Ombudsmannen gjorde därför följande ytterligare kommentar: Parlamentet bör säkerställa att akterna i samband med uttagningsproven innehåller de rättade kopiorna av sökandenas prov och de bedömningskriterier som fastställts av uttagningskommittén.

3.5.2 Europeiska unionens råd

UNDERLÅTENHET ATT LÄMNA SVAR

Beslut i klagomål 451/98/PD mot Europeiska unionens råd

KLAGOMÅLET

På sin stiftelses vägnar framställde N ett klagomål mot Europeiska unionens råd till Europeiska ombudsmannen. Han framhöll att rådet hade underlåtit att besvara ett brev från stiftelsen.

I enlighet med ombudsmannens normala förfarande i ärenden som avser underlåtenhet att besvara medborgares brev kontaktade ombudsmannens kansli rådet per telefon för att ta reda på när ett svar skulle lämnas. Dessa kontakter var resultatlösa. Ombudsmannen beslutade därför att inleda undersökningen.

UNDERSÖKNINGEN

Rådets yttrande

I sitt yttrande uppgav rådet att brevet hade inkommit och registrerats av rådet. Efter att ha gått igenom brevet grundligt tog de ansvariga enheterna vid rådet noggrant del av de allmänna deklARATIONER som brevet innehöll. Med tanke på brevet karaktär av allmän deklARATION och bristen på konkreta frågor kom enheterna fram till att det inte var nödvändigt att besvara det.

Rådet tillade att det vanligtvis strävade efter att besvara alla inkommande brev åtminstone med att bekräfta mottagandet och, om det ställs några frågor, genom att göra kommentarer i sak.

Klagandens kommentarer

Klaganden lämnade inga kommentarer.

BESLUTET

Underlåtenheten att besvara brevet i fråga

Enligt principerna för god förvaltningssed skall förvaltningen besvara medborgarnas framställningar. I detta fall beslöt rådet att inte svara medborgaren på grund av brevet karaktär av allmän deklaration. Från den tidpunkt då klagomålet framställdes till ombudsmannen stod det dock klart för rådet att klaganden väntade sig ett svar. Rådet lämnade dock ändå inte något svar och handlade därmed i strid med principerna för god förvaltningssed. Ombudsmannen riktade därför en kritisk anmärkning mot rådet som gick ut på att det borde ha besvarat brevet i fråga. Eftersom innehållet i brevet hade förlorat sin aktualitet förde ombudsmannen inte ärendet vidare.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt principerna för god förvaltningssed skall förvaltningen besvara medborgarnas framställningar. I detta fall beslöt rådet att inte svara medborgaren på grund av brevet karaktär av allmän deklaration. Från den tidpunkt då klagomålet framställdes till ombudsmannen stod det dock klart för rådet att klaganden väntade sig ett svar. Rådet lämnade dock ändå inte något svar och handlade därmed i strid med principerna för god förvaltningssed.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.5.3 Europeiska kommissionen

KOMMISSIONENS ANSVAR NÄR DET GÄLLER ATT UNDERSÖKA PÅSTÅENDEN OM OEGENTLIGHETER I SAMBAND MED EG-FINANSIERADE PROJEKT

Beslut i klagomål 194/97/MA mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I februari 1997 överlämnade den regionala ombudsmannen i Andalusien ett klagomål till Europeiska ombudsmannen angående påstådd underlåtenhet från kommissionens sida att ta tillräcklig hänsyn till miljökonsekvenserna av vissa projekt i Garrucha-området i Almería som finansierades av Sammanhållningsfonden och strukturfonderna.

I januari 1997 hade klaganden skrivit till generaldirektören för kommissionens GD XVI och informerat denne om att hans enheter finansierade två närliggande projekt i staden La Garrucha i Almería som till sin karaktär var oförenliga. Klaganden hävdade att kommissionen genom att göra detta

skapat stor oro bland lokalbefolkningen, särskilt fiskarna, och bland turisterna. En kopia av brevet med viss ytterligare information hade också skickats till den regionala ombudsmannen i Andalusien. Denne inledde en undersökning i frågan vad gällde de lokala och regionala myndigheternas roll i samband med godkännandet av projekten och informerade Europeiska ombudsmannen om de påstådda administrativa missförhållandena vid Europeiska kommissionen.

Ett av projekten gällde istandsättandet av badstranden i La Garrucha. Projektet hade genomförts med ett gemenskapbidrag på 85 procent av de totala kostnaderna. EG hade också finansierat en utvidgning av den kommersiella hamnen i La Garrucha. De båda projekten pågick alldeles intill varandra.

Stora fartyg skulle genom utvidgningen av hamnen i La Garrucha kunna lägga till i närheten av den strand som höll på att rustas upp och badvattnet i området skulle enligt klaganden därför omöjligt kunna uppfylla EG:s miljökrav. Dessutom hade projektet genomförts i strid med viljan hos majoriteten av ortsbefolkningen som hellre såg att en hamn i det närliggande Carboneras valdes.

Klaganden uppgav också att den regionala regeringen hade givit de ansvariga enheterna vid kommissionen felaktig information för att försäkra sig om bidrag från gemenskapen. Den inlämnade miljökonsekvensbedömningen var sålunda inte korrekt och innehöll inte de överväganden som var relevanta i sammanhanget.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen anförde i sitt yttrande att den redan 1995 fått kännedom om situationen. Båda projekten hade fått medel från gemenskapen: istandsättandet av badstranden i Garrucha från Sammanhållningsfonden och utvidgningen av stadens hamn från strukturfonderna. Kommissionen hade godkänt finansieringen av dessa projekt eftersom de föreföll tillgodose kriterierna för bidrag och följde EG:s samtliga gällande miljöbestämmelser.

När det gällde utvidgningen av den lokala hamnen uppgav kommissionen att projektet följde de gällande bestämmelserna, särskilt bestämmelserna i direktiv 85/337/EEG om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt. Den projektansvarige hade gjort en miljöbedömning som hade varit föremål för offentlig granskning. De behöriga spanska myndigheterna hade efter denna granskning gjort den slutliga bedömningen av inverkan på miljön vilken inbegrep vissa korrigeringar. Handlingen offentliggjordes den 11 juli 1995 i provinsen Almerías officiella tidning. Kommissionen hade på grundval av denna information kommit fram till att projektet inte innebar någon överträdelse av bestämmelserna i direktiv 85/337/EEG.

Vad gäller gemenskapens finansiering av projektet att upprusta den lokala hamnen framhöll kommissionen att det ursprungliga urvalet hade gjorts av

Andalusiens regionstyrelse. Denna myndighet hade tagit med just detta projekt i sitt åtgärdsprogram för perioden 1994-1999. Kommissionen beto-
nade att urvalet hade gjorts av den behöriga myndigheten inom ramen för
dess befogenheter och att vederbörlig hänsyn tagits till kriterierna för för-
valtningen av EG:s strukturfonder, vilka utgår från principerna om subsidi-
aritet och partnerskap.

Efter det att kommissionen hade informerats om de båda projektens even-
tuella oförenlighet tog kommissionens enheter upp frågan med de spanska
myndigheterna. Kommissionen informerades i ett skriftligt svar från det
spanska transport- och miljöministeriet om att projektet att utvidga hamnen
inte skulle innebära någon ökning av dess längd och att inverkan på
stranden bredvid därför skulle bli obetydlig.

Kommissionen kom mot bakgrund av denna information fram till att det inte
fanns något skäl att motsätta sig finansieringen av de båda projekten,
eftersom de synbarligen uppfyllde kraven i gemenskapens miljödirektiv och
eftersom de inte heller föreföll vara oförenliga.

Klagandens kommentarer

Klaganden invände i sina kommentarer till kommissionens yttrande mot
kommissionens uppfattning att miljöbedömningen av hamnutvidgningspro-
jektet uppfyllde EG:s krav. Enligt klaganden hade den projektansvariges
miljöbedömning inte varit föremål för någon egentlig offentlig granskning. I
bedömningen förekom dessutom flera felaktigheter och vilseledande infor-
mation. I den slutliga miljökonsekvensbedömningen hade också relevant
information utelämnats, t. ex. information om den utvidgade hamnens åter-
verkningar på den näraliggande stranden. På samma grund hade
Andalusiens högsta domstol beslutat att tills vidare avbryta projektet till
dess att ett avgörande kunde träffas i målet.

Till stöd för sina påståenden bifogade klaganden vissa bilder som visade
hur nära de fartyg som går in till den utvidgade hamnen kommer den strand
som håller på att sättas i stand.

YTTERLIGARE INFORMATION

I november 1997 skrev den regionala ombudsmannen i Andalusien till
Europeiska ombudsmannen och informerade honom om att han beslutat
att lägga ner undersökningen av detta klagomål, eftersom han fått veta att
ärendet prövades i en regional domstol, särskilt vad gällde frågan huruvida
de ansvariga nationella myndigheterna hade överträtt någon rättsregel då
de godkände det ena av projekten.

BESLUTET

1 Räckvidden av ärendet inför Europeiska ombudsmannen

- 1.1 Det förhållande som klaganden kritiserade hade uppstått på grund av
den vilseledande information som de ansvariga spanska myndighe-
terna påstods ha lämnat kommissionen för att säkerställa gemen-
skapsfinansiering av de båda projekten.

- 1.2 Det är viktigt att påminna om att Europeiska ombudsmannen enligt EG-fördraget endast har befogenhet att undersöka eventuella fall av administrativa missförhållanden som gäller verksamheten inom gemenskapens institutioner och organ. I stadgan för Europeiska ombudsmannen anges det särskilt att handlingar som företas av någon annan myndighet eller person inte kan vara föremål för klagomål till ombudsmannen.
- 1.3 På grundval av de ovan nämnda bestämmelserna hade därför ombudsmannens undersökningar inriktats på om det förekommit administrativa missförhållanden vid Europeiska kommissionen.

2 Påstådda oegentligheter från kommissionens sida

- 2.1 Klaganden påstod att kommissionen inte hade gjort en korrekt bedömning av de oegentligheter som den fått kännedom om vad gällde de båda projekt som finansierades av gemenskapen i La Garrucha i Almería. Dessa påståenden gick ut på (i) att projektet om en utvidgning av hamnen i La Garrucha inte var förenligt med EG:s gällande miljödirektiv och (ii) att de båda projekten var oförenliga.

Kommissionen, som byggde sitt ställningstagande på den information som den fått tillgång till, framhöll att utvidgningen av hamnen i La Garrucha hade varit föremål för en miljökonsekvensbedömning i enlighet med direktiv 85/337/EEG. Institutionen saknade därmed sådana uppgifter som skulle göra det möjligt att konstatera en eventuell överträdelse av direktivet i detta fall. När det gällde frågan om huruvida utvidgningen av hamnen och återställandet av stranden bredvid var oförenliga beslutade kommissionen att avvisa detta påstående och förlitade sig på de spanska myndigheternas försäkringar.

- 2.2 För att avgöra huruvida det hade förekommit något administrativt missförhållande från kommissionens sida i detta ärende var det nödvändigt att först fastställa vilka rättsliga förpliktelser som i detta sammanhang åligger institutionen.

Bestämmelserna om genomförandet av den ekonomiska och sociala sammanhållningen i enlighet med artikel 130a i EG-fördraget har fastställts bl.a. i förordning (EEG) nr 2052/88 i dess lydelse enligt förordning (EEG) nr 2081/93⁴⁷, som gäller samtliga befintliga finansiella instrument och i förordning (EG) nr 1164/94⁴⁸, som speciellt gäller Sammanhållningsfonden.

Det framgår tydligt av artikel 7.1 i förordning nr 2081/93⁴⁹ att denna typ av finansiering måste stå i överensstämmelse med EG:s bestämmelser:

⁴⁷ Rådets förordning (EEG) 2081/93 av den 20 juli 1993 om ändring av förordning (EEG) 2052/88 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet samt om samordning av deras verksamheter dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamheter (EGT L 193, 1993, s. 5)

⁴⁸ Rådets förordning (EG) 1164/94 av den 16 maj 1994 om inrättandet av en sammanhållningsfond (EGT L 130, 1994, s. 1).

⁴⁹ Samma bestämmelse återfinns i artikel 8 i förordning 1164/94 beträffande användandet av medel från Sammanhållningsfonden.

“De åtgärder som finansieras av strukturfonderna eller [...] får stöd från andra finansieringsorgan skall överensstämma med bestämmelserna i fördragen, med de föreskrifter som antagits i anslutning till dessa och med gemenskapens politik, inklusive [...] miljöskydd.”

Det är kommissionens sak att se till att denna bestämmelse genomförs⁵⁰. När kommissionen utför denna uppgift skall den se till att stödet från fonderna övervakas, bedöms och utvärderas på ett effektivt sätt och i nära samarbete med medlemsstaterna⁵¹. För att kunna utföra dessa uppgifter kan kommissionen från de nationella myndigheterna begära detaljerad information, nationella granskningsrapporter eller handlingar rörande kostnaderna. Kommissionen har också befogenhet att vid behov göra kontroller på platsen⁵².

- 2.3 Enligt principerna om god förvaltningssed skall kommissionen i enlighet med artikel 7.1 i förordning (EEG) nr 2052/88 utföra sina förpliktelser med tillbörlig omsorg. Detta innebär att kommissionen vid allvarliga anklagelser om möjliga oegentligheter i samband med de projekt som finansieras av gemenskapen bör vidta lämpliga åtgärder för att kontrollera om de uppgifter som den fått är korrekta.

Kommissionen kom i detta ärende fram till att det inte förekommit någon överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning och att det därför var möjligt att fortsätta finansieringen. Kommissionen tog då den drog denna slutsats hänsyn till att en formell miljökonsekvensbedömning gjorts av ett av projekten och att de behöriga nationella myndigheterna i ett skriftligt svar uppgett att de båda projekten var förenliga. Det framgick av de uppgifter som ombudsmannen fått att kommissionen aldrig övervägde klagandens miljökrav. Ombudsmannen kom därför fram till att kommissionen inte hade vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att dessa gemenskapsfinansierade projekt var förenliga med gemenskapens lagstiftning och politik.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt principerna om god förvaltningssed skall kommissionen i enlighet med artikel 7.1 i förordning (EEG) nr 2052/88 utföra sina förpliktelser med tillbörlig omsorg. Detta innebär att kommissionen vid allvarliga anklagelser om möjliga oegentligheter i samband med de projekt som finansieras av gemenskapen bör vidta lämpliga åtgärder för att kontrollera om de uppgifter som den fått är korrekta.

⁵⁰ Artikel 18 i förordning 2081/93 och artikel 13 i förordning 1164/94.

⁵¹ Artiklarna 25 första stycket och 26 första stycket i rådets förordning (EEG) 4253/88 av den 19 december 1988 om genomförandebestämmelser till förordning (EEG) 2052/88 om samordning av strukturfondernas verksamheter dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamheter (EGT L 374, 1988, s. 1).

⁵² Se ovan, artikel 6 i rådets förordning (EEG) 2052/88 och artikel 23 i rådets förordning (EEG) 4253/88.

Kommissionen kom i detta ärende fram till att det inte förekommit någon överträdelse av gemenskapens miljölagstiftning och att det därför var möjligt att fortsätta finansieringen. Kommissionen tog då den drog denna slutsats hänsyn till att en formell miljökonsekvensbedömning gjorts av ett av projekten och att de behöriga nationella myndigheterna i ett skriftligt svar uppgett att de båda projekten var förenliga. Det framgick av de uppgifter som ombudsmannen fått att kommissionen aldrig övervägde klagandens miljökrav. Ombudsmannen kom därför fram till att kommissionen inte hade vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att dessa gemenskapsfinansierade projekt var förenliga med gemenskapens lagstiftning och politik.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

UNDERLÅTENHET ATT ANGE SKÄLEN TILL ATT ETT KLAGOMÅL AVSLUTATS

Beslut i klagomål 323/97/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I april 1997 ingav J ett klagomål till ombudsmannen att kommissionen hade underlåtit att säkerställa att de spanska myndigheterna uppfyller sina skyldigheter enligt direktiv 89/48.

Klaganden, som är belgisk medborgare, har ett belgiskt examensbevis "Licence en traduction" utfärdad av universitetet i Mons. År 1992 anhöll klaganden om att de spanska myndigheterna skulle erkänna examensbeviset så att hon kunde börja arbeta som språklärare i Spanien. Denna begäran inlämnades i enlighet med direktiv 89/48 om en generell ordning för erkännande av examensbevis över behörighetsgivande högre utbildning som omfattar minst tre års studier (EGT L 19, 1989, s. 16).

I direktivet tas inte bara erkännande av rent akademisk utbildning upp utan även s.k. reglerad yrkesverksamhet. De befattningar i Spanien som klaganden uppfattade som reglerade i direktivets mening var "profesor de escuelas oficiales de idiomas" och "profesor de educación secundaria".

Vad gällde den förstnämnda befattningen deltog klaganden i ett uttagningsprov till en spansk statlig tjänst som "profesor de escuelas oficiales de idiomas". Klaganden klarade uppenbarligen provet, men utnämningen av henne återkallades senare på grund av att hon inte hade inlämnat de handlingar som krävdes för att styrka att hon hade det examensbevis som fordrades för tjänsten.

Vad gällde den andra befattningen ansökte klaganden hos den behöriga spanska myndigheten om erkännande av hennes examensbevis så att hon skulle kunna undervisa i franska och engelska. Den spanska myndigheten konstaterade att examensbeviset enligt belgisk lagstiftning endast kunde ge henne behörighet att undervisa om hon hade en "agrégation" eller ett

“certificat d’aptitude pédagogique” (CAP); dessutom krävdes ett CAP även enligt den spanska lagstiftningen. Dispens från detta krav skulle dock kunna ges om personen i fråga hade ett års undervisningserfarenhet från en utbildningsanstalt på rätt nivå. Eftersom det stod klart att klaganden vid det tillfället inte hade något CAP, avlog den spanska myndigheten klagandens begäran.

I artikel 5 i direktivet anges dock att medlemsstaterna kan underlätta erkännandet av en persons examensbevis genom att låta vederbörande genomgå den del av sin utbildning som han eller hon inte genomgått för att få sitt examensbevis erkänt. Klaganden skaffade sig med anledning av detta sitt CAP vid en spansk läroanstalt och blev 1994 behörig som “profesor de educación secundaria” för undervisning i franska och engelska.

Klaganden ansåg dock att de åtgärder som de spanska myndigheterna ursprungligen vidtagit var oförenliga med det ovan nämnda direktivet. Hon ville därför bli behörig för befattningarna med retroaktiv verkan. De bakomliggande argumenten när det gäller “profesor de educación secundaria” kan sammanfattas på följande sätt. I meddelandena om uttagning till spansk statlig tjänst som “profesor de enseñanza secundaria” finns en bestämmelse enligt vilken ett års undervisningserfarenhet kan ge dispens från CAP-kravet. Klaganden hade två års erfarenhet av undervisning i spanska i Belgien mellan åren 1983 och 1985. Klaganden ansåg därför att hänsyn borde tas till hennes undervisningserfarenhet från Belgien.

Klaganden vände sig till de spanska myndigheterna i ärendet. Dessa hänvänelser visade sig vara förgäves.

Den 2 februari 1995 framställde klaganden ett klagomål till Europeiska kommissionen. GD XV vid kommissionen bekräftade i brev av den 16 mars 1995 mottagandet av klagomålet. Klagomålet gav upphov till en omfattande brevväxling mellan klaganden, de ansvariga enheterna vid kommissionen och de belgiska och spanska myndigheterna. Klaganden inledde dessutom vid ett tillfälle en brevväxling med GD V. Klaganden och kommissionens enheter hade också kontakt per telefon. Medan kommissionen handlade klagomålet, fortsatte klaganden sina kontakter med de spanska myndigheterna för att få dem att ändra sin inställning.

I ett brev av den 27 mars 1997 meddelade kommissionen klaganden att den hade beslutat att lägga hennes klagomål till handlingarna. Kommissionens brev innehöll två punkter, för det första att den beslutat att avsluta hennes ärende, och för det andra att enskilda personer enligt EG-domstolens rättspraxis inte kan protestera mot kommissionens beslut att inte inleda ett överträdelseförfarande.

Detta var i korthet bakgrunden till det klagomål som klaganden framställde till Europeiska ombudsmannen.

I klagomålet framhöll klaganden för det första att kommissionen hade tagit alltför lång tid på sig för handläggningen av det ursprungliga klagomålet. För det andra påstod hon att kommissionen inte kunde avsluta klagomålet eftersom de spanska myndigheterna hela tiden vägrade att erkänna hennes yrkesmässiga erfarenhet på grund av att denna erfarenhet gjorts i Belgien och inte i Spanien. Klaganden hänvisade i sitt klagomål endast till

kommissionens undersökning av hennes situation i fråga om befattningen som "profesor de educación secundaria".

Till klagomålet var fogat ett antal intyg från de belgiska myndigheterna om klagandens undervisningserfarenhet. Av dessa intyg framgick det att klaganden från 1983 till 1985 hade lett språkkurser i spanska för vuxna på en nivå motsvarande gymnasienivån. I ett av intygen angavs uttryckligen att klagandens examensbevis omfattades av direktiv 89/48. Vidare bifogades ett brev av den 23 september 1996 från GD V till klaganden. Enligt detta brev skulle det strida mot artikel 48 i fördraget om de spanska myndigheterna inte tog hänsyn till hennes erfarenhet från Belgien enbart på grund av att denna inte hade vunnits i Spanien.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen anförde i sitt yttrande först och främst att den hade befogenhet att själv bedöma om den skulle inleda ett överträdelseförfarande mot en medlemsstat och att de handlingar som inlämnats till ombudsmannen av klaganden ingalunda gav någon fullständig bild av ärendet. Kommissionen bifogade en lista över brevväxlingen i ärendet.

Vad gäller den tid som prövningen av klagomålet hade tagit medgav kommissionen att handläggningen, som pågått i två år, hade överskridit den tidsgräns som normalt är satt för handläggning av medborgares klagomål. Kommissionen påpekade dock att klaganden, efter det att klagomålet framställts, hade fortsatt att inkomma med nya och ibland motsägelsefulla uppgifter som kommissionen måste ta hänsyn till vid handläggningen. Vidare måste kommissionen i själva sakfrågan, dvs. erkännandet av examensbeviset, ta kontakt med både de spanska och de belgiska myndigheterna, och svaren från dessa hade dragit ut på tiden.

Vad gäller beslutet att avsluta ärendet framhöll kommissionen att de intyg som de belgiska myndigheterna lämnat motsade övriga uppgifter i ärendet och de uppgifter av mera allmän art som kommissionen hade när det gällde denna typ av examensbevis. Kommissionen kontaktade därför de belgiska myndigheterna, som bekräftade att en "licence" i sig utan någon "agrégation" eller CAP inte kunde anses vara ett examensbevis i den bemärkelse som avses i direktiv 89/48. Kommissionen erinrade därefter om att en förutsättning för erkännande enligt direktivet var att examensbeviset i fråga gav tillträde till yrket i ursprungslandet. Direktivet är tillämpligt om examensbevisets innehavare i ursprungslandet kan utöva det yrke för vilket han begär att examensbeviset skall erkännas i en annan medlemsstat.

På grundval av informationen från de belgiska myndigheterna hade därför de spanska myndigheterna gjort rätt när de ansåg att klaganden inte kunde åberopa direktivet.

Vad gäller påståendet om de spanska myndigheternas vägran att erkänna klagandens yrkeserfarenhet med hänvisning till att den hade skaffats i

Belgien anförde kommissionen att den gång på gång tagit upp denna fråga både innan och efter det att klagomålet framstälts till ombudsmannen. Kommissionen hade tydligt klargjort att ett sådant villkor skulle vara oförenligt med artikel 48 i EG-fördraget och den hade begärt och även fått de spanska myndigheternas godkännande av denna ståndpunkt. Kommissionen hade meddelat klaganden detta.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll i sina kommentarer sitt klagomål. Hon överlämnade också ytterligare handlingar. Av dessa framgick att

- klaganden väckt talan i ärendet vid spansk domstol,
- de belgiska myndigheterna hade informerat de spanska myndigheterna om att "licence" ger en person med ett sådant examensbevis rätt att undervisa endast om utbildningsanstalten inte har lyckats finna en person med en "licence" och CAP eller "agrégation" på arbetsmarknaden,
- kommissionen två gånger uttryckt som sin uppfattning att den statliga befattningen som "profesor de escuelas oficiales de idiomas" var ett reglerat yrke i den mening som avses i direktivet, och att
- de spanska myndigheterna hela tiden ansett att den statliga befattningen som "profesor de escuelas oficiales de idiomas" var ett oregrerat yrke som inte omfattades av direktivet.

Det framgick inte av handlingarna om en lösning av denna sistnämnda åsiktsskillnad mellan kommissionen och de spanska myndigheterna skulle ha någon inverkan på klagandens situation.

BESLUTET

1 Handläggningstiden för klagomålet

- 1.1 Klaganden ansåg att den omständigheten att kommissionen inte hade handlagt hennes klagomål förrän efter två år var ett dröjsmål som hade kunnat undvikas och därför ett administrativt missförhållande.
- 1.2 Vid sitt ställningstagande till detta måste ombudsmannen konstatera att klagomålet inte var okomplicerat och att kommissionen hade kunnat påvisa att den under avsevärd tid varit tvungen att avvakta svar från de nationella myndigheter som den skickat påminnelser till. Den förteckning över brevväxlingen som kommissionen hade lämnat visade inga tecken på passivitet från kommissionens sida. Alltså fann ombudsmannen att det inte hade förelegat något administrativt missförhållande i detta avseende från kommissionens sida.

2 Kommissionens beslut att avsluta ärendet

- 2.1 Klaganden ansåg att kommissionens beslut att avsluta ärendet var oriktigt eftersom hon fortfarande hade svårigheter med att få de spanska myndigheterna att erkänna hennes examensbevis från 1992.

- 2.2 Vid sitt ställningstagande till detta konstaterade ombudsmannen först och främst att klagomålet visade på de problem i samband med erkännande av examensbevis som medborgarna kan möta när de utnyttjar sin rätt till fri rörlighet, vilken är en hörnsten i gemenskapen. När medborgare möter sådana problem kan de vända sig till kommissionen, som är fördragets övervakare och som har den sakkunskap som krävs. De har rätt att förvänta sig att kommissionen företar en omsorgsfull och effektiv undersökning.
- 2.3 Inte minst med tanke på de kopior som lämnats av kommissionens brev fanns det i detta ärende inte något skäl att betvivla att kommissionen hade utfört undersökningen av klagomålet i fråga på ett aktivt och omsorgsfullt sätt.
- 2.4 Kommissionens beslut att avsluta ärendet var dock kortfattat och angav inga skäl för beslutet. Även om detta beslut skall ses mot bakgrund av den tidigare brevväxlingen med klaganden lämnade det dock viktiga frågor av betydelse för klaganden obesvarade, t.ex. frågan huruvida kommissionen inte hade upptäckt någon överträdelse eller om den faktiskt hade gjort detta men beslutat att inte föra saken vidare med hänvisning till sin befogenhet att göra en skönsmässig bedömning. Beslutet var formulerat så att det inte gav ombudsmannen någon möjlighet att förvissa sig om att kommissionen hade handlat inom ramen för sina rättsliga befogenheter.
- 2.5 Enligt principerna om god förvaltningssed skall skäl anges för de beslut som fattas i förhållande till en berörd medborgare. En motivering av besluten är väsentlig för medborgarens förtroende för administrationen och för insynen i det administrativa beslutsfattandet. Kommissionen tycks i detta ärende inte ha lämnat någon motivering alls för sitt beslut att avsluta det ärende som gällde medborgarens klagomål. En förmildrande omständighet när det gäller denna avsaknad av motivering var kommissionens tidigare brevväxling med klaganden. Underlåtenheten att motivera beslutet gjorde dock att medborgaren inte fick viktiga frågor besvarade. Kommissionen underlät därför att uppfylla de krav som följer av principerna om god förvaltningssed.

Med tanke på att det nu framkommit att klaganden väckt talan mot de spanska myndigheterna i den fråga som omfattades av hennes klagomål till kommissionen, anser ombudsmannen att det inte finns skäl för att ytterligare undersöka klagomålet i denna del.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål föreföll det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt principerna om god förvaltningssed skall skäl anges för de beslut som fattas i förhållande till en berörd medborgare. En motivering av besluten är väsentlig för medborgarens förtroende för administrationen och för insynen i det administrativa beslutsfattandet. Kommissionen tycks i detta ärende inte ha lämnat någon motivering

alls för sitt beslut att avsluta det ärende som gällde medborgarens klagomål. En förmildrande omständighet när det gäller denna avsaknad av motivering var kommissionens tidigare brevväxling med klaganden. Underlåtenheten att motivera beslutet gjorde dock att medborgaren inte fick viktiga frågor besvarade. Kommissionen underlät därför att uppfylla de krav som följer av principerna om god förvaltningssed.

Eftersom denna aspekt på ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET AV EUROPEISKA KOMMISSIONEN ATT NOGA KONTROLLERA UTBETALNINGEN AV GEMENSKAPSMEDEL. ALLMÄN TILLGÅNG TILL KOMMISSIONENS HANDLINGAR

Beslut i klagomål 480/97/JMA mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I maj 1997 framställde R ett klagomål till Europeiska ombudsmannen med anledning av en påstådd underlåtenhet av Europeiska kommissionen att på rätt sätt kontrollera utbetalningen av medel via Europeiska socialfonden (ESF) i regionen Kampanien i Italien och att lämna klaganden upplysningar beträffande denna fråga.

Som företrädare för en grupp företag i den italienska regionen Kampanien försökte klaganden få gemenskapsstöd för genomförandet av flera av gruppens projekt. Denna begäran avsåg finansiering genom det program som bekostades av Europeiska socialfonden i regionen.

I fråga om den begäran som de regionala myndigheterna framförde hade kommissionen beviljat finansiering via ESF av ett antal projekt som skulle genomföras i Kampanien. Medlen skulle utbetalas under två perioder: åren 1990-1994 och 1994-1996.

Utbetalningen från myndigheterna i Kampanien av medlen till slutmottagarna av stödet stötte emellertid på allvarliga problem. Tre år efter det att gemenskapen hade gjort sina första utbetalningar hade dessa medel ännu inte betalats vidare. I det läget framförde klaganden i september 1996 ett klagomål mot myndigheterna i Kampanien till Europeiska kommissionen. I sitt brev hävdade klaganden att det hade förekommit flera oegentligheter vid förvaltningen av gemenskapsmedlen från de ansvariga regionala myndigheternas sida.

I november 1996 skrev klaganden på nytt till Europeiska kommissionens generaldirektorat V och begärde en kopia av ett av kommissionens beslut rörande beviljandet av ekonomiskt stöd (beslut nr 3233 av den 12 december 1994). Enligt klaganden kunde villkoren i det beslutet ha relevans för hur han skulle tillvarata sina rättigheter. Eftersom han inte fick något svar från kommissionen skrev klaganden ännu en gång i februari 1997 och bad om ytterligare information om vad hans klagomål hade lett fram till.

Eftersom klaganden ansåg att kommissionen inte hade lämnat något tillfredsställande svar på hans begäran, skrev han i maj 1997 till ombudsmannen. I brevet uppgav klaganden att kommissionen hade underlåtit att

- 1 kontrollera att regionen Kampanien på ett korrekt sätt hade fördelat ESF-medlen till slutmottagarna,
- 2 inleda ett överträdelseförfarande mot de italienska myndigheterna, eftersom institutionen redan hade beslutat att tills vidare inställa utbetalningarna av EFS-medel till regionen,
- 3 informera klaganden om vad som förekommit beträffande de två breven med formella klagomål som skickades till dess enheter i september 1996 och februari 1997,
- 4 besvara klagandens begäran om en kopia av ett av kommissionens beslut rörande beviljande av stöd till Kampanien (beslut nr 3233 av den 12 december 1994).

UNDERSÖKNINGEN

Ombudsmannen erinrade om att han enligt EG-fördraget har befogenhet att företa undersökningar av möjliga fall av administrativa missförhållanden endast i gemenskapsinstitutionernas eller gemenskapsorganens verksamhet. Europeiska ombudsmannens stadga föreskriver särskilt att handlingar som företas av någon annan myndighet eller person inte kan vara föremål för klagan hos ombudsmannen. På grundval av dessa bestämmelser inriktades därför ombudsmannens undersökningar på att granska om det hade förelegat något administrativt missförhållande från Europeiska kommissionens sida.

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till Europeiska kommissionen. Dess yttrande gick sammanfattningsvis ut på följande.

Kommissionen betonade att det var regionen Kampanien som var mottagare av det ekonomiska stödet och att därför myndigheterna där hade hela ansvaret för utbetalningen av medel till de sökande. Till stöd för sin uppfattning citerade kommissionen bestämmelserna i artikel 21.1 i förordning nr 4253/88 i dess lydelse enligt förordning nr 2082/93⁵³.

Kommissionen förklarade att de behöriga myndigheterna i Kampanien inte hade lämnat den relevanta dokumentation som krävs enligt artikel 21.4 i förordning nr 4253/88 i dess lydelse enligt förordning nr 2082/93⁵⁴ för att

⁵³ Rådets förordning (EEG) nr 4253/88 i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2082/93 av den 20 juli 1993 om genomförandebestämmelser till förordning (EEG) nr 2052/88 vad gäller samordningen av de olika strukturfondernas verksamheter dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra finansieringsorgans verksamheter; EGT L 193, 31.7.1993, s. 20, artikel 21.1: "betalningar av finansiellt stöd skall göras [...] till den nationella, regionala eller lokala myndigheten eller till det organ som utsetts för detta ändamål i den ansökan som lämnats in av den berörda medlemsstaten, i allmänhet inom två månader efter det att en godtagbar ansökan mottagits".

⁵⁴ Artikel 21.4: "utbetalning [...] skall betingas av ingivande till kommissionen från den behöriga myndighet eller det behöriga organ som avses i punkt 1 av en begäran om utbetalning inom sex månader efter utgången av det aktuella året eller det faktiska avslutandet av den berörda verksamheten".

visa att de fullgjort sina ekonomiska uppgifter i samband med stödet under år 1993. Följaktligen hade kommissionen begärt att myndigheterna i Kampanien skulle förete de nödvändiga bevisen på att utbetalningar gjorts till slutmottagarna av EG-stödet.

Kommissionen gav närmare upplysningar om andra oegentligheter i samband med genomförandet av programmet som hade upptäckts. Enligt dess uppfattning avslöjades förekomsten av tänkbara problem första gången i mars 1995 efter ett besök på platsen som gjordes av en grupp experter från kommissionen. Som ett resultat av denna inspektion framkom det att ett antal administrativa oegentligheter hade begåtts av de regionala myndigheterna vid genomförandet av programmet.

Dessa oegentligheter beträffande utbetalningen av EG-medel i regionen hade också blivit föremål för ett rättsligt förfarande inför en nationell domstol. Med tanke på läget hade kommissionen då beslutat att tills vidare inställa sina ekonomiska bidrag som en förebyggande åtgärd för att skydda gemenskapsintresset, åtminstone till dess att det rättsliga förfarandet hade avslutats.

Vad beträffar klagandens begäran om att få tillgång till en kopia av kommissionens beslut nr 3233 av den 12 december 1994 uppgav kommissionen att det inte fanns någon rättslig grund för lämna ut det, eftersom handlingen hade varit riktad till en medlemsstat och dessutom inte var avsedd att offentliggöras.

Kommissionen betonade avslutningsvis hur viktigt den ansåg detta ärende vara, vilket framgick av den mängd brev som utväxlats med klaganden och de nationella myndigheterna liksom av de inspektioner som utförts.

Kommissionens yttrande innehöll ingen hänvisning till två av de yrkanden som klaganden hade framfört, nämligen behovet av att inleda ett överträdelseförfarande mot de italienska myndigheterna i samband med denna situation samt den påstådda underlåtenheten att informera klaganden om handläggningen av hans i två formella brev framförda klagomål.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till kommissionens yttrande vidhöll klaganden sina ursprungliga yrkanden och betonade kommissionens underlåtenhet att noga kontrollera att gemenskapsrätten tillämpades på ett korrekt sätt av de nationella myndigheterna. Enligt hans uppfattning hade kommissionen inte fullgjort sin uppgift som fördragets väktare på rätt sätt. Klaganden ansåg att kommissionen, när den väl hade beslutat att tillfälligt inställa det ekonomiska stödet till regionen, även borde ha inlett ett överträdelseförfarande mot de ansvariga italienska myndigheterna i enlighet med artikel 226 i EG-fördraget.

Vad gäller klagandens begäran om att få tillgång till en kopia av beslut nr 3233 av den 12 december 1994 bestred klaganden kommissionens förklaring och vidhöll sin rätt att få tillgång till beslutet i fråga.

BESLUTET**1 Påstådd underlåtenhet av Europeiska kommissionen att nogga kontrollera utbetalningen av gemenskapsmedel**

- 1.1 Klaganden hävdade att kommissionen inte hade kontrollerat utbetalningen av ESF-medel i regionen Kampanien på ett korrekt sätt, vilket framgått av att det förekommit en rad oegentligheter. Klaganden nämnde särskilt att kommissionen hade underlåtit att skapa garantier för att de nationella myndigheterna gjorde utbetalningar till slutmottagarna i tid.
- 1.2 Kommissionen hade medgett att det förekom ett antal problem när det gällde de regionala myndigheternas genomförande av ESF-programmet i Kampanien. Den erkände framför allt att de regionala myndigheterna betalat ut bidragen till slutmottagarna efter ett otillbörligt dröjsmål, samt att de underlåtit att lämna in en ekonomisk redovisning för den verksamhet som bedrivits under år 1993. För att bedöma hur omfattande dessa påstådda oegentligheter var genomförde kommissionens enheter inspektioner på plats i mars och november 1995 och i maj-juni 1996.

Mot bakgrund av vad som framkom vid dessa inspektioner och med hänsyn till att ett rättsligt förfarande hade inletts mot de regionala myndigheterna beslutade kommissionen att tills vidare inställa fortsatta utbetalningar av medel i enlighet med artikel 24 i förordning nr 4253/88 i dess lydelse enligt förordning nr 2082/93.

Vad gäller den sena utbetalningen till mottagarna betonade kommissionen att denna fråga låg inom de nationella myndigheternas ansvarsområde. Kommissionens enheter skrev dock den 8 juni 1995 ett brev till de regionala myndigheterna i Kampanien och begärde närmare upplysningar om skälen till att de underlåtit att göra utbetalningar till slutmottagarna.

- 1.3 En av de grundläggande principerna i gemenskapens politik för ekonomisk och social sammanhållning är det så kallade "partnerskapet" mellan de olika aktörer som berörs av en verksamhet. Som det anges i de bestämmelser som reglerar verksamheten vid EG:s strukturfonder skall gemenskapsåtgärder utföras i nära samråd mellan kommissionen, den berörda medlemsstaten och dess behöriga myndigheter och organ på nationell, regional och lokal nivå. Detta partnerskap måste genomföras helt i enlighet med varje partners institutionella, rättsliga och ekonomiska befogenheter⁵⁵.
- 1.4 Vad beträffar utbetalningen av ESF-medel skall det, med tillämpning av principen om partnerskap, enligt de gällande förordningarna finnas en tydlig ansvarsfördelning mellan de olika aktörerna. Kommissionen är ansvarig för utbetalningen till de nationella, regionala eller lokala

⁵⁵ Rådets förordning (EEG) nr 2081/93 om ändring av förordning (EEG) nr 2052/88 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet samt om samordning av deras verksamheter dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra finansieringsorgans verksamheter, EGT L 193, 31.7.1993, s. 5; artikel 4.

myndigheter som det hänvisas till i ansökan om stöd från medlemssstaterna⁵⁶. Ansvar för utbetalning till slutmottagarna åvilar däremot medlemsstaterna, vilka "skall försäkra sig om att mottagarna erhåller sina förskott och betalningar så snabbt som möjligt"⁵⁷.

Om oegentligheter framkommer i samband med genomförandet av programmet, skall kommissionen företa en lämplig undersökning, och när de ansvariga myndigheterna har beretts tillfälle yttra sig kan kommissionen minska eller tillfälligt inställa stödet till programmet eller verksamheten⁵⁸.

- 1.5 Mot bakgrund av dessa regler ansåg ombudsmannen att kommissionen inte hade underlåtit att handla gentemot slutmottagarna av dess ekonomiska stöd, eftersom detta var ett ansvar som åvilade medlemsstaten. Med tillbörlig respekt för principen om partnerskap har institutionen ingen befogenhet att förbigå eller ersätta de ansvariga nationella myndigheterna genom att betala ut bidrag direkt till slutmottagarna.
- 1.6 Vad beträffar de åtgärder som kommissionen vidtagit till följd av de påstådda oegentligheterna vid hanteringen av ESF fonder i regionen föreföll dessa åtgärder vara i överensstämmelse med de relevanta rättsliga föreskrifter som reglerar institutionens uppgift att övervaka och utvärdera stödet från strukturfonderna. Av de upplysningar som lämnats av klaganden framgick det inte att kommissionen hade överskridit sina befogenheter eller underlåtit att handla i enlighet med dem. Ombudsmannen ansåg därför att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gäller denna aspekt av ärendet.
- 2 Användande av överträdelseförfarandet enligt artikel 226 i EG-fördraget**
- 2.1 I enlighet med sina befogenheter enligt artikel 24 i förordning 4253/88 i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2082/93⁵⁹ hade kommissionen beslutat att tillfälligt avbryta sitt ESF-stöd till regionen Kampanien. Klaganden ansåg att institutionen i anslutning därtill också borde ha inlett ett överträdelseförfarande mot de italienska myndigheterna.
- 2.2 Såsom gemenskapens domstolar har slagit fast i liknande fall är förfarandet när det gäller att tillfälligt avbryta eller minska gemenskapens ekonomiska stöd (artikel 24 i förordning 4253/88) oberoende av och skilt från det förfarande som har till syfte att nå fram till en förklaring att en medlemsstats beteende står i strid med gemenskapsrätten

⁵⁶ Se ovan, rådets förordning (EEG) nr 4253/88 i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2082/93, artikel 21.1

⁵⁷ Se ovan, rådets förordning (EEG) nr 4253/88 i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2082/93, artikel 21.5.

⁵⁸ Artikel 24.1-2.

⁵⁹ Rådets förordning (EEG) nr 4253/88 av den 19 december 1988 om genomförandebestämmelser till förordning (EEG) nr 2052/88 vad gäller samordning av de olika strukturfondernas verksamheter dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamheter; EGT L 374, 31.12.1988, s. 1.

(artikel 226 i EG-fördraget). Dessa båda förfaranden tjänar olika ändamål och omfattas av olika regler⁶⁰.

- 2.3 Ombudsmannen kom därför fram till slutsatsen att det i denna aspekt av ärendet inte förelåg något administrativt missförhållande.

3 Information som lämnats till klaganden rörande hans i formella brev framförda klagomål

- 3.1 Den 3 september 1996 och den 12 februari 1997 skickade klaganden två formella brev med klagomål till Europeiska kommissionen. Båda breven hade utformats enligt det standardformulär som offentliggjorts i Europeiska gemenskapernas officiella tidning år 1989 ("Klagomål till Europeiska gemenskapernas kommission om underlåtenhet att följa gemenskapsrätten")⁶¹. Klaganden hävdade att de ansvariga enheterna vid kommissionen inte hade informerat honom på ett korrekt sätt om den fortsatta handläggningen av hans klagomål.

- 3.2 Kommissionen tog i sitt yttrande inte upp denna aspekt av ärendet till närmare behandling utan påpekade bara att den haft en omfattande brevväxling med klaganden.

- 3.3 I det standardformulär för klagomål som offentliggjorts i Europeiska gemenskapernas tidning påpekar kommissionen uttryckligen att "*alla privatpersoner får framställa klagomål till kommissionen rörande ett förfarande eller en åtgärd som enligt hans åsikt överträder en gemenskapsbestämmelse*". I den hänvisas vidare till ett antal administrativa säkerhetsåtgärder som institutionen vidtar till förmån för klaganden. Bland dessa säkerhetsåtgärder ingår att

" - ett mottagningsbevis kommer att skickas till klaganden så snart klagomålet har registrerats,

- klaganden kommer att bli informerad om vilka åtgärder som vidtas med anledning av hans klagomål, inbegripet framställningar som görs till de berörda nationella myndigheterna, gemenskapsorganen eller företagen,

- klaganden kommer att informeras om eventuella överträdelseförfaranden som kommissionen avser att inleda mot någon medlemsstat som följd av klagomålet [...]".

- 3.4 Enligt de upplysningar som klaganden lämnat och som kommissionen inte hade invänt mot vidtogs vid handläggningen av de två formella brev med klagomål som klaganden skickat inte någon av de nämnda administrativa säkerhetsåtgärder som ingick i det standardformulär för klagomål som offentliggjorts av kommissionen. Sålunda drog ombudsmannen slutsatsen att denna underlåtenhet innebar ett fall av administrativt missförhållande.

⁶⁰ Beslut av EG-domstolen (fjärde avdelningen) av den 11 juli 1996 i målet C-325/94 P, *An Taisce- The National Trust for Ireland and WWF mot kommissionen*, 1996, REG-I-3727, punkt 25.

⁶¹ EGT C 26, 1.2.1989, s. 7.

4 Allmän tillgång till det beslut enligt vilket regionen beviljades ESF-medel

- 4.1 Klaganden hävdade i sitt klagomål att kommissionen inte borde ha avslagit hans begäran av den 13 november 1996 att få tillgång till en kopia av kommissionens beslut om det ekonomiska stödet till regionen Kampanien via ESF (beslut nr 3233 av den 12 december 1994). Denna vägran var enligt klagandens uppfattning oberättigad. Dessutom kunde inte klaganden på rätt sätt tillvarata sina rättigheter på grund av att han saknade tillgång till en handling som kunde ha varit av betydelse vid det rättsliga förfarande som just då pågick vid de nationella domstolarna.
- 4.2 Kommissionen anförde i sitt yttrande att denna typ av beslut var riktade till medlemsstaterna och att de därför inte var avsedda att offentliggöras. Dessutom fanns det ingen rättslig grund för att lämna ut dessa handlingar.
- 4.3 I detta sammanhang bör ombudsmannen erinra om att kommissionen den 8 februari 1994 antog ett beslut om allmän tillgång till kommissionens handlingar⁶². Syftet med detta beslut är att i handling omsätta principen om största möjliga tillgång till information för medborgarna i avsikt att stärka institutionernas demokratiska karaktär och allmänhetens förtroende för förvaltningen. Som gemenskapens domstolar har slagit fast är beslut 94/90 en åtgärd som ger medborgarna laglig rätt att få tillgång till handlingar hos kommissionen⁶³, och det är avsett att tillämpas på varje begäran om tillgång till handlingar⁶⁴.
- 4.4 Tillgång till kommissionens handlingar kan förvägras av institutionen endast med stöd av de undantag som förtecknas i den uppförandekod som är bifogad beslutet. Dessa undantag hänför sig till skyddet av allmänintresset, t.ex. den allmänna säkerheten, internationella förbindelser, monetär stabilitet, rättsliga förfaranden, inspektioner och undersökningar, den personliga integriteten, affärs- och industrihemligheter, gemenskapens ekonomiska intressen samt konfidentiella uppgifter.
- 4.5 Inget av dessa undantag berör vem som kan vara mottagare av en handling, inte heller frågan huruvida den är avsedd att offentliggöras. Kommissionen hade alltså inte åberopat sig på något av de särskilda undantag som föreskrivs i beslut 94/90 för att motivera sin vägran att lämna ut den av klaganden begärda handlingen. Ombudsmannen kom därigenom fram till, att kommissionen i avsaknad av en sådan grund inte ordentligt övervägt begäran mot bakgrund av kommissionens beslut 94/90. Denna underlåtenhet innebar ett administrativt missförhållande, och ombudsmannen riktar en kritisk anmärkning mot kommissionen när det gäller denna aspekt av ärendet.

⁶² EGT L 46, 18.2.1994, s. 58.

⁶³ Mål T-105/95, *WWF UK mot kommissionen*, 1997, REG-II-0313, punkt 55.

⁶⁴ Mål T-124/96, *Interporc mot kommissionen*, 1998, REG-II-0231, punkt 48.

SLUTSATS

Ombudsmannens undersökningar av detta klagomål avslöjade ett fall av administrativt missförhållande vid Europeiska kommissionen. Det föreföll därför nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar.

- 1 I det standardformulär för klagomål som offentliggjorts i Europeiska gemenskapernas tidning påpekar kommissionen uttryckligen att *“alla privatpersoner får framställa klagomål till kommissionen rörande ett förfarande eller en åtgärd som enligt hans åsikt överträder en gemenskapsbestämmelse”*. I den hänvisas vidare till ett antal administrativa säkerhetsåtgärder som institutionen åtagit sig att vidta till förmån för klaganden. Bland dessa säkerhetsåtgärder ingår att

“ - ett mottagningsbevis kommer att skickas till klaganden så snart klagomålet har registrerats,

- klaganden kommer att bli informerad om vilka åtgärder som vidtas med anledning av hans klagomål, inbegripet framställningar som görs till de berörda nationella myndigheterna, gemenskapsorganen eller företagen,

- klaganden kommer att informeras om eventuella överträdelseförfaranden som kommissionen avser att inleda mot medlemsstaten till följd av klagomålet [...]”.

Enligt de upplysningar klaganden lämnat och som kommissionen inte hade invänt mot vidtog kommissionen inte någon av de nämnda administrativa säkerhetsåtgärderna vid handläggningen av de två formella brev med klagomål som klaganden skickat.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning.

- 2 Tillgång till kommissionens handlingar kan förvägras av institutionen endast med stöd av de undantag som förtecknas i den uppförandekod som är bifogad beslutet. Dessa undantag hänför sig till skyddet av allmänintresset, t.ex. den allmänna säkerheten, internationella förbindelser, monetär stabilitet, rättsliga förfaranden, inspektioner och undersökningar, den personliga integriteten, affärs- och industrihemligheter, gemenskapens ekonomiska intressen samt konfidentiella uppgifter.

Inget av dessa undantag berör vem som kan vara mottagare av en handling, inte heller frågan huruvida den är avsedd att offentliggöras. Kommissionen hade alltså inte åberopat sig på något av de särskilda undantag som föreskrivs i beslut 94/90 för att motivera sin vägran att lämna ut den av klaganden begärda handlingen. Ombudsmannen kom fram till att kommissionen i avsaknad av en sådan grund inte ordentligt övervägt begäran mot bakgrund av kommissionens beslut 94/90.

I kommissionens beslut 94/90 föreskrivs uttryckligen att en sökande vars bekräftande ansökan om tillgång till handlingar avslås skall upp-

lysas om möjligheten att klaga till ombudsmannen. Ombudsmannens kritiska anmärkning innebar att kommissionen skulle ompröva avslaget på klagandens ansökan av den 13 november 1996 och lämna ut de begärda handlingarna, såvida inte något av de undantag som anges i beslut 94/90 var tillämpligt. Eftersom det var kommissionens sak att göra denna omprövning och meddela klaganden resultatet av densamma avslutade ombudsmannen ärendet.

VÄGRAN ATT LÄMNA UT HANDLINGAR I SAMBAND MED ETT DOMSTOLSFÖRFARANDE

Beslut i klagomål 506/97/JMA mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I juni 1997 framställde ombud för en grupp italienska vinodlare ett klagomål till ombudsmannen med anledning av att kommissionen påstods felaktigt ha vägrat dem tillgång till vissa handlingar.

I brev av den 13 februari 1997 och den 24 mars 1997 som skickades till kommissionens generaldirektorat VI respektive kommissionens generalsekreterare begärde klagandena tillgång till flera kommissionshandlingar. Begäran avsåg de arbetspapper som kommissionen använde för att bedöma den destillation som var obligatorisk för bordsvinsproducenter under vinåret 1993/94.

Klagandena begärde att få dessa handlingar för att kunna bevisa att beräkningen av den mängd som varje medlemsstat måste destillera hade gjorts på ett diskriminerande sätt och att Italien i hög grad drabbats av detta. De påstod att de italienska vinodlarna måste destillera en större kvantitet vin än vinodlare i andra medlemsstater med liknande produktionsförutsättningar och att kommissionens beräkning var obegriplig. Klagandena antog framför allt att kommissionen hade tillämpat olika referensprocentandelar för olika medlemsstater när den fastställde de respektive mängder som skulle destilleras och att kvantiteten för Italien på 12 150 000 hl hade beräknats utifrån felaktiga nationella uppgifter.

Klagomålen inlämnades med stöd av kommissionens beslut 94/90⁶⁵ om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar.

Kommissionen avlog den första ansökan. I ett svar daterat den 12 mars 1997 underrättade kommissionen klagandena om att kommissionen, eftersom dess beslut att införa obligatorisk destillation för vinåret 1993/94 var föremål för ett rättsligt förfarande vid EG-domstolen, kunde vägra att lämna ut handlingarna i fråga på grundval av det undantag som anges i beslut 94/90 i fråga om skyddet av allmänintresset.

Med anledning av klagandenas bekräftande ansökan underrättade kommissionens generalsekreterare dem först om att kommissionens beslut med tanke på det stora antalet handlingar som ansökan gällde antagligen

⁶⁵ 94/90/EKSG, EG, Euratom: Kommissionens beslut av den 8 februari 1994 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar, EGT L 46, 18.2.1994, s. 58-61.

inte kunde fattas inom en månad. Generalsekreteraren skickade i maj 1997 ytterligare ett brev till klagandena där avslaget på deras bekräftande ansökan bekräftades. I brevet angavs det också att klagandena borde ha ställt sin ansökan direkt till EG-domstolen, eftersom den är den enda myndighet som har befogenhet att lämna ut domstolshandlingar i enlighet med artikel 21 i dess stadga och artikel 45.2 i rättegångsreglerna.

Mot bakgrund av kommissionens avslag bad klagandena ombudsmannen att inleda en undersökning i frågan och att därvid undersöka om det förekommit något administrativt missförhållande.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionens yttrande innehöll sammanfattningsvis följande punkter:

Klagandena begärde tillgång till kommissionens handlingar om beräkningarna inför den obligatoriska destillationen av bordsvin under vinåret 1993/94. Detta material hade utgjort faktaunderlag och referens för kommissionen då den antog förordning nr 343/94 av den 15 februari 1994 om införande av obligatorisk destillation för producenter av bordsvin för vinåret 1993/94⁶⁶.

Kommissionen påpekade att denna förordnings lagenlighet och förenlighet med gemenskapsrätten var föremål för ett förhandsavgörande (C-375/96) av Europeiska gemenskapernas domstol. Mot denna bakgrund kunde institutionen inte gå med på att lämna ut de begärda handlingarna, eftersom en sådan åtgärd skulle riskera försvaret av allmänintresset vid domstolsförhandlingarna. Kommissionen ansåg därför att den hade befogenhet att vägra att lämna ut handlingarna med stöd av det undantag som anges i beslutet om allmänhetens tillgång till handlingar. Enligt detta undantag kan kommissionen vägra att lämna ut handlingar om ett utlämnande skulle kunna skada skyddet av allmänintresset.

Kommissionen anförde också att klagandena borde ha ställt sin ansökan om utlämnande av handlingarna direkt till EG-domstolen. Om denna institution hade föreskrivit att handlingarna skulle lämnas ut hade kommissionen endast kunnat vägra detta om det förelåg "synnerliga skäl" av högre dignitet.

Kommissionen hänvisade till det faktum att ett mål i en liknande fråga pågick i förstainstansrätten (Mål T-124/96 *Interporc Im- und Export GmbH mot kommissionen*)⁶⁷.

Klagandenas kommentarer

Klagandena bestred i sina kommentarer de skäl som kommissionen angett för att vägra lämna ut de begärda handlingarna. De delade inte uppfatt-

⁶⁶ Kommissionens förordning (EG) 343/94 av den 15 februari 1994 om införande av obligatorisk destillation enligt artikel 39 i rådets förordning 822/87 och undantag för vinåret 1993/94 från vissa detaljbestämmelser om tillämpningen av den.

⁶⁷ Dom av den 6 februari 1998 i målet T-124/96 *Interporc Im- und Export GmbH mot kommissionen*, REG. 1998, s. II-231

ningen att handlingarna utgjorde en del av det rättsliga förfarandet och att undantagsbestämmelsen om skydd av allmänintresset därför skulle kunna tillämpas på dem. Klagandena hävdade att även om handlingarna hade samband med ett pågående förfarande vid domstolen kunde de ändå inte betraktas som en del av detta förfarande eftersom de inte hade utarbetats för just detta ändamål utan fanns oberoende av domstolsförfarandet. De skulle därför anses vara enbart administrativa handlingar.

Klagandena hävdade dessutom med stöd av gemenskapens gällande rättspraxis att kommissionen, då den vägrar att lämna ut handlingar med hänvisning till ett undantag i beslut 94/90⁶⁸, för varje handling som begärs utlämnad måste ange skälen och på så sätt motivera sin vägran.

Klagandena gjorde gällande att kommissionen i detta ärende tvärtom helt enkelt hade vägrat lämna ut handlingarna med hänvisning till skyddet av allmänintresset utan att ange några exakta skäl och utan att göra någon avvägning mellan sin rätt till försvar och medborgarnas rättighet att få tillgång till handlingar.

BESLUTET

1 Vägran att lämna ut handlingar i samband med domstolsförfarande

1.1 Tillgång till kommissionens arbetspapper för beräkning av obligatorisk destillation av vin för vinåret 1993/94 förvägrades med hänvisning till behovet av skydd av allmänintresset i enlighet med den första strecksatsen om undantag i kommissionens beslut 94/90 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar.

1.2 I sitt svar på den bekräftande ansökan påpekade kommissionen att de begärda handlingarna utgjort underlag vid antagandet av kommissionens förordning 343/94 om införande av obligatorisk destillation för vinåret 1993/94, vars lagenlighet bestritts vid EG-domstolen⁶⁹. Den framhöll att klagandena borde ha ställt sin begäran om att få ut handlingarna direkt till domstolen.

Kommissionen drog därför följande slutsats:

“Skyddet av allmänintresset vid domstolsförfaranden ger kommissionen befogenhet att inom ramen för uppförandekoden vägra tillgång till handlingar som gäller ett pågående rättsligt förfarande”.

1.3 Det undantag från den allmänna principen om tillgång till kommissionens handlingar som bygger på skyddet av allmänintresset när handlingarna i fråga har samband med rättsliga förfaranden ingår i beslut 94/90. Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt har redan

⁶⁸ Mål T-105/95, WWF UK (Världsnaturfonden) mot Europeiska gemenskapernas kommission, REG. 1997, s. II-313.

⁶⁹ Beslut i ärendet har redan fattats genom domstolens (femte avdelningen) dom av den 29 oktober 1998 i målet C-375/96 *Galileo Zaninotto mot Ispettorato Centrale Repressione Frodi* (hänskjutande domstol: Pretura circondariale di Treviso); ännu inte redovisad.

anmodats att definiera räckvidden av detta undantag från den allmänna principen⁷⁰. Rätten har konstaterat att

“[...] en skillnad måste göras mellan de handlingar som kommissionen upprättar med avseende på ett särskilt rättsligt förfarande [...] och de handlingar som upprättas oberoende av ett sådant förfarande. Tillämpningen av undantaget om skyddet av allmänintresset kan bara vara berättigat när det gäller det försträmda slaget av handlingar”.⁷¹

- 1.4 Ombudsmannen konstaterade att de handlingar som klagandena begärt hade upprättats för att bedöma kommissionens olika lagstiftningsalternativ och inte för att tjäna något speciellt syfte i samband med ett domstolsförfarande. Dessa handlingar var därför oberoende av det rättsliga förfarandet rörande lagenligheten av kommissionens förordning nr 343/94, även om de utgjorde grund för denna.
- 1.5 Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen enligt gemenskapsdomstolarnas rättspraxis felaktigt vägrat tillgång till kommissionens handlingar med motiveringen att handlingarna i fråga hade samband med ett rättsligt förfarande. Åtgärden utgjorde ett administrativt missförhållande och ombudsmannen ansåg det nödvändigt att göra en kritisk anmärkning mot kommissionen i denna del av ärendet.

2 Skäl för att vägra tillgång till varje enskild handling

- 2.1 Klagandena hävdade också i sitt brev till ombudsmannen att kommissionens vägran var oförenlig med gemenskapens rättspraxis, eftersom den inte hänvisade till varje enskild handling.
- 2.2 Eftersom ombudsmannen hade kommit fram till att kommissionen borde ompröva sitt beslut i detta ärende, fanns det ingen anledning att ta ställning till detta påstående.

SLUTSATS

Ombudsmannens undersökningar av detta klagomål avslöjade ett administrativt missförhållande vid Europeiska kommissionen. Det föreföll därför nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Ombudsmannen konstaterade att de handlingar som klagandena begärt hade upprättats för att bedöma kommissionens olika lagstiftningsalternativ och inte för att tjäna något speciellt syfte i samband med ett domstolsförfarande. Dessa handlingar var därför oberoende av det rättsliga förfarandet rörande lagenligheten av kommissionens förordning nr 343/94, även om de utgjorde grund för denna.

Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen enligt gemenskapsdomstolarnas rättspraxis felaktigt vägrat tillgång till kommissionens

⁷⁰ Mål T-83/96 Gerard van der Wal mot Europeiska gemenskapernas kommission, REG. 1998, s. II-545.

⁷¹ Se punkt 50 i ovanstående mål T-83/96.

handlingar med motiveringen att handlingarna i fråga hade samband med ett rättsligt förfarande. Åtgärden utgjorde ett administrativt missförhållande.

I kommissionens beslut 94/90 anges uttryckligen att en sökande vars bekräftande ansökan om tillgång till handlingar avslås skall informeras om möjligheten att klaga hos ombudsmannen. Ombudsmannens kritiska anmärkning innebar att kommissionen borde ompröva klagandenas bekräftande ansökan av den 24 mars 1997 och lämna ut de begärda handlingarna, under förutsättning att inte något av undantagen i beslut 94/90 är tillämpligt. Eftersom kommissionen var skyldig att göra denna omprövning och meddela resultatet till klaganden, avslutade ombudsmannen ärendet.

KOMMISSIONENS FÖRFARANDE VID UNDERSÖKNING AV PÅSTÅDD ÖVERTRÄDELSE (ARTIKEL 226 I EG-FÖRDRAGET)

Beslut i klagomål 749/97/IJH mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I augusti och september 1997 framställde M ett klagomål till ombudsmannen mot kommissionens generaldirektorat XI. Han hade tidigare klagat till kommissionen med anledning av det planerade och tillsammans med gemenskapen finansierade bygget av en trafikled med skilda körbanor i området Ballyseedy Wood, Tralee, grevskapet Kerry i Irland, ett område som klassificerats som prioriterat skyddsområde enligt habitatdirektivet (direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter). Eftersom han inte var nöjd med den undersökning av fallet som kommissionen företog klagade han till ombudsmannen, varvid han i sammanfattning anförde följande.

- (i) Kommissionen hade underlåtit att säkerställa en fullgod vetenskaplig bedömning av den planerade trafikleden. Den hade inte krävt att de irländska myndigheterna skulle ta fram en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 85/337/EEG. Med tanke på den miljömässiga betydelse Ballyseedy Wood hade tillmätts var det inte förenligt med andan i direktivet att grunda ett beslut enbart på informella upplysningar som lämnades av de irländska myndigheterna. Inte heller hade kommissionen gjort något besök på platsen eller sänt sina egna experter för att ta fram oberoende information.
- (ii) Kommissionens förfarande var oskäligt genom att de irländska myndigheterna försattes i ett mycket gynnsammare läge än motståndarna, som har mycket begränsade resurser till sitt förfogande. Kommissionen hade framför allt givit de irländska myndigheterna mer än ett år på sig att lämna svar på kommissionens undersökning, medan motståndarna bara fick sex veckor på sig att kommentera de irländska myndigheternas ställningstagande. Vidare hade inte kommissionen själv försett honom med de rapporter som de irländska myndigheterna hade lämnat in utan hänvisat honom till grevskapsrådet i Kerry för att få tillgång till rapporterna.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande påpekade kommissionen att Ballyseedy Wood har angetts som ett område med alluviala naturliga skogar som är en prioriterad habitattyp enligt direktiv 92/43/EEG. De irländska myndigheterna uppgav att Ballyseedy Wood är en av 14 platser i Irland som kommer att föreslås för bevarande av särskilda livsmiljöer enligt direktivet.

Vad gäller förfarandet hävdade kommissionen att det utförts på ett korrekt sätt och att motståndarna hade behandlats rättvist. Klagomålet registrerades den 22 januari 1996 med nummer P95/5006. En inledande bedömning med framställningar till medlemsstaten ägde rum den 14 mars 1996 och den 3 juli 1996. Ett brev med förklaringar till de framställningar som gjorts till medlemsstaten skickades till klaganden den 20 augusti 1996. De irländska myndigheterna svarade den 21 maj 1997 och den 13 juni 1997, och kommissionen informerade den 1 juli 1997 klaganden om svaren och beredde honom tillfälle att lämna sina kommentarer inom sex veckor. Kommissionen gick under tiden igenom den information som den fått. Dessutom hade ännu inga gemenskapsmedel betalats ut till projektet eftersom kommissionen inväntade resultatet av undersökningarna.

Kommissionen kommenterade också den tid som dess undersökning hade tagit. Denna hade överskridit den tid på ett år som allmänt föreskrivs för genomförande av en undersökning av ett klagomål. Detta förklarades med att klagomålet hade väckt åtskilliga komplicerade tekniska och vetenskapliga frågor och sålunda krävt mer tid för att bedömningen skulle bli ordentligt utförd. Eftersom projektet inte hade pågått under undersökningstiden hade ingen skada uppstått. Kommissionen påpekade vidare att den omständigheten, att de irländska myndigheterna inte hade fullbordat en formell irländsk förteckning över platser som man avsåg att skydda i enlighet med direktiv 92/43/EEG, var föremål för ett separat överträdelseförfarande.

Vad beträffar klagandens påstående att sex veckor var för kort tid för att lämna kommentarer till de irländska myndigheternas svar, menade kommissionen att klagandens situation var en annan än medlemsstatens. Medlemsstaten är skyldig att förse kommissionen med upplysningar, en skyldighet som inte åligger klaganden. Det blir också påföljder för medlemsstaten om den inte håller den tid som anvisats för besvarande. Klaganden däremot behöver inte riskera sådana konsekvenser. Dessutom uppgav kommissionen att sex veckor är en rimlig tid jämfört med liknande nationella förfaranden.

Kommissionen uppgav att dess egna regler för tillgång till handlingar inte medgav att den försåg klaganden med rapporterna eftersom den inte var upphovsman till dem. Däremot var grevskapsrådet i Kerry skyldig att lämna ut rapporterna enligt direktiv 90/313/EEG om rätt att ta del av miljöinformation.

Frågan om huruvida projektet stod i överensstämmelse med direktiv 85/337/EEG var föremål för utredning. Klaganden hade beretts tillfälle att

lämna sina kommentarer till de irländska myndigheternas svar och hans kommentarer skulle beaktas.

På frågan om huruvida kommissionen borde sända sina egna experter till ett besök på platsen uppgav kommissionen att den inte uteslöt möjligheten av ett besök. Sådana besök görs ibland när det är fråga om viktiga biotoper som är hotade. Fram till den tidpunkt då klagomålet framfördes till ombudsmannen hade det emellertid inte krävts något besök på platsen, eftersom inhämtandet av upplysningar och bedömningen av dem kunde skötas på ett tillfredsställande sätt per korrespondens.

Slutligen uppgav kommissionen att klaganden hela tiden hade hållits informerad om alla viktigare steg i undersökningen och att ett möte hade hållits mellan honom och kommissionens enheter hösten 1997. Kommissionen avslutade med att säga att den fortlöpande skulle informera klaganden om utvecklingen i ärendet.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål och lämnade följande klargöranden.

När motståndarna mot projektet fick veta att de bara hade sex veckor på sig att lämna sina kommentarer till ett antal omfattande rapporter från de irländska myndigheterna gav de upp allt hopp om att kunna samla in pengar och hitta experter som kunde bemöta de framförda argumenten. Den tid som stod till buds var helt orimlig. Detta var så mycket olyckligare eftersom rapporterna var fulla av fel. Om kommissionen vill gå noggrant till väga borde den se till att både de irländska myndigheterna och klaganden har tillgång till den expertis som behövs, eller i annat fall själv ställa den till förfogande. Behovet av kommissionens egna experter var så mycket större eftersom rapporterna från de irländska myndigheternas experter, varje gång klaganden lyckades få tag på ett expertutlåtande, befanns innehålla allvarliga fel.

Vad beträffar den omständigheten att klaganden måste skaffa rapporterna genom grevskapsrådet i Kerry påpekade klaganden att kommissionen från början hade sagt att klaganden skulle förbli anonym men att den sedan hade hänvisat honom till motparten för att få ut rapporterna i fråga.

Klaganden betonade också att hans klagomål inte var riktat mot personalen vid kommissionen utan mot det förfarande som tillämpades. Detta var oskäligt mot klaganden i och med att det gav orimliga och orättvisa fördelar åt medlemsstaten med dess överlägsna resurser.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter att noga ha övervägt kommissionens yttrande och klagandens kommentarer gjorde ombudsmannen den bedömningen att ytterligare undersökningar var nödvändiga. För den skull begärde ombudsmannen upplysningar från kommissionen, för det första rörande dess uppfattning att dess regler om tillgång till handlingar "*inte medgav*" att den försåg klaganden med de begärda rapporterna, och för det andra rörande kommissionens

kriterier för om, och i så fall när, den anser det lämpligt att företa ett besök på platsen.

I sitt svar uppgav kommissionen att det inte hade kommit någon formell begäran från klaganden beträffande rapporterna från grevskapsrådet i Kerry. Enligt kommissionens regler för tillgång till handlingar hade den rätt att hänvisa klaganden till upphovsmannen. Vad beträffar möjligheten att företa ett besök på platsen upplyste kommissionen ombudsmannen om att det inte fanns några speciella kriterier för att avgöra om och i så fall när ett besök på platsen kunde vara lämpligt. Besök på platsen företas snarare när man tycker att det behövs för att kunna förstå de verkliga förhållandena. I praktiken brukar det i sådana fall röra sig om särskilda omständigheter som varierar från fall till fall.

Kommissionen övergick till att förklara att det skulle ha varit för tidigt att göra ett besök på platsen före den tidpunkt då klagomålet framfördes till ombudsmannen. När kommissionen senare hade fått såväl medlemsstatens som klagandens skrivelser ansåg den det nödvändigt att göra en undersökning av vissa aspekter av ärendet. Denna undersökning omfattade inte ett besök på platsen av kommissionens personal, men besök och intervjuer gjordes av utomstående experter som anlätades av kommissionen. Undersökningen ledde till slutsatsen att den föreslagna trafikleden vid Tralee stred mot EU:s politik och lagstiftning när det gäller direktivet om miljökonsekvensbedömning och direktivet om fridlysning av biotoper, samt att beslutet om medfinansiering av projektet borde omprövas.

Kommissionen skickade en kopia av den ovannämnda undersökningen till ombudsmannen. Den upplyste också ombudsmannen om att en kopia av undersökningen hade skickats direkt till klaganden.

Klaganden uttryckte sin tillfredsställelse med resultatet av undersökningen men påpekade att han inte hade fått någon ytterligare information eller besked om något slutligt beslut av kommissionen.

Vad beträffar den övergripande frågan om själva förfarandet var klaganden oroad över att det inte hade nämnts något om en oberoende expertgrupp förrän efter klagomålet till ombudsmannen.

Klaganden uppgav också att hans begäran om att få ut rapporterna från grevskapsrådet i Kerry mycket riktigt hade avslöjat hans identitet som klagande. Efter det att han hade begärt och fått ut rapporterna fick han ett brev från grevskapsrådet i Kerry med uppmaning att han till det skulle skicka kopior av de handlingar och brev som han hade skickat till kommissionen.

BESLUTET

1 Den påstådda underlåtenheten att säkerställa en fullgod vetenskaplig bedömning av den planerade trafikleden

- 1.1 Klaganden påstod att kommissionen hade underlåtit att säkerställa en fullgod vetenskaplig bedömning av den planerade trafikleden vid Tralee genom att den inte hade krävt att de irländska myndigheterna skulle förete en miljökonsekvensbedömning i enlighet med direktiv

85/337/EEG⁷² och genom att den inte gjort ett besök på platsen eller skickat dit sina egna experter för att ta fram oberoende information.

- 1.2 Enligt principerna för god förvaltningssed skall kommissionen grunda de beslut som gäller vetenskapliga bedömningar på exakta informationer och i förekommande fall säkerställa att det ges tillfälle till kritisk granskning av relevanta data och att olika uppfattningar kan komma till tals. Om skrivelser från medlemsstaten och klaganden inte räcker till för detta ändamål bör kommissionen vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att den får exakta upplysningar.
- 1.3 Under ombudsmannens undersökning anlidade kommissionen, som ett led i sin undersökning av om projektet stod i överensstämmelse med direktiv 85/337/EEG, utomstående experter för att genomföra en miljöstudie av den planerade trafikleden. Klaganden uttryckte tillfredsställelse med studiens slutsatser.
- 1.4 Vad beträffar denna aspekt av ärendet förefaller alltså kommissionen ha vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden.

2 Frågan om det skäliga i förfarandet

- 2.1 Klaganden påstod att det förfarande som kommissionen tillämpat var oskäligt, eftersom de irländska myndigheterna försattes i ett mycket gynnsammare läge än motståndarna. Framförallt gav kommissionen de irländska myndigheterna ett år på sig för att reagera på dess undersökning, medan motståndarna bara fick sex veckor att kommentera det irländska svaret. Vidare hade klaganden invändningar mot att kommissionen inte försåg honom med de rapporter som de irländska myndigheterna hade lämnat utan hänvisade honom till grevskapsrådet i Kerry och därigenom äventyrade hans anonymitet som klagande.
- 2.2 Vad beträffar det allmänna förfarande som kommissionen tillämpade visade ombudsmannens undersökning att klagomålet registrerades av kommissionen och att klaganden informerades om skrivelserna till de irländska myndigheterna och om dessas svar, vilka han gavs tillfälle att kommentera. Kommissionens enheter hade också ett möte med klaganden. Efter att ha bedömt svaret från medlemsstaten och motståndarnas kommentarer anlidade kommissionen utomstående experter för att genomföra en studie av vissa aspekter av ärendet och därvid göra ett besök på platsen. Kommissionen informerade klaganden om utfallet av denna studie. Även om tiden för undersökningen överskred den normala, som är ett år, förklarade kommissionen detta med hänvisning till de komplicerade tekniska och vetenskapliga frågor som väcktes. Det förefaller därför som om kommissionen på det hela taget handlat i överensstämmelse med god förvaltningssed genom att den iakttagit de förfaranden som den utfäst

⁷² Rådets förordning 85/337/EEG om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekts, EGT 1985, L 175, s. 40.

sig att följa i samband med ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD⁷³. Kommissionen uppgav vidare att den skulle hålla klaganden informerad om hur undersökningen utvecklade sig, vilket också står i överensstämmelse med de utfästelser den gjorde i samband med ombudsmannens undersökning på eget initiativ.

- 2.3 Vad beträffar påståendet att tidsgränsen på sex veckor för svar var alltför snäv påpekade kommissionen att klaganden i motsats till medlemsstaten inte är skyldig att svara. Vidare hävdade kommissionen att sex veckor är jämförbart med den tid som medges vid liknande nationella förfaranden. Vad beträffar underlåtenheten att förse klaganden med de rapporter som han uppmanades att kommentera uppgav kommissionen att dess regler om tillgång till handlingar inte medgav att den lämnade ut rapporterna eftersom det inte var den själv som skrivit dem. När detta ifrågasattes av ombudsmannen uppgav dock kommissionen att dess regler om tillgång till handlingar medgav att den hänvisade klaganden till rapporternas upphovsman.
- 2.4 Det hör till principerna för god förvaltningssed att tidsgränser skall vara rimliga. Det var inte orimligt att kommissionen, när den satte tidsgränsen för kommentarer till sex veckor, utgick från en jämförelse med liknande nationella förfaranden. Men kommissionen försåg inte klaganden med det material som han skulle kommentera. Under sådana omständigheter borde kommissionen ha förklarat sig villig att på begäran utsträcka tidsgränsen för att ta hänsyn till den extra tid som behövdes för att klaganden skulle skaffa materialet i fråga.
- 2.5 Det hör till principerna för god förvaltningssed att en förvaltning skall göra sitt bästa för att hålla löften till medborgarna. I det standardformulär som kommissionen har ställt till förfogande som förlaga för enskilda som vill framföra klagomål ingår ett åtagande om att sedvanliga regler för konfidentialitet skall iakttas vid undersökningen av klagomålet⁷⁴. Även om klaganden inte är skyldig att kommentera medlemsstatens svar är möjligheten av en sådan medverkan en normal del av förfarandet vid undersökningen. Kommissionen begärde av klaganden att han skulle skaffa de rapporter som han skulle kommentera från en myndighet i den medlemsstat som var föremål för undersökningen. Klaganden måste därför ge upp sin anonymitet för att på normalt sätt kunna ta del av undersökningen av sitt klagomål. Genom att kräva detta har kommissionen inte hållit sitt löfte i standardformuläret.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av den första aspekten av klagomålet framgick det av kommissionens yttrande och klagandens kommentarer att kommissionen vidtagit åtgärder för att lösa ärendet och därmed tillmötesgått klaganden.

⁷³ Beslut i undersökningen på eget initiativ 303/97/PD. Se årsrapport för 1997, punkt 3.7, EGT 1998 C 380, s. 1.

⁷⁴ EGT 1989 C 26, s. 6

På grundval av ombudsmannens undersökningar av den andra aspekten av klagomålet var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar.

Det hör till principerna för god förvaltningssed att tidsgränser skall vara rimliga. Det var inte orimligt att kommissionen, när den satte tidsgränsen för kommentarer till sex veckor, utgick från en jämförelse med liknande nationella förfaranden. Men kommissionen försåg inte klaganden med det material som han skulle kommentera. Under sådana omständigheter borde kommissionen ha förklarat sig villig att på begäran utsträcka tidsgränsen för att ta hänsyn till den extra tid som behövdes för att klaganden skulle skaffa materialet i fråga.

Det hör till principerna för god förvaltningssed att en förvaltning skall göra sitt bästa för att hålla löften till medborgarna. I det standardformulär som kommissionen har ställt till förfogande som förlaga för enskilda som vill framföra klagomål ingår ett åtagande om att sedvanliga regler för konfidentialitet skall iakttas vid undersökningen av klagomålet. Även om klaganden inte är skyldig att kommentera medlemsstatens svar är möjligheten av en sådan medverkan en normal del av förfarandet vid undersökningen. Kommissionen begärde av klaganden att han skulle skaffa de rapporter som han skulle kommentera från en myndighet i den medlemsstat som var föremål för undersökningen. Klaganden måste därför ge upp sin anonymitet för att på normalt sätt kunna ta del av undersökningen av sitt klagomål. Genom att kräva detta har kommissionen inte hållit sitt löfte i standardformuläret.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Ombudsmannen konstaterade att kommissionens förfarande vid undersökningen av ett klagomål rörande en överträdelse av gemenskapsrätten från en medlemsstats sida ännu inte är utformat som ett normalt administrativt förfarande vid vilket klaganden behandlas som part. Vid ett normalt administrativt förfarande bör kommissionen själv förse klaganden med alla de handlingar som han ges tillfälle att kommentera.

OBESVARADE BREV

Beslut i klagomål 102/98/(XD)ADB mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I januari 1998 klagade R till ombudsmannen med anledning av kommissionens underlåtenhet att besvara hans brev.

I november 1997 skickade R ett klagomål till kommissionen angående det franska CSG (Contribution Sociale Généralisée) och CRDS (Contribution pour le Recouvrement de la Dette Sociale). Eftersom han inte fick något svar kontaktade han kommissionens representation i Paris. Han frågade

också kommissionens representation i Marseilles om hur han borde agera när han inte fick något svar. Klaganden vände sig slutligen till den ideella organisationen "La Maison de l'Europe" i Perpignan.

Dessa kontakter ledde dock inte till något annat än att klaganden fick två broschyrer (framför allt en om Europeiska ombudsmannen) från "Centre d'Informations sur l'Europe - Sources d'Europe" i Paris.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionens yttrande över klagomålet innehöll sammanfattningsvis följande klargöranden:

Den fråga som klaganden tog upp i sitt brev till kommissionen var föremål för ett överträdelseförfarande vid EG-domstolen och handlades samtidigt av kommissionens generaldirektorat GD XV och GD V. Eftersom målet fortfarande pågick vid EG-domstolen hade besvarandet av klagandens begäran skjutits upp. Kommissionen beklagade dock att inget avvaktande svar hade skickats till klaganden under tiden.

Vad gäller den information som klaganden begärt hos kommissionens representation i Marseille framhöll kommissionen att han inte bodde inom detta kontors geografiska ansvarsområde. Därför hade hans begäran vidarebefordrats till Paris och klaganden fått relevant information genom "Sources d'Europe".

Till sitt svar på ombudsmannens begäran av den 12 februari 1998 fogade kommissionen en kopia av ett brev som skickats till klaganden den 20 februari 1998 och som informerade honom om överträdelseförfarandet mot Frankrike.

Klagandens kommentarer

Klaganden anförde i sina kommentarer att han efter det att svaret skickats från kommissionen den 20 februari 1998 hade vänt sig till kommissionen två gånger, den 2 mars 1998 och, som påminnelse, den 8 juni 1998. Han ville veta om hans klagomål äntligen hade registrerats eller om han måste framställa ett nytt klagomål, och om han skulle bli underrättad om hur förfarandet framskred.

Klaganden informerade den 30 augusti 1998 ombudsmannen om att han ännu inte hade fått något svar på sina brev av den 2 mars och den 8 juni 1998 och att han i hög grad betvivlade de beklaganden som kommissionen gett uttryck för i sitt yttrande till ombudsmannen.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter det att klaganden stött på dessa nya problem, tog ombudsmannen den 10 september 1998 kontakt med kommissionen. Den 30 september 1998 erkände kommissionen mottagandet och registrerade klagandens ursprungliga klagomål av den 1 november 1997. Den 5 oktober 1998 underrättades klaganden om hur överträdelseförfarandet mot Frankrike framskred.

BESLUTET**1 Underlåtenhet att besvara klagomålet**

- 1.1 Klaganden anförde att han inte fått något svar på ett klagomål som han framställt till kommissionen. Kommissionen förklarade att dröjsmålet berodde på att den fråga som klaganden tagit upp vid den tidpunkten höll på att utredas av EG-domstolen. Kommissionen framförde dock sina ursäkter för att den inte skickat ett avvaktande svar.
- 1.2 Enligt uppgifterna i kommissionens yttrande angående sina egna förfaranden vid handläggning av klagomål (skickade till ombudsmannen i samband med dennes undersökning på eget initiativ ref. 303/97/PD) gäller följande:

“Alla klagomål som inkommer till kommissionen registreras inom generalsekretariatet. Inga undantag görs. (...)

När kommissionen tar emot ett klagomål är dess första åtgärd att bekräfta mottagandet. Till brevet med mottagningsbevis fogas en bilaga som anger syftet och närmare detaljer om överträdelseförfarandet.”

- 1.3 Ombudsmannen konstaterade att kommissionen i samband med ombudsmannens undersökning den 11 juni 1998 uttryckligen medgav problemet och bad om ursäkt för dröjsmålet och det uteblivna avvaktande svaret. Trots detta beklagande och trots att klaganden lämnat in ytterligare två ansökningar registrerades det klagomål som framställdes den 1 november 1997 formellt först den 30 september 1998 och krävde ännu ett ingripande från ombudsmannens sida.
- 1.4 Enligt kommissionens egna kommentarer i samband med ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD görs inga undantag från regeln att alla klagomål som inkommer till kommissionen registreras och att ett mottagningsbevis skickas ut inom rimlig tid. Den omständigheten att kommissionen i det aktuella ärendet, när den väl blivit medveten om situationen, erkände och framförde sina ursäkter för dröjsmålet, men ändå inte skyndade sig att registrera klagomålet, utgjorde ett administrativt missförhållande.

2 Underlåtenhet att lämna klaganden nödvändig information

- 2.1 Klaganden hävdade att han inte fått någon information när han vände sig till kommissionens representation i Marseilles. Kommissionen förklarade att hans begäran vidarebefordrats till den geografiskt ansvariga representationen och att han hade fått adekvat information från “Centre d’Informations sur l’Europe - Sources d’Europe” i Paris.
- 2.2 Kommissionens representation i Marseilles kontaktade de behöriga enheterna för att klaganden skulle få adekvat information om möjligheten att klaga på kommissionens underlåtenhet att besvara brev. Det föreföll därför inte ha förelegat något administrativt missförhållande när det gäller denna del av klagomålet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av den andra delen av klagomålet föreföll det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid kommissionen.

När det gäller den första delen av klagomålet föreföll det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt kommissionens egna kommentarer i samband med ombudsmannens undersökning på eget initiativ 303/97/PD görs inga undantag från regeln att alla klagomål som inkommer till kommissionen registreras och att ett mottagningsbevis skickas ut inom rimlig tid. Den omständigheten att kommissionen i det aktuella ärendet, när den väl blivit medveten om situationen, erkände och framförde sina ursäkter för dröjsmålet, men ändå inte skyndade sig att registrera klagomålet, utgjorde ett administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

ANNULLERING AV EN UPPHANDLING

Beslut i klagomål 130/98/OV mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I januari 1998 klagade ledamoten av Europaparlamentet Caroline Jackson till ombudsmannen på en stiftelses vägnar om påstådda administrativa missförhållanden vid GD XXIII i fråga om ett upphandlingsförfarande. De relevanta sakförhållandena är följande:

Den 13 december 1996 lämnade stiftelsen (nedan kallad "klaganden") in en ansökan som gällde anbudsinfordran - 96/C246/15 från Europeiska kommissionen (DG XXIII) i enlighet med dess åtgärdsprogram för främjande av kooperativ, ömsesidiga försäkringsbolag, föreningar och stiftelser.

Klaganden fick ingen information från GD XXIII om resultatet av ansökan förrän den 24 augusti 1997, när kommissionen tillkännagav i Europeiska gemenskapernas tidning att programmet hade blivit annullerat. Det gavs emellertid ingen förklaring till annulleringen. Klaganden informerades officiellt om annulleringen i ett brev från GD XXIII daterat den 18 augusti 1997. Senare fick ledamoten av Europaparlamentet Caroline Jackson i anslutning till parlamentsfrågan H-0717/97 från oktober 1997 reda på att upphandlingen hade blivit annullerad på grund av att programmet inte hade godkänts av ministerrådet och därför saknade budget. Klaganden, som själv hade kontaktat kommissionen i mars och juni 1997 för att få reda på resultatet av sin ansökan, fick ingen information om denna utveckling. Dessutom angav GD XXIII i sitt svar till klaganden att stiftelsens ansökan inte uppfyllde villkoren för de 12 program som slutligen hade fått sin finansiering godkänd, men klaganden hade inte informerats om dessa villkor.

Ledamoten av Europaparlamentet klagade till ombudsmannen på klagandens vägnar och påstod sammanfattningsvis att kommissionen hade offentliggjort en anbudsinfordran på grundval av ett program som inte hade rådets godkännande, underlåtit att informera klaganden om att programmet fortfarande väntade på rådets godkännande och om den vidare utvecklingen, väntat överdrivet länge med att annullera programmet och att informera klaganden om annulleringen samt underlåtit att informera klaganden om skälen till annulleringen och om att ansökan inte uppfyllde villkoren för programmet.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande angav kommissionen att den förstod att annulleringen av upphandlingen var en besvikelse men att den inte medgav administrativa missförhållanden. Kommissionen påminde om bakgrunden och ärendets rättsliga läge:

Upphandlingen offentliggjordes den 24 augusti 1996 (EGT C 246/15/1996) och avsåg att ur budgetposten social ekonomi (B5-321 i 1997 års budget) medfinansiera projekt rörande kooperativ, ömsesidiga försäkringsbolag, föreningar och stiftelser (CMAF). Projekten måste utformas enligt de principer som hade fastställts i kommissionens förslag till ett flerårigt åtgärdsprogram (1994-1996) för CMAF. Detta förslag, som hade godkänts av kommissionen den 17 februari 1994, lämnades till rådet för beslut. Artikel 235 i EG-fördraget utgjorde den rättsliga grunden för beslutet, som måste fattas enhälligt. Upphandlingen var kopplad till förslaget till åtgärdsprogram, som kommissionen förmodade skulle bli godkänt i tid. I slutet av 1996 hade dock inget enhälligt beslut uppnåtts i fråga om förslaget. Efter offentliggörandet av upphandlingen hade GD XXIII fått 173 ansökningar om finansiering fram till den 31 december 1996. En arbetsgrupp omfattande flera avdelningar som granskade projekten i början av 1997 valde ut 22 projekt enligt de villkor som hade fastställts i anbudsinfordran och i kommentarerna till budgetpost B5-321 för år 1997.

Under tiden hade dock kommissionens utgifter i fråga om socialt utanförskap och fattigdom, som inte grundades på akter godkända av rådet, ifrågasatts efter ett beslut av EG-domstolens ordförande den 24 september 1996 i de förenade målen C-239/96 R och C-240/96 R (Förenade kungariket mot kommissionen, ansökan om interimistiska åtgärder)⁷⁵. Mot bakgrund av osäkerheten om det rättsliga läget beslutade kommissionen att dra tillbaka det förslag till åtgärdsprogram som upphandlingen avsåg. Den 29 juli 1997 fattade den det formella beslutet att annullera upphandlingen och dra tillbaka sitt programförslag. Kommissionen beslutade dock att ta hänsyn till resultatet av arbetsgruppens utvärdering så att det arbete som redan utförts fram till den tidpunkten både av sökandena och kommissionen inte skulle vara förgäves. Den beslutade därför att medfinansiera ett begränsat antal av de projekt (12 av de 22) som hade valts ut bland de 173

⁷⁵ Förenade målen C-239/96 R och C-240/96 R, Förenade kungariket mot kommissionen, REG 1996 I-4475.

som hade lämnats i samband med upphandlingen. Klagandens förslag ansågs dock inte uppfylla villkoren för upphandlingen.

Beslutet att medfinansiera de 12 projekten fattades på grundval av kommissionens meddelande till budgetmyndigheten den 6 juli 1994 om rättsliga grunder och maximibelopp (SEK(94)1106). De utvalda projekten var projekt av ringa betydelse och pilotprojekt inom ramen för meddelandet från år 1994. Den 18 augusti 1997 skickade GD XXIII ett brev till de sökande vars projekt inte hade blivit utvalt för att informera dem om läget. Mot bakgrund av detta gav kommissionen följande förklaring i fråga om ledamoten av Europaparlamentet Jacksons olika påståenden:

När det gäller påståendet att kommissionen offentliggjorde en upphandling på grundval av ett program som inte hade godkänts av rådet påpekade kommissionen att den hade trott att programmet i enlighet med normal praxis skulle ha godkänts och att projektfinansieringen skulle ha fortsatt över hela nästa budgetår. Denna ståndpunkt stärktes av det faktum att budgetmyndigheten beslutade att medel skulle anslås till posten social ekonomi år 1997 på samma grunder som föregående år.

När det gäller påståendet om den sena annulleringen av programmet påpekade kommissionen att den hade dragit tillbaka projektet i juli 1997 när det stod klart att programmet inte hade någon möjlighet att godkännas av rådet ens genom ett sent beslut.

När det gäller den påstådda underlåtenheten att informera om den påstådda förseningen angav kommissionen först att det i meddelandet i Europeiska gemenskapernas tidning klart och tydligt angetts att programmet fortfarande väntade på godkännande av rådet. Detta tillvägagångssätt låg i linje med gällande praxis för genomförande av förberedande åtgärder och innovativa projekt. Kommissionen påpekade vidare att GD XXIII hade beslutat att inte lämna några preliminära svar på individuella förfrågningar förrän alla rättsliga problem hade lösts, vilket skedde i juli 1997. Därför kunde kommissionen inte ge ett klart besked till klaganden i mars eller juni 1997. Kommissionen angav vidare att den hade informerat de sökande så snart som möjligt efter det att beslutet hade fattats, dvs. 12 arbetsdagar efter den 29 juli 1997, vilket inte utgör någon orimlig försening.

När det gäller den påstådda underlåtenheten att informera om skälen till annulleringen, påpekade kommissionen att den, eftersom en annullering av ett förslag till åtgärdsprogram i huvudsak var en teknisk fråga som inte rörde ansökningarnas sakinnehåll, hade beslutat att ett standardbrev som inte gick in på de komplicerade rättsliga och politiska skälen till annulleringen av programmet var mest lämpligt.

När det slutligen gäller påståendet om att klaganden inte hade blivit informerad om att ansökningen inte hade uppfyllt villkoren för programmet, svarade kommissionen att det är normal praxis att informera de sökande först när det slutliga beslutet har fattats och inte efter varje steg i urvalsprocessen.

Klagandens kommentarer

Klaganden lämnade inga skriftliga kommentarer. Klagandens företrädare angav dock i ett telefonsamtal till ombudsmannen att klaganden inte var nöjd med de svar som lämnats på deras klagomål.

BESLUTET

1 Offentliggörande av en anbudsinfordran grundad på ett program som ännu inte hade godkänts av rådet

- 1.1 Det första påståendet rörde det faktum att kommissionen inbjöd till ansökningar i fråga om ett program som ännu inte hade rådets godkännande. Kommissionen påpekade att den hade haft anledning att förmoda att programmet skulle ha godkänts i tid, och att den ståndpunkten stärktes av det faktum att budgetmyndigheten hade beslutat att medel skulle anslås till budgetposten social (B5-321) för år 1997 på samma grunder som tidigare år.
- 1.2 Ombudsmannen noterade att kommissionens förslag till rådets beslut om ett flerårigt arbetsprogram för CMAF hade skickats till rådet den 17 februari 1994. Upphandlingen, som grundades på detta förslag till program, offentliggjordes den 24 augusti 1996. Det förefaller som om kommissionen vid denna tidpunkt förmodade att programmet skulle godkännas av rådet. Detta styrks av det faktum att det i upphandlingen klart och tydligt i en fotnot (1) angavs att Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén hade yttrat sig för förslaget vid sina respektive plenarsammanträden men att rådets behandling av förslaget ännu inte var klar. Detta tillvägagångssätt låg också i linje med praxis när det gäller genomförande av förberedande åtgärder och innovativa projekt. Ombudsmannen anser därför att offentliggörandet av upphandling 96/C246/15 vid en tidpunkt då kommissionen fortfarande väntade på att programförslaget skulle godkännas av rådet inte utgjorde ett fall av administrativa missförhållanden.

2 Den påstått sena annulleringen av programmet i juli 1997

- 2.1 När det gäller den påstått sena annulleringen av programmet angav kommissionen att den hade dragit tillbaka sitt program i juli 1997 när det stod klart att programmet inte hade någon möjlighet att godkännas av rådet ens genom ett sent beslut. Kommissionen angav också att den hade beslutat att ta hänsyn till resultatet av utvärderingen av ansökningarna, för att kunna dra nytta av det arbete som hade utförts fram till den tidpunkten.
- 2.2 Principerna för god förvaltningssed kräver att kommissionen undviker att onödigtvis försena sin behandling och att den lämnar en rimlig förklaring när en sådan försening inträffar. I detta ärende framgick det både av kommissionens yttrande och av svaret på parlamentsfråga E-3169/97⁷⁶ att programförslaget ännu inte hade godkänts av rådet i slutet av 1996. Dessutom hade rättslig osäkerhet uppstått i september

⁷⁶ Skriftlig fråga nr 3169/97 av Raymonde Dury till kommissionen, EGT C 196, 1998, s. 2.

1996 när kommissionens utgifter för socialt utanförskap och fattigdom som inte grundades på rättsakter som antagits av ministerrådet hade ifrågasatts efter ett beslut av EG-domstolens ordförande i de förenade målen C-239/96 R och C-240/96 R. Mot bakgrund av detta anser ombudsmannen att kommissionens argument om möjligheten till ett sent godkännande av rådet knappast är hållbart.

- 2.3 Mot bakgrund av detta anser ombudsmannen att kommissionen inte har lämnat en acceptabel och konsekvent förklaring till varför den inte drog tillbaka sitt program förrän den 29 juli 1997, när det stod klart redan i slutet av 1996, dvs. 34 månader efter det att programförslaget hade skickats till rådet, att programmet inte skulle komma att godkännas. Därför utgör kommissionens underlåtenhet att undvika en försening i sitt beslut att dra tillbaka programmet och annullera upphandlingen ett fall av administrativa missförhållanden.

3 Den påstådda underlåtenheten att informera klaganden

- 3.1 När det gäller påståendet att kommissionen inte hade informerat de sökande om att programmet fortfarande väntade på rådets godkännande svarade kommissionen genom att hänvisa till meddelandet i Europeiska gemenskapernas tidning. Ombudsmannen noterade att det i meddelandet om upphandlingen verkligen angavs att rådets behandling av förslaget inte var klar. Påståendet att de sökande inte hade blivit informerade om detta kunde därför inte godtas.
- 3.2 När det gäller den påstådda förseningen med att informera de sökande om annulleringen av programmet och om den utveckling som föregick annulleringen, angav kommissionen att den fattade det formella beslutet att annullera programmet den 29 juli 1997 och informerade de sökande den 18 augusti 1997. Kommissionen tillade att det inte var möjligt att lämna preliminära svar på individuella förfrågningar förrän det slutgiltiga beslutet hade fattats. Därför kunde kommissionen inte lämna ett klart och tydligt svar till klaganden i mars eller juni 1997.
- 3.3 Principerna för god förvaltningssed kräver att kommissionen håller personerna informerade om utvecklingen av deras ärenden och underrättar dem om eventuella nya rättsliga och sakliga aspekter av ärendena. I detta ärende förefaller det som om klaganden inte hade fått sådan information en enda gång efter december 1996, när kommissionens programförslag hade avvisats av rådet och rättslig osäkerhet uppstått till följd av beslutet från EG-domstolens ordförande den 24 september 1996. Därför utgör denna underlåtenhet att informera klaganden ett fall av administrativa missförhållanden.

4 Den påstådda underlåtenheten att motivera annulleringen

- 4.1 Klaganden påstod att kommissionen inte hade meddelat skälen till annulleringen av programmet och att den inte hade meddelat att ansökningen inte uppfyllde villkoren för programmet. Kommissionen påpekade att den ansåg att ett standardbrev som inte gick in på de komplicerade rättsliga och politiska skälen till annulleringen var mest lämpligt.

- 4.2 När det gäller detta påstående noterade ombudsmannen att klaganden vid olika skeden i förfarandet hade informerats om både att ansökningen inte uppfyllde villkoren för programmet och att programmet hade blivit annullerat. Ombudsmannen anser att den motsäggande information som hade lämnats till klaganden enbart berodde på det förvirrade rättsliga läge som kommissionen gav upphov till genom att annullera upphandlingen samtidigt som den valde ut och medfinansierade 12 projekt som hade lämnats in i samband med den annullerade upphandlingen.
- 4.3 I enlighet med principerna för god förvaltningssed skall kommissionen vara konsekvent i sin administrativa behandling och i sina beslut. Annulleringen av en upphandling innebär att denna är ogiltig och inte längre har någon rättslig verkan. När det gäller detta ärende framgick det att kommissionen i Europeiska gemenskapernas tidning C 233 av den 1 augusti 1997 formellt hade meddelat att upphandlingen hade annullerats.
- 4.4 Mot bakgrund av detta anser ombudsmannen att kommissionen handlade inkonsekvent när den annullerade upphandling 96/C246/15 den 29 juli 1997 och därefter medfinansierade 12 projekt som hade lämnats in och valts ut i samband med den annullerade upphandlingen. Likaledes handlade kommissionen inkonsekvent när den informerade klaganden om att skälet till att deras ansökan avvisades var att upphandlingen hade annullerats, trots att 12 projekt i själva verket hade fått fortsatt finansiering i enlighet med upphandlingen. Därför utgör dessa fakta belägg för administrativa missförhållanden.

SLUTSATSER

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkningar:

Principerna för god förvaltningssed kräver att kommissionen undviker att onödigtvis försena sin behandling och att den lämnar en rimlig förklaring när en sådan försening inträffar. Ombudsmannen anser att kommissionen inte har lämnat någon acceptabel och konsekvent förklaring till att den inte drog tillbaka sitt program förrän den 29 juli 1997, när det stod klart redan i slutet av 1996, dvs. 34 månader efter det att programförslaget hade skickats till rådet, att programmet inte skulle komma att godkännas. Kommissionens underlåtenhet att undvika förseningar i fråga om sitt beslut att dra tillbaka programmet och att annullera upphandlingen utgör därför ett fall av administrativa missförhållanden.

Samma principer kräver att kommissionen håller personer informerade om utvecklingen av deras ärenden och underrättar dem om eventuella nya rättsliga och sakliga aspekter av ärendena. I detta ärende förefaller det som om klaganden inte hade fått sådan information en enda gång efter december 1996, när kommissionens programförslag hade avvisats av rådet och rättslig osäkerhet uppstått till följd av beslutet från EG-domstolens ordförande av den 24 september

1996. Därför utgör denna underlåtenhet att informera klaganden ett fall av administrativa missförhållanden.

I enlighet med principerna för god förvaltningssed skall kommissionen vara konsekvent i sin administrativa behandling och i sina beslut. Därför anser ombudsmannen att kommissionen handlade inkonsekvent när den annullerade upphandling 96/C246/15 den 29 juli 1997 och därefter medfinansierade 12 projekt som hade lämnats in och valts ut i enlighet med den annullerade upphandlingen. Likaledes handlade kommissionen inkonsekvent när den informerade klaganden om att skälet till att deras ansökan hade avvisats var att upphandlingen hade annullerats, trots att 12 projekt i själva verket hade fått fortsatt finansiering i enlighet med upphandlingen. Därför utgör dessa fakta belägg för administrativa missförhållanden.

Eftersom dessa aspekter av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

UNDERLÅTENHET ATT LÄMNA INFORMATION TILL EN TACIS-KONSULT

Beslut i klagomål 307/98/IJH mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I mars 1998 ingav L ett klagomål mot Europeiska kommissionen. Enligt klaganden var omständigheterna sammanfattningsvis följande.

Från oktober 1995 till september 1996 arbetade klaganden som kontrollant på platsen för det EG-finansierade Tacisprogrammet⁷⁷ i Centralasien och Mongoliet. Han var kontraktsanställd av ett konsultföretag. I februari 1996 fick han av sin arbetsledare veta att kommissionens enheter i Bryssel hade begärt att han skulle sägas upp, uppenbarligen till följd av ett klagomål mot honom av chefen för samordningsenheten vid Europeiska unionens Tacisprogram.

Klaganden fortsatte i själva verket att arbeta som kontrollant tills hans kontrakt löpte ut i september 1996. Men hans kontrakt förnyades inte av konsultföretaget och han godtog senare inte för anställning vid vissa andra Tacisprojekt.

Den 7 november 1997 skrev klaganden till tjänsteförrättande chefen för enheten GD1A/C4 vid kommissionen i Bryssel. Han förklarade omständigheterna kring det icke förnyade kontraktet, de svårigheter han senare hade haft att få annan anställning och att han ansåg att kommissionen i praktiken hade svartlistat honom. Han begärde att få kommentarer på dessa punkter. Han ställde också ett antal konkreta frågor. Vad var det för klagomål mot honom som kommissionen hade fått i februari 1996? Varför informerade

⁷⁷ Technical Assistance to the Commonwealth of Independent States (länder från före detta Sovjetunionen samt Mongoliet).

inte kommissionen honom då vare sig om att klagomålet hade inkommit eller om vad det innehöll? Varför hade kommissionen inte tagit kontakt med honom för att få hans svar på klagomålet?

Den 4 december 1997 skickade kommissionens enheter ett brev innehållande tre stycken. I det första stycket sades att alla frågor som hade med klagandens kontrakt att göra skulle ställas till det företag som anställt honom. De båda andra styckena hade följande lydelse:

“Tillåt mig vidare betona att det inte är möjligt att kommentera anledningarna till att anbud som lämnats in av konsulter i samband med de Tacisprojekt som ni har medverkat i inte har lett till något arbete. Som ni säkert vet är alla anbudsförfaranden konfidentiella. Bästa sättet att ta reda på varför en konsults anbud inte antogs är att fråga konsulten. Det ingår i förfarandet att alla som lämnat anbud får ett brev där det anges varför deras anbud inte antagits samt namnet på den som fått anbudet.

Ni tycks spekulera i ett samband mellan ett eventuellt klagomål och det faktum att vissa konsulters anbud inte har antagits. Ni måste ha förståelse för att jag inte analyserar och kommenterar spekulationer.”

Eftersom klaganden var missnöjd med detta svar vände han sig till ombudsmannen. Han hävdade att kommissionen borde ha informerat honom om klagomålet mot honom och gett honom tillfälle att besvara det.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Kommissionens yttrande innehöll följande klargöranden.

Kommissionen har inget direkt inflytande över en uppdragstagares personalpolitik och kan inte besluta att en experts anställningskontrakt skall avslutas. Dess befogenheter är begränsade till att kontrollera experternas kompetens när den tilldelar ett kontrakt och den kan ingripa mot uppdragstagaren endast om hans personal utför de avtalsenliga åliggandena på ett otillfredsställande sätt. Det ankommer då på uppdragstagaren att vidta nödvändiga åtgärder för att förbättra verkställigheten.

Kommissionen var medveten om att det förelåg svårigheter i samarbetet med de lokala myndigheterna vid fullgörandet av detta uppdrag, men den ingrep inte utan lämnade åt uppdragstagaren att reda ut personalproblemen på platsen. Inte heller utövade kommissionen påtryckningar på uppdragstagaren för att klagandens anställning skulle upphöra.

När kontraktet om kontrollerna skulle förnyas i december föreslog uppdragstagaren en smärre förändring av kontrollantgruppens sammansättning, varvid klaganden uteslöts. För kommissionens del är detta en vanlig företeelse, särskilt när det gäller långtidsuppdrag.

Kommissionen har inte svartlistat klaganden för fortsatt arbete: *“de anklagelser som framförts i denna del av klagomålet är i stort sett grundade på antaganden och de är inte tillräckligt konkreta för att kunna bekräftas.”*

Klagandens kommentarer

Efter att inte ha fått några kommentarer från den klagande kontaktade ombudsmannens kansli honom per telefon och e-post. I ett e-postmeddelande av den 21 september 1999 underrättade klaganden ombudsmannen om att han från september 1998 till januari 1999 hade arbetat vid ett Tacisprojekt i Ryssland och sedan februari 1999 varit anställd i Ryssland som platschef vid ett brittiskt projekt (Know How Fund). Han påpekade att kommissionens yttrande helt förbigick ett antal av de synpunkter som han anfört i sitt klagomål, men uppgav också att han inte längre var intresserad av att få några ytterligare svar av kommissionen med tanke på den tid som förflutit sedan händelserna i fråga.

BESLUTET

- 1 Klaganden trodde att hans kontrakt med en Taciskonsult inte hade förnyats på grund av påtryckningar från kommissionen till följd av klagomål mot honom. Han skrev till kommissionen och frågade vad det var för klagomål, varför han inte hade informerats om det eller om innehållet i det och varför han inte hade beretts tillfälle att svara på det.
- 2 I sitt svar på klagandens brev besvarade kommissionen inte hans frågor. Inte heller återopade kommissionen några skäl för konfidentialitet som anledning till att den inte lämnade ut den begärda informationen. På samma sätt underlät kommissionen i sitt yttrande över klagomålet till ombudsmannen att besvara denna del av klagomålet.
- 3 Enligt principerna för god förvaltningssed skall brevsvar så långt som möjligt präglas av tjänstvillighet och innehålla svar på de frågor som ställs. Kommissionens undanglidande och föga hjälpsamma svar till klaganden utgör ett administrativt missförhållande.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning.

I sitt svar på klagandens brev besvarade kommissionen inte hans frågor. Inte heller återopade kommissionen några skäl för konfidentialitet som anledning till att den inte lämnade ut den begärda informationen. På samma sätt underlät kommissionen i sitt yttrande över klagomålet till ombudsmannen att besvara denna del av klagomålet.

Enligt principerna för god förvaltningssed skall brevsvar så långt som möjligt präglas av tjänstvillighet och innehålla svar på de frågor som ställs. Kommissionens undanglidande och föga hjälpsamma svar till klaganden utgör ett administrativt missförhållande.

Eftersom klaganden inte längre var intresserad av att få några ytterligare svar från kommissionen var det inte möjligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

DEN ADMINISTRATIVA OCH EKONOMISKA HANDLÄGGNINGEN AV ETT PROJEKT

Beslut i klagomål 440/98/IJH mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Klagomålet avsåg Ecotourism Ltd:s projekt "Arvets spår: återskapande av landsbygden genom hållbar turism i bulgariska och slovenska regioner", som finansierats av kommissionens enhet för turism vid GD XXIII. Klaganden hävdade att Ecotourism hade ett mycket gott förhållande till projektledaren under hela projekttiden, och att projektet hade varit mycket framgångsrikt. Kommissionen hade dock misskött projektet i ekonomiskt hänseende och förorsakat Ecotourism avsevärda ekonomiska förluster.

Klaganden påstod framför allt följande.

- (i) Onödigt dröjsmål av kommissionen både med den interimistiska utbetalningen och slutbetalningen (fyra respektive tio månader) samt bristande tydlighet från kommissionen sida när det gällde vilket redovisningssystem den tillämpade och vilka handlingar Ecotourism hade att lämna in.
- (ii) Bristande kontinuitet i projektförvaltningen. Enligt klaganden hade Ecotourism ett mycket gott förhållande till projektledaren under hela projekttiden, och det var uppenbart att projektet hade varit mycket framgångsrikt. När emellertid styrekonomen tog över förändrades situationen och gång på gång togs frågor upp som hade diskuterats redan tidigare och ordnats upp med projektledaren.
- (iii) Kommissionen gjorde en stor nedskärning av slutbetalningen genom att, utan att underrätta Ecotourism, ersätta budgeten med den ekonomiska redovisning som Ecotourism lade fram i interimrapporten. Vidare föreslog kommissionen en rad ändringar i den slutliga ekonomiska redovisningen, några uppåt, andra nedåt. Ecotourism gjorde alla ändringarna. Kommissionen summerade därefter alla minskade poster i budgeten och bortsåg från alla ökningar och kom på så sätt fram till en minskad budget.
- (iv) Vid den interimistiska utbetalningen i juli 1996 godkände kommissionen interimrapporten, inklusive den ekonomiska redovisningen, utan kommentar. I den ekonomiska redovisningen ingick överföringar mellan enskilda budgetrubriker, och Ecotourism fortsatte projektet på denna grundval. Om det inte var något fel med interimrapporten är det inte heller något fel med slutrapporten, som är i överensstämmelse med interimrapporten.
- (v) Kommissionen vägrade att betala för arbeten som utförts av Ecotourism, närmare bestämt en manual som utarbetats av Ecotourism enligt överenskommelse med kommissionen samt en översättning till tyska av en handling på kommissionens begäran.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. I sitt yttrande godtog kommissionen att tvisten mellan kommissionen och klaganden gällde den ekonomiska sidan av projektet och inte den tekniska. Men den omständigheten att de tekniska delarna av projektet hade genomförts i överenssstämmelse med vad som överenskommits fritog inte klaganden från att rätta sig efter de ekonomiska villkoren.

Som svar på de olika anklagelsepunkterna framhöll kommissionen i sammanfattning följande.

- (i) Vad beträffar den interimistiska utbetalningen mottogs interimsrapporten den 5 augusti 1996 och utbetalningen gjordes den 4 december 1996. Dröjsmålet berodde delvis på att Ecotourism hade ändrat sitt namn och numret på sitt bankkonto. Kommissionen beklagade dock det dröjsmål som uppstått.

Vad beträffar den slutliga betalningen uppgav kommissionen att det dröjsmål som uppstod inte kunde ha undvikits. Ecotourism överlämnade sin slutrapport och ekonomiska redovisning den 16 juni 1997 och kompletterande upplysningar lämnades in i augusti 1997. Efter en genomgång av detta material under hösten 1997 beslöt kommissionen att göra ett kontrollbesök hos Ecotourism för att bringa klarhet i situationen. Detta besök ägde rum i november 1997 och följdes av att kommissionen begärde ytterligare upplysningar från Ecotourism, vilka skickades till kommissionen i december 1997. Därefter följde en brevväxling beträffande den slutliga betalningen. Styrekonomen godkände den slutliga betalningen den 20 mars 1998 och denna utbetalning gjordes den 1 april 1998.

- (ii) Nedskrifningen av den slutliga betalningen berodde på att det krävdes att alla kostnader måste godkännas som berättigade till ersättning. Det belopp som anges i bestämmelserna om ekonomiska bidrag utgör maximibelopp. Den faktiska utbetalningens storlek är beroende av verifikationerna på de faktiska kostnaderna, och enskilda poster får inte överstiga motsvarande budgetrubriker i den fastställda budgeten. Kommissionen betonade att detta innebär att om en faktisk kostnad är lägre än den som anges i budgeten måste bidraget reduceras i motsvarande mån.

Kommissionens sätt att hantera Ecotourism-projektet var detsamma som när det gäller alla verksamheter inom turistområdet som ges bidrag, nämligen att

- kräva verifikationer för de kostnader för vilka ersättning krävs,
- minska de begärda ersättningsbeloppen om tecken tyder på att de överstiger de verkliga kostnaderna eller om verifikationerna inte är tillräckliga,
- inte medge ersättning för kostnader utöver vad som anges i budgetrubrikerna i den godkända budgeten.

Den slutliga utbetalningen utgick från den ekonomiska redovisning som lämnats av Ecotourism i interimrapporten. Kommissionen fann att den ekonomiska redovisningen, uppdelad i enskilda rubriker, utgjorde en noggrant genomarbetad omvärdering av projektets behov. Eftersom det totala beloppet inte kunde ökas när beloppen under vissa rubriker ökade måste beloppen under vissa andra minskas.

Att vid den slutliga beräkningen utgå från den reviderade budgeten innebar inte något regelbrott eller någon nackdel för Ecotourism. I själva verket ledde detta till att minskningarna av projektkostnaderna blev mindre än om den ursprungliga budgeten hade använts vid beräkningarna. Därför saknades det grund för klagandens påstående att kommissionen hade ersatt budgeten med en ekonomisk redovisning från Ecotourism för att motivera stora nedskärningar av den slutliga utbetalningen.

- (iii) Påståendet att kommissionen vägrade att betala för utfört arbete var ogrundat. Kommissionen hade bara underkänt kostnader som den inte ansåg berättigade till ersättning. När det gällde utfört arbete krävde kommissionen tidsrapporter som verifikation på det utförda arbetet. Vad beträffar den manual som Ecotourism hade utarbetat fick Ecotourism 27 500 ecu i betalning, den summa som företaget hade lämnat faktura på. De överskjutande 2 500 ecu som Ecotourism gjorde anspråk på kunde inte godtas eftersom det inte fanns några verifikationer på att kostnaderna faktiskt hade förelegat.
- (iv) Att interimrapporten hade godtagits utan kommentar innebar inte att slutrapporten automatiskt skulle godtas. Interimrapporten visar endast hur projektet fortskrider. Ett godtagande av interimrapporten innebar inte ett godkännande av kostnaderna eftersom slutbetalningen alltid måste vara beroende av att de nödvändiga verifikationerna på alla utgifter man begär ersättning för kan uppvisas.
- (v) Det fanns ingen otydlighet vad gäller redovisningssystemet. Att en stor del av klagandens projekt bokfördes som kostnader "in natura" krävde särskild uppmärksamhet när det gällde att få verifikationer. Tidsrapporter och lönelistor är normala och rimliga krav när det gäller personalkostnader. Klaganden hade hållits fullt informerad om situationen och Ecotourism hade vid ett möte i Bryssel i februari 1996 upplysts om att det krävdes av uppdragstagare som utförde tjänster "in natura" att de upprättade tidsrapporter.
- (vi) Det hade inte funnits någon bristande kontinuitet i projektförvaltningen. Det är ett normalt förfarande att den projektledare som är ansvarig för den tekniska delen av projektet inte befattar sig med de ekonomiska frågorna. Projektledaren stod till förfogande för ytterligare tekniska förfrågningar fram till slutet av 1997.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål och uppgav att de viktigaste punkterna var dröjsmålet med betalningarna och avsaknaden av motivering till att kommissionen hade hållit inne med finansieringen. Han betonade särskilt följande.

- (i) Dröjsmålet med den interimistiska utbetalningen fick inte någon förklaring. Ecotourism måste betala för detta dröjsmål och hävdade att kommissionens "beklagande" inte var nog. Vad beträffar den slutliga utbetalningen påpekade klaganden att det hade gått fem månader mellan besöket hos Ecotourism och själva utbetalningen, och att kommissionen inte gav någon förklaring till detta dröjsmål. I båda fallen hade Ecotourism tillfogats ett allvarligt ekonomiskt avbräck som det kommer att ta flera år att reparera.
- (ii) Kommissionen handlade på ett oskäligt sätt när den ersatte den ursprungliga budgeten med den ekonomiska redovisningen i den interimistiska rapporten och därigenom tilldelade den rollen av en avtalsenlig överenskommelse utan att informera Ecotourism.
- (iii) Kommissionen kommenterade inte sin vägran att betala kostnaderna för den översättning som den begärt av Ecotourism. Inte heller angav den skäl för sin vägran att betala för en manual som Ecotourism hade utarbetat. Denna vägran var grundad på att Ecotourism inte lämnat arbetstidsrapporter, något som kommissionen inte vid något tillfälle hade begärt. Verifikationer på den tid som hade lagts ner på manualen kunde dock med lätthet företes, men kommissionen begärde aldrig detta. Vidare hade verifikationer på alla kostnader lämnats till kommissionen. Ecotourism hade lämnat alla ytterligare upplysningar som kommissionen hade begärt.
- (iv) Sedan den interimistiska rapporten hade inlämnats kom ingen kommentar från kommissionen utom ett telefonsamtal från projektledaren, som uttryckte sin stora uppskattning av den. Detta visade att kommissionen godtog överföringar mellan budgetposter. Sådana överföringar som de i den interimistiska rapporten ägde rum under hela projektiden.
- (v) Kommissionen hade haft alla möjligheter att informera Ecotourism om det hade krävts några ändringar i företagets sätt att förfara. Vidare hade frågan om arbetstidsrapporter inte diskuterats vid sammanträdet i februari 1996. Ingen dokumentation ger belägg för detta. Det enda som diskuterades var frågan om tidsrapporter för underleverantörer och för partner som gjorde tjänster mot ersättning "in natura". Ecotourism förde tidsredovisningar för alla bidrag "in natura" och underleverantörerna lämnade detaljerade fakturor med uppgifter om den tid som använts med stöd i rapporter om det utförda arbetet.
- (vi) Vad beträffar den påstådda bristen på kontinuitet framhöll klaganden att han hade medverkat i andra projekt tillsammans med kommissionen utan att dessa problem hade uppstått. Kommissionens GD I till exempel redovisar sina riktlinjer vid projektets början, och där har man fastställt förfaranden inklusive ekonomisk kontroll innan någon ändring av projektet godkänns. Eftersom G D I fann det vara nödvändigt att fastställa ett sådant förfarande undrade klaganden varför inte enheten för turism gjorde det.

BESLUTET**1 Dröjsmålet med den interimistiska utbetalningen**

- 1.1 Klaganden hävdade att den interimistiska utbetalningen hade förse-nats med fyra månader trots att Ecotourism redan vid projektets början hade betonat vikten av att den interimistiska utbetalningen gjordes skyndsamt. Kommissionen beklagade dröjsmålet med den interimistiska utbetalningen och förklarade att det delvis berodde på att Ecotourism hade bytt namn och bankkontonummer.
- 1.2 Enligt principerna för god förvaltningssed skall utestående betalningar betalas inom rimlig tid. Enligt artikel 4a i förklaringen om finansiella bidrag (nedan kallad förklaringen) skall den interimistiska utbetalningen göras efter mottagandet och godkännandet av den interi-mistiska rapporten. I artikel 4c i förklaringen sägs att det tar upp till 60 dagar för utbetalningen att nå bankkontot efter kommissionens god-kännande.
- 1.3 Kommissionen fick interimrapporten den 5 augusti 1996 och betal-ningen utanordnades den 4 december 1996. Detta utgör en period på fyra månader, inräknat de högst 60 dagar efter godkännandet som beräknats för utbetalningen att komma fram. Det innebär att det tog kommissionen ungefär två månader att godkänna rapporten och ändra klagandens namn och bankkontonummer. Denna tid är inte uppenbart orimlig, inte ens om hänsyn tas till att klaganden hade begärt skyndsamt utbetalning. Det förefaller därför inte ha förekommit något administrativt missförhållande när det gäller denna aspekt av ärendet.

2 Dröjsmål med den slutliga utbetalningen och bristen på tydlighet

- 2.1 Klaganden hävdade att den slutliga betalningen kom fem månader efter det att kontrollbesöket hade ägt rum. Han hävdade också att kommissionen uttryckt sig otydligt beträffande vilket redovisningss-system den tillämpade och vilka handlingar som Ecotourism skulle förse den med. Kommissionen uppgav att dröjsmålet berodde på att klaganden inte hade lämnat in relevanta handlingar, att situationen fullständigt hade klargjorts för Ecotourism och att normala förfaranden hade tillämpats vid handläggningen av projektet.
- 2.2 Enligt artikel 4a i förklaringen skall den slutliga utbetalningen utan-ordnas efter det att de handlingar som nämns i artikel 8c i förklaringen inkommit och godkänts, dvs den slutliga rapporten och räkenska-perna, där alla enskildheter i fråga om inkomster och utgifter skall vara redovisade. Vidare sägs det i artikel 4c i förklaringen att det tar upp till 60 dagar för utbetalningen att nå bankkontot efter kommissio-nens godkännande.
- 2.3 Den slutliga rapporten lämnades in i juni 1997. Efter diverse utbyte av information mellan kommissionen och klaganden under sommaren och hösten 1997 gjordes den 10 november 1997 ett kontrollbesök hos Ecotourism för granskning av handlingar. Den sista dokumentationen rörande räkenskaperna tycks ha lämnats in av klaganden i början av

december 1997. Utbetalningen godkändes av kommissionens styrekonom den 20 mars 1998 och betalningen utanordnades den 1 april 1998. Det gick alltså ungefär fem och en halv månad mellan inlämnandet av den slutliga rapporten och tillhandahållandet av de sista upplysningar som kommissionen hade begärt. Därefter dröjde det ytterligare ungefär tre och en halv månad innan kommissionen godkände utbetalningen.

- 2.4 Vad beträffar perioden på fem och en halv månad fick ombudsmannen inga uppgifter som tydde på att kommissionen dragit ut på tiden alltför mycket eller i onödan. Det föreföll som om klaganden var överraskad både av den mängd upplysningar om ekonomin som han måste lämna och av de faktiska reglerna för vilka kostnader som berättigar till ersättning. Klaganden hade dock fått besked om vilka ekonomiska förutsättningar som gällde för projektet och det finns sålunda inget belägg för något administrativt missförhållande från kommissionens sida. Ombudsmannen har emellertid nedan gjort en ytterligare kommentar beträffande denna fråga.
- 2.5 Vad beträffar perioden på tre och en halv månad lämnade kommissionen ingen närmare beskrivning av sitt förfarande vid godkännandet av utbetalningen. Enheten för turism vid GD XXIII uppgav emellertid i brev till klaganden följande.

“Jag kan upplysa Er om att den slutliga utbetalningen av ett belopp på 71 647 ecu har förberetts och Ni kommer att underrättas när den har godkänts av kommissionens generaldirektorat för ekonomistyrning” (Brev av den 16 februari 1998)

“(…) får jag hänvisa Er till mitt brev till Er av den 16 februari 1998 (...). Som framgår av detta brev väntar nu den slutliga utbetalningen på 71 647 ecu på godkännande av kommissionens generaldirektorat för ekonomistyrning.” (Brev av den 4 mars 1998)

“Åtgärder för utbetalning av detta belopp (71 647) håller nu på att vidtas” (Brev av den 27 mars 1998)

Av dessa brev kunde klaganden inte utläsa någon förklaring till varför kommissionen behövde ytterligare tre och en halv månad för att godkänna betalningen efter en tid av fem och en halv månad under vilken den försökt få fram ytterligare upplysningar i olika avseenden rörande klagandens slutrapport. Brevet innehöll bara mycket vaga formuleringar som inte gav klaganden några tydliga upplysningar om när utbetalningen hade godkänts och från vilket datum de 60 dagar som nämns i artikel 4c i förklaringen skulle börja räknas. Förklaringen är dessutom tvetydig när den i artikel 4c hänvisar till kommissionens godkännande, eftersom det inte är klart huruvida detta godkännande avser GD XXIII eller generaldirektoratet för ekonomistyrning, GD XX, eller båda.

- 2.6 Principerna för god förvaltningssed kräver att betalningar utförs inom rimlig tid och att klar och begriplig information på begäran ges om

orsakerna till förseningar. Kommissionens svar på klagandens upprepade förfrågningar innehöll inte en adekvat förklaring om varför kommissionen behövde ytterligare tre och en halv månad på sig för att utställa en betalning, detta efter en period av fem och en halv månad under vilken den hade försökt finna ytterligare upplysningar om olika aspekter av den klagandes slutrapport. Det framgår inte klart huruvida det godkännande av betalningen som anges i förklaringen om finansiellt bidrag avser godkännande av GD XXIII eller av generaldirektören för ekonomistyrning, generaldirektorat XX. Vidare förefaller det som om kommissionen inte skulle ha informerat den klagande då det slutgiltiga godkännandet av de finansiella aspekterna av projektet gjordes och då den tillåtna tidsperioden på 60 dagar, inom vilka betalningen skulle nå klagandens bankkonto, började löpa.

3 Påståendet om bristande kontinuitet

- 3.1 Klaganden hävdade att det förelåg en bristande kontinuitet i kommissionens handläggning av projektet. Enligt klaganden hade Ecotourism haft goda relationer med projektledaren och gjort överenskommelser med honom angående de ekonomiska angelägenheterna. Situationen förändrades dock när styrekonomen kopplades in, eftersom denne inte var medveten om vad som hade överenskommits mellan Ecotourism och projektledaren.
- 3.2 Kommissionen uppgav att det var ett normalt förfarande att projektledaren, som var ansvarig för den tekniska sidan av projektet, inte befattade sig med de ekonomiska frågorna.
- 3.3 Ombudsmannen riktade redan i punkt 2.6 ovan en kritisk anmärkning mot kommissionen med anledning av dess underlåtenhet att förse klaganden med tillräcklig information om ansvarsfördelningen inom kommissionen när det gällde handläggningen av de ekonomiska sidorna av projektet. Ombudsmannen kände dock inte till att det skulle finnas någon regel eller princip som kräver att de tekniska och de ekonomiska sidorna av ett projekt skulle handläggas av en och samma person eller enhet. Vad beträffar de påstådda överenskommelserna mellan projektledaren och Ecotourism föreskrivs det i artikel 10 i förklaringen att ändringar av förklaringen skall bekräftas skriftligen. Det föreföll sålunda inte föreligga något administrativt missförhållande när det gäller denna aspekt av ärendet.

4 Påståendet att budgeten ersatts med den ekonomiska rapporten

- 4.1 Klaganden påstod att kommissionen utan att informera Ecotourism hade ersatt budgeten med Ecotourisms interimistiska ekonomiska rapport och därigenom nedbringat den slutliga utbetalningen. Enligt kommissionen ersattes budgeten med den ekonomiska rapporten på grund av att denna, uppdelad på enskilda rubriker, befanns utgöra en noggrant genomarbetad omprövning av projektets behov. Dessutom bröt denna åtgärd inte mot någon regel eller var till nackdel för Ecotourism, eftersom den ledde till en mindre nedskärning av projektets utgifter än vad som skulle varit fallet om den ursprungliga budgeten hade legat till grund för beräkningen.

- 4.2 Ombudsmannen kände inte till någon regel eller princip som gav kommissionen rätt att ensidigt ersätta en fastställd budget. Men eftersom kommissionen förklarade att resultatet av dess åtgärd hade varit till Ecotourisms fördel var kommissionens åtgärd gentemot klaganden inte orimlig. Det föreföll sålunda inte föreligga något administrativt missförhållande när det gäller denna aspekt av ärendet.

5 Överföringar mellan budgetposter

- 5.1 Klaganden hävdade att kommissionens godkännande av den interimistiska rapporten visade att överföringar mellan enskilda rubriker i budgeten var godtagbara eftersom den ekonomiska rapport som lämnades in tillsammans med den interimistiska rapporten innehöll sådana överföringar. Kommissionen uppgav att den interimistiska rapporten endast visar hur projektet fortskrider och att godkännandet av den inte automatiskt innebär att även slutrapporten kommer att godkännas. Tvärtom är den slutliga utbetalningen alltid beroende av att tillräckliga verifikationer kan förete för de utgifter för vilka ersättning yrkas.
- 5.2 Enligt artikel 3a i förklaringen var bilaga 2, där enskildheterna rörande projektinkomster och -utgifter anges, en integrerad del av förklaringen. Enligt artikel 10 i förklaringen måste ändringar göras skriftligen och godkännas av kommissionen. Detta innebär att överföringar mellan enskilda rubriker inte kan göras utan ett skriftligt ändringstillägg till förklaringen. Kommissionens godkännande av den interimistiska rapporten kunde sålunda inte ändra på de krav som ställts i förklaringen. Det föreföll sålunda inte föreligga något administrativt missförhållande när det gäller denna aspekt av ärendet.

6 Nedskärningen av den slutliga utbetalningen

- 6.1 Klaganden påstod att kommissionen företog en stor nedskärning av den slutliga utbetalningen utan att detta var motiverat. Ecotourism ställde all den information som kommissionen begärde till förfogande och den hade verifikationer på alla sina utgifter. Vad beträffar frågan om arbetstidsrapporter uppgav klaganden att Ecotourism kunde lämna verifikationer på den tid som lagts ner men hävdade att kommissionen aldrig hade begärt detta.
- 6.2 Kommissionen förklarade nedskärningen med att vissa utgifter inte berättigade till ersättning. Om inte verifikation på den verkliga kostnaden kan lämnas kan beloppet inte betalas ut. Vad beträffar inlämnande av arbetstidsrapporter betonade kommissionen att detta är ett normalt och rimligt krav när det gäller anspråk för personalkostnader. Vidare kunde inte kommissionen godta att enskilda kostnadspunkter tilläts överskrida motsvarande budgetrubrik.
- 6.3 Ombudsmannen konstaterade att det i denna del av ärendet handlade om vilket slag av verifikationer på utgifter som mottagaren av bidrag skulle förete och vilket slags verifikationer som faktiskt hade lämnats av Ecotourism. I förklaringen lämnas inga närmare anvisningar om vilka handlingar som mottagaren skall förete, utan det sägs bara att *“alla enskildheter rörande inkomster och utgifter”* skall

inlämnas. Denna mycket svepande formulering tycktes betyda att Ecotourism måste lämna in alla handlingar som det rimligtvis kunde tänkas förete i samband med projektet. Ombudsmannen har nedan gjort en ytterligare kommentar med avseende på denna punkt.

- 6.4 Ombudsmannen konstaterade att tvisten huvudsakligen hade sin orsak i att Ecotourism inte hade lämnat in några arbetstidsrapporter till kommissionen. Inlämnande av arbetstidsrapporter förefaller vara ett rimligt krav när det gäller att styrka krav på ersättning för personalkostnader. Klaganden hävdade att Ecotourism skulle kunna förete alternativa verifikationer på den tid som lagts ner på utarbetandet av en manual, för vilken kommissionen inte godtog en del av kostnaderna. Kommissionen borde ha varit beredd att granska dessa verifikationer för att fastställa om de var jämförbara med arbetstidsrapporter. Det fanns emellertid inga belägg för att Ecotourism verkligen hade lämnat in sina påstådda verifikationer till kommissionen. Det föreföll sålunda inte föreligga något administrativt missförhållande när det gäller denna aspekt av ärendet.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning.

Principerna för god förvaltning kräver att betalningar utförs inom rimlig tid och att klar och begriplig information på begäran ges om orsakerna till förseningar. Kommissionens svar på klagandens upprepade förfrågningar innehöll inte en adekvat förklaring om varför kommissionen behövde ytterligare tre och en halv månad på sig för att utställa en betalning, detta efter en period av fem och en halv månad under vilken den hade försökt finna ytterligare upplysningar om olika aspekter av den klagandes slutrapport. Det framgår inte klart huruvida det godkännande av betalningen som anges i förklaringen om finansiellt bidrag avser godkännande av GD XXIII eller av generaldirektören för ekonomistyrning, generaldirektorat XX. Vidare förefaller det som om kommissionen inte skulle ha informerat den klagande då det slutgiltiga godkännandet av de finansiella aspekterna av projektet gjordes och då den tillåtna tidsperioden på 60 dagar, inom vilka betalningen skulle nå klagandens bankkonto, började löpa.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Det borde vara uppenbart för varje mottagare av ett gemenskapsbidrag att kommissionens ansvar för att gemenskapens budget genomförs på ett korrekt sätt kräver att den noga håller sig till de villkor för ersättningsberättigade utgifter som skall tillämpas på bidraget. Det är därför rimligt att förvänta sig av mottagarna att de läser dessa villkor och att de om så behövs begär förtydliganden. Ombudsmannen konstaterade dock att de bestämm-

melser om finansiellt bidrag som användes för detta projekt tycks lämna föga nyttig vägledning till mottagarna när det gäller vad som i praktiken förväntas av dem. Det vore därför önskvärt att kommissionen övervägde huruvida enheten för turism kan utarbeta lättbegripliga skriftliga riktlinjer för mottagarna av bidrag, så att eventuella problem och missförstånd kan undvikas i framtiden.

BESKATTNING AV TACIS-STÖD TILL RYSSLAND

Beslut i klagomål 620/98/IJH mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Klaganden arbetade från februari 1995 till februari 1997 i Ryssland som projektledare vid ett konsultföretag som hade fått ett kontrakt med kommissionen inom ramen för Tacis-programmet⁷⁸.

Enligt kontraktet mellan kommissionen och företaget skulle personer från medlemsstaterna som var stationerade i Ryssland undantas från rysk inkomstskatt. Klaganden accepterade tjänsten som projektledare på denna grund.

År 1996 medgav de ryska myndigheterna att klaganden inte skulle betala någon skatt på sina inkomster under 1995. År 1997 krävde de dock att han skulle betala skatt på sina inkomster under 1996. Detta skattekrav grundade de på den omständigheten att det protokoll som den 2 augusti 1991 undertecknades av kommissionen och regeringen i före detta Sovjetunionen och enligt vilket skatter inte skall finansieras med Europeiska gemenskapens medel, aldrig hade ratificerats av före detta Sovjetunionen eller av Ryssland.

Klaganden hävdar att kommissionen felaktigt uppgett att protokollet var tillförlitligt. Han hävdade också att kommissionen underlåtit att besvara hans brev i frågan och att den lämnat både honom själv och andra Tacis-konsulter i sticket.

Klaganden begärde ersättning för de ekonomiska förluster som han gjort och som berodde på kommissionens försumlighet, dvs. 25 000 US-dollar i skatt för år 1996 och ett motsvarande belopp som han riskerade att tvingas betala retroaktivt för 1995.

Klaganden framhöll också att medlen för Tacis-stödet tilldelas av Europaparlamentet för särskilda ändamål och redan är beskattade. Att tillåta beskattning av dessa medel finansierar indirekt den ryska regeringspolitiken, som Europaparlamentet inte har någon kontroll över.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionen yttrande

Kommissionen bekräftade i sitt yttrande att 1991 års protokoll och "de allmänna bestämmelserna för Europeiska gemenskapernas tekniska

⁷⁸ Technical Assistance to the Commonwealth of Independent States.

bistånd” (undertecknat tillsammans med Ryssland i juli 1997) undantar personer som arbetar inom ramen för Tacis-kontrakt från rysk inkomstskatt. Kommissionen uppgav också att varken protokollet eller de allmänna bestämmelserna, trots dess intensiva ansträngningar, hade ratificerats av duman eller genom ett presidentdekret.

Enligt kommissionen hade man i praktiken, fram till det aktuella ärendet, lyckats uppnå pragmatiska lösningar genom att kommissionens Moskvadelegation utfärdade intyg om skattebefrielse. *”Även om rättsläget kan ha varit osäkert och fortfarande är långt ifrån tillfredsställande har man i allmänhet löst problemet genom att förete sådana intyg för respektive skattemyndighet tillsammans med en vägran att betala”.*

Vad gäller klagandens personliga förlust framhöll kommissionen att dess standardkontrakt för Tacis upplyser om de skatteförmåner som anges i protokollet, men att det också varnar för att kommissionen inte ikläder sig något ekonomiskt ansvar *”för den händelse att myndigheterna skulle vägra att tillämpa ovanstående undantag och förmåner till den kontraktsslutandes fördel”*. Kontraktet ålägger kommissionen att *”göra sitt yttersta för att bistå den kontraktsslutande i kontakterna med de behöriga myndigheterna”*.

Kommissionen hävdade att den hade informerat dem som slöt Tacis-kontrakt om protokollets och de allmänna bestämmelsernas status vid möten under 1996/97. Vid två av dessa möten hade klaganden varit personligen närvarande.

Kommissionen hävdade också att den hade gett klaganden allt det stöd han rimligen kunde begära. I synnerhet när det under senare delen av 1997 stod klart att den ryska skatteförvaltningen hade skärpt sin praxis hade *”delegationens chef omedelbart och upprepade gånger gripit in på den klagandes vägnar men tyvärr utan nämnvärt resultat”*. Kopior av fyra brev från kommissionen till de ryska myndigheterna (daterade i november 1997) var bifogade kommissionens yttrande.

I april 1998, när de ryska skattemyndigheterna framställde sitt slutliga betalningskrav, diskuterade delegationen situationen med klaganden. För att inte undergräva kommissionens fortsatta ansträngningar att nå en övergripande lösning genom att sända fel signaler till de ryska skattemyndigheterna tillrättades klaganden med bestämdhet att på nytt åberopa protokollet och vägra att betala.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll och upprepade klaganden sitt klagomål.

Vad gäller den påstådda underlåtenheten att besvara brev och sättet att lämna honom och andra Tacis-konsulter i sticket påpekade klaganden att kommissionen inte förrän nu hade gjort honom uppmärksam på breven från delegationens chef till de ryska myndigheterna.

Klaganden medger i kommentarerna att han inte har någon kontraktsenlig rätt till ersättning. Han hävdar emellertid att kommissionen är skyldig att visa omsorg med tanke på närheten mellan parterna. I kommentarerna görs gällande att kommissionen hela tiden har visat ointresse genom att under-

låta att göra fortsatt stöd till Ryssland beroende av att protokollet ratificerades och genom att inte på ett korrekt sätt förklara protokollets status för kontraktssinnehavare och konsulter inom ramen för Tacis.

Klaganden hävdar vidare att hans förluster hade kunnat förutses och att kommissionen är ansvarig för dem. Den handlingsplan som kommissionen föreslog, nämligen att med återopande av protokollet vägra att betala skatt, var felaktig eftersom det så länge protokollet inte var ratificerat inte fanns någon rättslig grund för att bestrida de ryska skattekraven. De intyg om undantag som kommissionen utfärdade gav en felaktig bild av situationen både för konsulterna och de ryska skattemyndigheterna.

I kommentarerna upprepades också påståendet att kommissionen hade varit försumlig mot de europeiska skattebetalarna eftersom de medel som anvisats till stödprogram beskattas av ryssarna och används för ändamål som Europaparlamentet inte har någon kontroll över.

BESLUTET

1 Påståendena om vilseledande rådgivning och bristande information

- 1.1 Klaganden arbetade i Ryssland åt ett företag som hade ett kontrakt med kommissionen om tekniskt bistånd inom ramen för Tacis-programmet. Standardkontraktet mellan kommissionen och företaget innehöll följande bestämmelse (artikel 5.4 i bilaga F):

“Fysiska och juridiska personer, även sådana som är stationerade utomlands, från medlemsstater i Europeiska gemenskapen och som fullgör kontrakt om tekniskt samarbete som finansieras av EG skall vara undantagna från företags- och inkomstskatt i NIS [Newly-Independent States].”

- 1.2 Bestämmelsen om skattebefrielse ingick i ett protokoll (1991) och i de allmänna bestämmelser (1997) som kommissionen och de sovjetiska respektive ryska myndigheterna enats om. Varken protokollet eller de allmänna bestämmelserna ratificerades emellertid av Sovjetunionen eller av Ryssland.
- 1.3 Klaganden mottog och betalade ett krav från de ryska skattemyndigheterna på inkomstskatt för sina inkomster. Han hävdar att kommissionen felaktigt angett att protokollet var tillförlitligt. Han har också hävdat att kommissionen underlåtit att besvara hans brev i ärendet och att den lämnat både honom själv och andra Tacis-konsulter i Ryssland i sticket.
- 1.4 Enligt principerna om god förvaltningssed bör kommissionen vara noga med att inte lämna vilseledande information. Kommissionen hade i sitt kontrakt av år 1995 med det företag hos vilket klaganden arbetade som Tacis-konsult i Ryssland infört en bestämmelse rörande befrielse från skatt trots att den visste att det ifrågavarande internationella avtalet inte hade ratificerats av de sovjetiska eller ryska myn-

digheterna. Kommissionen borde ha insett att detta skulle kunna vilseleda potentiella konsulter beträffande deras skattesituation.

- 1.5 Enligt principerna om god förvaltningssed krävs också att kommissionen besvarar medborgarnas framställningar. Enligt vad ombudsmannen kom fram till efter sin undersökning förefaller kommissionen, även om den vände sig till de ryska myndigheterna på klagandens vägnar, ha underlåtit att informera honom om sina åtgärder inom rimlig tid.

2 Kravet på ersättning

- 2.1 De ryska myndigheterna krävde att klaganden skulle betala 25 000 US-dollar i skatt för sina inkomster inom ramen för Tacis under år 1996. Klaganden medger att han inte har någon kontraktsenlig rätt till ersättning men hävdar att hans förlust var förutsebar och att kommissionen är ansvarig för den. Kommissionen bestrider ansvar.
- 2.2 Gemenskapens utomobligatoriska ansvar regleras i artiklarna 235 och 288 andra stycket i EG-fördraget⁷⁹. För att gemenskapen skall kunna åläggas utomobligatoriskt ansvar måste klaganden enligt vedertagen rättspraxis bevisa att den berörda institutionens påstådda beteende varit olagligt, vilken skada det medfört samt att det föreligger ett orsakssamband mellan beteendet och den påstådda skadan⁸⁰.
- 2.3 När det gäller det aktuella ärendet anges det i samtliga förordningar om Tacis att gemenskapen inte får finansiera skatter⁸¹. Det är emellertid inte uppenbart att underlåtenheten att iakttä denna bestämmelse beror på någon försummelse från kommissionens sida. Även om den verkliga skulle bero på en sådan försummelse är det, med tanke på den roll de ryska myndigheterna spelat, inte uppenbart att något orsakssamband kan påvisas.
- 2.4 När det gäller frågan om vilseledande information grundar förstainstansrätten i sin rättspraxis det utomobligatoriska ansvaret på berättigade förväntningar⁸². Trots att ombudsmannen har gjort en kritisk anmärkning beträffande kommissionens handläggning av ärendet (punkt 1.4 ovan) är det inte uppenbart att det kritiserade beteendet skulle kunna utgöra tillräcklig grund för en berättigad förväntan hos klaganden.
- 2.5 Mot bakgrund av dessa omständigheter anser ombudsmannen att klaganden inte har påvisat att han har rätt till ersättning med stöd av gemenskapsdomstolarnas gällande rättspraxis när det gäller de allmänna principer om utomobligatoriskt ansvar som är gemensamma

⁷⁹ Artikel 235: "Domstolen skall vara behörig att avgöra tvister om sådant skadestånd som avses i artikel 288 andra stycket."

Artikel 288 andra stycket: "Vad beträffar utomobligatoriskt ansvar skall gemenskapen ersätta skada, som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar."

⁸⁰ Se t.ex. mål T-113/96 *Édouard Dubois mot rådet och kommissionen*, REG. 1998, s.II-125.

⁸¹ (1991-3) Artikel 6.3 i förordning 2157/91, EGT 1991, L 201, s. 2; (1993-5) artikel 7.3 i förordning 2053/93, EGT L 187, 1993, s. 1; (1996-9) artikel 6.3 i förordning 1279/96, EGT L 165, 1996, s. 1.

⁸² Dom av den 17 december 1998 i målet T-203/96 *Embassy Limousines mot Europaparlamentet*.

för medlemsstaternas lagstiftning. Ombudsmannen påpekar att klaganden har möjlighet att få sina anspråk prövade vid förstainstansrätten.

3 Påståendet om underlåtenhet att tillvarata de europeiska skattebetalarnas intressen

- 3.1 Klaganden hävdar att kommissionen har varit försumlig mot de europeiska skattebetalarna, eftersom de medel som anvisats till hjälpprogram beskattas av ryska myndigheter och används för ändamål som Europaparlamentet inte har någon kontroll över. Enligt klagandens uppfattning borde kommissionen någon gång efter Tacis-programmets start 1991 ha gjort fortsatt stöd till Ryssland beroende av att 1991 års protokoll och senare de allmänna bestämmelser som undertecknades år 1997 ratificerades.
- 3.2 Enligt de fortlöpande rådsförordningar som Tacis-programmet bygger på skall, som angavs i 2.3 ovan, inga skatter finansieras av gemenskapen. Denna del av klagomålet gäller i första hand kommissionens ansvar för att gemenskapsbudgeten genomförs på ett korrekt sätt. Det förefaller därför ligga inom revisionsrättens ansvarsområde att *”pröva om samtliga inkomster och utgifter varit lagliga och korrekta och om den ekonomiska förvaltningen har varit sund”* (artikel 248.2 i EG-fördraget).
- 3.3 Med tillämpning av principen att en tillsynsmyndighet med ett allmänt ansvarsområde lämnar över frågor till en specialiserad myndighet anser ombudsmannen att det inte är befogat att fortsätta undersökningen denna del av klagomålet. Han kommer att informera revisionsrätten om ärendet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt principerna om god förvaltningssed bör kommissionen vara noga med att inte lämna vilseledande information. Kommissionen hade i sitt kontrakt av år 1995 med det företag hos vilket klaganden arbetade som Tacis-konsult i Ryssland infört en bestämmelse rörande befrielse från skatt trots att den visste att det ifrågavarande internationella avtalet inte hade ratificerats av de sovjetiska eller ryska myndigheterna. Kommissionen borde ha insett att detta skulle kunna vilseleda potentiella konsulter beträffande deras skattesituation.

Enligt principerna om god förvaltningssed krävs också att kommissionen besvarar medborgarnas framställningar. Enligt vad ombudsmannen kom fram till efter sin undersökning förefaller kommissionen, även om den vände sig till de ryska myndigheterna på klagandens vägnar, ha underlåtit att informera denne om sina åtgärder inom rimlig tid.

Vad beträffar det administrativa missförhållande som beskrivs i punkt 1 ovan anser ombudsmannen att klaganden inte har påvisat att han har rätt

till ersättning med stöd av gemenskapens domstolars gällande rättspraxis. Klaganden har möjlighet att få sina anspråk prövade vid förstainstansrätten. Vad beträffar det administrativa missförhållande som beskrivs i punkt 2 ovan var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning, eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

AVSLUTANDE AV ETT ANTI-DUMPNINGSFÖRFARANDE

Beslut i klagomål 650/98/(PD)/GG mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Bakgrund

I juni 1998 framställde ett tyskt bolag ett klagomål mot Europeiska gemenskapernas kommissions beslut om att avbryta ett anti-dumpningsförfarande.

Klagandens anklagelser

Klaganden framförde följande anklagelser:

- 1) Kommissionens bedömning av sakförhållandena var felaktig.
- 2) Kommissionen hade manipulerat bevismaterialet.
- 3) Framställningar och bevismaterial hade antingen tolkats felaktigt eller medvetet förbigåtts av kommissionen.

Dessa anklagelser grundade sig på följande påståenden från klagandens sida:

Definitionen av den relevanta produkten var otillfredsställande och borde ha utvidgats. Det hade förekommit import till EG från tredje land under perioden i fråga och kommissionen hade underlåtit att beakta bevismaterialet eller undersöka frågan. Det hade framställts erbjudanden från Folkrepubliken Kina om att förse kunder i EG med den ifrågavarande produkten. Det fanns inget stöd i bevismaterialet för kommissionens påstående att den kinesiska producenten tillverkade flera andra produkter och därför sannolikt inte var intresserad av produkten i fråga. Det fanns ingenting som stödde argumentet att en omställning till produktion av produkten i fråga skulle innebära avsevärda kostnader för den kinesiska producenten. Att den kinesiska exportören begärt en omprövning av sitt åtagande visade att vederbörande verkligen var intresserad av export till EG.

UNDERSÖKNINGEN

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen för yttrande.

Kommissionens yttrande

Kommissionen kommenterade i sitt yttrande klagomålet på följande sätt:

Enligt den verksamhetsberättelse som exportören inlämnat och enligt de siffror från Eurostat som kommissionen hade tillgång till hade det inte förekommit någon import av produkten i fråga sedan 1989. Vid granskningen av verksamheten hade klaganden vägrat att lämna vissa viktiga uppgifter till kommissionen. Kommissionen hade undersökt allt det bevismaterial som fanns att tillgå och kommit fram till att anti-dumpningsåtgärderna av följande skäl inte längre var motiverade: För det första hade det skett en påtaglig diversifiering av produkten i fråga genom införandet av ersättningsprodukter. Denna nedgång i efterfrågan var det huvudsakliga skälet till att klaganden kan ha lidit skada. Denna slutsats stöddes av att det inte skett någon import sedan 1989. För det andra hade priserna på produkten i fråga, även om produktionen och försäljningen sjunkit, uppvisat en relativ ökning och priset på den viktigaste råvaran hade fallit. Klaganden hade alltså kunnat uppnå en tillfredsställande grad av lönsamhet. Slutligen hade det inte varit sannolikt att dumpningen skulle återupptas eller att skada skulle uppstå på nytt om anti-dumpningsåtgärderna skulle upphöra.

När det gällde den påstått felaktiga bedömningen av sakförhållandena hade kommissionen, eftersom klaganden vägrade att lämna in viss viktig information, inget annat val än att utgå från de uppgifter som redan fanns i akten. Klaganden hade inte redovisat någonting som tydde på att kommissionens slutsatser var felaktiga.

Detsamma gällde i stort sett påståendet om att kommissionen manipulerat bevismaterialet. Det var rimligt att anta att de problem som klaganden haft skulle ha minskat eller till och med försvunnit, eftersom ingen import skett sedan 1989. Alla antydningar om att bevismaterialet hade manipulerats medvetet för att det skulle leda till ett resultat som var oförmånligt för klaganden måste därför tillbakavisas.

När det gällde den tredje anklagelsen måste klagandens underlåtenhet att lämna information betraktas som viktig. Det var svårt att bortse från eller misstolka information som inte lämnats. Det bevismaterial som hade lämnats hade varit irrelevant. Att utvidga undersökningen till produkter som definierades på ett annat sätt skulle ha krävt en ny undersökning på grundval av ett klagomål. Det bevismaterial som inlämnats när det gällde importen hade förkastats som otillräckligt. Syftet med anti-dumpningsåtgärder var inte att förhindra handel utan att avlägsna de skador som förorsakas av otillbörliga affärsmetoder i varuhandeln. Det bevismaterial som lagts fram innehöll ingenting som tydde på att importen i fråga hade dumpats, i fråga om volymer eller priser som skulle kunna anses skadliga, eller stod i strid med verksamhetens villkor. Inte heller hade man på ett godtagbart sätt kunnat påvisa att den påstådda importen var av kinesiskt ursprung. En del av den information som klaganden lämnat kunde inte beaktas eftersom den avsåg en period som inte ingick i undersökningen. Inget relevant bevismaterial hade medvetet förbisetts eller misstolkats av kommissionen.

Kommissionen underströk också att klaganden kunde ha vänt sig till gemenskapens domstolar för att få det omtvistade beslutet prövat.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll klagomålet i sina kommentarer och betonade att enligt dess mening bekräftades det även av Eurostats egna siffror att produkten i fråga hade importerats till EG under den berörda perioden.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Begäran om ytterligare information

Mot bakgrund av ovanstående ansåg ombudsmannen att han behövde ytterligare information för att fortsätta undersökningen av klagomålet. Ombudsmannen bad därför i brev av den 27 maj 1999 kommissionen att för det första ange om den ansåg att produkten i fråga hade importerats till EG sedan 1989 eller ej och, om svaret var jakande, varför kommissionen ansett att det inte var fastställt att denna import var av kinesiskt ursprung samt att kommentera klagandens påstående att siffrorna från Eurostat (och siffrorna från den tyska federala statistikbyrån) visade att sådan import faktiskt ägt rum och att redovisa de siffror från Eurostat som den förlitade sig på. Ombudsmannen bad för det andra kommissionen att kommentera klagandens påstående om att de olika produkter som kommissionen hänvisat till inte var tillverkade av den kinesiska *producenten* utan av ett annat bolag, och för det tredje att ange på vilket bevismaterial kommissionen byggde sin slutsats att export av produkten i fråga till EG skulle vara osannolikt med tanke på de kostnader som det innebar att ställa om tillverkningen till den berörda produkten och den högre avkastningen på andra produkter.

Kommissionen uppgav i sitt svar av den 27 juli 1999 följande:

Enligt kommissionens uppfattning hade det inte förekommit någon import av produkten i fråga sedan 1989. De tulltaxenummer som produkten sorterade under var "ex-nummer", vilket innebar att dessa nummer inte bara omfattade produkten i fråga utan också andra produkter. För en mera exakt analys krävdes att man använde taricnummer (officiella Eurostatkoder som används av kommissionen vid administrationen av anti-dumplingsåtgärder). Med tillämpning av de tiosiffriga taricnumren föreföll några mindre kvantiteter ha importerats till gemenskapen från Kina enligt de angivna numren. Dessa kvantiteter var dock försumbara och de kunde inte ses som bevis för att gemenskapsproducenten sannolikt lidit upprepad materiell skada. Vidare var förhållandet mellan pris och kvantitet så olikt det som konstaterats vid undersökningen att kommissionen drog den slutsatsen att den produkt som importerats enligt de tiosiffriga tulltaxenumren inte var den produkt som ingick i undersökningen. Klaganden hade inte lyckats påvisa något annat. Det förelåg inte någon motsägelse i kommissionens kommentarer av den 23 september 1998. När det på sidan 5 i dessa kommentarer hänvisas till import som "antingen var dumpad, i tillräckliga volymer och till priser som kunde anses ha skadeverkningar, eller stod i strid mot verksamhetens villkor" gällde hänvisningen de siffror som klaganden hade påstått utgöra bevis på dumpad import, inte de siffror från Eurostat som kommissionen hade tillgång till och som inte visade på någon import av den berörda produkten från Kina.

Att det inte fanns någon import hade också bekräftats vid kontrollbesöket i den oberoende importörens lokaler som det hänvisas till i punkt 5 c i det omtvistade beslutet.

Klaganden hade lämnat in statistik från den federala tyska statistikbyrån som innehöll en elvasiffrig kod för import från Kina. Kommissionen hade inte kunnat godta dessa siffror eftersom klaganden inte lyckats visa att den tyska statistiken hänförde sig till den berörda produkten.

Information om de produkter som tillverkats av den kinesiska producenten och kostnaderna för att ställa om produktionen hade funnits i den icke-sekretessbelagda akten. Klaganden hade därför tagit del av uppgifterna, och han hade inte bestridit dem.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer bestred klaganden kommissionens argument. Kommissionen borde ha undersökt all import till EU från tredje land. Klaganden bad också ombudsmannen att personligen vidta åtgärder mot de tjänstemän vid kommissionen som har ansvar för anti-dumpningsförfarandet, eftersom de försummat att fullgöra sina skyldigheter.

BESLUTET

- 1 Felaktig bedömning av sakförhållandena och felaktig tolkning av framställningar**
- 1.1 Klaganden hävdade att kommissionen hade bedömt omständigheterna i ärendet på ett felaktigt sätt när den beslutade medge att anti-dumpningstullarna skulle upphöra. Klaganden hävdade också att kommissionen på ett felaktigt sätt hade tolkat eller medvetet bortsett från det bevismaterial och de framställningar som inlämnats. Även om klaganden hade framfört två olika påståenden i detta avseende föreföll innehållet i dem vara praktiskt taget identiskt. Det var därför lämpligt att undersöka dessa påståenden i ett sammanhang.
- 1.2 Klaganden hävdade framför allt att kommissionen hade underlåtit att ta hänsyn till att det förekommit import till EG från tredje land under perioden i fråga. Klaganden hävdade vidare att kommissionen inte heller hade kunnat styrka sitt påstående att den kinesiska producenten framställde flera andra produkter eller sitt argument att en omställning till produktion av den ifrågavarande produkten skulle innebära avsevärda kostnader för den kinesiska producenten och därför var osannolik.
- 1.3 Kommissionen svarade att det inte förekommit någon import av produkten i fråga från Kina sedan 1989 och att den undersökt allt bevismaterial som fanns att tillgå innan den kom fram till slutsatsen att det inte längre var motiverat att bibehålla anti-dumpningsåtgärderna.
- 1.4 Klaganden hade ursprungligen också invänt mot att kommissionen vägrat utvidga räckvidden av anti-dumpningsåtgärderna till att omfatta andra produkter. Klaganden tycktes dock inte längre hävda detta. Även om det hade förhållit sig annorlunda föreföll kommissionens

uppfattning att en sådan utvidgning skulle ha krävt ett (nytt) klagomål vara rimlig.

- 1.5 Det var i överensstämmelse med god förvaltnings sed att kommissionen tog hänsyn till allt relevant bevismaterial då den beslutade om huruvida man skulle fortsätta med anti-dumpningsåtgärderna. I sitt omtvistade beslut hävdade kommissionen att det inte förekommit någon import av produkten i fråga sedan 1989. Kommissionen hävdade också att klaganden inte hade företett tillräckliga bevis för att styrka sitt påstående att anti-dumpningsåtgärderna hade kringgåts via import från tredje land, t. ex. Schweiz. Även om kommissionen också hänvisade till andra faktorer som parterna egentligen inte tvistat om (nämligen nedgången i efterfrågan) för att stödja sin slutsats att anti-dumpningsåtgärderna inte längre borde fortsätta, står det klart att den omständigheten att det inte förekom någon import spelade en viktig roll i detta sammanhang.
- 1.6 För att stödja sitt påstående om att det till skillnad från kommissionens uppfattning verkligen förekommit sådan import försåg klaganden kommissionen med statistik från den federala tyska statistikbyrån som visade att det förekommit import från Kina. Kommissionen hävdade att dessa siffror var irrelevanta eftersom de avsåg en annan produkt. Det framlagda bevismaterialet tycktes emellertid vid första påseendet kunna bekräfta att en produkt som motsvarade definitionen av den relevanta produkten importerades till EU från Kina under perioden i fråga. Kommissionens argument var därför inte övertygande.
- 1.7 Kommissionen framhöll dock att det för en mera ingående analys krävdes att man använde sig av de s. k. taricnumren. Även om detta var korrekt kvarstod det faktum att det av den Eurostatstatistik som kommissionen överlämnat på begäran av ombudsmannen faktiskt framgick att det förekommit import från Kina. Kommissionen medgav i sitt svar på begäran om ytterligare information att importen hade ägt rum, men hävdade att "förhållandet mellan pris och kvantitet" när det gällde denna import hade varit sådant att den importerade produkten inte kunde ha varit den produkt som var föremål för undersökning. Kommissionen angav dock inte exakt vilka "förhållanden mellan pris och kvantitet" den här påstod sig ha beaktat. Dessutom innehöll det omtvistade beslutet inte någon hänvisning till sådana överväganden. Slutligen - och viktigast av allt - hävdade alltså kommissionen i själva verket att inte ens denna statistik var tillräcklig för att med säkerhet slå fast den berörda produktens beskaffenhet. Kommissionen själv hävdade dock att det var denna statistik som användes vid administrationen av anti-dumpningsåtgärder. Kommissionen hade inte gjort något försök att förklara denna motsägelse. Under alla omständigheter måste det konstateras att den statistik från Eurostat som kommissionen lade fram föreföll vara prima facie-bevis på att den berörda produkten hade importerats till gemenskapen från Kina under perioden i fråga. Det argument som framfördes av kommissionen var därför inte övertygande.
- 1.8 Kommissionen hävdade att de angivna kvantiteterna hade varit "mycket små" och ansågs som "försumbara". Ombudsmannen kunde

inte med utgångspunkt från siffrorna avgöra hur det förhöll sig med detta. Det måste dock påpekas att det nämnda argumentet inte återfanns någonstans i det omtvistade beslutet. Tvärtom påstods det i beslutet kategoriskt att "ingen import" hade förekommit och att klaganden hade åtnjutit en monopolställning inom EG. Det kan inte anses vara god förvaltningssed att inte grunda ett beslut på de skäl som anges i det utan på skäl som uppges för en berörd part först sedan denne framfört klagomål till ombudsmannen. Detsamma gäller påståendet att avsaknaden av import hade bekräftats vid kontrollbesöket i den oberoende importörens lokaler. Detta påstående framfördes första gången i kommissionens svar på ombudsmannens begäran om ytterligare upplysningar.

- 1.9 Av den statistik från den federala tyska statistikbyrån som klaganden lämnat in tycktes också framgå att det förekommit en avsevärd import från Schweiz. I det omtvistade beslutet hävdade kommissionen att denna import inte hade med saken att göra. Det fanns inga belägg för detta påstående. I sitt yttrande över klagomålet hävdade kommissionen att det inte hade lämnats några godtagbara bevis för att den påstådda importen var av kinesiskt ursprung. Detta argument föreföll inte ha använts i beslutet.
- 1.10 Eftersom klaganden överlämnat uppgifterna om denna import till kommissionen var kommissionens påstående att klaganden hade underlåtit att förse den med viktig information irrelevant i detta sammanhang.
- 1.11 Vad gällde klagandens påstående om att kommissionen felaktigt antagit att den kinesiska producenten också tillverkade flera andra produkter måste det påpekas att det i den broschyr från den kinesiska producenten som klaganden själv inlämnat hänvisas till produktion av övriga varor. Under dessa omständigheter ansåg ombudsmannen att det inte fanns tillräckliga belägg för att kommissionen begått ett missstag när den stödde sig på att den kinesiska producenten tillverkade ett antal andra produkter än produkten i fråga.
- 1.12 Som svar på klagandens påstående att det inte fanns några belägg för påståendet att en omställning till produktion av den aktuella produkten skulle innebära avsevärda kostnader för den kinesiska producenten och därför var osannolik, påstod kommissionen att den relevanta informationen hade ingått i en icke-konfidentiell akt och därför varit tillgänglig för klaganden samt att informationen vid den tidpunkten inte hade ifrågasatts. Även om klaganden skulle ha sett handlingarna i fråga (vilket bolaget förnekar) kvarstod dock den omständigheten att klaganden i sitt brev av den 30 mars 1998 hade ifrågasatt kommissionens uppfattning. Det argument som klaganden i detta sammanhang stödde sig på var inte utan viss tyngd. Kommissionen föreföll emellertid inte att ha tagit hänsyn till detta argument då den fattade sitt beslut.
- 1.13 Enligt god förvaltningssed bör kommissionen när den fattar beslut beakta alla relevanta fakta och argument. I det föreliggande fallet hade kommissionen underlåtit att ta tillräcklig hänsyn till bevismateri-

alet och klagandens argument när det gällde importen från tredje land och den kinesiska producentens kostnader för att ställa om produktionen till den aktuella produkten. Ombudsmannen kom fram till att denna underlåtenhet utgjorde ett administrativt missförhållande. Ombudsmannen ville dock tillägga att denna slutsats inte påverkar bedömningen av huruvida kommissionens beslut var korrekt vad gäller dess sakliga innehåll. Det kan naturligtvis inte uteslutas att kommissionen, efter att noggrant ha granskat allt relevant bevismaterial och alla framställningar, skulle ha kommit fram till samma slutsats som i det omtvistade beslutet.

2 Manipulerat bevismaterial

- 2.1 Klaganden påstod att kommissionen hade manipulerat bevismaterialet när den fattade det omtvistade beslutet.
- 2.2 Kommissionen hävdade att det inte fanns någonting som tydde på att den medvetet hade manipulerat bevismaterialet i syfte att uppnå ett resultat som var ogynnsamt för klaganden.
- 2.3 Ombudsmannen ansåg att, även om kommissionen enligt hans uppfattning hade begått ett misstag genom att inte ta ordentlig hänsyn till bevismaterialet och klagandens argument när det gällde de båda frågor som anges ovan, så fanns det ingenting som tydde på att kommissionen medvetet manipulerat bevismaterialet.
- 2.4 Mot denna bakgrund föreföll det inte ha förekommit något administrativt missförhållande från kommissionens sida när det gällde klagandens andra påstående. Ombudsmannen ansåg därför att han inte behövde överväga klagandens begäran i brev av den 20 september 1999 om att han skulle vidta åtgärder mot de kommissionstjänstemän som var ansvariga för anti-dumplingsförfarandet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt god förvaltningssed skall kommissionen när den fattar beslut beakta alla relevanta fakta och argument. I det föreliggande fallet hade kommissionen underlåtit att ta tillräcklig hänsyn till bevismaterialet och klagandens argument när det gällde importen från tredje land och den kinesiska producentens kostnader för att ställa om produktionen till den aktuella produkten. Ombudsmannen kom fram till att denna underlåtenhet utgjorde ett administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelse, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

UPPSKJUTANDE AV ETT MUNTligt PROV PÅ GRUND AV SÄRSKILDA OMSTÄNDIGHETER

Beslut i klagomål 687/98/BB mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

Klaganden hade deltagit i det interna uttagningsprovet KOM/T/A/98 och godkänts i de båda skriftliga proven. Den 27 april 1998 deltog han i det muntliga provet.

Den 2 april 1998 hade han drabbats av en olyckshändelse som en vecka senare ledde till en allvarlig blodpropp i benet. Under mer än tre veckor fram till dagen för det muntliga provet kunde klaganden därför inte arbeta. För att kunna delta i provet återgick han till arbetet. Han hade inte begärt att tidpunkten för provet skulle skjutas upp eftersom det av kallelsen till provet entydigt framgick att detta inte var möjligt. Han stod under medicinerings enligt läkares ordination när han deltog i det muntliga provet. Av medicineringen blev han ovanligt trött, något som han försökte motverka genom att inta stora mängder kaffe. Under det muntliga provet märkte han att detta hade ökat hans nervositet.

Den 15 maj 1998 skickade uttagningskommittén ett brev till klaganden med information om hans resultat och en förklaring om att han inte hade godkänts eftersom han uppnått 88,33 poäng och minimikravet var 90 poäng.

Den 25 maj 1998 begärde klaganden att hans provresultat skulle omprövas. Den 10 juni 1998 bekräftade kommissionen att hans poäng exakt motsvarade vad kommittén uppgivit. Kommissionen uttryckte sitt deltagande när det gällde klagandens situation och förklarade att han kunde ha tagit kontakt med sekreteraren i kommittén och förklarat sitt problem när han återgick till arbetet den 14 april 1998, alternativt talat med medlemmarna i uttagningskommittén i början av det muntliga provet. Det skulle ha gjort det möjligt för dem att vidta de åtgärder som de ansåg krävdes, t. ex. skulle de ha kunnat skjuta upp det muntliga provet till ett senare tillfälle.

Den 23 juni 1998 skrev klaganden på nytt till ordföranden i uttagningskommittén. I brevet påpekade han att han återgått till arbetet först den 27 april, dvs. samma dag som det muntliga provet, och att det var först under provet som han blev medveten om att hans kropp reagerade onormalt i stressituationer.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommission som i sitt yttrande inkom med följande klargöranden:

Klaganden föreföll uppträda normalt vid det muntliga provet och nämnde ingenting om några hälsoproblem vare sig före eller under provtillfället.

Det var först efter det att han informerats om sina resultat som klaganden underrättade kommittén om sin olyckshändelse och sina hälsoproblem.

Sökanden hade varken tagit kontakt med den sekreterare som ansvarade för anordnandet av proven eller nämnt något om saken för medlemmarna i kommittén under det muntliga provet, så att åtgärder kunde vidtas för att flytta på tidpunkten för provet.

Kommissionen framhöll att den inte kunde ge en sökande möjlighet att på nytt genomgå ett muntligt prov och inte heller kunde den på nytt ge tillträde till förfarandet när uttagningen väl var avslutad.

Kommissionen framhöll också att både rekryteringsenheten och uttagningskommittéerna, om de får information från de sökande, vidtar alla tänkbara åtgärder för att det muntliga provet skall förlöpa på ett korrekt sätt i de fall då särskilda omständigheter hindrar en sökande från att delta den dag som anges i kallelsen.

Av organisatoriska skäl är det inte möjligt att införa en passus i kallelserna till det muntliga provet som skulle ge de sökande intryck av att de kunde ändra datum och tid för intervjuerna efter eget gottfinnande. Om så vore fallet skulle de sökande uppmuntras att i ännu högre grad än nu komma in med allehanda skäl (familjeskäl eller andra skäl, däribland giftermål, födslar, semester etc.) för att söka flytta på dagen och tiden för sina intervjuer.

Kommissionen anser att alla tänkbara åtgärder skall vidtas så snart en sökande i tid anmäler att ett verkligt problem föreligger eller om ett verkligt problem på annat sätt blir uppenbart. I detta fall var det inte så.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll sitt klagomål. Han betonade att det i kallelsen angavs att det var omöjligt att ändra dagen för det muntliga provet. Om han hade känt till möjligheten att ändra datumet för sitt muntliga prov, skulle han ha begärt detta. Dessutom hade kommittén antagit att han hade återgått i arbete två veckor tidigare än vad som var fallet. Enligt klaganden uppkom det medicinska problemet först under det muntliga provet, och han hade därför inte kunnat anmäla detta till någon i förväg.

BESLUTET

1 Särskilda omständigheter i samband med det muntliga provet

- 1.1 Klaganden hävdade att han vid det muntliga provet i samband med det interna uttagningsprovet KOM/T/A/98, på grund av en nyligen inträffad olyckshändelse stod under medicinerings enligt läkarordination. Det var först under det muntliga provet som han blev medveten om de onormala kroppsliga reaktionerna till följd av medicineringen. Han hade inte begärt att provet skulle skjutas upp, eftersom det i kallelsen entydigt angavs att detta inte var möjligt.
- 1.2 I sitt brev av den 10 juni 1998 förklarade kommissionen för klaganden att han kunde ha tagit kontakt med sekreteraren för uttagningsprovet, alternativt talat med medlemmarna i uttagningskommittén i början av det muntliga provet. I så fall hade det varit möjligt för dem att vidta de åtgärder som de ansåg nödvändiga, t. ex. skjuta upp det muntliga

provet till ett senare tillfälle. Dessutom påpekade kommissionen i sitt yttrande att rekryteringsenheten och uttagningskommittéerna, om de får information från de sökande, vidtar alla åtgärder som eventuellt behövs för att det muntliga provet skall förlöpa på ett korrekt sätt, i de fall då särskilda omständigheter hindrar en sökande från att delta den dag som anges i kallelsen.

- 1.3 Europeiska ombudsmannen konstaterade att det i kallelsen till sökanden stod följande:

“Je précise par ailleurs que l’organisation des épreuves ne permet pas de changer l’horaire qui vous a été indiqué”

(“Jag betonar att organisationen inte medger några ändringar av den tidsplan som tillställts Er.”)

Som framgår av punkt 1.2 i detta beslut har kommissionen både i sitt brev av den 10 juni 1998 och i sitt yttrande sagt sig vara beredd att beakta särskilda omständigheter.

- 1.4 Av ombudsmannens undersökning framgick det att kommissionen i praktiken är beredd att vidta alla tänkbara åtgärder för att det muntliga provet skall förlöpa på ett korrekt sätt, i de fall då särskilda omständigheter hindrar en sökande från att delta den dag som anges i kallelsen. Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen i enlighet med god förvaltningssed borde införa en passus i kallelserna till det muntliga provet som informerade sökanden om denna möjlighet.

2 Vägran att låta en sökande göra om ett muntligt prov

- 2.1 Klaganden som deltagit i det muntliga provet trots att han stod under medicinering enligt läkarordination begärde sedan han fått veta att han inte godkänts i provet att uttagningskommittén skulle låta honom göra om detta.
- 2.2 Ett uttagningsprov måste genomföras i enlighet med principen om likabehandling av sökandena. Ett avsteg från denna princip kan leda till att hela uttagningsprovet förklaras ogiltigt, något som kan medföra betydande ekonomiska och administrativa kostnader för förvaltningen.
- 2.3 Det framgick av kommissionens yttrande att den ansåg det omöjligt att erbjuda en sökande att få göra om ett muntligt prov. Ombudsmannen konstaterade att det inte fanns någonting som tydde på att kommissionens beslut att vägra sökanden att göra om det muntliga provet hade fattats i strid med någon bestämmelse eller princip som kommissionen har att följa.
- 2.4 Ombudsmannen fann alltså att det inte förelåg något administrativt missförhållande när det gäller denna aspekt av ärendet.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Av ombudsmannens undersökning framgick det att kommissionen i praktiken är beredd att vidta alla tänkbara åtgärder för att det muntliga provet skall förlöpa på ett korrekt sätt, i de fall då särskilda omständigheter hindrar en sökande från att delta den dag som anges i kallelsen. Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen i enlighet med god förvaltningssed borde införa en passus i kallelserna till det muntliga provet som informerade sökanden om denna möjlighet.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

Anm.: Den 15 december 1999 informerade kommissionen ombudsmannen om att den var beredd att införa en mening i kallelserna till det muntliga provet, där det angavs att tiden och dagen för provet kan ändras om det föreligger särskilda omständigheter. Den sökande måste göra en skriftlig begäran till rekryteringsenheten och bifoga alla nödvändiga styrkande handlingar.

OSKÄLIGT DRÖJSMÅL MED ATT BESVARA BREV

Beslut i klagomål 723/98/BB mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I juli 1998 klagade W till ombudsmannen över påstådd utebliven eller vägrad information, oskäligt dröjsmål och försumlighet vid besvarandet av brev som han skickat till kommissionen.

Den 28 november 1997 hade klaganden skrivit till kommissionen och klagat över att de finska myndigheterna hade överträtt förordning (EEG) nr 918/83 och att de finska tulltjänstemännen hade överträtt den finska alkohollagen 306/97 genom ta två flaskor 96-procentig sprit i beslag vid införseln till gemenskapen. Kommissionens GD XX1 underrättade honom den 20 januari 1998 om att hans brev hade vidarebefordrats till GD VI för handläggning av den ansvariga avdelningen. Kommissionen angav i detta brev att klaganden kunde kontakta chefen för enhet E.2 (GD VI) för all ytterligare information.

Den 27 april 1998 skickade klaganden ett brev till chefen för enhet E.2, där han bad kommissionen att ingripa mot de finska myndigheterna. Han upprepade denna begäran i ett brev av den 4 juni 1998. Kommissionen besvarade inte dessa brev.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen. Kommissionen tog i sitt yttrande sammanfattningsvis upp följande punkter:

- Klaganden uppgav att de finska myndigheterna hade tagit i beslag två flaskor 96-procentig sprit som införts från Estland, vilket enligt honom utgjorde en överträdelse av förordning (EEG) nr 918/83.

- Den 20 januari 1998 skickade kommissionen ett brev som upplyste klaganden om att den avdelning han rätteligen skulle vända sig till var enhet E.2 vid GD VI.
- Den 27 april 1998 skrev klaganden till GD VI och begärde att kommissionen skulle ingripa mot de finska myndigheterna. Denna begäran upprepades i ett brev av den 4 juni 1998 i vilket han förklarade sig ha för avsikt att klaga hos Europeiska ombudsmannen om han inte fick fullständiga upplysningar om hur kommissionen hade handlagt ärendet.
- I förordning (EEG) 918/83 ges inte någon ovillkorlig rätt att importera varorna i fråga tullfritt. Befrielse från tull gäller endast för produkter som får importeras lagligt, och en medlemsstat kan förbjuda eller begränsa importen av vissa produkter av skäl som t.ex. skydd av folkhälsan.
- Det finns ingen gemensam marknadsorganisation för alkohol på gemenskapsnivå.
- Den 12 februari 1998 begärde den finska regeringen att kommissionen skulle införa en bestämmelse i EG-lagstiftningen som bekräftade att alkoholhalten i spritdrycker fick vara högst 80 procent. Denna fråga har diskuterats i genomförandekommittén för spritdrycker och dessa diskussioner pågår fortfarande.
- Den fråga som klaganden tog upp hade också samband med alkoholmonopolets framtid i Finland, en fråga som kommissionen för närvarande granskar noga.
- Kommissionen beklagade att klaganden inte fått något svar tidigare. Eftersom hans klagomål gällde frågor som var föremål för diskussion hade kommissionen inte tillräckligt underlag för att kunna lämna ett definitivt svar.
- Kommissionen lovade att omedelbart skicka ett brev till klaganden och en kopia till Europeiska ombudsmannen för kännedom.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll sitt klagomål och uppgav att han per den 19 november 1998 inte fått något svar från kommissionen och att kommissionen därför inte hade iakttagit principerna om god förvaltningssed.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Kommissionen hade skickat klaganden ett svar den 30 november 1998. Klaganden bekräftade senare att han fått detta svar.

Det bör nämnas att kommissionen i sitt svar till klaganden inte beklagade det orimliga dröjsmålet.

BESLUTET**Oskäligt dröjsmål med att besvara brev**

- 1 Klaganden påstod att kommissionen underlåtit att besvara hans brev av den 28 november 1997, där han klagade med anledning av de finska myndigheternas överträdelse av gemenskapslagstiftningen, samt att kommissionen underlåtit att besvara de påminnelser som han skickat till GD VI den 27 april 1998 och den 4 juni 1998.
- 2 Kommissionen hade den 20 januari 1998 skickat ett brev med mottagningsbevis till klaganden där denne informerades om att hans brev hade vidarebefordrats till den ansvariga enheten vid GD VI, E.2, för handläggning. Kommissionen hävdade i sitt yttrande att den fråga som klaganden tagit upp i sina brev var föremål för diskussion och att kommissionen därför inte hade tillräckligt underlag för att lämna ett definitivt svar. Kommissionen hade därför inte besvarat klagandens brev.
- 3 Enligt principerna om god förvaltningssed skall en klagande som skriver till kommissionen få svar inom rimlig tid.
- 4 Det var först den 30 november 1998, dvs efter det att ombudsmannen begärt ett yttrande från kommissionen, som GD VI i sak besvarade det brev som klaganden skickade den 28 november 1997. Detta kan inte anses utgöra en rimlig tid för att besvara brev. Det faktum att kommissionen först den 30 november 1998 besvarade klagandens brev av den 28 november 1997 utgjorde därför ett administrativt missförhållande.

SLUTSATS

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål var det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt principerna om god förvaltningssed skall en klagande som skriver till kommissionen få svar inom rimlig tid. Det faktum att kommissionen först den 30 november 1998 besvarade klagandens brev av den 28 november 1997 utgjorde därför ett administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Kommissionen förklarade i sitt yttrande att den inte hade tillräckligt underlag för att lämna klaganden ett definitivt svar. Detta kan dock inte utgöra ett skäl för kommissionen att underlåta att besvara breven inom rimlig tid.

EUROPEISKA KOMMISSIONENS ALLMÄNNA UTTAGNINGSPROV: UTTAGNINGSKOMMITTENS VÄGRAN ATT GE DE SÖKANDE TILLGÅNG TILL SINA RÄTTADE PROV

Beslut i klagomål 1239/98/IP mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I november 1998 framställdes ett klagomål till Europeiska ombudsmannen av klaganden, som deltagit i det allmänna uttagningsprovet KOM/A/1049 för upprättande av en reservlista över förste handläggare inom sektorerna finansiell förvaltning och redovisning. Klagomålet gällde uttagningskommitténs vägran att förse honom med närmare information om de rättningar som gjorts i hans skriftliga prov och kommissionens vägran att skicka honom en kopia av hans egna rättade prov.

I juli 1998 informerade uttagningskommitténs ordförande klaganden om att hans poäng på proven b, c och d hade varit 14,748. Eftersom det minimum som krävdes var 15 poäng fick han veta att de övriga proven e, f och g inte skulle rättas. Klaganden skrev till uttagningskommittén och bad att den på nytt skulle gå igenom hans prov med tanke på att det endast fattades 0,252 poäng mellan de poäng som han erhållit och minimiantalet poäng. Han bad också om mer information om vilka kriterier som kommittén tillämpade vid bedömningen av proven samt att få en kopia av sina egna rättade prov.

Uttagningskommittén svarade att den efter att ha jämfört hans poäng med de rättningar som bedömarna gjort inte funnit någon avvikelse. När det gällde klagandes begäran om att få ta del av sina rättade prov, avslog uttagningskommittén denna begäran eftersom dess arbete var konfidentiellt.

R framställde därför ett klagomål till ombudsmannen, i vilket han hävdade följande:

- 1) Enligt hans uppfattning hade kommissionen enbart kontrollerat att de poäng som han fått av bedömarna och de som meddelats honom stämde överens, i stället för att på nytt gå igenom innehållet i hans prov.
- 2) Kommissionen försåg honom inte med ytterligare information om urvalskriterierna.
- 3) Kommissionen bröt mot den uppförandekod som är bifogad kommissionens beslut om allmän tillgång till kommissionens handlingar (94/90/EKGS, EG, Euratom) genom att inte låta honom få ta del av sina rättade prov.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Vad gäller rättningen av klagandens prov uppgav kommissionen att uttagningskommittén efter att ha kontrollerat dem manuellt bekräftat att inga fel hade begåtts. Klaganden uppnådde bara 14,748 poäng på proven b, c och d. Eftersom han inte uppfyllde minimikraven fick han inte delta i uttag-

ningsprovet och informerades om resultatet i ett brev från ordföranden i uttagningskommittén. Såsom anges i punkt VII.B i meddelandet om uttagningsprovet "kommer de inledande proven a, b, c och d att rättas först. Proven e, f och g rättas endast för de 100 sökande som har de högsta sammanlagda poängen på proven a, b, c och d. De måste ha uppnått poängen som krävs för godkänt".

Kommissionen informerade om de poäng som uppnåts i varje delprov och hur de hade beräknats liksom om uttagningskommitténs bedömningskriterier. Den förklarade också i detalj det poängsystem som tillämpades i de olika proven.

Vad gällde det första inledande provet som omfattade ett antal flervalsfrågor rörande de områden som uttagningsprovet gällde, bedömdes svaren med +1 om de var korrekta, med 0 om inget svar lämnats eller om svaret utplånats och med - 0,333 om det var felaktigt.

Vad gällde det andra, tredje och fjärde inledande provet bedömdes svaren med 0,333, 0,357 respektive 1,143 om de var korrekta, med - 0,111 - 0,119 respektive - 0,048 om de var felaktiga och med 0 om inget svar lämnats eller om svaret utplånats.

Mot bakgrund av dessa kriterier räknade institutionen samman de olika poäng som klaganden fått på proven på grundval av hans korrekta och felaktiga svar och de frågor som han inte besvarat eller där svaret utplånats.

När det gällde institutionens vägran att låta klaganden ta del av de rättade proven upprepade kommissionen sitt ställningstagande och motiverade sin vägran med att uttagningskommitténs arbete är konfidentiellt i enlighet med artikel 6 i bilaga III till tjänsteföreskrifterna.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer till kommissionens yttrande påpekade klaganden följande:

Vad gällde begäran om en förnyad granskning av hans prov underströk klaganden att uttagningskommittén, i stället för att på nytt rätta proven, endast kontrollerat att de poäng som bedömarena satt och de som meddelats honom stämde överens.

Beträffande hans begäran om att få information om de bedömningskriterier som uttagningskommittén tillämpade vid rättningen av proven, var han tacksam för de förklaringar som kommissionen lämnat. Han tillade dock att de poäng som uttagningskommittén satte för rätta, felaktiga respektive inga eller utplånade svar inte stämde med den information som delats ut till sökanden under proven. Till stöd för detta påstående hänvisade klaganden till den handledning för sökande som delades ut på dagen för provet.

Före varje prov fick de sökande ett häfte med praktisk information (syftet med uttagningsprovet, vad proven omfattade, den tillåtna tiden, poängsättningen av svaren) och frågorna. På framsidan av varje häfte angavs poängen för varje typ av svar: +1 för ett korrekt svar, - 0,333 för ett felaktigt svar och 0 för inget svar alls eller ett utplånat svar. Den poäng som sattes

på varje typ av svar föreföll därför inte stämma med den information som kommissionen lämnat i sitt yttrande.

Klaganden ifrågasatte också kommissionens ställningstagande när det gällde att inte låta honom ta del av sina egna rättade prov på grund av att uttagningskommitténs arbete var konfidentiellt. Han höll med kommissionen om att uttagningskommitténs arbete vid rättningen bör vara konfidentiellt för att garantera att dess förfaranden är oberoende och objektiva. Å andra sidan borde det när rättningarna väl gjorts inte finnas något skäl att vägra sökandena tillgång till deras egna rättade prov.

Klaganden påstod att kommissionen i strid med uppförandekoden om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar inte hade säkerställt den insyn som krävs i rekryteringsförfarandet. En sökandes rättade prov i ett allmänt uttagningsprov omfattas enligt hans uppfattning inte av de undantag som anges i den allmänna principen i koden om "största möjliga tillgång till handlingar hos kommissionen".

Klaganden betonade slutligen också att det i det brev från uttagningskommittén, där denna vägrade ge honom tillgång till en kopia av det rättade provet, inte stod någonting om eventuella möjligheter att överklaga uttagningskommitténs beslut om avslag. I uppförandekoden anges dock uttryckligen att det i ett kommissionsbeslut som vägrar någon tillgång till vissa handlingar "skall anges på vilka sätt man kan få rättelse, t. ex. genom domstolsförfarande eller klagomål till ombudsmannen [...]".

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Ombudsmannen begärde i brev av den 5 juli 1999 att kommissionen skulle inkomma med ännu ett yttrande över klagomålet. Syftet med detta brev var att ge Europeiska kommissionen tillfälle att kommentera klagomålet över att den i beslutet om avslag på klagandens begäran om tillgång till de rättade proven, i strid med den uppförandekod som är bifogad beslutet om allmän tillgång till handlingar, saknades hänvisning till de möjligheter som finns att få sin sak prövad. Ombudsmannen bad också kommissionen att yttra sig över den påstådda skillnaden mellan de kriterier för rättning av proven som uttagningskommittén tillämpade och den information som delats ut till de sökande innan varje prov.

Kommissionens andra yttrande

När det gällde den första punkten svarade kommissionen endast att sökande som deltar i ett allmänt uttagningsprov liksom alla unionsmedborgare har rätt att klaga till ombudsmannen eller till de rättsliga instanserna över beslut om att vägra dem tillgång till vissa handlingar.

När det gällde de bedömningskriterier som uttagningskommittén tillämpade vid rättningen av proven svarade institutionen att klagomålet på denna punkt var ogrundat, eftersom rättningen gjorts med hjälp av en optisk läsare.

Vad slutligen gällde frågan om tillgång till de rättade proven, vidhöll kommissionen sitt ursprungliga ställningstagande.

BESLUTET**1 Förnyad bedömning av klagandens prov**

- 1.1 Klaganden bad att uttagningskommittén skulle gå igenom hans prov på nytt eftersom skillnaden mellan minimikraven för att få godkänt i de inledande proven och de poäng som han hade fått var obetydlig.
- 1.2 Kommissionen uppgav i sitt yttrande att det gjorts en andra manuell kontroll av klagandens prov. Resultatet av denna andra bedömning visade att inget fel hade begåtts vid fastställandet av klagandens poäng.
- 1.3 I enlighet gemenskapens fasta rättspraxis har uttagningskommittéerna när de bedömer resultaten av prov rätt att göra en vid skönsmåssig bedömning som kan omprövas endast för att konstatera om den varit uppenbart felaktig eller inneburit maktnissbruk eller om uttagningskommittén uppenbart överskridit sina befogenheter för en sådan bedömning⁸³.

Ombudsmannen fann mot bakgrund av den information som klaganden lämnat ingenting som kunde ifrågasätta de bedömningar som uttagningskommittén gjort. Ombudsmannen kom därför fram till att uttagningskommittén hade handlat inom gränserna för sina rättsliga befogenheter. Det förföll därför inte föreligga något fall av administrativt missförhållande när det gällde denna aspekt av ärendet.

2 Uttagningskommitténs kriterier för urval av sökande

- 2.1 Kommissionen förklarade i sitt yttrande vilka kriterier uttagningskommittén tillämpade vid bedömningen av proven. Dessa kriterier avsåg allmänt de poängsättningsmetoder som tillämpades för varje typ av svar (korrekt/felaktigt/inget svar alls/utplånade svar) i varje prov.
- 2.2 Efter att ha jämfört dessa poäng med den poängsättning som det hänvisades till i det häfte som delats ut till samtliga sökande innan varje prov ("handledning för sökande") konstaterade klaganden att dessa kriterier inte stämde överens.
- 2.3 På första sidan av dessa häften angavs det sålunda att poängsättningen i de fyra proven skulle var +1 för korrekta svar, 0 för inga svar alls eller utplånade svar och - 0,333 för felaktiga svar.

I stället beskrev kommissionen i sitt yttrande ett annat poängsättningssystem för de olika proven. Det föreföll som om endast svaren i de inledande proven hade bedömts enligt skalan +1 vid korrekta svar, 0 vid inga svar alls eller utplånade svar och - 0,333 vid felaktiga svar. När det gällde de andra, tredje och fjärde inledande proven hade svaren bedömts enligt skalan 0,333, 0,357 och 1,143 om de var korrekta, med - 0,111, - 0,119 och - 0,048 om de var felaktiga och med 0 om inget svar lämnats eller om svaret utplånats.

⁸³ Se dom i målet T-46/93, *Fotini Michäel-Chiou mot kommissionen* REGP 1994, s. II-929, punkt 48 och dom i målet 40/86, *Georges Kolivas mot kommissionen* REG1987, s. 2643, punkt 11.

2.4 Syftet med att handledningen delades ut till sökandena vid provtillfället var i huvudsak att ge dem korrekt information om vad proven omfattade och hur de bedömdes. Mot bakgrund av denna information skulle sökandena kunna besluta i förväg hur de skulle ställa sig till de olika proven och om de skulle besvara enskilda frågor eller inte.

2.5 Enligt principerna för god förvaltningssed skall institutionerna lämna medborgarna klar och exakt information.

Detta var inte fallet då det gällde den handledning som delades ut till de sökande före början av det allmänna uttagningsprovet KOM/A/1049, eftersom informationen om rättningen av proven i den inte motsvarade de kriterier som tillämpades av uttagningskommittén vid rättningen av de första inledande proven. Sökandena kunde ha missletts av den information som de fick före examinationen när det gällde vilken poäng som egentligen skulle sättas på varje provsvar.

2.6 För att ytterligare klarlägga denna aspekt av ärendet begärde ombudsmannen ännu ett yttrande från kommissionen. Institutionen nämnde i sitt svar endast att klagomålet var ogrundat eftersom rättningen gjorts med en optisk läsare. Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen inte lämnat något egentligt svar på den fråga som klaganden tagit upp.

Både kommissionens underlåtenhet att förse sökanden med klar och entydig informationen om vad proven omfattade och hur de poängsattes och den omständigheten att institutionen inte lämnade något exakt svar på de frågor som tagits upp i klagomålet utgjorde därför administrativa missförhållanden.

3 Tillgång till klagandens prov

3.1 En av de frågor som togs upp i klagomålet gällde uttagningskommitténs vägran att låta klaganden få ta del av en kopia av sina rättade prov.

3.2 Frågan om tillgången till rättade prov hade i sak varit föremål för Europeiska ombudsmannens undersökning på eget initiativ av den konfidentialitet som utgör en del av kommissionens rekryteringsförfarande (eget initiativ 1004/97/PD⁸⁴). Till följd av denna undersökning utarbetade ombudsmannen en särskild rapport i frågan som sändes till Europaparlamentet den 18 oktober 1999.

3.3 Ombudsmannen ansåg därför att det inte var nödvändigt att fullfölja undersökningen vad gällde denna aspekt av ärendet och underrättade klaganden om vad förfarandet lett till.

4 Påstådd överträdelse av uppförandekoden vad gäller tillgång till kommissionens och rådets handlingar

4.1 Klaganden hävdade att det i det beslut där han vägrades tillgång till sina rättade prov inte angavs vilka olika rättsmedel som föreligger,

⁸⁴ Till följd av undersökningen av denna fråga rekommenderade ombudsmannen kommissionen att låta sökande på begäran få ta del av sina egna rättade prov.

nämligen domstolsprövning och klagomål till Europeiska ombudsmannen i enlighet med avsnittet om handläggning av upprepade ansökningar i uppförandekoden vad gäller tillgång till kommissionens och rådets handlingar.

- 4.2 Detta påstående fanns inte med i det ursprungliga klagomålet utan framfördes i klagandens kommentarer. Det var dessutom kopplat till frågan om rätten till tillgång till rättade prov, vilken fortfarande höll på att utredas (punkt 3 i beslutet)
- 4.3 Ombudsmannen ansåg det därför inte nödvändigt att behandla denna aspekt av ärendet i detta sammanhang.

SLUTSATS

På grundval av Europeiska ombudsmannens undersökningar av den andra aspekten av detta klagomål ansåg ombudsmannen det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Enligt principerna för god förvaltningssed skall den information som förvaltningen lämnar medborgarna vara klar och exakt. Detta gäller inte minst om sådan information som delas ut i samband med ett allmänt uttagningsprov, vilket för många medborgare kan vara deras första kontakt med gemenskapens förvaltning.

Detta var inte fallet då det gällde den handledning som delades ut till de sökande före början av det allmänna uttagningsprovet KOM/A/1049, eftersom informationen om rättningen av proven i den inte motsvarade de kriterier som tillämpades av uttagningskommittén vid rättningen av de inledande proven. Sökandena kunde ha missletts av den information som de fick före provet när det gällde vilka poäng som i praktiken skulle sättas på varje provsvar.

För att ytterligare klarlägga denna aspekt av ärendet begärde ombudsmannen ännu ett yttrande från kommissionen. Institutionen nämnde i sitt svar endast att klagomålet var ogrundat eftersom rättningen gjorts med en optisk läsare. Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen inte lämnat något egentligt svar på den fråga som klaganden tagit upp.

Både kommissionens underlåtenhet att förse sökanden med klar och entydig information om vad proven omfattade och hur de poängsattes och den omständigheten att institutionen inte lämnade något exakt svar på de frågor som tagits upp i klagomålet utgjorde därför ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom dessa aspekter av ärendet berörde förfaranden som hade att göra med vissa tidigare händelser, var det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutade därför ärendet.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

I sitt andra yttrande avstod kommissionen från att ta upp klagandens kommentarer och den tydliga fråga som ombudsmannen ställt till institutionen i sitt brev av den 5 juli 1999.

Ombudsmannen framhöll att detta, såsom han hade angett i beslutet, var ett fall av administrativt missförhållande. Han ville dessutom betona att om den föga konstruktiva inställning som den nytillträdde kommissionen visat prov på i detta fall utvecklas till en allmän attityd, så skulle det på kort tid rasera vad som hittills uppnåtts av fruktbart och konstruktivt samarbete och förtroende i ombudsmannens behandling av klagomål och omöjliggöra hans uppdrag att förbättra relationerna mellan de europeiska medborgarna och gemenskapens institutioner och organ.

3.6 FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER AV OMBUDSMANNEN

3.6.1 Alla institutioner, organ och decentraliserade organ

BESLUT MED FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER OM ANTAGANDE AV EN KODEX FÖR GOD FÖRVALTNINGSSSED

Beslut i undersökningen på eget initiativ Ol/1/98/OV (förslag till rekommendationer)

SKÄLEN TILL UNDERSÖKNINGEN

Den 11 november 1998 inledde ombudsmannen en undersökning på eget initiativ av om det vid de olika gemenskapsinstitutionerna och -organen fanns och för allmänheten hölls tillgänglig någon kodex för god förvaltningssed för tjänstemännen i deras kontakter med allmänheten.

Ett av skälen till denna undersökning på eget initiativ var att ombudsmannen under sin ämbets tid mottagit många klagomål som fäst hans uppmärksamhet på fall av administrativa missförhållanden som hade kunnat undvikas om det funnits tillgång till tydlig information om gemenskapspersonalens administrativa skyldigheter gentemot medborgarna.

Det mera övergripande skälet var att en del av ombudsmannens uppdrag är att stärka förbindelserna mellan Europas medborgare och gemenskapens institutioner och organ. Inrättandet av ombudsmannaämbetet avsåg att framhäva unionens engagemang för en förvaltning som är demokratisk, öppen för insyn och möjlig att ställa till ansvar. Ombudsmannen skulle verka för att främja goda administrativa förfaranden genom att höja kvaliteten på förvaltningen.

I sin undersökning på eget initiativ fann därför ombudsmannen att kodexer för god förvaltningssed kunde spela en viktig roll när det gällde att höja den administrativa kvaliteten. Sådana kodexer skulle vara till stor hjälp för personalen när de skall behandla medborgarnas önskemål och klagomål. Kodexen skulle ingående klargöra för dem vilka regler de har att iakttä i sitt uppträdande mot medborgare som kontaktar deras institution. Om kodex-

erna görs lättillgängliga för allmänheten, t.ex. i form av ett beslut som offentliggörs i Europeiska gemenskapernas officiella tidning, skulle de ge medborgarna upplysning om deras rättigheter och vilken grad av god förvaltning de kan förvänta sig av gemenskapens institutioner och organ.

Europaparlamentet har med stor tillfredsställelse hälsat tanken på en sådan kodex för de europeiska institutionerna och organen⁸⁵ och har betonat "vikten av att en sådan kodex, i den allmänna tillgänglighetens och förståelsens intresse, skall vara så enhetlig som möjligt för alla europeiska institutioner och organ".

UNDERSÖKNINGEN

På grundval av dessa överväganden och i enlighet med artikel 3.1 i stadgan för ombudsmannen och de allmänna villkoren för ombudsmannens ämbetsutövning, inledde ombudsmannen en undersökning på eget initiativ som riktades till arton institutioner och organ inom gemenskapen (fyra gemenskapsinstitutioner i enlighet med artikel 4 i fördraget, fyra organ som inrättats genom fördraget och tio "decentraliserade gemenskapsorgan")⁸⁶. Undersökningen hade följande inriktning.

För det första frågade ombudsmannen om institutionen eller organet hade antagit någon kodex för god förvaltningssed för sina tjänstemän vid deras kontakter med allmänheten och om denna i så fall var lätt tillgänglig för medborgarna. Om någon sådan kodex inte fanns undrade ombudsmannen om institutionen eller organet var villig att vidta de nödvändiga åtgärderna för att anta en sådan kodex. Vad beträffar innehållet i denna kodex påpekade han att den kunde innefatta en lista med föreskrifter rörande allmänt tillämpliga regler för de materiella och formella principer som angavs i bilagan till ombudsmannens skrivelse av den 11 november 1998.

För det andra, och med tanke på att en sådan kodex skulle vara effektivast om den var en allmänt tillgänglig handling med detaljerade föreskrifter, frågade ombudsmannen institutionen eller organet även om man kunde ange i vilken form man skulle anta kodexen.

Kommissionens yttrande

Den 10 februari 1999 sände kommissionens generalsekreterare till ombudsmannen liksom till parlamentets och rådets generalsekreterare en kopia av förslaget till "uppförandekod för Europeiska kommissionen". Förslaget skulle framläggas för kommissionen den 10 mars 1999. Brevet till generalsekreterarna gav vid handen att kommissionen genom att anta denna kodex och vidta åtgärder för dess genomförande också avsåg att sätta ombudsmannens initiativ i verket.

⁸⁵ Se resolution av den 16 juli 1998 om Europeiska ombudsmannens årsbok för 1997 (C4-0270/98).

⁸⁶ Europaparlamentet, Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionen, revisionsrätten, Ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén, Europeiska investeringsbanken, Europeiska centralbanken, Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop), Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor, Europeiska miljöbyrån, Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA), Byrån för harmonisering inom den inre marknaden, Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen, Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk, Översättningscentrum för Europeiska unionens organ, Europeiska arbetsmiljöbyrån samt Gemenskapens växtsortsmyndighet.

Förslaget till kodex innehöll fem avsnitt: a) grundläggande värderingar, b) rättigheter, c) skyldigheter, d) förkovran av yrkesmässig kompetens och e) att stå till allmänhetens tjänst. Ombudsmannen lämnade sina kommentarer till den föreslagna kodexen den 23 februari och den 9 mars 1999. Förslaget var också föremål för behandling vid ett sammanträde den 2 mars 1999 mellan parlamentets, rådets och kommissionens generalsekreterare och ombudsmannen.

I det sista avsnittet av förslaget till kodex, att stå till allmänhetens tjänst, som motsvarade temat i undersökningen på eget initiativ, behandlades flertalet av de materiella och formella principer som föreslogs i bilagan till ombudsmannens skrivelse av den 11 november 1998.

Den 11 mars 1999 informerade kommissionens generalsekreterare ombudsmannen om tre uppförandekoder som avsåg kommissionärerna, förhållandet mellan kommissionärerna respektive kommissionens avdelningar samt ett förslag till uppförandekod för Europeiska kommissionens personal. Ombudsmannen informerades om att de två förstnämnda hade antagits av kommissionen den 9 mars 1999. Kommissionen meddelade dock beträffande uppförandekoden för Europeiska kommissionens personal att denna fortfarande var ett förslag som måste bli föremål för fortsatt diskussion i samråd med personalrepresentanter och de övriga europeiska institutionerna, varefter det formellt skulle antas av kommissionen.

Den 19 april slutligen underrättade direktören vid generalsekretariatet, Ebermann, ombudsmannen om att förslaget till uppförandekod under nuvarande omständigheter tyvärr inte kunde fullföljas formellt för närvarande, men att kommissionens enheter hoppades att den snabbt skulle kunna slutligt godkännas när väl den nya kommissionen kommit på plats.

Parlamentets yttrande

I sitt svar av den 12 februari 1999 välkomnade parlamentets ordförande initiativet och framhöll att parlamentet redan hade påbörjat arbetet med att undersöka frågan om en kodex för god förvaltningssed. Han påpekade att frågan hade varit uppe på dagordningen för sammanträdet mellan generalsekreteraren och generaldirektörerna den 8 januari 1999. Han lät förstå att parlamentets presidium allt efter det att arbetet fortskred skulle gripa sig an med ett förslag till kodex för god förvaltningssed som skulle överlämnas till ombudsmannen. Efter den 12 februari 1999 har inget förslag till kodex kommit från parlamentet.

Rådets yttrande

I sitt svar av den 30 mars 1999 hänvisade rådets generalsekreterare till sammanträdet mellan parlamentets, rådets och kommissionens generalsekreterare och ombudsmannen den 2 mars 1999, vid vilket han hade framhållit att de åtgärder som föreslagits av ombudsmannen utan tvivel skulle bidra till att närma medborgarna till gemenskapens institutioner. Generalsekreteraren framhöll också att en kodex borde antas i form av ett rådsbeslut snarare än som ett beslut av generalsekreteraren. Han uppgav att han hade givit rådets enheter i uppdrag att undersöka frågan mot bakgrund av rådets speciella förhållanden och av de initiativ som tagits av andra gemenskapsinstitutioner. Generalsekreteraren påpekade slutligen

att han skulle hålla ombudsmannen informerad om hur denna sak följdes upp. Efter den 30 mars 1999 har ingen ytterligare information kommit från rådet.

Yttranden av andra gemenskapsinstitutioner och -organ och decentraliserade organ

Revisionsrätten meddelade ombudsmannen den 24 november 1998 att den räknade med att i framtiden utarbeta en kodex som skulle vara tydlig och tillgänglig för allmänheten.

Både *Ekonomiska och sociala kommittén* och *Regionkommittén* ställde sig den 6 januari 1999 respektive den 4 december 1998 mycket positiva till ombudsmannens förslag och uppgav att de var beredda att vidta nödvändiga åtgärder för att anta en kodex för god förvaltningssed. *Regionkommittén* uppgav att kodexen skulle antas i form av ett presidiebeslut. Båda kommittéerna betonade också vikten av att kodexen skulle vara gemensam för alla europeiska institutioner och organ.

Europeiska investeringsbanken meddelade ombudsmannen den 2 december 1998 att en uppförandekod för EIB redan hade antagits i april 1997 och bifogade en kopia av denna kodex. Kodexen hade formellt godkänts av bankens verkställande utskott och den utgör ett komplement till tjänsteföreskrifterna. Banken meddelade ombudsmannen att kapitel 2 i kodexen, "Yttre förbindelser", innehåller principerna för god förvaltningssed av personalen vid dess kontakter med allmänheten, och att bankens juridiska avdelning skulle undersöka möjligheterna att ge större offentlighet åt denna del av handlingen.

Europeiska centralbanken meddelade ombudsmannen den 4 februari 1999 att den har få kontakter med allmänheten, eftersom den i första hand har kontakter med centralbanker, finansvärlden, regeringsorgan och leverantörer av varor och tjänster. Banken framhöll dock att den så snart omständigheterna medgav skulle överväga att anta en kodex för god förvaltningssed och att den skulle hålla ombudsmannen underrättad om de åtgärder som vidtogs.

Nio av tio *decentraliserade organ* ställde sig mycket positiva till ombudsmannens förslag och förklarade sig ha för avsikt att anta en kodex för god förvaltningssed som skulle godkännas av deras respektive presidier eller verkställande utskott. Den 26 februari 1999 meddelade direktören för *Cedefop* i sin egenskap av ordförande i organens chefsgrupp på alla decentraliserade organs vägnar ombudsmannen att en gemensam arbetsgrupp för organen hade bildats för att undersöka frågan och att de olika decentraliserade organen skulle anlägga ett gemensamt synsätt som utgick från kommissionens förslag till kodex för god förvaltningssed och som skulle vara vägledande för deras kodexer. Ombudsmannen skulle hållas underrättad om utvecklingen.

Den 2 december 1998 uppgav *Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (OHIM)* till ombudsmannen att den på grund av sin speciella verksamhet rörande immateriell äganderätt inte fungerar som en vanlig förvaltning utan snarare som ett enskilt företag som har att till det yttersta se till att dess kunder är nöjda. OHIM beskrev därför i detalj den mängd mate-

riella och formella garantier (angivna i olika förordningar av kommissionen och rådet) som erbjuds dem som registrerar ett varumärke inom gemenskapen. Av den anledningen sade sig OHIM för närvarande redan uppfylla de formella och materiella principerna i ombudsmannens förslag till kodex för god förvaltningssed (som t.ex. bekräftelse av mottagande inom 15 dagar, direkt kontakt med den ansvariga tjänstemannen, rätten att gå i svaromål, skyldigheten att motivera besluten, förfarande vid överklagande, en upplysningstjänst och en enhet för samordning av klagomål).

Bedömning av den nuvarande situationen beträffande en kodex för god förvaltningssed

Av den information som erhållits från de olika institutionerna, organen och decentraliserade organen inom gemenskapen framgår det att ingen av dem för närvarande har antagit någon kodex för god förvaltningssed så som ombudsmannen föreslagit.

Kommissionen har påbörjat utarbetandet av ett förslag till uppförandekod för personalen vid Europeiska kommissionen, vars avsnitt 5 behandlar kontakterna mellan kommissionens tjänstemän och allmänheten. Ombudsmannen informerades dock om att denna kodex ännu inte hade antagits och att någon formell uppföljning av förslaget till kodex inte var möjlig under nuvarande omständigheter.

Parlamentet, rådet, revisionsrätten, Ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska centralbanken ställde sig positiva till förslaget men hade ännu inte antagit någon kodex för god förvaltningssed för sina tjänstemän vid deras kontakter med allmänheten.

Däremot antog *Europeiska investeringsbanken* redan i april 1997 en utförlig uppförandekod för EIB. Denna kodex utgör ett komplement till tjänsteföreskrifterna, men den förefaller huvudsakligen röra EIB-personalens relationer med institutionen själv. Inte ens kapitel 2 med rubriken "Yttre förbindelser" innehåller några egentliga föreskrifter som tydligt behandlar kontakterna med medborgarna.

Det framgår också att nio av tio av de decentraliserade organen var införstådda med att vidta de nödvändiga åtgärderna för att anta en kodex för god förvaltningssed, men att de fortfarande avvaktar det slutliga godkännandet av kommissionens kodex, så att de tillsammans kan anta en gemensam liknande kodex.

Slutligen framgick det av svaret från *Byrån för harmonisering inom den inre marknaden* att denna redan uppfyller flertalet av de formella och materiella principer som ingår i ombudsmannens förslag till kodex för god förvaltningssed. Dessa garantier avser dock inte kontakterna med medborgarna utan är begränsade till handläggningen av varumärken inom gemenskapen.

Förslag till rekommendationer som redan lämnats till kommissionen, parlamentet och rådet

I mars och april 1999 informerades ombudsmannen om att kommissionens kodex för god förvaltningssed inte hade antagits och att någon formell upp-

följning inte var möjlig under nuvarande omständigheter. Av den anledningen och med tanke på att framför allt de decentraliserade organen avvaktar antagandet av kommissionens kodex för att kunna anta liknande kodexer, lämnade ombudsmannen det föreliggande förslaget till rekommendationer till kommissionen redan den 28 juli 1999. Den 29 juli 1999 skickades samma förslag till rekommendationer även till parlamentet och rådet. De tre institutionerna ombads lämna sina yttranden senast den 30 november 1999.

BESLUTET

Behovet av en kodex för god förvaltningssed för gemenskapens tjänstemän vid deras kontakter med allmänheten

- 1 Under sin ämbetsperiod har ombudsmannen mottagit åtskilliga klagomål som fäst hans uppmärksamhet på fall av administrativa missförhållanden vid gemenskapens olika institutioner och organ. Dessa har redovisats i ombudsmannens årsrapporter. Ombudsmannen ansåg att många av dessa fall av administrativa missförhållanden hade kunnat undvikas om det funnits tillgång till tydlig information om gemenskapspersonalens administrativa skyldigheter gentemot medborgarna i form av en kodex för god förvaltningssed.
- 2 En del av ombudsmannens uppdrag är att stärka förbindelserna mellan gemenskapens institutioner och organ och Europas medborgare. Inrättandet av ombudsmannaämbetet var avsett att framhäva unionens engagemang för en förvaltning som är demokratisk, öppen för insyn och möjlig att ställa till ansvar. Framför allt skulle ombudsmannen verka för att trygga medborgarnas situation genom att främja goda administrativa förhållanden och höja kvaliteten på förvaltningen.
- 3 Ombudsmannen konstaterade att Amsterdamfördraget uttryckligen förde in begreppet öppenhet i Fördraget om Europeiska unionen genom att slå fast att "detta fördrag markerar en ny fas i processen för att skapa en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska folken, där besluten skall fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt" (artikel 1 i Fördraget om Europeiska unionen). Med hänsyn härtill ansåg ombudsmannen det vara nödvändigt med en kodex för god förvaltningssed för tjänstemän vid deras kontakter med allmänheten som innehåller de grundläggande principerna för god förvaltningssed, för att förvaltningen skulle närmas till medborgarna och för att säkerställa högre kvalitet i förvaltningen. En sådan kodex är till nytta både för gemenskapens tjänstemän, eftersom den ger dem ingående upplysningar om vilka regler de har att följa vid sina kontakter med allmänheten, och för medborgarna, eftersom den kan upplysa dem om vilka principer som gäller i gemenskapens förvaltning och vilket bemötande de har rätt att förvänta sig vid sina kontakter med gemenskapsförvaltningen.
- 4 En kodex för god förvaltningssed kan bli effektiv endast om den är en för medborgarna allmänt tillgänglig handling. Därför är det lämpligt att den offentliggörs i form av ett beslut, så som fallet var med uppförandekoden rörande allmän tillgång till kommissionens handlingar, som

ingick i kommissionens beslut (94/90/EKSG, EG, Euratom) av den 8 februari 1994⁸⁷. För att bli förståelig och inte förvirrande för allmänheten bör en sådan kodex också vara ett dokument för sig som endast innehåller reglerna för förhållandena mellan tjänstemännen och allmänheten och inte om tjänstemännens förhållanden till sina institutioner (rättigheter och skyldigheter, förklaringar till bestämmelser i tjänsteföreskrifterna) som i förslaget till uppförandekod för Europeiska kommissionens personal.

- 5 Ombudsmannen konstaterade vidare att Europaparlamentet i sina resolutioner om Europeiska ombudsmannens årsrapporter för verksamheten 1997 och 1998⁸⁸ betonade hur viktigt det var att en kodex för god förvaltningssed utarbetades så snart som möjlig och vikten av ett en sådan kodex var så enhetlig som möjligt för samtliga europeiska institutioner och organ i den allmänna tillgänglighetens och begriplighetens intresse. Parlamentet påpekade likaså att denna kodex borde vara tillgänglig för alla europeiska medborgare och offentliggöras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.
- 6 Av den information som lämnats ombudsmannen av gemenskapens olika institutioner, organ och decentraliserade organ framgick det att ingen av dem hade antagit en kodex för god förvaltningssed så som ombudsmannen föreslagit.

SLUTSATS

På grundval av ovanstående överväganden drog ombudsmannen den slutsatsen att det under hans ämbetsperiod hade inträffat olika fall av administrativa missförhållanden vid gemenskapens olika institutioner och organ. En av anledningarna till dessa administrativa missförhållanden är att det inte finns några klara regler beträffande principerna för god förvaltningssed som gemenskapens tjänstemän bör iaktta vid sina kontakter med allmänheten. För att förebygga att administrativa missförhållanden av liknande slag återkommer i framtiden bör därför gemenskapens institutioner och organ anta en kodex för god förvaltningssed för sina tjänstemän vid deras kontakter med allmänheten. En sådan kod kan bli effektiv endast om den är en för medborgarna allmänt tillgänglig handling. Den bör därför antas i form av ett beslut som offentliggörs i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER

Mot bakgrunden av ovanstående riktade ombudsmannen i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga följande förslag till rekommendationer till gemenskapens olika institutioner, organ och decentraliserade organ.

- 1 Institutionen eller organet bör anta regler rörande god förvaltningssed för sina tjänstemän vid deras kontakter med allmänheten. Vid anta-

⁸⁷ EGT 1994 L 46, s. 58.

⁸⁸ Resolution av den 16 juli 1998 om Europeiska ombudsmannens årsrapport för verksamheten 1997 (C-04270/98), EGT 1998 C 292, s. 168. Resolution av den 15 april 1999 om Europeiska ombudsmannens årsrapport för verksamheten 1998 (C-4138/99), EGT 1999 C 219, s. 456.

gandet av dessa regler kan institutionen eller organet ta vägledning av de bestämmelser som finns i den bifogade kodexen för god förvaltningssed.

- 2 Reglerna bör, för att säkerställa att de blir lättförståeliga för medborgarna, endast behandla kontakterna mellan tjänstemännen och allmänheten. Om institutionen eller organet avser att även anta regler rörande förhållandena mellan tjänstemännen och deras institutioner kan den göra detta i en separat, allmänt tillgänglig handling.
- 3 För att vara effektiva och tillgängliga för medborgarna bör reglerna antas i form av ett beslut och offentliggöras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Institutionerna, organen och de decentraliserade organen informerades om detta förslag till rekommendationer och ombads att i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga avge ett detaljerat yttrande inom tre månader. I föreliggande fall skall yttrandet vara insänt senast den 31 december 1999.

3.6.2 Europaparlamentet

OTILLBÖRLIGT DRÖJSMÅL OCH UNDERLÅTENHET ATT LÄMNA SVAR TILL SÖKANDE I EN DESIGNTÄVLING

Förslag till rekommendation i de förenade klagomålen 507/98/OV (konfidentiellt), 515/98/OV, 576/98/OV och 818/98/OV mot Europaparlamentet

KLAGOMÅLEN

I maj och juli 1998 ingav X ett klagomål (507/98/OV) till Europeiska ombudsmannen angående påstådd underlåtenhet från Europaparlamentets sida att lämna information om designtävlingen (ref. 96/S 195-116670) för arbeten i Europaparlamentets Léopoldområde i Bryssel. I maj 1998 (515/98/OV), juni 1998 (576/98/OV) respektive april 1998 (818/98/OV) inkom andra personer med liknande klagomål. Ombudsmannen beslutade därför att förena de fyra klagomålen vid sin undersökning.

Enligt klagandena var omständigheterna följande: De fyra klagande hade skickat en ansökan till designtävlingen (ref. 96/S 195-116670) avseende VIP-entrén till D1-byggnaden och renovering av entrén mellan D3 och D1 i parlamentets Léopoldområde i Bryssel. Tävligen offentliggjordes i EGT S 195/39 av den 8 oktober 1996. Efter en första bedömning av samtliga ansökningar valde uttagningskommittén ut 15 arkitekter/formgivare (däribland klagandena) som ombads inlämna sina projektförslag senast den 15 januari 1997. Efter denna tidpunkt fick dock klagandena ingen ytterligare information om hur det gått med deras ansökningar. I tre av de fyra klagomålen skrev klagandena var för sig brev till parlamentet och förklarade att de i samband med ansökningarna hade gjort stora arbetsinsatser och ådragit sig utgifter, men de fick inte något svar. Till exempel skrev klaganden i ärende 507/98/OV den 16 mars, den 8 september och den 18

november 1997 till parlamentet och bad uttryckligen om information om resultatet av sin ansökan utan att få något svar.

Ombudsmannen fick också senare veta av två av de klagande att det var först den 17 juni 1998, dvs. 17 månader efter det att ansökningstiden gått ut, som generaldirektören för parlamentets administration underrättade klagandena om uttagningskommitténs slutliga beslut att inte välja något av de 6 projekten (som valts ut bland de 15 ansökningarna av den rådgivande kommittén) till pristagare.

Klagandena skrev därför till ombudsmannen och påstod för det första att de sedan den 15 januari 1997 (sista ansökningdagen) inte fått någon information om utgången när det gällde deras ansökningar och för det andra att parlamentet underlåtit att besvara de brev som de skickat för att få veta hur det gått med deras ansökningar.

UNDERSÖKNINGEN

Parlamentets yttrande

Parlamentet konstaterade i sitt yttrande att uttagningskommittén lämnat sitt yttrande den 29 maj 1998 och att sökandena genom personliga brev fått meddelande om detta beslut. Parlamentet bifogade kopior av dessa brev.

Parlamentet förklarade att dröjsmålet med att meddela klagandena om resultatet berodde på den tid som uttagningskommittén tagit på sig för att fatta beslut, vilket i sin tur berodde på parlamentsledamöternas arbetsbelastning. Parlamentet påpekade också att förvaltningens svar på telefonförfrågningar från sökandena hela tiden varit att tävlingsresultatet ännu inte kunde avslöjas, eftersom uttagningskommittén ännu inte var färdig med sin bedömning.

Klagandens kommentarer

Ombudsmannen fick kommentarer från klagandena i ärendet 576/98/OV. Klagandena uppgav att de var inte var tillfredsställda med att prisen i tävlingen aldrig delades ut och att ingen fick ett kontrakt på arbetet. Klagandena ansåg att parlamentets ursäkt att det hade haft alltför mycket att göra för att underrätta sökandena var otillräcklig. Klagandena konstaterade också att parlamentet hade ändrat tidsplanen för tävlingen och att det rent allmänt sett inte anordnat en rättvis och rimlig uttagning. Klagandena trodde att parlamentet efter att ha anordnat tävlingen kommit fram till att det inte behövde tjänsterna i fråga och därför uteslöt flertalet ansökningar på grund av formaliteter eller tekniska detaljer för att slippa dela ut priserna.

Ombudsmannen fick inga kommentarer från de övriga sökandena.

BESLUTET

1 Påstådd underlåtenhet att inom rimlig tid meddela klagandena resultatet av deras ansökningar

- 1.1 Klagandena påstod att de sedan den 15 januari 1997 (sista ansökningdagen) inte hade fått någon information om resultatet av sina ansökningar. Parlamentet konstaterade att dröjsmålet med att

meddela klagandena resultatet berodde på den tid som uttagningskommittén tagit på sig för att fatta beslut, vilket i sin tur berodde på parlamentsledamöternas arbetsbelastning.

- 1.2 Ombudsmannen konstaterar att det i artikel 3.7 i tävlingsbestämmelserna anges att uttagningskommittén skulle ha ett möte under den första perioden 1997 för att ta itu med bedömningen av ansökningarna efter det att den rådgivande kommittén först gjort en preliminär analys. Enligt artikel 3.9 i samma bestämmelser skulle resultaten av tävlingen offentliggöras dagarna efter uttagningskommitténs beslut.
- 1.3 Ombudsmannen konstaterar att uttagningskommitténs slutliga beslut i det aktuella ärendet att förkasta alla de 15 projekten och inte utse någon pristagare fattades den 29 maj 1998. Detta beslut meddelades därefter klagandena den 17 juni 1998 och den 4 augusti 1998. Av uttagningskommitténs beslut framgick det att den rådgivande kommittén redan den 26 mars 1997 ansett att nio (varav två var klagandenas) av de 15 projekten inte kunde godtas. Det framgick vidare att uttagningskommittén den 17 april 1997 ansåg att inget av projekten höll en godtagbar kvalitet. Denna slutsats bekräftades efter en andra bedömning som uttagningskommittén gjorde den 3 februari 1998.
- 1.4 Enligt principerna för god förvaltningssed skall sökande inom rimlig tid underrättas om sådana beslut av administrationen som berör deras intressen. I det nu aktuella ärendet föreföll det som om klagandena underrättats om uttagningskommitténs beslut först 17 eller 19 månader efter sista ansökningsdagen. Ombudsmannen ansåg att detta var en orimligt lång tid, särskilt med tanke på att uttagningskommittén redan den 17 april 1997, dvs. endast tre månader efter sista ansökningsdagen, hade kommit fram till att alla de 15 projekten måste förkastas.
- 1.5 Parlamentet lämnade inte ombudsmannen någon rimlig förklaring till detta dröjsmål utan hänvisade enbart till den arbetsbörda som vilat på medlemmarna i uttagningskommittén. Framför allt kunde parlamentet intet förklara för ombudsmannen varför uttagningskommittén efter sitt möte den 17 april 1997, då den kom fram till att inget av de 15 projekten var godtagbart, behövde ytterligare 13 månader på sig för att bara bekräfta detta. Parlamentet lät det därigenom gå onödigt och orimligt lång tid innan sökandena informerades om resultatet av sina ansökningar. Detta dröjsmål innebar ett administrativt missförhållande. Ombudsmannen gjorde därför nedanstående förslag till rekommendation.

2 Påstådd underlåtenhet att besvara klagandenas brev

- 2.1 Klagandena i ärendena 507/98/OV, 576/98/OV och 818/98/OV påstod att parlamentet underlåtit att besvara breven där de bad om upplysningar om utfallet av ansökningarna. Klaganden i ärendet 507/98/OV skrev till exempel till parlamentet den 16 mars, den 8 september och den 18 november 1997 utan att få svar. Parlamentet konstaterade bara att förvaltningens svar på telefonförfrågningar från sökande var att tävlingsresultaten ännu inte kunde avslöjas.

- 2.2 Enligt principerna för god förvaltningssed skall brev från medborgarna till parlamentets förvaltning besvaras inom rimlig tid. Det föreföll som om parlamentet i det aktuella ärendet underlåtit att besvara de olika breven från de klagande. Parlamentet lämnade inte ombudsmannen något giltigt skäl till att det inte kunnat lämna klagandena något svar, möjligen ett avvaktande svar. Denna underlåtenhet att besvara breven utgjorde därför ett administrativt missförhållande. Ombudsmannen gjorde därför nedanstående förslag till rekommendation.

SLUTSATS

Enligt principerna för god förvaltningssed skall sökande inom rimlig tid underrättas om sådana beslut av administrationen som berör deras intressen. I det aktuella ärendet föreföll det som om klagandena underrättats om uttagningskommitténs beslut först 17 eller 19 månader efter den sista ansökningsdagen. Ombudsmannen ansåg att detta var en orimligt lång tid, särskilt med tanke på att uttagningskommittén redan den 17 april 1997, dvs. endast tre månader efter sista anökningsdagen, hade kommit fram till att inget av de 15 projekten var godtagbart.

Parlamentet lämnade inte ombudsmannen någon rimlig förklaring till detta dröjsmål utan hänvisade enbart till den arbetsbörda som vilat på medlemmarna i uttagningskommittén. Framför allt kunde parlamentet inte förklara för ombudsmannen varför uttagningskommittén, efter sitt möte den 17 april 1997, då den kom fram till att inget av de 15 projekten var godtagbart, behövde ytterligare 13 månader på sig för att bekräfta detta. Parlamentet lät det därigenom gå onödigt och orimligt lång tid innan sökandena informerades om resultatet av sina ansökningar. Detta dröjsmål innebar ett administrativt missförhållande.

Enligt principerna för god förvaltningssed skall brev från medborgarna till parlamentets förvaltning besvaras inom rimlig tid. Det föreföll som om parlamentet i det aktuella ärendet underlåtit att besvara de olika breven från klagandena. Parlamentet lämnade inte ombudsmannen något giltigt skäl till att det inte kunnat lämna klagandena något svar, möjligen ett avvaktande svar. Denna underlåtenhet att besvara breven utgjorde därför ett administrativt missförhållande.

På grundval av dessa slutsatser och mot bakgrund av att det inte var möjligt att åstadkomma en vänskaplig förlikning mellan parterna på dessa punkter riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till Europaparlamentet:

Parlamentet bör i enlighet med god förvaltningssed framföra sina ursäkter till klagandena för dröjsmålet att informera dem om utfallet av tävlingen och för att inte ha besvarat klagandenas olika brev i vilka de uttryckligen bett om upplysningar om tävlingsresultaten.

Europaparlamentet kommer att informeras om detta förslag till rekommendation. I enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga skall parlamentet lämna ett detaljerat yttrande inom tre månader. Det detaljerade yttrandet kan bestå av ett accepterande av ombudsmannens förslag till rekommendation och en beskrivning av vilka åtgärder som vidtagits för att genomföra den.

3.6.3 Europeiska kommissionen

UNDERLÅTENHET ATT LÅTA EN TJÄNSTEMAN ÅTERINTRÄDA I TJÄNST EFTER TJÄNSTLEDIGHET UTAN LÖN AV PERSONLIGA SKÄL

Beslut i klagomål 489/98/OV mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I april 1998 ingav P ett klagomål till Europeiska ombudsmannen rörande kommissionens underlåtenhet att låta honom återinträda i tjänst sedan han tagit tjänstledighet utan lön av personliga skäl och dess vägran att betala honom ersättning för lönebortfall och minskad pension. Enligt klaganden var de faktiska omständigheterna följande.

Klaganden, som var tjänsteman vid kommissionen i lönegrad A 4, tog av personliga skäl tjänstledighet utan lön under ett år från och med den 1 oktober 1995 till och med den 30 september 1996. Han klagade över att kommissionen ännu två månader efter det att hans tjänstledighet hade upphört inte hade erbjudit honom att återinträda i tjänst och att det inte heller fanns någon utsikt till återanställning i framtiden.

Till följd av detta skrev klaganden den 25 november 1996 till generaldirektören vid GD IX och meddelade honom att han sade upp sig från sin tjänst från och med den 1 oktober 1996 för att trygga en regelbunden inkomst och med tanke på att han inte hade något annat val än att gå i förtidspension.

Den 10 juni 1997 lämnade klaganden in en ansökan i enlighet med artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna om ekonomisk ersättning för lönebortfall från och med utgången av hans tjänstledighet fram till dagen för hans avskedsansökan samt för den minskade pensionen. I sitt svar av den 5 augusti 1997 meddelade GD IX klaganden att han hade inlämnat en entydig avskedsansökan i enlighet med artikel 48 i tjänsteföreskrifterna och att kommissionen därför inte kunde behandla hans ansökan om ersättning.

Den 17 september 1997 överklagade klaganden denna vägran till tillsättningsmyndigheten i enlighet med artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna och upprepade därvid sitt krav på ekonomisk ersättning. Tillsättningsmyndigheten tillbakavisade klagandens ansökan i ett brev av den 16 februari 1998. Den ansåg att kommissionen inte hade begått några administrativa fel och inte var ansvarig för hans uppsägning, varför den inte behövde betala någon ersättning. Klaganden framförde därför föreliggande klagomål till ombudsmannen med påståendet att kommissionen inte hade låtit honom återinträda i tjänst efter hans tjänstledighet och att den vägrat att betala honom ersättning för a) lönebortfall på grund av att han inte fått återinträda i tjänst och b) den ekonomiska förlusten på grund av hans avsked.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Klagomålet vidarebefordrades till kommissionen i maj 1998. I sitt yttrande hänvisade kommissionen till tillsättningsmyndighetens svar av den 16 februari 1998. Tillsättningsmyndigheten hade erinrat klaganden om bestämmelsen i artikel 40.4 d i tjänsteföreskrifterna enligt vilken institutionen efter utgången av en tjänstledighet utan lön av personliga skäl skall låta en tjänsteman återinträda i den första tjänst som blir ledig i hans kategori eller tjänstegrupp och som motsvarar hans lönegrad under förutsättning att han är kvalificerad för den tjänsten. Förfarandet för att fastställa huruvida en tjänsteman är kvalificerad måste verkligen genomföras och detta på ett sådant sätt att den berörda institutionen kan bevisa att villkoren är uppfyllda. Underlåtenhet att genomföra en sådan kontroll skulle innebära en felaktigt åtgärd eller en försummelse som skulle medföra skadeståndsansvar från kommissionens sida gentemot sökanden.

Kommissionen uppgav vidare att en granskning av de åtgärder som vidtagits av klaganden å ena sidan och kommissionen å den andra inte hade påvisat några felaktigheter i samband med handläggningen av återinträdet i tjänst. Tillsättningsmyndigheten ansåg att det faktum att klaganden inte hade återinsatts i tjänst vid slutet av november 1996 var rimligt med tanke på att hans tjänstledighet hade gått ut två månader tidigare, den 30 september 1996. På grund härav avvisades klagandens krav på ersättning för tiden från utgången av hans tjänstledighet fram till den dag han lämnade in sin avskedsansökan.

Tillsättningsmyndigheten påpekade att EG-domstolen i sin dom av den 1 juli 1976⁸⁹ fastställt att en sökande i sin ansökan om ersättning för skada som vållats av att han inte fått återinträda i tjänst efter utgången av en tjänstledighet av personliga skäl inte kan göra anspråk på utbetalning av lön för tjänster som han inte utfört. Han är dock berättigad till ersättning för den faktiska skada han lidit genom lönebortfall till följd av olagligt beteende från förvaltningens sida.

När det gällde ansökan om ekonomisk ersättning från den dag då han sade upp sig, påstod klaganden att han var tvingad att göra detta, eftersom förvaltningen lämnat honom utan inkomster under två månader efter utgången av hans tjänstledighet. Kommissionen erinrade om fastställd rättspraxis enligt vilken gemenskapsinstitutionen har skadeståndsansvar om det påtalade beteendet är olagligt, om faktisk skada har åstadkommits och om det finns ett orsakssamband mellan det nämnda beteendet och skadan.

I det aktuella fallet kontrollerade tillsättningsmyndigheten att kommissionen verkligen hade vidtagit åtgärder och gjort detta på ett korrekt sätt samt att tiden på två månader mellan utgången av tjänstledigheten och avskedsansökan var rimlig, även om klaganden inte hade återinträtt i tjänst. Klagandens uppsägning var också en följd av att han i enlighet med artikel 48 i tjänsteföreskrifterna entydigt och skriftligt meddelat sin avsikt att defi-

⁸⁹ Dom i målet 58/75, *Sergy mot kommissionen*, REG 1976, s. 1139.

nitivt lämna sin tjänst vid institutionen. Kommissionen, som utgick från att uppsägningen sålunda var en frivillig handling från klagandens sida, drog slutsatsen att den inte hade något direkt ansvar i saken och att inget klander kunde riktas mot den. Därför avslogs ansökan om ekonomisk ersättning.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll sitt klagomål. Han uppgav att det i själva verket funnits ett antal utmärkt lämpliga tjänster lediga vid tillfället och att kommissionen inte hade prövat hans kvalifikationer för någon av dem. Han uppgav att fyra lämpliga tjänster var reserverade för vissa speciella sökande eller för personer från de nya medlemsstaterna. Klaganden ansåg därför att kommissionens påstående att det inte hade förekommit några felaktigheter vid handläggningen av återinträdet i tjänst inte var korrekt. De åtgärder kommissionen vidtagit hade inte varit effektiva med tanke på att de inte hade lett till något enda erbjudande om återinträde i tjänst under de 3,5 månaderna från den dag då han bekräftade att han avsåg att återgå i arbete, inte heller hade någon framtida återanställning ställts i utsikt. Klaganden ansåg avslutningsvis att kommissionens beteende hade varit nonchalant, att han lidit skada och att sambandet mellan dessa båda omständigheter var uppenbart. Den 22 april 1999 skickade klaganden närmare uppgifter om fyra tjänster som varit lediga vid tiden för hans ansökan om återinträde i tjänst.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

För att fastställa om kommissionen i detalj undersökt klagandens kvalifikationer för de lediga tjänster som motsvarade hans lönegrad bad ombudsmannen den 23 april 1999 om närmare upplysningar på tre punkter.

För det första bad ombudsmannen att få listan över alla tjänster (och vad som krävdes för dem) som motsvarade klagandens lönegrad (A4) och som var lediga under den tid som följde efter utgången av hans tjänstledighet av personliga skäl (30 september 1996).

För det andra uppmanades kommissionen att besvara klagandens påstående att kommissionen inte hade granskat hans kvalifikationer för någon av de lediga tjänsterna på grund av att de var reserverade för andra sökande.

Slutligen frågade ombudsmannen vad som låg till grund för tillsättningsmyndighetens bedömning att de lediga tjänsterna inte motsvarade klagandens kvalifikationer (brev från kommissionär Liikanen av den 16 februari 1998, sidan 3, sista stycket).

Kommissionens andra yttrande

Kommissionen skickade ombudsmannen de listor över lediga handläggartjänster som gavs ut varje vecka mellan den 18 juli 1996 och den 28 november 1996. Kommissionen upprepade att denna tvist hade sitt ursprung i klagandens ensidiga beslut av den 25 november 1996 att säga upp sig från kommissionen, mindre än två månader efter den 1 oktober

1996. Kommissionen framhöll därför att den inte kunde hållas ansvarig för det beslutet eller för dess konsekvenser för klagandens inkomster.

Vad gäller klagandens påstående att kommissionen inte hade granskat hans kvalifikationer för någon av de lediga tjänsterna, konstaterade kommissionen att det aldrig hade förnekats att det mellan den 1 oktober 1996 och den 30 november 1996 fanns lediga tjänster i lönegrad A4/A5. Klaganden hänvisade till fyra tjänster som enhetschef. Kommissionen framhöll för det första att en av de tjänster klaganden nämnde var en A3-tjänst och därför inte kom i fråga. Det krävdes alltså att man undersökte huruvida klagandens curriculum vitae visade att han uppfyllde fordringarna för de övriga tre tjänsterna.

Enligt klagandens curriculum vitae hade han som tjänsteman i lönegrad A4 varit förste handläggare (A5/4) och därefter avdelningschef vid GD II (ekonomi och finans) 1974-1990. Mellan 1990 och 1995 var han rådgivare till GD I i Paris. Kommissionen påpekade att klagandens curriculum vitae var kortfattat beträffande hans karriär och kompetens och att tjänsten som avdelningschef fram till 1988 hade varit avsatt för tjänstemän i lönegrad A3. Efter år 1990 hade klaganden inte längre varit avdelningschef (eller snarare enhetschef).

De ifrågavarande vakanserna var som chef för enheten för inre marknadens och de finansiella tjänsternas externa förhållanden vid GD XV, som chef för enheten för övervakning av de Europeiska socialfondernas resultat vid GD V samt som chef för FN-enheten vid GD IA. Var och en av dessa tjänster krävde speciella kvalifikationer. Kommissionen uppgav att det fanns rimlig anledning betvivla att klaganden uppfyllde fordringarna för dessa tjänster både vad gäller ansvarsnivån (den som söker tjänst som enhetschef måste ha visat prov på förmåga till ledarskap) och de övriga kraven. Förvaltningen kunde därför inte anklagas för att den inte omedelbart hade återinsatt klaganden i tjänst, eftersom den under dessa omständigheter måste begära ytterligare upplysningar från honom. Att kommissionen inte gjorde detta berodde på att klaganden sade upp sig innan detta rimligtvis kunde göras.

Kommissionens GD IX kontaktade också andra generaldirektorat, däribland GD I, GD II, GD VI och GD XXI i ett försök att finna en lämplig tjänst för klaganden. Dessa försök ledde emellertid inte till att han kunde återinsättas i tjänst, eftersom klagandens curriculum vitae inte innehöll någon tillräckligt ingående beskrivning av hans kompetens. Kommissionen konstaterade att detta curriculum vitae var alltför vagt för att möjliggöra ett omedelbart beslut.

Kommissionen drog sålunda slutsatsen att förvaltningen hade varit långt ifrån överksam i ärendet och att den hade påbörjat åtgärder för att återinsätta klaganden i tjänst.

Klagandens ytterligare kommentarer

Klaganden vidhöll sitt klagomål och upprepade att han inte hade erbjudits någon tjänst under de 3,5 månader som följde på hans ansökan om att få återgå i tjänst. Klaganden uppgav också att hans curriculum vitae var

avsett att sammanfatta hans yrkeserfarenheter, vilka redan var kända för kommissionen sedan 22 år. Han anförde vidare att han verkligen hade en tjänst som avdelningschef i lönegrad A3 vid GD II-E-2 från 1986 till 1987. Klaganden uppgav att alla de tjänster som nämndes av kommissionen var i linje med hans erfarenheter och ansvar vid delegationen i Paris. Slutligen konstaterade han att kommissionen kunde ha begärt ytterligare upplysningar beträffande hans curriculum vitae.

BESLUTET

1 Kommissionens underlåtenhet att låta klaganden återinträda i tjänst efter hans tjänstledighet utan lön av personliga skäl

- 1.1 Klaganden påstod att kommissionen inte lät honom återinträda i tjänst vid utgången av hans tjänstledighet utan lön av personliga skäl den 30 september 1996. Närmare bestämt hade han ännu två månader efter detta datum inte fått något erbjudande om återinträde i tjänst, och inte heller hade något sådant ställts i utsikt i framtiden. Kommissionen konstaterade att undersökningen av de åtgärder den vidtagit visade att det inte förekommit några felaktigheter vid handläggningen av återinträdet i tjänst. I sitt andra yttrande tillade kommissionen att det fanns rimlig anledning betvivla att klaganden uppfyllde fordringarna för de tjänster som var lediga. Kommissionen påpekade också att klagandens curriculum vitae var alltför vagt för att ett omedelbart beslut om återinträde i tjänst skulle kunna fattas.
- 1.2 Ombudsmannen konstaterade att det i artikel 40.4 d i tjänsteföreskrifterna föreskrivs att en tjänsteman vid utgången av en tjänstledighet skall återinträda i den första tjänst i hans lönegrad som blir ledig i hans kategori eller tjänstegrupp under förutsättning att han är kvalificerad för den tjänsten. I enlighet med förstainstansrätten rättspraxis skall förvaltningen genom noggrann undersökning systematiskt kontrollera vilka kvalifikationer den tjänsteman som väntar på återinträde i tjänst har med avseende på varje tjänst som motsvarar hans lönegrad. Därför måste förfarandet vid kontroll av en sådan tjänstemans kvalifikationer vara grundligt och utföras på ett sådant sätt att institutionerna kan bevisa att det har iakttagits. Även om de behöriga myndigheterna inte kan tvingas att bevisa att de har granskat kompetensen hos en tjänsteman vars kvalifikationer påtagligt avviker från dem som krävs för en viss ledig tjänst, måste ändå sådana bevis åberopas i alla fall då det krävs en fullständig kontroll av den berörda personens kvalifikationer för en ledig tjänst men det saknas en sådan påtaglig avvikelser. Underlåtenhet att systematiskt kontrollera kvalifikationerna hos tjänstemannen för varje ledig tjänst som han kunde ha tillträtt utgör ett tjänstefel som kan ge upphov till skadeståndsansvar för förvaltningen i den mån underlåtenheten försenar återinträdet i tjänst för personen i fråga.⁹⁰

⁹⁰ Dom i målet T-48/90, *Giordani mot kommissionen*, REG 1993, s. II-721, punkt 50-57; dom i målet T-276/94, *Buick mot kommissionen*, REG. 1995, s. II-667, punkt 34-46; Mål T-205/96, *Bieber mot parlamentet*, REG 1998, s. II-723.

- 1.3 Ombudsmannen kontrollerade därför om kommissionen i det aktuella fallet hade gjort en noggrann undersökning av klagandens kvalifikationer för de lediga tjänsterna. Det framgick att klaganden den 12 augusti 1996 begärde att få återinträda i tjänst från och med den 1 oktober 1996. I sitt slutliga beslut av den 16 februari 1998 om klagandens överklagande enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna konstaterade tillsättningsmyndigheten endast att inget generaldirektorat kunde erbjuda klaganden någon tjänst före slutet av november 1996, eftersom "de antingen inte hade några lämpliga lediga tjänster tillgängliga eller de lediga tjänsterna inte motsvarade klagandens kvalifikationer". Tillsättningsmyndigheten angav ingen som helst motivering för sin slutsats att klagandens kvalifikationer inte motsvarade vad som krävdes för de lediga tjänsterna, inte heller uppgav den vilka tjänster som var lediga.
- 1.4 Ombudsmannen begärde därför att få närmare uppgifter om listan över tjänster som var lediga under tiden efter utgången av klagandens tjänstledighet. Han begärde också att kommissionen skulle redovisa på vilka grunder tillsättningsmyndigheten hade kommit fram till bedömningen att klagandens kvalifikationer inte motsvarade vad som krävdes för de lediga tjänsterna. Av listorna över lediga tjänster som gavs ut mellan den 18 juli 1996 och den 28 november 1996 framgick att det under denna period funnits mer än 25 lediga A5/A4-tjänster⁹¹.
- 1.5 I sitt yttrande till ombudsmannen hänvisade emellertid kommissionen inte till någon särskild A5/A4-tjänst på dessa listor, med undantag av de fyra tjänster som klaganden själv hade angett, inte heller gav den ens en kortfattad förklaring till varför klaganden inte kunde återgå i tjänst på någon av dessa tjänster. Vad gäller tre av de fyra tjänster som nämnts av klaganden uppgav kommissionen ännu en gång, utan närmare undersökning, att det fanns rimlig anledning betvivla att klaganden uppfyllde fordringarna för dessa tjänster både vad gäller ansvarsnivån (bevisad ledarskapsförmåga som enhetschef) och de övriga kraven. Kommissionen tillade att förvaltningen med tanke på denna reella osäkerhet under dessa omständigheter måste begära ytterligare upplysningar från personen i fråga. Att detta krav är berättigat framgår också av förstainstansrättens rättstillämpning⁹². Kommissionen vidtog dock ingen åtgärd i detta hänseende.
- 1.6 Av ovanstående drog ombudsmannen slutsatsen att kommissionen underlåtit att i enlighet med förstainstansrättens rättspraxis genomföra en noggrann undersökning av klagandens kvalifikationer för var och en av de lediga tjänsterna som motsvarade hans lönegrad. Detta bekräftades också av det faktum att kommissionen grundade sin bedömning av klagandens kvalifikationer för de lediga tjänsterna enbart på klagandens curriculum vitae, vilket kommissionen själv

⁹¹ Lediga tjänster KOM/88/96, KOM/90/96, KOM/93/96, KOM/94/96, KOM/95/96, KOM/96/96, KOM/R/5138/96, KOM/36/96, KOM/105/96, KOM/104/96, KOM/103/96, KOM/109/96, KOM/110/96, KOM/65/96, KOM/113/96, KOM/118/96, KOM/122/96, KOM/120/96, KOM/126/96, KOM/115/96, KOM/116/96, KOM/128/96, KOM/R/5659/96, KOM/131/96, KOM/155/96, KOM/157/96, KOM/163/96.

⁹² Se ovannämnda mål T-276/94, punkt 43.

ansåg vara alltför vagt och kortfattat, och utan att begära utförligare upplysningar av klaganden. Det framgick också att kommissionen inte vid något tillfälle studerade enskildheterna i klagandens personliga akt, vilket den kunde ha gjort med tanke på att han hade arbetat vid kommissionen i 22 år.

- 1.7 Av dessa överväganden tycktes sålunda framgå att kommissionens underlåtenhet att företa en noggrann undersökning av klagandens kvalifikationer för tjänsterna i fråga utgjorde ett administrativt missförhållande som kunde medföra skadeståndsansvar från kommissionens sida gentemot klaganden. Med tanke på att det på grund av kommissionens och klagandens motsatta uppfattningar inte var möjligt att uppnå en vänskaplig förlikning mellan parterna på denna punkt gjorde ombudsmannen nedanstående förslag till rekommendation.

2 Klagandens krav på ekonomisk ersättning för kommissionens underlåtenhet att låta honom återinträda i tjänst samt de ekonomiska konsekvenserna av hans avsked

- 2.1 Klaganden begärde kompensation för 1) lönebortfall (från det att hans tjänstledighet utan lön upphört fram till den dag då han sade upp sig) på grund av kommissionens underlåtenhet att låta honom återinträda i tjänst efter det att hans tjänstledighet hade upphört, och 2) för den ekonomiska förlust som berodde på att han måste säga upp sig från kommissionen. Kommissionen vägrade att betala ut ersättning för någotdera, eftersom den ansåg att den dels inte hade gjort sig skyldig till någon felaktighet vid handläggningen av återinträdet i tjänst, dels inte kunde göras ansvarig för att klaganden ensidigt hade beslutat att säga upp sig.
- 2.2 Vad gäller det första kravet på ersättning med anledning av att kommissionen inte låtit klaganden återinträda i tjänst konstaterar ombudsmannen att den som ansöker om ersättning för skada vållad av att vederbörande inte fått återinträda i tjänst efter utgången av en tjänstledighet av personliga skäl, enligt domstolens rättspraxis inte kan göra anspråk på utbetalning av upplupen lön. Han är dock berättigad till ersättning för den faktiska skada han lidit genom lönebortfall till följd av olagligt beteende från förvaltningens sida⁹³.
- 2.3 Därför bör kommissionen i detta fall ersätta klaganden för den direkta materiella skada han lidit till följd av kommissionens tjänstefel som består i att den underlät att företa en noggrann undersökning av klagandens kvalifikationer för de tjänster som var lediga efter utgången av hans tjänstledighet. Ombudsmannen ansåg sig inte själv kunna avgöra hur stor ersättningen skulle vara. Han uppmanade parterna att komma överens om principen och beloppet för en ekonomisk ersättning. Ombudsmannen gjorde därför nedanstående förslag till rekommendation.
- 2.4 Vad gäller det andra kravet konstaterade ombudsmannen att den berörda institutionen enligt EG-domstolens rättspraxis inte kan göras

⁹³ Dom i målet 58/75, *Sergy mot kommissionen*, REG 1976, s.1139, punkt 39.

skadeståndsansvarig för någon ekonomisk förlust som uppstått till följd av en tjänstemans beslut att lämna sin anställning innan han fått besked om att han återinsätts i tjänst⁹⁴. I slutet av artikel 40.4 d föreskrivs i själva verket att tjänstemannen skall fortsätta att betraktas som tjänstledig utan lön av personliga skäl till dess han verkligen har återinträtt i tjänst. Ombudsmannen ansåg därför att kommissionen i detta fall inte kunde göras ansvarig för klagandens ensidiga beslut att säga upp sig. Klagandens krav på ersättning var alltså ogrundat och inget administrativt missförhållande förelåg när det gäller denna aspekt av ärendet.

SLUTSATS

Enligt förstainstansrättens rättspraxis skall förvaltningen genom noggrann undersökning systematiskt kontrollera vilka kvalifikationer en tjänsteman som väntar på återinträde i tjänst har med avseende på varje ledig tjänst som motsvarar hans lönegrad.

I det aktuella fallet angav tillsättningsmyndigheten inte någon som helst motivering för sin slutsats att klagandens kvalifikationer inte motsvarade dem som krävdes för de lediga tjänsterna. Dessutom hänvisade kommissionen inte till någon särskild A5/A4-tjänst på listorna, med undantag av de fyra tjänster som klaganden själv hade angett, inte heller gav den ens en kortfattad förklaring till varför klaganden inte kunde återgå i tjänst på någon av dessa tjänster. Kommissionen grundade sin bedömning av klagandens kvalifikationer med avseende på de lediga tjänsterna enbart på klagandens curriculum vitae, vilket kommissionen själv ansåg vara alltför vagt och kortfattat, och utan att begära utförligare upplysningar av den klagande. Därför drog ombudsmannen slutsatsen att kommissionen underlåtit att i enlighet med förstainstansrättens rättspraxis genomföra den noggranna undersökning av klagandens kvalifikationer med avseende på varje ledig tjänst som motsvarade hans lönegrad. Denna underlåtenhet utgör ett administrativt missförhållande som kan medföra skadeståndsansvar från kommissionens sida gentemot den klagande.

På grundval av dessa slutsatser (punkterna 1.7 och 2.3) och med tanke på att det inte var möjligt att uppnå en vänskaplig förlikning mellan parterna på denna punkt riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till Europeiska kommissionen:

Kommissionen bör ersätta klaganden för den direkta materiella skada han lidit till följd av det tjänstefel från kommissionens sida som består i att den underlåtit att företa en noggrann undersökning av klagandens kvalifikationer för de tjänster som var lediga efter utgången av hans tjänstledighet av personliga skäl.

⁹⁴ Dom i målet 292/87, *Pizziole mot kommissionen*, REG 1988, s. 5165.

3.7 FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER SOM ANTAGITS AV INSTITUTIONERNA

3.7.1 Europeiska unionens råd

EN AKTUELL FÖRTECKNING ÖVER ÅTGÄRDER SOM ANTAGITS INOM OMRÅDET RÄTTSLIGA OCH INRIKES FRÅGOR

Beslut i klagomål 1055/25.11.96 /STATEWATCH/UK/IJH mot Europeiska unionens råd

KLAGOMÅLET

Den 22 november 1996 klagade B till ombudsmannen med anledning av att rådet inte fortlöpande för en aktuell förteckning över de åtgärder som det antar inom området rättsliga och inrikes frågor och ställer denna till allmänhetens förfogande. Han hävdade att rådet för att informera allmänheten och för att följa demokratiska normer borde ha en sådan förteckning och på begäran ställa den till förfogande.

FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION

Efter en undersökning av klagomålet och ett försök att uppnå en vänskaplig förlikning skickade ombudsmannen genom beslut av den 8 oktober 1998 följande förslag till rekommendation till rådet i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga⁹⁵:

Rådet borde i enlighet med föreskrifterna i rådets beslut 93/731/EG på begäran ge allmänheten tillgång till den förteckning över alla åtgärder som godkänts inom området för rättsliga och inrikes frågor, vilken upprätthålls av generalsekretariatet.

En fullständig redovisning av undersökningen, försöket att uppnå en vänskaplig förlikning och förslaget till rekommendation ingår i ombudsmannens beslut av den 8 oktober 1998 som redovisas i årsrapporten för 1998 (avsnitt 3.6.1).

RÅDETS DETALJERADE YTTRANDE

Ombudsmannen meddelade rådet att det enligt artikel 3.6 i stadgan skulle skicka ett detaljerat yttrande före den 31 januari 1999 och att detta yttrande kunde innehålla ett godkännande av ombudsmannens förslag till rekommendation och en redogörelse för hur den hade genomförts.

Rådets generalsekreterare skickade ombudsmannen den 29 januari 1999 följande detaljerade yttrande som antagits av rådet den 25 januari 1999:

“1 Rådet godkänner ombudsmannens förslag till rekommendation som innebär att det borde i enlighet med föreskrifterna i rådets beslut

⁹⁵ Europaparlamentets beslut 94/262 av den 9 mars 1994 om föreskrifter och allmänna villkor för ombudsmannens ämbetsutövning (EGT 1994, L 113, s. 15).

93/731/EG på begäran ge allmänheten tillgång till den förteckning över alla åtgärder som godkänts inom området för rättsliga och inrikes frågor, vilken upprätthålls av generalsekretariatet.

2 Rådet har vidtagit följande åtgärder för att genomföra denna rekommendation:

- Den databas om rådets verksamhet inom området rättsliga och inrikes frågor som aviserades i rådets brev av den 13 juli 1998 fungerar nu och är tillgänglig på Internet (<http://ue.eu.int>). Det är nu när som helst möjligt att få en aktuell förteckning över vilka åtgärder som rådet antagit på detta område, antingen kronologiskt eller ämnesvis.

- För närvarande innehåller databasen de åtgärder som antagits av rådet under 1998. Längre fram kommer den också att täcka tidigare år. Under tiden kan en förteckning över de åtgärder som antagits inom området rättsliga och inrikes frågor på begäran erhållas från generalsekretariatet."

Efter en noggrann genomgång av rådets detaljerade yttrande ansåg ombudsmannen att de åtgärder som där beskrivs var tillräckliga för genomförandet av förslaget till rekommendation.

Rådets detaljerade yttrande vidarebefordrades till klaganden som per telefon den 23 februari 1999 meddelade ombudsmannen att han var nöjd med utgången.

BESLUTET

Ombudsmannen skickade den 8 oktober 1998 följande förslag till rekommendation till rådet i enlighet med artikel 3.6 i stadgan:

Rådet borde i enlighet med föreskrifterna i rådets beslut 93/731/EG på begäran ge allmänheten tillgång till den förteckning över alla åtgärder som godkänts inom området för rättsliga och inrikes frågor, vilken upprätthålls av generalsekretariatet.

Den 29 januari meddelade rådet ombudsmannen att det godkänt förslaget till rekommendation och vilka åtgärder som vidtagits med anledning av detta. De åtgärder som rådet beskrev föreföll vara tillräckliga och ombudsmannen avslutade därför ärendet.

3.7.2 Europeiska kommissionen

ETT REGISTER ÖVER KOMMISSIONENS HANDLINGAR

Beslut i klagomål 633/97/PD mot Europeiska kommissionen

KLAGOMÅLET

I juli 1997 ingav P två klagomål mot Europeiska kommissionen angående administrativa missförhållanden.

Det första yrkandet gällde att kommissionens bestämmelser om allmän tillgång till handlingar skall vara tillämpliga även på handlingar som utarbetas av vissa kommittéer som medverkar vid kommissionens genomförande av rådets lagstiftning - det s. k. kommittéförfarandet - och att kommissionen därför inte automatiskt borde vägra tillgång till dessa handlingarna.

Det andra yrkandet gällde att kommissionen saknade ett register över sina handlingar. Klaganden påstod att underlåtenheten att skapa ett sådant register utgör ett administrativt missförhållande, eftersom det kraftigt begränsar medborgarnas möjligheter att utnyttja de bestämmelser om allmän tillgång till handlingar som anges i kommissionens beslut 94/90, enligt vilket allmänheten skall ha största möjliga tillgång till kommissionens handlingar.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

Vad gällde det första yrkandet uppgav kommissionen sammanfattningsvis att kommittéerna i fråga inte kunde betraktas som kommissionskommittéer, eftersom ledamöterna i kommittéerna var nationella företrädare. Därför kunde de handlingar som kommittéerna utarbetade inte betraktas som kommissionshandlingar som omfattas av kommissionens beslut om allmän tillgång till handlingar. Kommissionen framhöll också att frågan om handlingarnas status i förhållande till kommittéförfarandet var föremål för ett domstolsförfarande i målet T-188/97, *Rothmans mot kommissionen*.

Vad gällde det andra yrkandet uppgav kommissionen att den inte har något officiellt register över handlingar, öppet för allmänheten. Kommissionen uttryckte dock förståelse för klagandens synpunkt att det var svårt för allmänheten att få tillgång till handlingar, om den inte vet att de finns. Kommissionen avsåg därför att undersöka förslaget om att upprätta register över handlingar.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll klagomålet i sina kommentarer. Vad gällde målet vid EG-domstolen påpekade klaganden att han inte var part i det målet.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Eftersom kommissionen ansåg att dess regler om allmän tillgång inte var tillämpliga på handlingar som utarbetats inom ramen för kommittéförfarandet, vände sig ombudsmannen till rådet för att det skulle yttra sig om huruvida det ansåg att handlingar inom ramen för kommittéförfarandet omfattas av rådets regler om allmän tillgång till handlingar.

Rådets yttrande

Rådet uppgav i sak i sitt yttrande att kommittéerna i fråga inte kunde betraktas som rådets kommittéer och att de handlingar som kommittéerna utarbetade inte omfattades av rådets beslut 93/731 om allmän tillgång till rådets handlingar. Rådet tillade att det i normalfallet inte hade någon fak-

tisk tillgång till handlingarna i fråga. Rådet uppmärksammade också ombudsmannen på det pågående målet *Rothmans mot kommissionen*.

Klagandens kommentarer

Klaganden vidhöll klagomålet i sina kommentarer till rådets yttrande.

BESLUTET OCH FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION

1 Tillgång till handlingar inom ramen för kommittéförfarandet

Ombudsmannen kom fram till att det inte fanns något skäl att ytterligare undersöka denna aspekt av ärendet, eftersom frågan om tillgången till kommittéhandlingar behandlades av förstainstansrätten i ett pågående mål, T-188/97, *Rothmans International mot kommissionen*. Ombudsmannen tog då han kom fram till detta beslut hänsyn till att klagomålet, även om klaganden inte var part i Rothmans-målet, inte gällde några speciella kommittéhandlingar utan snarare avsåg en generell fråga om huruvida kommissionens regler om allmän tillgång är tillämpliga på sådana handlingar. Det föreföll som om beslut i denna fråga skulle komma att fattas av förstainstansrätten i Rothmans-målet.

2 Ett register över handlingar

- 2.1 En grundläggande princip för god förvaltning är att en offentlig myndighet bör ha ett fullgott register över sina handlingar, både över inkommande och utgående handlingar. Ett sådant register bidrar till att säkerställa konsekvens och kontinuitet när det gäller myndighetens verksamhet. Ett register effektiviserar också myndighetens verksamhet. Om det saknas ett register försvåras möjligheterna att exakt och snabbt lokalisera en handling. Ett register gör det också lättare att se till att medborgarna får svar i tid på sina framställningar.
- 2.2 Enligt gällande rättspraxis utgör allmän tillgång till handlingar en del av ett fortsatt befästande av medborgarnas rätt att få kännedom om den information som en gemenskapsinstitution har. Avsaknaden av ett register utgör ett hinder för att utöva denna rättighet. Det blir svårt för medborgarna att ansöka om tillgång till handlingar, vars existens de inte känner till. Om institutionen utnyttjar sina befogenheter när det gäller den interna organisationen kan detta hinder avlägsnas.
- 2.3 Den omständigheten att en handling ingår i ett register innebär inte automatiskt att handlingen är allmänt tillgänglig. Registret gör det bara möjligt för medborgarna att inlämna en ansökan om tillgång till en viss handling. Det är sedan institutionens sak att fatta beslut om ansökan enligt dess regler om allmän tillgång och sekretess. Genom att upprätta ett sådant register hindras därför inte institutionen från att ta hänsyn till att en handling är konfidentiell.
- 2.4 Mot bakgrund härav fann ombudsmannen att kommissionens underlåtenhet att föra ett offentligt register över handlingar utgjorde ett administrativt missförhållande. Eftersom detta administrativa missförhållande gällde en fråga som inte bara hade samband med kla-

ganden, föreföll det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning i enlighet med artikel 3.5 i Europeiska ombudsmannens stadga.

I enlighet med artikel 3.6 i Europeiska ombudsmannens stadga, lämnade därför ombudsmannen kommissionen följande förslag till rekommendation:

Kommissionen bör föra ett offentligt register över sina handlingar.

Ombudsmannen meddelade kommissionen att den i enlighet med artikel 3.6 i stadgan skulle avge ett detaljerat yttrande senast den 30 april 1999 och att detta yttrande kunde innehålla ett godtagande av ombudsmannens förslag till rekommendation och en beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att genomföra den.

Kommissionens detaljerade yttrande

Kommissionen sände den 30 april 1999 följande detaljerade yttrande till ombudsmannen:

Kommissionen delar både P:s och ombudsmannens uppfattning att upprättandet av ett register skulle ge allmänheten anvisning om vilka handlingar som finns och som den kan ansöka om tillgång till. Det skulle också underlätta sökning efter handlingar och öka allmänhetens inflytande när det gäller beviljande av tillgång till handlingar.

Kommissionen anser också att register är viktiga för att informera allmänheten om institutionernas verksamhet och pågående arbete. Ett annat viktigt redskap i detta avseende har varit inrättandet av servern EUROPA på Internet. Det finns utrymme för ytterligare utveckling av detta system.

Det är emellertid viktigt att framhålla att de system som kommissionen för närvarande använder för registrering av handlingar är tänkta för inkommande och utgående post. De är inte organiserade med tanke på extern distribution. Vidare finns det för närvarande inget enhetligt system för registrering och arkivering av kommissionens handlingar. Registreringen av handlingar är helt decentraliserad och ansvaret ligger hos varje enskilt generaldirektorat och enhet.

Som ett led i genomförandet av artikel 255 i EG-fördraget, som behandlar tillgången till handlingar, undersöker kommissionen möjligheterna att upprätta ett offentligt register som i ett första steg skulle kunna förteckna handlingar rörande de enligt vår statistik mest efterfrågade typerna av ärenden. Tillgången skulle uppenbarligen inte begränsas enbart till de handlingar som ingår i registret, eftersom detta skulle innebära en alltför snäv avgränsning.

Frågan om att upprätta ett register och vad detta register skall omfatta måste ställas till kommissionen i samband med genomförandet av artikel 255. Kommissionen skulle också i det sammanhanget kunna överväga att ändra sitt registreringssystem.

Klagandens kommentarer

Kommissionens detaljerade yttrande vidarebefordrades till klaganden, som svarade att han inte ansåg det tillfredsställande, eftersom det inte innehöll ett otvetydigt åtagande att upprätta och föra ett register. Han nämnde också att en kommissionstjänsteman vid en konferens i april 1999 hade förnekat att kommissionen skulle upprätta ett register. Han ansåg slutligen att kommissionens förslag att upprätta ett register över de handlingar som ofta efterfrågas bortser från att allmänheten, om de kände till dem, skulle begära att få tillgång till många andra viktiga handlingar.

BESLUTET

1 Handlingar inom ramen för kommittéförfarandet

- 1.1 Klaganden hävdade att kommissionens beslut 94/90⁹⁶ om allmän tillgång till handlingar också är tillämpligt på handlingar som utarbetas av vissa kommittéer som medverkar vid kommissionens genomförande av rådets lagstiftning - det s. k. kommittéförfarandet - och att kommissionen därför inte automatiskt borde vägra tillgång till dessa handlingar.
- 1.2 I beslut av den 29 januari 1999 kom ombudsmannen fram till att det inte fanns något skäl att ytterligare undersöka detta yrkande, eftersom frågan om tillgången till kommittéhandlingar var föremål för ett domstolsförfarande vid förstainstansrätten i målet T-188/97, *Rothmans International mot kommissionen*. Ombudsmannen tog då han kom fram till detta beslut hänsyn till att klagomålet, även om klaganden inte var part i Rothmans-målet, inte gällde några speciella kommittéhandlingar utan snarare avsåg en generell fråga om huruvida kommissionens regler om allmän tillgång är tillämpliga på sådana handlingar. Det föreföll som om beslut i denna fråga skulle komma att fattas av förstainstansrätten i Rothman-målet.
- 1.3 Den 19 juli 1999 fattade förstainstansrätten beslut i *Rothmans-målet*⁹⁷. Den slog fast att kommittéförfarandet, när det gäller gemenskapens regler för tillgången till handlingar, ligger inom kommissionens kompetensområde. Det är därför kommissionen som är ansvarig för att i enlighet med beslut 94/90 besluta om ansökningar om tillgång till dessa kommittéers handlingar.
- 1.4 Det föreföll sålunda som om förstainstansrätten har behandlat principfrågan på ett sätt som ger stöd åt klagandens yrkande.

2 Ett register över kommissionens handlingar

- 2.1 Den 29 januari 1999 riktade ombudsmannen följande förslag till rekommendation till kommissionen:

Kommissionen bör föra ett offentligt register över sina handlingar

⁹⁶ Kommissionens beslut av den 8 februari 1994 om allmän tillgång till kommissionens handlingar, EGT 1994, L46, s. 58.

⁹⁷ Dom av den 19 juli 1999 i målet T-188/97, *Rothmans International mot kommissionen*.

- 2.2 Den 30 april 1999 svarade kommissionen med ett detaljerat yttrande i vilket den i princip godtar ett register över handlingar som ger allmänheten anvisning om vilka befintliga handlingar som man kan begära att få tillgång till. I det detaljerade yttrandet anges också vissa praktiska frågor som måste lösas innan ett register kan upprättas.
- 2.3 Även om klaganden inte ansåg att kommissionens svar var tillfredsställande, godtog ombudsmannen att kommissionen behöver tid på sig för att hantera de praktiska frågorna i samband med upprättandet av ett register över alla de förekommande handlingar som allmänheten kan begära att få tillgång till. Ombudsmannen konstaterade i sammanhanget också att förstainstansrättens dom i målet *Rothmans International mot kommissionen* bekräftar att kommissionen måste behandla även förfrågningar om allmän tillgång till kommittéhandlingar i enlighet med beslut 94/90. Kommissionen bör därför låta även sådana handlingar ingå i registret.
- 2.4 Ombudsmannen konstaterade med beklagande att det förslag till förordning som anges i artikel 255 i EG-fördraget och som fastställer medborgarnas fördragsenliga rätt att få tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar försejades till följd av kommissionens avgång. Mot bakgrund av punkt 2.3 ovan ansåg ombudsmannen dock att det var rimligt att kommissionen avsåg att genomföra principen om ett register över handlingar som en del av genomförandet av artikel 255 i EG-fördraget.

Ombudsmannen ansåg alltså att kommissionens svar på förslaget till rekommendation var tillfredsställande och avslutade ärendet.

3.8 FÖRFRÅGNINGAR FRÅN NATIONELLA OMBUDSMÄN

ÅTERBETALNING AV EN TILLÄGGSavgIFT PÅ MJÖLK

Förfrågan från den irländska ombudsmannen Q2/97/JH

FÖRFRÅGAN

I juni 1997 skickade den irländska ombudsmannen en förfrågan till Europeiska ombudsmannen angående X:s ärende. X var jordbrukare och hade betalat en tilläggsavgift (super levy) på sin mjölkproduktion och där-efter tilldelats en mjölkkvot. Han blev därigenom enligt förordning 2055/93⁹⁸ berättigad till återbetalning av tilläggsavgiften. X begärde ersättning från det irländska ministeriet för jordbruk, livsmedel och skogsindustri för den förlust som han genom att betala in tilläggsavgiften drabbats av, men fick svaret att förordning 2055/93 inte innehåller någon bestämmelse om ersättning. X klagade då till den irländska ombudsmannen.

Den irländska ombudsmannen hänvisade i sin förfrågan till Europeiska ombudsmannen till den rättsliga principen om orättmätigt berikande och till

⁹⁸ EGT L 187, 1993, s. 8 och rättelse EGT L 314, 1993, s. 51.

X:s påstående att underlåtenheten att betala ersättning var otillbörlig och utgjorde maktmissbruk. Han bad Europeiska ombudsmannen att vidarebefordra uppgifterna i klagomålet till rådet. Eftersom frågorna föreföll gälla den korrekta tillämpningen av gemenskapsrätten föreslog Europeiska ombudsmannen att förfrågan skulle överlämnas till kommissionen. Detta förslag godtogs av den irländska ombudsmannen.

KOMMISSIONENS SVAR

Yttrande av den 23 oktober 1997

I sitt yttrande av den 23 oktober 1997 anförde kommissionen att fastställandet av X:s rätt till ersättning berodde på utgången av ett pågående mål i förstainstansrätten angående gemenskapsinstitutionernas skyldigheter när det gäller att betala ersättning till s.k SLOM III-mjolkproducenter.

Kompletterande svar av den 20 maj 1998

Kommissionen skickade den 20 maj 1998 ett kompletterande svar där den hänvisade till förstainstansrättens dom i det ovan angivna målet⁹⁹. Enligt domen i målet skulle rådet och kommissionen betala skadestånd för de förluster som uppkommit till följd av tillämpningen av gemenskapens förordningar för SLOM III-producenter. Kommissionen hänvisade också till att en förordning om ersättning på vissa villkor till berörda producenter sannolikt skulle antas inom de närmaste månaderna.

Kommissionens kompletterande svar innehöll också följande punkter:

”Klagomålet (gällande X) är inte tillräckligt detaljerat för att det skall vara möjligt för kommissionen att exakt sätta sig in i klagandens situation.

Kommissionen anser därför att den irländska ombudsmannen bör få veta att det vore lämpligt att informera (X) om de regler för preskription som det hänvisas till i standardbrevet [sönt till de producenter som lämnat in ansökningar till kommissionen]. X kanske också vill rådfråga en producentorganisation, om han tänker göra en ansökan till kommissionen för att tillvarata sina rättigheter...”

Kommissionen konstaterar att den aldrig fått någon hänvändelse från [X].

Kommissionens kompletterande svar vidarebefordrades till den irländska ombudsmannen.

DEN IRLÄNDSKA OMBUDSMANNENS KOMMENTARER

Den irländska ombudsmannen skrev den 8 januari 1999 ett nytt brev till Europeiska ombudsmannen angående X:s ärende. I brevet tog han särskilt upp villkoren för avsteg från den lagstadgade preskriptionstid på fem år som gäller för att göra anspråk på ersättning enligt förordning 2330/98¹⁰⁰

⁹⁹ Dom av den 9 december 1997 i förenade målen T-195/94 och T-202/94, *Friedhelm Quiller och Johann Heusmann mot rådet och kommissionen*, REG. 1997, s. II-2247.

¹⁰⁰ EGT L 291, 1998, s. 4.

(den förordning som kommissionen nämner i sitt kompletterande svar av den 20 maj 1998).

I brevet angavs det att tillgängliga uppgifter visar att X inte före den 1 augusti 1998 (tidpunkten för tidsgränsen) hört av sig till kommissionens institutioner och redovisat förutsättningarna för sitt anspråk på ersättning och därför inte är berättigad att få sin sak prövad enligt förordningen.

Den irländska ombudsmannen påpekade att om X per post hade lämnat in sina anspråk eller inlett ett rättsligt förfarande mot rådet och kommissionen före den 1 augusti 1998, skulle han ha haft rätt att få sitt ersättningskrav prövat i enlighet med förordningen. Den irländska ombudsmannen framförde följande synpunkter:

- (i) X:s ursprungliga ersättningsanspråk anmäldes genom ombudsmannakontoret till kommissionen före den 1 augusti 1998.
- (ii) Denna anmälan måste rimligen anses motsvara ett anspråk som skickats per post eller ett inledande av ett rättsligt förfarande.

Den irländska ombudsmannen ansåg därför att det i X:s fall borde kunna göras avsteg från den lagstadgade tidsgränsen.

Den irländska ombudsmannen begärde att de ytterligare synpunkter som han lämnat i X:s ärende skulle vidarebefordras till kommissionen. Han bad också Europeiska ombudsmannen att kommentera frågan.

KOMMISSIONENS YTTERLIGARE SVAR

Den irländska ombudsmannens synpunkter vidarebefordrades till kommissionen. I sitt svar hänvisade kommissionen till de villkor som enligt artikel 7 i förordning 2330/98¹⁰¹ gäller för avsteg från preskriptionstiden. Kommissionen påpekade också följande:

“5. Klaganden sände aldrig in någon ansökan till någon av de gemenskapsinstitutioner som det hänvisas till i förordningen, inte heller väckte han talan vid domstol.

6. Kommissionen anser därför att den i denna situation av formella och sakliga skäl är förhindrad att se det klagomål som skickades [av X] till den irländska ombuds-

¹⁰¹ 1. Ersättning skall endast erbjudas för den period under vilken rätten till ersättning inte är tidsbegränsad.

2. För fastställande av den period för vilken ersättning skall erbjudas gäller följande:

a) Den dag då den femåriga preskriptionsperioden som fastställs i artikel 43 i domstolens stadga avbryts skall vara den tidigast inträffade av följande händelser:

- Om det rör sig om en talan som väckts i domstolen eller förstainstansrätten, det datum då ansökan registrerades.

- Om det rör sig om en ansökan riktad till en gemenskapsinstitution, det datum då rådet eller kommissionen (den som först mottog ansökan) mottar en sådan ansökan, under förutsättning att den sökande därefter väckte talan i förstainstansrätten inom den tvåmånadersgräns som föreskrivs i artikel 43 i domstolens stadga eller att en gemenskapsinstitution skriftligen godtagit att en sådan ansökning avbryter preskriptionen.

b) Den dag då ersättningsperioden inleds skall inträffa fem år före den dag då preskriptionen avbryts, men inte före den 2 april 1984 och inte före den dag då åtagandet att inte saluföra eller omställningsåtagandet löpte ut.

c) Den dag då ersättningsperioden löper ut skall vara den 1 augusti 1993 eller det datum då producenten tilldelades den särskilda referenskvantiteten, om detta inträffade tidigare.

mannen och Europeiska ombudsmannen som ett anspråk per post eller ett rättsligt förfarande. Slutligen enligt artikel 2.6 i Europeiska ombudsmannens stadga skall klagomål som inges till ombudsmannen inte påverka tidsfrister för överklaganden i administrativa förfaranden eller domstolsförfaranden.”

EUROPEISKA OMBUDSMANNENS KOMMENTARER

- 1 I kommissionens ytterligare svar hänvisas det visserligen till *“det klagomål som skickats av [X] till den irländska ombudsmannen och Europeiska ombudsmannen”*, men X inkom aldrig med något klagomål till Europeiska ombudsmannen som enbart behandlade ärendet i samband med en förfrågan från den irländska ombudsmannen.
- 2 Det förfarande som skall tillämpas vid förfrågningar fastställdes vid det seminarium som hölls för de nationella ombudsmännen och liknande organ i Strasbourg i september 1996.
“När Europeiska ombudsmannen tar emot förfrågningar från de nationella ombudsmännen angående gemenskapsrätten skall han antingen besvara dessa omedelbart eller skicka förfrågan vidare till en ansvarig gemenskapsinstitution eller gemenskapsorgan för besvarande.”
- 3 Förfarandet när det gäller förfrågningar har ingen likhet med förfarandet enligt artikel 177 i EG-fördraget enligt vilket EG-domstolen kan meddela förhandsavgöranden i sådana gemenskapsrättsliga frågor som prövas i nationella domstolar. I Europeiska ombudsmannens stadga sägs uttryckligen att inga andra myndigheter än gemenskapens institutioner och organ ingår i hans ämbetsutövning. Även om man skulle kunna hävda att ingenting hindrar honom från att göra en principiell tolkning av en gemenskapsrättslig fråga i samband med ett klagomål som handläggs av en nationell ombudsman, skulle en sådan tolkning i praktiken antingen stå i överensstämmelse eller i strid med den berörda nationella myndighetens.
- 4 Det är inte uteslutet att förfarandet med förfrågningar skulle kunna leda till att Europeiska ombudsmannen, antingen på eget initiativ eller på grund av ett klagomål, genomför en undersökning av eventuella missförhållanden vid institutioner eller organ i gemenskapen, inbegripet den institution eller det organ till vilken förfrågan skickats vidare.
- 5 I det aktuella ärendet tycks kommissionen i sitt ytterligare svar på den irländska ombudsmannens förfrågan inte ha tolkat eller tillämpat de relevanta bestämmelserna i förordning 2330/98 på något felaktigt sätt. Under förfarandet gav dessutom kommissionen korrekta råd om vilka åtgärder X behövde vidta för att skydda sina rättigheter. Det förfaller därför inte finnas något skäl för ombudsmannen att företa en undersökning om eventuella missförhållanden vid kommissionen.

SKATTEUNDERLAG FÖR BERÄKNING AV MERVÄRDESSKATT*Förfrågan Q4/98/ADB*

Vid en konferens som hölls i Verona i Italien i september 1998 överlämnades en förfrågan till ombudsmannen av staden Veronas ombudsman Fraizzoli. Han undrade om det verkligen är lagligt att det i beskattningsunderlaget för mervärdesskatt ibland ingår andra skatter. Denna fråga var av betydelse för flera av hans klagande.

Genom att ställa denna fråga till Europeiska ombudsmannen ville ombudsmannen i Verona ha ett auktoritativt utlåtande från en europeisk institution. Eftersom frågan gällde en mycket speciell frågeställning inom området indirekt beskattning beslöt ombudsmannen att be Europeiska kommissionen att lämna honom ett svar.

I sitt svar till Europeiska ombudsmannen, som denne vidarebefordrade till ombudsmannen i Verona, redovisade kommissionen en ingående granskning av både den tillämpliga EU-lagstiftningen, dess rättspraxis och den italienska lagstiftningen. Sammanfattningsvis förklarade kommissionen att det förhållande som ombudsmannen i Verona hade påtalat varken innebar en överträdelse av någon av de ovannämnda bestämmelserna eller krävde något rättsligt ingripande av kommissionen.

TOLKNING AV KOMMISSIONENS FÖRORDNING 1251/70*Förfrågan från den danska ombudsmannen, Q1/99/PD***FÖRFRÅGAN**

Den danska ombudsmannen bad i februari 1999 Europeiska ombudsmannen kommentera ett ärende som han höll på att undersöka och som gällde kommissionens förordning 1251/70, framför allt artiklarna 2.1 och 4.2. Till brevet var fogat ett uttalande om rättsläget i ärendet, där den danska ombudsmannen anonymt redovisade den slutsats som han tills vidare kommit fram till i ärendet. Det framgick av uttalandet att den danska ombudsmannen inte delade de danska myndigheternas tolkning av förordningen i detta ärende.

Den danska ombudsmannen bad att Europeiska ombudsmannen inte skulle överlämna ärendet till någon annan myndighet, inklusive kommissionen, eftersom ärendet innehöll känsliga uppgifter.

Europeiska ombudsmannen lämnade följande preliminära kommentar:

Eftersom samarbetet med de nationella ombudsmännen är av särskild vikt för Europeiska ombudsmannen är hans strävan att utöka detta samarbete inom ramen för sitt ämbetsområde.

I ingressen till Europeiska ombudsmannens stadga anges följande:

“Bestämmelser bör fastställas för ett eventuellt samarbete mellan ombudsmannen och samma slags myndigheter i

vissa medlemsstater i överensstämmelse med tillämplig nationell lagstiftning.”

Vidare anges följande i artikel 12 i genomförandebestämmelserna till stadgan:

“Ombudsmannen får samarbeta med ombudsmän och liknande organ i medlemsstaterna i syfte att göra sina egna undersökningar och de undersökningar som företas av ombudsmän och liknande organ i medlemsstaterna mer effektiva och för att tillhandahålla ett effektivare skydd av unionsmedborgarnas rättigheter och intressen.”

Europeiska ombudsmannen kan på denna grundval ta emot förfrågningar från nationella ombudsmän om gemenskapsrätten och antingen besvara dem direkt eller vidarebefordra förfrågan till den ansvariga EU-institutionen eller -organet för besvarande. Europeiska ombudsmannen är dock inte behörig att inleda ett förfarande av det slag som anges i artikel 177 i EG-fördraget och tolka gemenskapsrättens bestämmelser när det gäller ärenden som håller på att behandlas av de nationella myndigheterna. Även om man kunde hävda att ingenting hindrar Europeiska ombudsmannen från att göra en principiell tolkning av bestämmelserna i fråga, skulle en sådan tolkning i praktiken antingen stå i överensstämmelse eller i strid med den berörda nationella myndighetens. Vederbörlig hänsyn måste också tas till den omständigheten att Europeiska ombudsmannens ämbetsområde enligt ombudsmannens stadga endast omfattar gemenskapens institutioner och organ.

Europeiska ombudsmannens efterforskningar måste därför begränsas till att så långt som möjligt förse den danska ombudsmannen med vad denne behövde för sin undersökning av ärendet.

Europeiska ombudsmannen konstaterade därefter följande:

Bakgrunden till den danska ombudsmannens brev var i korthet följande:

En brittisk medborgare kom till Danmark i juli 1989 och påbörjade en anställning i augusti 1989. Anställningen varade till den 31 januari 1992. Han blev efter denna tidpunkt ofrivilligt arbetslös och senare oförmögen att arbeta på grund av diabetes. Han ansåg själv att han hade rätt att stanna kvar i Danmark, och han grundade denna rätt på artikel 2.1 b jämförd med artikel 4.2 i förordning 1251/70. I artikel 2.1 i förordningen anges följande:

“1 Följande personer skall ha rätt att varaktigt stanna kvar inom en medlemsstats territorium:

a) En arbetstagare som vid den tidpunkt då han eller hon upphör att arbeta har uppnått den ålder som enligt lag i denna medlemsstat berättigar...

b) En arbetstagare som utan avbrott bott inom denna stats territorium under mer än två år och som slutar sin anställning där på grund av bestående arbetsoförmåga. Om denna oförmåga är följden av ett olycksfall i arbetet eller en yrkessjukdom som ger honom rätt till pension, för

vilken en institution i denna stat är helt eller delvis ansvarig, skall inga villkor ställas för bosättningens varaktighet.

c) En arbetstagare som efter tre års oavbruten anställning och bosättning inom denna stats territorium är anställd...".

I artikel 4.2 i förordningen anges följande:

"Perioder av ofrivillig arbetslöshet som vederbörligen registrerats hos behörig arbetsförmedling och frånvaro på grund av sjukdom eller olycksfall skall betraktas som perioder av anställning enligt innebörden i artikel 2.1."

Av det uttalande om rättsläget som bifogats den danska ombudsmannens brev framgick att han vid undersökningen av den brittiske medborgarens ärende kommit fram till den preliminära slutsatsen att artikel 4.2 har som en konsekvens att en anställd som omfattas av artikel 2.1 b kan vara ofrivilligt arbetslös när permanent arbetsoförmåga inträder. Alltså borde det enligt artikel 2.1 vara möjligt för en sådan anställd att varaktigt bo kvar i Danmark. Uttalandet innehöll en utförlig genomgång av rättspraxis och litteratur. Det framhölls att det inte finns någon rättspraxis i den speciella frågan, och den danska ombudsmannen drog därför sin slutsats på grundval av de allmänna principerna om tolkning av bestämmelserna om fri rörlighet för personer, dvs. att bestämmelserna skall tolkas generöst och att undantag från rättigheterna skall tolkas snävt.

Europeiska ombudsmannens kommentarer till detta var följande:

Rådets direktiv 75/34 om rätt för medborgare från en medlemsstat att stanna kvar inom en annan medlemsstats territorium efter att ha arbetat där som egen företagare (EGT L 14, 1975, s.10) innehåller exakt samma bestämmelser som de som gäller i detta fall. Europeiska ombudsmannen undersökte därför om det fanns någon rättspraxis eller litteratur i anslutning till det direktivet vilka rörde det problem som den danska ombudsmannen utredde.

Europeiska ombudsmannen kom vid sina efterforskningar fram till att gemenskapsdomstolarna inte hade någon rättspraxis som direkt angav om bestämmelserna i förordning 1251/70 eller direktiv 75/34 kan tolkas så att de omfattar den situation som den brittiske medborgaren befinner sig i. Fram till den 1 april 1999 fanns det inte heller några anhängiggjorda mål som gällde denna fråga. Europeiska ombudsmannen kände inte heller till hur kommissionen hanterade bestämmelserna, t. ex genom kommissionens svar på parlamentsledamöternas frågor. Man hade gått igenom den litteratur om rättsliga frågor som fanns i EG-domstolens bibliotek men inte funnit någon skrift som behandlade denna fråga. Även om förarbetena spelar en begränsad roll som källa till lagstiftningen när det gäller de grundläggande rättigheterna i fördraget, hade kommissionens motivering till förslaget till förordning 1251/70 också gått igenom. Där föreföll det inte finnas något ställningstagande till de speciella frågor som intresserade den danska ombudsmannen. Ombudsmannen fäste emellertid uppmärksamheten på en passus i motiveringen som skulle kunna ha betydelse för frågan.

3.9 UNDERSÖKNINGAR PÅ OMBUDSMANNENS EGET INITIATIV

UNDERSÖKNING PÅ EGET INITIATIV OM ALLMÄNHETENS TILLGÅNG TILL HANDLINGAR VID GEMENSKAPENS VÄXTSORTSMYNDIGHET, EUROPEISKA ARBETSMILJÖBYRÅN, EUROPOL OCH EUROPEISKA CENTRALBANKEN

SKÄLEN TILL UNDERSÖKNINGEN

Enligt artikel 195 i EG-fördraget får Europeiska ombudsmannen genomföra undersökningar på eget initiativ när det gäller eventuella administrativa missförhållanden i samband med verksamheterna vid gemenskapens institutioner och organ.

I juni 1996 inledde ombudsmannen en undersökning på eget initiativ (616/PUBAC/F/IJH) om allmänhetens tillgång till handlingar vid andra gemenskapsinstitutioner och -organ än rådet och kommissionen, vilka redan hade antagit sina egna, allmänt tillgängliga bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till deras handlingar.¹⁰²

Europeiska centralbankens (ECB) föregångare, Europeiska monetära institutet (EMI), ingick i undersökningen.

Den 20 december 1996 fattade ombudsmannen ett beslut enligt vilket underlåtenhet att anta bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till handlingar och att göra dessa bestämmelser lätt tillgängliga för allmänheten kunde anses utgöra ett administrativt missförhållande. Ombudsmannens beslut innehöll följande förslag till rekommendationer:

- 1 Institutionerna och organen bör inom tre månader anta bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till handlingar.
- 2 Bestämmelserna bör gälla alla handlingar som inte redan omfattas av befintliga rättsliga föreskrifter som medger tillgång eller kräver konfidentiell behandling.
- 3 Bestämmelserna bör göras lätt tillgängliga för allmänheten.

Det framgick av de detaljerade yttranden som därefter skickades till ombudsmannen i enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga att praktiskt taget samtliga institutioner och organ hade antagit bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till handlingar.

Den 15 december 1997 lämnade ombudsmannen en särskild rapport till Europaparlamentet, som antog en resolution i vilken ombudsmannen lyckönskades till initiativet och den särskilda rapporten och där denna åtgärd till förmån för öppenhet välkomnades.¹⁰³

¹⁰² Rådets och kommissionens gemensamma uppförandekodex (EGT L 340, 1993, s. 41); rådets beslut av den 20 december 1993 om allmänhetens tillgång till rådets handlingar (EGT L 340, 1993, s. 43); kommissionens beslut av den 8 februari 1994 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar (EGT L 46, 1994, s. 58).

¹⁰³ EGT C 292, 1998, s. 170; A4-0265/98.

Ombudsmannen uppmärksammade att fyra organ hade inlett sin verksamhet efter det att undersökningen på eget initiativ 616/PUBAC/F/IJH hade avslutats, nämligen Gemenskapens växtsortsmyndighet, Europeiska arbetsmiljöbyrån, Europeiska polisbyrån (Europol) och Europeiska centralbanken (ECB).

I april 1999 inledde ombudsmannen en ny undersökning på eget initiativ rörande allmänhetens tillgång till handlingar vid dessa fyra organ.

Undersökningen avslutades vad gäller växtsortsmyndigheten, arbetsmiljöbyrån och ECB efter det att dessa tre organ hade antagit bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar. Besluten i fråga återges nedan. Vad gäller Europol lämnade ombudsmannen förslag till rekommendationer, vilka även de återges nedan.

Beslut att avsluta undersökningen på eget initiativ 01/99/IJH vad avser Europeiska arbetsmiljöbyrån

UNDERSÖKNINGEN

Den 7 april 1999 skrev ombudsmannen till direktören för Europeiska arbetsmiljöbyrån och bad om upplysningar om läget där när det gäller allmänhetens tillgång till handlingar, huruvida man har antagit bestämmelser för detta och i så fall om bestämmelserna är lätt tillgängliga för allmänheten.

Europeiska arbetsmiljöbyråns yttrande

Byrån upplyste ombudsmannen om att den i juni 1998 hade antagit bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar och att dessa bestämmelser var i linje med Europeiska kommissionens bestämmelser. Byrån bifogade en kopia av sitt beslut ADM/98/1 av den 16 juni 1998, där reglerna om rätten till information och skyddet av privatlivet och den enskilde var fastställda. Beslutet består av sju artiklar, med en föregående motivering i tretton punkter.

I artikel 1.2 definieras "byråns handlingar" som all befintlig skriven text eller information som finns tillgänglig på Internet, oberoende av dess format, som innehåller befintlig information och som offentliggjorts av Europeiska arbetsmiljöbyrån. I artikel 1.3 lämnas en speciell föreskrift om tillgången till sådana av byråns interna handlingar, som definieras som inte avslutade eller inte avsedda för offentliggörande. Formuleringen "som offentliggjorts av" förefaller begränsa allmänhetens möjligheter att få tillgång till handlingar som byrån inte utarbetat ("upphovsmannaregeln"). Detta bekräftas i punkt 9 i motiveringen.

I artikel 2 anges att ansökningar skall göras skriftligen till direktören för byrån. Ansökningarna måste vara tillräckligt klart preciserade och måste innehålla den information som behövs för att det skall vara möjligt att identifiera den begärda handlingen. Om så erfordras skall sökanden anmodas att ytterligare precisera sin ansökan. Sökanden behöver inte ange skälet för sitt intresse.

I artikel 3 anges att sökanden kan få tillgång till den begärda handlingen antingen genom att efter överenskommelse ta del av den i byråns lokaler

eller genom att på egen bekostnad få sig tillskickad en kopia. En avgift kan tas ut för att täcka kostnaden för kopiering utöver 30 sidor eller för upplysningar som lämnats i annan form.

I artikel 4 fastställs ett ansökningsförfarande som överensstämmer med det som föreskrivs i kommissionens och rådets bestämmelser. Direktören för byrån skall vara ansvarig för att handläggningen av ansökningarna sker inom en månad. Ett beslut som innebär avslag skall vara motiverat. Sökanden kan vända sig till ordföranden i styrelsen med begäran om omprövning av ett avslag. Beslut om omprövning skall fattas snarast möjligt, dock senast inom två månader. Om ansökan avslås skall skälen för detta anges i beslutet. Samtidigt skall sökanden upplysas om möjligheten att hänskjuta ärendet till ombudsmannen i enlighet med bestämmelserna i artikel 195 i EG-fördraget.

I artikel 5 anges undantagen från den allmänna rätten att få tillgång till handlingar. Dessa undantag är i sak desamma som de som ingår i kommissionens och rådets bestämmelser om tillgång till handlingar.

I artikel 6 anges att beslutet skall ses över efter två års tillämpning. Som en förberedelse till denna översyn skall byråns direktör i god tid lämna in en rapport om hur beslutet genomförts till styrelsen.

I artikel 7 anges att beslutet skall träda i kraft samma dag som det antas av styrelsen. Beslutet skall också offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* och göras tillgängligt för allmänheten.

Byrån meddelade även ombudsmannen att beslutet finns tillgängligt på dess hemsida (<http://agency.osha.eu.int/publications/other/infofreedom/>) och att det snart kommer att offentliggöras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

BESLUTET

1 Antagandet av bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar

- 1.1 Ombudsmannen informerade Europeiska arbetsmiljöbyrån om ett förslag till rekommendation i samband med en tidigare undersökning på eget initiativ, där det framhölls att gemenskapens institutioner och organ borde anta bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar.
- 1.2 Byrån informerade ombudsmannen om sitt beslut ADM/98/1 som trädde i kraft den 16 juni 1998. Beslutet innehåller bestämmelser och förfaranden rörande allmänhetens tillgång till byråns handlingar.
- 1.3 Det finns sålunda inget som tyder på några administrativa missförhållanden vid byrån i fråga om antagandet av bestämmelser för allmänhetens tillgång till handlingar.

2 Bestämmelsernas lättillgänglighet för allmänheten

- 2.1 Ombudsmannen informerade Europeiska arbetsmiljöbyrån om det förslag till rekommendation, som framlagts i samband med en tidigare

undersökning på eget initiativ, där det framhölls att bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till handlingar borde göras lätt tillgängliga för allmänheten.

- 2.2 Enligt byråns beslut ADM/98/1 skall beslutet offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* och göras tillgängligt för allmänheten. Beslutet har offentliggjorts på byråns hemsida (<http://agency.osha.eu.int/publications/other/infofreedom/>).
- 2.3 Det finns sålunda inget som tyder på några administrativa missförhållanden vid byrån när det gäller att göra dess bestämmelser om tillgång till handlingar lätt tillgängliga för allmänheten.

SLUTSATS

På grundval av ovanstående förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska arbetsmiljöbyråns och ombudsmannen avslutade därför undersökningen på eget initiativ OI/1/99/IJH för byråns del.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Ombudsmannen konstaterar att de bestämmelser som antagits av Europeiska arbetsmiljöbyrån i likhet med rådets och kommissionens bestämmelser begränsar allmänhetens möjligheter till tillgång till de handlingar som byrån inte själv utarbetat ("upphovsmannaregeln").

Trots att det inte förefaller finnas någon motsvarighet i jämförbar nationell lagstiftning tycks gemenskapsrätten på dess nuvarande stadium medge att gemenskapens institutioner och organ låter upphovsmannaregeln ingå i deras bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till handlingar. Ombudsmannen konstaterar dock att förstainstansrätten har fastslagit att upphovsmannaregeln sådan som den antagits av kommissionen måste utformas och tillämpas återhållsamt, så att den övergripande principen om insyn inte blir lidande.¹⁰⁴

Beslut att avsluta undersökningen på eget initiativ OI/99/IJH vad avser Europeiska centralbanken

UNDERSÖKNINGEN

Den 7 april 1999 skrev ombudsmannen till ordföranden för Europeiska centralbanken och bad om upplysningar om läget där när det gäller allmänhetens tillgång till handlingar, huruvida man har antagit bestämmelser för detta och i så fall om bestämmelserna är lätt tillgängliga för allmänheten.

Europeiska centralbankens yttrande

ECB upplyste ombudsmannen om att banken den 3 november 1998 hade antagit ett beslut om allmänhetens tillgång till Europeiska centralbankens

¹⁰⁴ Dom i målet T - 188/97 av den 19 juli 1999, *Rothmans mot kommissionen*, punkt 55.

dokument och arkiv (ECB/1998/12). ECB bifogade en kopia av beslutet och fäste ombudsmannens uppmärksamhet på följande passus i ingressen:

“Europeiska ombudsmannen har inom ramen för en undersökning på eget initiativ utfärdat ett beslut om allmänhetens tillgång till handlingar. Rekommendationerna i detta beslut gällde endast EMI:s administrativa dokument; samma begränsningar i tillämpningen av beslutet gäller ECB;”

ECB meddelade också ombudsmannen att banken hade skickat beslut ECB/1998/12 till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer för offentliggörande i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Ombudsmannen granskade ingående de bestämmelser som ECB antagit och som utgår från de bestämmelser som tidigare antagits av Europeiska monetära institutet (EMI).¹⁰⁵ Ombudsmannen konstaterade också att

- ECB:s bestämmelser till skillnad från kommissionens och rådets bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till handlingar inte innehåller några uttryckliga föreskrifter som begränsar allmänhetens möjligheter att få tillgång till handlingar som banken inte själv utarbetat (“upphovsmannaregeln”),
- ECB:s bestämmelser gäller “administrativa dokument”, vilka enligt artikel 1.2 i ECB:s beslut ECB/1998/12 definieras som “*alla handlingar... innehållande information som berör ECB:s effektiva organisation och funktion*”,
- begränsningen av ECB:s bestämmelser till att gälla “administrativa dokument” i praktiken kan ha samma effekt som upphovsmannaregeln, eftersom det förefaller osannolikt att ett dokument som ECB inte utarbetat skulle beröra bankens effektiva organisation och funktion.

Ombudsmannen är medveten om att ECB:s funktioner skiljer sig från dem som EMI hade genom att ECB-rådet formulerar gemenskapens valutapolitik¹⁰⁶. Han är också medveten om att frågan om tillgång till protokollen från ECB:s sammanträden angående valutapolitiken är föremål för allmänt intresse och diskussion. Han anser det därför vara viktigt att Europamedborgarna får klara besked om vilka bestämmelser som skall gälla för önskemål från allmänheten om att få ta del av dessa protokoll.

Ombudsmannen skrev därför på nytt till ECB och påpekade att det i artikel 10.4 i ECBS/ECB:s stadga föreskrivs att överläggningarna vid ECB:s styrelsesammanträden skall vara konfidentiella men att styrelsen kan besluta om att offentliggöra resultatet av överläggningarna. Ombudsmannen påpekade också att det i ECB:s beslut ECB/1998/12, även om det i ingressen hänvisas till ovan nämnda artikel 10.4 i stadgan för ECBS/ECB, inte uttryckligen slås fast att den är tillämplig på protokollen från sammanträden angående valutapolitiken.

¹⁰⁵ EGT L 90, 1998, s. 43.

¹⁰⁶ Artikel 12.1 i stadgan för ECBS/ECB.

Ombudsmannen bad därför ECB om ett förtydligande av de bestämmelser som skall gälla för önskemål från allmänheten om att få ta del av dessa protokoll.

ECB:s svar

I sitt svar påpekade ECB att det förslag till rekommendationer som lämnades till EMI vid ombudsmannens tidigare undersökning på eget initiativ (616/PUBAC/F/IJH) endast avsåg administrativa dokument.

ECB uppgav också att man i artikel 10.4 i ECBS/ECB:s stadga *“fastställer de fördragsenliga gränserna för insyn, varvid särskilt tydligt anges att överläggningarna skall vara konfidentiella.”*

Vad gäller räckvidden för tillämpning av beslut ECB/1998/12 hänvisade ECB till artikel 1.1 i beslutet, där det står att

“allmänheten skall ha tillgång till ECB:s administrativa dokument och arkiv enligt de villkor som anges i detta beslut.”

ECB hänvisade också till den definition av begreppet “administrativt dokument” som finns i artikel 1.2 i beslut ECB/1998/12 (“alla handlingar... som berör ECB:s effektiva organisation och funktion”) och ansåg att detta *“uppenbart inte inbegriper protokoll från styrelsesammanträden angående frågor om valutapolitiken.”*

ECB meddelade också ombudsmannen att beslut ECB/1998/12 hade offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Ombudsmannens svar

Ombudsmannen svarade genom att skicka ännu ett brev till ordföranden i ECB.

Vad gäller ECB:s kommentarer beträffande ombudsmannens tidigare undersökning på eget initiativ påpekade ombudsmannen att förstainstansrätten, efter det att undersökningen hade avslutats, har gjort en klar åtskillnad mellan å ena sidan frågor rörande befogenheten att pröva beslutade åtgärders laglighet och å den andra befogenheten att avgöra frågor om allmänhetens insyn i dessa åtgärder.¹⁰⁷

Vad gäller ECB:s påstående att man i artikel 10.4 i ECBS/ECB:s stadga *“fastställer de fördragsenliga gränserna för insyn, varvid det särskilt tydligt anges att överläggningarna skall vara konfidentiella.”*, påpekade ombudsmannen att det faktiskt enligt den artikeln är möjligt för styrelsen att *“besluta om att offentliggöra resultatet av sina överläggningar.”*

Vad gäller ECB:s påstående att den definition av begreppet “administrativt dokument” som finns i dess beslut ECB/1998/12 (“alla handlingar... som berör ECB:s effektiva organisation och funktion”) inte inbegriper protokoll från styrelsesammanträden angående valutapolitiken, lämnade ombudsmannen följande klagöranden:

¹⁰⁷ Dom i målet T-174/95, Svenska Journalistförbundet mot rådet, REG 1998, s. II-2289.

“Ombudsmannen känner inte till att ECB antagit några andra bestämmelser om allmänhetens tillgång till protokoll från styrelsesammanträden om valutapolitiska frågor. I avsaknad av andra bestämmelser skulle den omständigheten att sådana protokoll är undantagna från tillämpningsområdet för ECB:s beslut av den 3 november 1998 kunna betraktas som ett avsteg från den allmänna princip om att ge medborgarna största möjliga tillgång till information, som det hänvisas till [i det tidigare nämnda beslutet].

Ombudsmannen konstaterar att rådets och kommissionens beslut om allmänhetens tillgång till handlingar skapar rättigheter när det gäller tillgången till dessa institutioners handlingar, och att den korrekta tolkningen av dessa beslut är en rättslig fråga i vilken EG-domstolen är sista instans. Ombudsmannen konstaterar även att det i gällande rättspraxis har slagits fast att när man gör undantag från en fastlagd allmän princip måste dessa undantag formuleras och tillämpas återhållsamt, så att inte tillämpningen av den allmänna principen blir lidande.¹⁰⁸

Det förefaller i detta sammanhang inte självklart att protokollen från styrelsesammanträden angående valutapolitiska frågor inte skulle kunna omfattas av kategorin “dokument som berör ECB:s funktion”. ECB:s beslut av den 3 november 1998 bör därför, mot bakgrund av ovannämnda rättspraxis, anses omfatta även protokoll från styrelsesammanträden angående valutapolitiska frågor.”

Ombudsmannen avslutade med att framhålla att det är bankens sak att tillämpa bestämmelserna i beslut ECB/1998/12, inbegripet de undantag som anges i artikel 4, på de framställningar som kan inkomma från allmänheten om att få tillgång till handlingar.

BESLUTET

- 1 **Antagandet av bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar**
 - 1.1 Ombudsmannen informerade Europeiska centralbanken om ett förslag till rekommendationer i samband med en tidigare undersökning på eget initiativ, där det framhölls att gemenskapens institutioner och organ borde anta bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar. I sitt svar underrättade ECB ombudsmannen om sitt beslut ECB/1998/12 av den 3 november 1998 om allmänhetens tillgång till Europeiska centralbankens dokumentation och arkiv.
 - 1.2 Ombudsmannen är medveten om att det i rättspraxis har slagits fast att när man gör undantag från en fastlagd allmän princip måste dessa

¹⁰⁸ Dom i målet T-105/95 *WWF UK mot kommissionen*, REG 1997, s. II-313; dom i målet T-124/96 *Interporc mot kommissionen*, REG 1998, s. II-231; dom av den 19 juli 1999 i målet T-188/97 *Rothmans International mot kommissionen*.blz.

undantag formuleras och tillämpas återhållsamt, så att inte tillämpningen av den allmänna principen blir lidande.¹⁰⁹ Mot bakgrund av ovan nämnda rättspraxis anser ombudsmannen att ECB:s beslut ECB/1998/12 skall anses omfatta även protokoll från sammanträden angående frågor om valutapolitiken. Det är naturligtvis bankens sak att tillämpa bestämmelserna i beslut ECB/1998/12, inbegripet de undantag som anges i artikel 4, på de framställningar som kan inkomma från allmänheten om att få tillgång till handlingar.

- 1.3 Det finns sålunda ingenting som tyder på några administrativa missförhållanden vid ECB i fråga om antagandet av bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar.

2 Bestämmelsernas lättillgänglighet för allmänheten

- 2.1 Ombudsmannen informerade Europeiska centralbanken om sitt förslag till rekommendation i samband med en tidigare undersökning på eget initiativ, där det framhölls att bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar borde göras lätt tillgängliga för allmänheten.
- 2.2 ECB upplyste ombudsmannen om att beslut ECB/1998/12 offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 28 april 1999, L 110, s. 30.
- 2.3 Det finns sålunda ingenting som tyder på några administrativa missförhållanden vid ECB när det gäller att göra dess bestämmelser om tillgång till handlingar lätt tillgängliga för allmänheten.

SLUTSATS

På grundval av ovanstående förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Europeiska centralbanken och ombudsmannen avslutade därför undersökningen på eget initiativ OI/1/99/IJH för bankens del.

Beslut om att avsluta undersökningen på eget initiativ OI/99/IJH vad avser Europeiska växtsortsmyndigheten

UNDERSÖKNINGEN

Den 7 april 1999 skrev ombudsmannen till ordföranden för Gemenskapens växtsortsmyndighet och bad om upplysningar om läget där när det gäller allmänhetens tillgång till handlingar, huruvida man har antagit bestämmelser för detta och i så fall om bestämmelserna är lätt tillgängliga för allmänheten.

Växtsortsmyndighetens yttrande

Ordföranden för växtsortsmyndigheten meddelade ombudsmannen att det i de rättsakter som reglerar myndighetens verksamhet noga anges vilka handlingar och övrigt material som skall vara öppna för allmän insyn och

¹⁰⁹ Dom i målet T-105/95, *WWF UK mot kommissionen*, REG 1997, s. II-313; dom i målet T-124/96, *Interporc mot kommissionen*, REG 1998, s. II-231; dom av den 19 juli 1999 i målet T-188/97, *Rothmans International mot kommissionen*.

vilka som skall vara tillgängliga endast för personer som kan ge myndigheten tillräckliga skäl för att de har ett "berättigat intresse" av dem.

Växsortsmyndighetens ordförande uppgav vidare att myndigheten hade utarbetat ett förslag till beslut av dess förvaltningsråd om bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till myndighetens handlingar. Det föreslagna beslutet anslöt nära till texten i kommissionens bestämmelser och skulle framläggas för myndighetens förvaltningsråd vid dess nästa sammanträde i september 1999. När beslutet antagits skulle det göras allmänt tillgängligt och offentliggöras på växsortsmyndighetens hemsida.

Den 23 november 1999 överlämnade ordföranden för växsortsmyndigheten en kopia av förvaltningsrådets beslut till ombudsmannen. I beslutet fastställdes bestämmelser om hur myndigheten skall handlägga framställningar med begäran från allmänheten om tillgång till myndighetens handlingar.

Ombudsmannen granskade ingående beslutets åtta bestämmelser.

I den första bestämmelsen definieras "handling" som "varje befintlig skriftlig text som utarbetats av myndigheten, oavsett medium, som inte redan omfattas av befintliga rättsliga bestämmelser rörande dess tillgänglighet eller krav på konfidentiell behandling". I en fotnot anges att "Om en handling som finns hos myndigheten inte har utarbetats av den utan av en fysisk eller juridisk person, en medlemsstat, en annan gemenskapsinstitution eller något annat nationellt eller internationellt organ, måste ansökan skickas till den som har utarbetat handlingen."

I den andra bestämmelsen föreskrivs att ansökningar skall ställas skriftligen till myndigheten. Ansökan måste vara tillräckligt preciserad för att möjliggöra identifikation av den handling som man vill ha tillgång till, och tillsammans med ansökan skall i förekommande fall föreskriven avgift skickas (se bestämmelse nr 5 nedan).

I bestämmelse nr 3 fastställs hur ansökningarna skall handläggas. Beslut om att bevilja eller avslå en ansökan om tillgång till handlingar skall fattas inom en månad. Om ansökan avslås har sökanden en månad på sig att begära omprövning av avslaget hos ordföranden i förvaltningsrådet. Om så inte sker skall ansökan anses ha blivit återkallad. Om förvaltningsrådet bekräftar avslaget måste detta beslut innehålla en motivering samt upplysa sökanden om möjligheten att överklaga genom att framföra klagomål till Europeiska ombudsmannen eller till kommissionen i enlighet med artikel 44.3 i rådets förordning (EG) nr 2100/94.

Ombudsmannen konstaterar att det endast är vid ett överklagande till förvaltningsrådet som det finns en uttrycklig föreskrift om att ett avslag på en framställning om tillgång till handling skall motiveras. Enligt god förvaltningsd sed bör dock en motivering lämnas även vid ett första avslag på en ansökan.¹¹⁰

¹¹⁰ Se artikel 18 i Europeiska ombudsmannens kodex för god förvaltningsd sed.

I bestämmelse nr 4 föreskrivs att sökanden, om en framställning beviljas, antingen kan ta del av handlingen i myndighetens lokaler efter tidigare överenskommelse, eller få ut en kopia av handlingen.

I bestämmelse nr 5 föreskrivs att en avgift skall utgå med 5 euro för en kopia av en handling på upp till 10 sidor och med en ytterligare avgift på 0,5 euro för varje sida därutöver.

Bestämmelse nr 6 innehåller undantag, vilka i sak är desamma som de i rådets och kommissionens bestämmelser om tillgång till handlingar.

I bestämmelse nr 7 föreskrivs att bestämmelserna skall offentliggöras i EGT så snart som möjligt efter det att de har trätt i kraft.

Ombudsmannen konstaterar att växtsortsmyndigheten har en hemsida (<http://www.cpvo.fr>) där bestämmelserna också skulle kunna offentliggöras.

Enligt bestämmelse nr 8 skall bestämmelserna tillämpas från och med dagen efter det att förvaltningsrådet sammanträtt och fastställt dem.

Ombudsmannen har fått veta att beslutet av växtsortsmyndighetens förvaltningsråd antogs vid dess sammanträde den 28-29 september 1999 och att bestämmelserna alltså trädde i kraft den 30 september 1999.

BESLUTET

1 Antagandet av bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar

- 1.1 Ombudsmannen informerade Gemenskapens växtsortsmyndighet om ett förslag till rekommendation i samband med en tidigare undersökning på eget initiativ, där det framhölls att gemenskapens institutioner och organ borde anta bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar.
- 1.2 Växtsortsmyndigheten informerade ombudsmannen om rättsliga föreskrifter som reglerar allmänhetens möjligheter att ta del av:
 - registret över ansökningar om rättigheter till gemenskapens växtsorter,
 - registret över rättigheter till gemenskapens växtsorter,
 - handlingar som har samband med ansökningar eller med redan beviljade rättigheter till växtsorter, om det föreligger ett berättigat intresse.¹¹¹
- 1.3 Växtsortsmyndigheten informerade också ombudsmannen om det beslut som antagits av dess förvaltningsråd vid sammanträdet den 28-29 september 1999. I beslutet fastställs bestämmelser om hur

¹¹¹ Rådets förordning 2100/94, EGT L 227, 1994, s. 1, artikel 87-88; Kommissionens förordning 1239/95, EGT L 121, 1995, s. 37, avdelning V, artikel 82-86. OBS I dessa förordningar föreskrivs också möjlighet till offentlig inspektion av odling av växtarter i syfte att göra tekniska undersökningar av dem eller att verifiera att de fortfarande finns.

växsortsmyndigheten skall handlägga framställningar från allmänheten om tillgång till handlingar som utarbetats av växsortsmyndigheten.

- 1.4 Det finns sålunda inget som tyder på några administrativa missförhållanden vid växsortsmyndigheten i fråga om antagandet av bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar.

2 Bestämmelsernas lättillgänglighet för allmänheten

- 2.1 Ombudsmannen informerade Gemenskapens växsortsmyndighet om sitt förslag till rekommendation i samband med en tidigare undersökning på eget initiativ, där det framhölls att bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar borde göras lätt tillgängliga för allmänheten.
- 2.2 Växsortsmyndighetens förvaltningsråds beslut innebär att reglerna skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* så snart som möjligt efter det att de trätt i kraft.
- 2.3 Det finns sålunda ingenting som tyder på några administrativa missförhållanden vid växsortsmyndigheten när det gäller att göra dess bestämmelser rörande tillgång till handlingar lätt tillgängliga för allmänheten.

SLUTSATS

På grundval av ovanstående förefaller det inte föreligga några administrativa missförhållanden vid Gemenskapens växsortsmyndighet och ombudsmannen avslutade därför undersökningen på eget initiativ OI/1/99/IJH för den myndighetens del.

YTTERLIGARE KOMMENTARER

Ombudsmannen konstaterar att de bestämmelser som antagits av Gemenskapens växsortsmyndighet i likhet med rådets och kommissionens bestämmelser begränsar allmänhetens möjligheter till tillgång till handlingar som inte myndigheten själv har utarbetat ("upphovsmannaregeln").

Trots att det inte förefaller finnas någon motsvarighet i jämförbar nationell lagstiftning tycks gemenskapsrätten på dess nuvarande stadium medge att gemenskapens institutioner och organ låter upphovsmannaregeln ingå i deras bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till handlingar. Ombudsmannen konstaterar dock att förstainstansrätten har fastslagit att upphovsmannaregeln sådan som den antagits av kommissionen måste utformas och tillämpas återhållsamt, så att den övergripande principen om insyn inte blir lidande.¹¹²

Ombudsmannen konstaterar också att i de förordningar som reglerar växsortsmyndighetens verksamhet finns det redan föreskrifter om att vissa typer av handlingar som inte utarbetats av växsortsmyndigheten skall vara

¹¹² Dom av den 19 juli 1999 i målet T-188/97 *Rothmans International mot kommissionen*, punkt 55.

tillgängliga för allmänheten (handlingar som har samband med ansökningar om rättigheter till gemenskapens växtsorter eller med redan beviljade rättigheter till växtsorter).

Förslag till rekommendationer till Europol inom ramen för undersökningen på eget initiativ OI/1/99/IJH

UNDERSÖKNINGEN

I brev av den 30 april 1999 informerade ombudsmannen Europol om den undersökning på eget initiativ som han inlett i enlighet med artikel 195 i EG-fördraget.¹¹³ Han bad om upplysningar om läget vid Europol när det gäller allmänhetens tillgång till handlingar, i synnerhet om huruvida Europol har bestämmelser om detta och i så fall om bestämmelserna är lätt tillgängliga för allmänheten.

Europolis yttrande

I sitt yttrande av den 15 juli 1999 informerade Europol ombudsmannen om

- de allmänna bestämmelserna om sekretess för den information som finns hos Europol och som har fastställts av rådet¹¹⁴ i enlighet med artikel 31.1 i Europolkonventionen,¹¹⁵ och
- de säkerhetsanvisningar i artikel 6 i de allmänna bestämmelserna som antogs av Europols styrelse den 28 januari 1999.

I Europols yttrande hänvisades också till de bestämmelser i Europolkonventionen som ger enskilda personer rätt att få tillgång till de uppgifter om dem som finns hos Europol¹¹⁶ samt till de insatser som Europol gör för att informera allmänheten om sin verksamhet, inte minst genom sin hemsida (<http://www.europol.eu.int>).

Europols yttrande, som var undertecknat av dess direktör, gav uttryck för en vilja att undersöka vilka möjligheter Europol har att inom en snar framtid anta allmänna bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar och att göra dessa bestämmelser allmänt tillgängliga. Direktören uppgav att han för att åstadkomma detta avsåg att ta upp saken med rådets presidium i syfte att göra Europols styrelse uppmärksam på frågan. Han åtog sig att underrätta ombudsmannen om vilka framsteg som gjorts före slutet av år 1999.

YTTERLIGARE UNDERSÖKNINGAR

Efter att noga ha tagit del av Europols yttrande skickade ombudsmannen den 24 september 1999 ännu ett brev till dess direktör i vilket han uttryckte

¹¹³ I artikel 41 i Fördraget om Europeiska unionen, ändrad genom Amsterdamfördraget, föreskrivs att artikel 195 skall vara en av de artiklar i EG-fördraget som skall tillämpas på föreskrifter som hänför sig till de områden som det hänvisas till i avdelning VI i Fördraget om Europeiska unionen (polis-samarbete och straffrättsligt samarbete). Avdelning VI i EU-fördraget omfattar bestämmelser rörande Europol och rådets främjande av samarbetet genom Europol.

¹¹⁴ Rådets rättsakt av den 3 november 1998 om antagande av regler för sekretesskydd för Europolinformation, EGT 1999, C 26, s. 10.

¹¹⁵ EGT 1995, C 316, s. 1.

¹¹⁶ Artikel 19 i Europolkonventionen.

sin tillfredsställelse med Europols positiva attityd till att anta bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar.

Ombudsmannen påpekade hur viktigt det är för varje modern europeisk förvaltning att den har medborgarnas förtroende och stöd. För Europol är ett sådant förtroende särskilt viktigt när det gäller dess uppdrag att verksamt bidra till att öka Europeiska unionens möjligheter att vidta kraftfulla rättsliga åtgärder mot den organiserade brottsligheten, framför allt mot de kriminella organisationer som ingår i den. Det är därför av avgörande betydelse att Europol redan från början av sin verksamhet fullt ut efterlever principerna för god förvaltningssed.

Ombudsmannen konstaterade att polisarbetets natur med nödvändighet innebär hantering av upplysningar och handlingar som i medborgarnas intresse måste behandlas konfidentiellt. Men detta faktum bör inte hindra att Europol antar bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar, anpassade till dess förutsättningar, på samma sätt som andra institutioner och organ har gjort.

Ombudsmannen ansåg vidare att den av Europol föreslagna tidsplanen för antagande av bestämmelser var rimlig med tanke på att verksamheten formellt hade inletts så nyligen som den 1 juli 1999.¹¹⁷ Han anmodade därför Europol att så snart som möjligt lämna ytterligare upplysningar om hur arbetet med antagandet av bestämmelserna fortskred före 1999 års utgång.

Den 24 november 1999 meddelade Europol ombudsmannen att dess styrelse var införstådd med att bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar skulle antas. Styrelsen har bitt Europol att utarbeta förslag utifrån de bestämmelser som redan fastställts av unionens övriga institutioner, särskilt rådet. Man hade också kommit överens om att särskild uppmärksamhet skulle ägnas åt att säkerställa att Europols bestämmelser var förenliga med bestämmelserna vid andra institutioner som kan få del av Europols handlingar, samt att säkerställa att i princip tillgång inte kommer att beviljas till följande handlingar:

- (i) personuppgifter som finns hos Europol, eftersom det redan i konventionen anges hur det skall förfaras i sådana fall, och inte heller personuppgifter om Europols personal,
- (ii) handlingar som är skyddsmarkerade,
- (iii) uppgifter som kan äventyra pågående undersökningar.

Vad gäller (i) bör det erinras om att ombudsmannens undersökning på eget initiativ är begränsad till bestämmelser om tillgång till handlingar som inte redan omfattas av befintliga rättsliga bestämmelser om rätt till tillgång eller krav på sekretess.

Vad gäller (ii) och (iii) konstaterar ombudsmannen att Europols styrelse har hänvisat till rådets bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar som en tänkbar modell för förslag till bestämmelser för Europol.

¹¹⁷ Meddelande om Europols start av verksamheten, EGT 1999, C 185, s. 1.

Ombudsmannen konstaterar också att "undersökningar" uttryckligen nämns i artikel 4 i rådets bestämmelser som ett obligatoriskt undantag när det gäller allmänhetens rätt att få tillgång till handlingar.

Ombudsmannen konstaterar också att Europols brev av den 24 november 1999 inte innehåller någon definitiv tidsplan för antagandet av bestämmelserna.

BESLUTET

1 Antagandet av bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar

- 1.1 Ombudsmannen informerade Europeiska polisbyrån (Europol) om ett förslag till rekommendationer i samband med sin undersökning på eget initiativ i enlighet med artikel 195 i EG-fördraget, nämligen att gemenskapens institutioner och organ inom tre månader skulle anta bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till handlingar. Samtidigt informerade ombudsmannen Europol om bestämmelserna i artikel 41 i EU-fördraget, ändrad genom Amsterdamfördraget, enligt vilka artikel 195 skall vara en av de artiklar i EG-fördraget som skall tillämpas på de bestämmelser som gäller de områden som avses i avdelning VI i EU-fördraget (polissamarbete och straffrättsligt samarbete).
- 1.2 Europol informerade ombudsmannen om de gällande bestämmelser som reglerar sekretessen för de uppgifter som behandlas av Europol och om enskildas rätt att få tillgång till uppgifter hos Europol som gäller dem. Europol informerade också ombudsmannen om att dess styrelse är införstådd med att bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar skall fastställas och att styrelsen har bett Europol att utarbeta förslag utifrån de bestämmelser som redan fastställts av unionens övriga institutioner, särskilt rådet.
- 1.3 Vid ombudsmannens undersökning, i vilken Europol medverkade, framkom ingenting som tydde på att det skulle vara ogenomförbart eller alltför besvärligt för Europol att fullt ut motsvara principerna för god förvaltningssed genom att anta bestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar och att göra dessa bestämmelser lätt tillgängliga för allmänheten. Det förefaller som om Europols styrelse föredrar att anta bestämmelser som utgår från dem som antagits av andra europeiska institutioner, framför allt rådet.

2 Tidsplan för antagande av bestämmelser

- 2.1 Ombudsmannen meddelade Europol att det i det förslag till rekommendationer som lämnats i den ovan nämnda undersökningen på eget initiativ fastställdes en tidsgräns på tre månader för de berörda institutionerna och organen att anta bestämmelserna. Vid ombudsmannens undersökning framkom ingenting som tydde på att det var nödvändigt att räkna med att Europol behövde längre tid för att anta bestämmelserna.
- 2.2 I sitt yttrande av den 15 juli 1999 tycktes Europol räkna med att bestämmelserna om allmänhetens tillgång till handlingar skulle antas

före slutet av år 1999, men senare information som lämnats av Europol den 24 november 1999 anger ingenting om någon definitiv tidsplan för antagandet av bestämmelserna.

- 2.3 Enligt principerna för god förvaltningssed skall beslut fattas inom rimlig tid. För att undvika onödig försening är det därför lämpligt att fastställa en definitiv tidsplan för antagande av bestämmelserna.

FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER

Mot bakgrund av ovanstående riktar ombudsmannen följande förslag till rekommendationer till Europol:

- 1 Europol bör inom tre månader anta bestämmelser rörande allmänhetens tillgång till handlingar. Dessa bestämmelser kan utgå från dem som redan antagits av rådet, inbegripet de undantag som ingår i dem.
- 2 Bestämmelserna skall tillämpas på alla handlingar som inte redan omfattas av befintliga rättsliga föreskrifter om medgivande av tillgång eller krav på sekretess.
- 3 Dessa bestämmelser bör göras lätt tillgängliga för allmänheten.

Europol kommer att informeras om dessa förslag till rekommendationer. I enlighet med artikel 3.6 i ombudsmannens stadga skall Europol lämna ett detaljerat yttrande inom tre månader (dvs. senast den 31 mars 2000). Det detaljerade yttrandet kan bestå av ett accepterande av ombudsmannens beslut och en beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att genomföra rekommendationerna.

4 FÖRBINDELSER MED EUROPEISKA UNIONENS ÖVRIGA INSTITUTIONER

Ombudsmannen har en fortlöpande dialog med Europeiska unionens övriga institutioner och organ. För att de europeiska medborgarnas rättigheter skall vara tryggade krävs regelbundna kontakter som säkerställer ett effektivt samarbete, goda arbetskontakter och ömsesidigt förtroende.

Den 2 mars inbjöds Söderman till ett möte med Europeiska kommissionens generalsekreterare, Carlo Trojan, Europeiska unionens råds generalsekreterare, Jürgen Trumpf, och Europaparlamentets generalsekreterare Julian Priestley. Man diskuterade frågan om en kodex för god förvaltningssed.

4.1 EUROPAPARLAMENTET OCH UTSKOTTET FÖR FRAMSTÄLLNINGAR

Den 13 januari hade Söderman tillsammans med Peter Dyrberg och Ian Harden ett möte med kvestorskollegiet, som hade inbjudit honom till diskussion. Man diskuterade möjligheten att utforma ett internt klagomålsförfarande för parlamentsledamöterna.

Samma dag hade Söderman och Harden ett möte med ledamoten av Europaparlamentet Edith Müller, föredragande av ombudsmannens budget för år 2000.

Den 13 januari hade Söderman och Harden också ett möte med generaldirektören för Europaparlamentets GD V Christian Cointat och avdelningschefen vid personalavdelningen (GD V) Brigitte Nouaille-Degorce.

Den 14 januari hade Söderman och Harden ett möte med ordförande Gil-Robles. Man diskuterade hur ombudsmannens årsrapport för 1998 skulle presenteras för Europaparlamentet.

Den 8 februari träffades generaldirektören för GD I Harald Rømer och ombudsmannen. Man diskuterade frågor i samband med övergångsperioden mellan ombudsmannens första och andra mandatperiod.

Den 17 februari presenterade Söderman sin årsrapport för år 1998 för utskottet för framställningar i Bryssel.

Den 11 mars besöktes ombudsmannen av Laura Viqueira och Ildegarda de Simone Diehl från GD V, varvid man diskuterade olika sätt att inom ramen för utbildningsprogrammen informera nyanställda tjänstemän om Europeiska ombudsmannens roll.

Den 24 mars höll Söderman ett tal vid en interparlamentarisk konferens om skapandet av ett område för frihet, säkerhet och rättvisa som anordnades av parlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter och inrikesfrågor med deltagande av ledamöter av nationella parlament och icke-statliga organisationer. De ämnen som diskuterades var europeiska medborgerliga rättigheter, antidiskrimineringspolitik, invandring, asyl, visum, polisiärt och rättsligt samarbete. Bland dem som uttalade sig var kommis-

sionsledamoten Gradin, utskottsordförande D'Ancona, ministrarna för inrikes och rättsliga frågor i Tyskland och Finland samt generaladvokat Fennelly från Europeiska gemenskapernas domstol.

Den 14 april redovisade ombudsmannen sin årsrapport för 1998 för Europaparlamentet under dess plenarsammanträde i Strasbourg (se 6.1).

Den 26 april deltog Söderman i en konferens om insyn och tillgång till handlingar under rubriken "Att öppna dörrar för demokratin i Europa". Konferensen anordnades gemensamt av PSE, ELDR och den gröna gruppen i Europaparlamentet samt av den europeiska journalistfederationen. Söderman angav grundtonen vid det första sammanträdet på temat "Öppenhet är att ledningen tar sitt ansvar".

Den 5 maj sammanträffade Söderman och Harden med generaldirektören för GD VIII, López Veiga, och Hellot. Man diskuterade en förnyelse av samarbetsavtalen mellan Europaparlamentet och ombudsmannen.

Den 10 juni deltog Söderman i ett informationsseminarium för nyanställd A- och LA-personal som anordnats av Europaparlamentets GD V i Luxemburg. Han talade om sin roll och sitt arbete.

Den 14 juli hade Söderman tillsammans med Vicky Kloppenburg en diskussion med ordföranden i den oberoende expertkommittén, André Middelhoek. Man diskuterade den senaste utvecklingen vid de båda kanslierna.

Den 15 juli träffades Söderman och Europaparlamentets generalsekreterare Julian Priestley.

Den 21 juli hade Söderman och Harden ett möte med Chevallier som är chef för Europaparlamentets informationskontor i Paris. Man diskuterade detaljerna för en presskonferens som planerats äga rum i Paris i september.

Den 22 juli besökte Loyola de Palacio (dåvarande ledamot av Europaparlamentet) ombudsmannens kansli. Söderman förklarade ombudsmannens arbete för henne.

Den 28 september presenterade Söderman resultaten av sin första mandatperiod för Europaparlamentets utskott för framställningar och delade ut ett häfte där resultaten sammanfattades.

Den 19 oktober intervjuades Söderman, inför sin kandidatur till valet av Europeisk ombudsman, av Europaparlamentets utskott för framställningar.

Den 14 december var Söderman inbjuden av talman Nicole Fontaine att närvara vid den franske presidenten Jacques Chiracs invigning av Europaparlamentets nya Louise Weiss-byggnad.

4.2 EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Den 12 januari sammanträffade Söderman och Harden med Europeiska kommissionens generalsekreterare, Carlo Trojan, samt direktörerna vid generalsekretariatet Jean-Claude Eeckhout och Klaus Ebermann. Man diskuterade kodexen för god förvaltningssed.

Söderman, ordförande Jacques Santer och Diane Schmitt från Jacques Santerers kansli träffades den 10 februari. Man diskuterade kommissionens förslag till uppförandekod för tjänstemännen.

Söderman var inbjuden att tala om kommissionens artikel 169-förfarande för handläggning av klagomål mot medlemsstater vid ett "package meeting" som anordnats av Europeiska kommissionens GD XV fredagen den 12 februari 1999. Package meetings anordnas regelbundet och är avsedda att erbjuda ett forum där EU:s och medlemsstaternas tjänstemän stimuleras att diskutera det korrekta genomförandet av gemenskapslagstiftningen.

Söderman gav en allmän presentation av ombudsmannaämbetet och redovisade för deltagarna sina synpunkter på artikel 169-förfarandet. Han betonas att de som inger klagomål i enlighet med artikel 169 inte kan betraktas enbart som informatörer, även om deras betydelse inte kan förnekas när det gäller att fästa kommissionens uppmärksamhet på överträdelser från medlemsstaternas sida. Söderman redogjorde sedan för den nya utformningen av artikel 169-förfarandet, som hans undersökning på eget initiativ (303/97/PD) givit upphov till.

Söderman lät delegaterna förstå att hans engagemang för genomförandet av gemenskapsrätten omfattade mer än frågan om artikel 169-förfarandet. Sålunda skulle Europeiska ombudsmannens nätverk och bättre upplysningskampanjer ses som uttryck för samma strävan att främja och påskynda genomförandet av gemenskapsrätten på nationell nivå.

Efter föredraget besvarade Söderman de nationella delegaternas frågor. Mötesordföranden från kommissionens GD XV kommenterade därefter de fortsatta insatser som gjorts för att genomföra de förbättringar av bestämmelserna för artikel 169-förfarandet som föreslagits i ombudsmannens undersökning på eget initiativ.

Den 14 juli 1999 sammanträffade Jacob Söderman och Vicky Kloppenburg med Per Brix Knudsen som är verkställande direktör för Olaf, den nyrättade byrån för bedrägeribekämpning. Man diskuterade den nya byråns mål och uppgifter.

Den 14 juli träffade Jacob Söderman även kommissionsledamoten Anita Gradin och senare samma dag Europeiska kommissionens ordförande Jacques Santer.

Den 15 juli avhölls ett möte mellan Söderman och Europeiska kommissionens generalsekreterare Carlo Trojan.

Generaldirektören för kommissionens personal, Horst Reichenbach, besökte ombudsmannen den 17 november. Direktören vid kommissionens generalsekretariat, Eeckhout, samt Harden och Grill vid ombudsmannens kansli var närvarande vid mötet.

4.3 EUROPEISKA UNIONENS RÅD

Den 23 juli besökte Söderman tillsammans med Verheecke den arbetsgrupp för information som inrättats av Europeiska unionens råd under det finska ordförandeskapet. Söderman presenterade vad han uppnått inom

området insyn och öppenhet samt kodexen för god förvaltningssed. Efter mötet hade Söderman ett meningsutbyte med den finske ambassadören vid EU, Antti Satuli.

4.4 EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Den 19 oktober talade Jacob Söderman, åtföljd av Harden, över ämnet "insyn i gemenskapens institutioner" vid ett symposium som anordnats vid förstainstansrätten med anledning av domstolens tioårsjubileum. Sammankomsten behandlade frågan om insyn och leddes av avdelningsordföranden vid förstainstansrätten John Cooke. Övriga talare var generaldirektören för kommissionens rättstjänst, Jean-Louis Dewost, den juridiske konsulten vid Europaparlamentet, Garzón Clariana samt generaldirektören för rådets rättstjänst, Jean-Claude Piris. Symposiet bevisades av EG-domstolens ordförande Gil Carlos Rodríguez Iglesias, förstainstansrättens ordförande Bo Vesterdorf, andra domare och personal vid EG-domstolen och förstainstansrätten samt ett antal andra jurister. Södermans tal finns tillgängligt på engelska, franska och tyska på ombudsmannens hemsida.

4.5 EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

Den 15 oktober 1999 deltog Jacob Söderman tillsammans med Vicky Kloppenburg i den första kongressen om det civila samhället på europeisk nivå som anordnades i Bryssel av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, där Söderman presenterade ombudsmannens roll och uppgifter. Syftet med konferensen var att specificera den roll som det civila samhället med sin mångfald kan spela och det bidrag som det kan ge till uppbyggnaden av Europa. Konferensen öppnades av ordföranden i Ekonomiska och sociala kommittén Beatrice Rangoni Machiavelli. Den tidigare ordföranden i Europeiska kommissionen Jacques Delors fungerade som inledare till diskussionerna. Bland övriga huvudtalare fanns vice ordföranden i Europeiska kommissionen Loyola de Palacio och Finlands arbetsmarknadsminister Sinikka Mönkäre som företrädde den sittande ordföranden i Europeiska unionens råd.

4.6 REGIONKOMMITTÉN

Den 3 december 1999 deltog Jacob Söderman tillsammans med Vicky Kloppenburg i ett möte om medborgarrätt som anordnades i Bryssel av utskott 7 i Regionkommittén. Syftet med konferensen som leddes av Irma Peiponen var att ta upp olika aspekter på medborgarrätt och att diskutera den fortsatta utvecklingen av unionsmedborgarskapet. Söderman presenterade Europeiska ombudsmannens roll och uppgifter och hänvisade till den kodex för god förvaltningssed i vilken han definierar tjänstemännens rättigheter och skyldigheter gentemot medborgarna. Han betonade också vikten av öppenhet och insyn.

5 FÖRBINDELSER MED NATIONELLA OMBUDSMÄN OCH LIKANDE ORGAN

5.1 KONTAKTNÄTET

Det kontaktnät som skapades efter seminariet i Strasbourg 1996 har utvecklats vidare. Det finns nu länkar mellan de nationella ombudsmännens hemsidor och Europeiska ombudsmannens hemsida. En e-postkonferens inrättades för att säkerställa ett snabbt och effektivt utbyte av information och för att underlätta kommunikationen mellan deltagarna i kontaktnätet. Ett tredje kontaktbrev offentliggjordes och distribuerades i juli 1999.

Ian Harden besökte den 20-21 januari Bernard Stasis (Médiateur de la République) kontor för att planera ett gemensamt seminarium i september 1999 i Paris för nationella ombudsmän och liknande organ. Under besöket träffade han också Gérard Delbauffe (Délégué Général), generalsekretären Claude Desjean och rådgivaren i fråga om yttre förbindelser Philippe Bardiaux. Han träffade också chargé de missions för olika områden av den nationella ombudsmannens arbete för att informera dem om Europeiska ombudsmannens arbete och diskutera frågor av gemensamt intresse.

Seminariet för nationella ombudsmän och liknande organ med rubriken "Ombudsmän, Amsterdamfördraget och den europeiska integrationen" ägde rum i Paris den 9-10 september. Samtliga medlemsstater var företrädare (se 6.1).

5.2 SAMARBETE VID HANDLÄGGNING AV KLAGOMÅL

Under 1999 handlades två förfrågningar från nationella ombudsmän av Europeiska ombudsmannen. En hade inlämnats av den irländska ombudsmannen och gällde återbetalning av tilläggsavgift på mjölk, den andra inlämnades av den danska ombudsmannen och gällde frågor om social trygghet.

5.3 SAMARBETE MED REGIONALA OMBUDSMÄN OCH LIKANDE ORGAN

Den 10 maj besökte Ullrich Galle, ombudsman (Bürgerbeauftragte) i Rheinland-Pfalz Söderman. De diskuterade firandet av den tyska ombudsmannens 25-årsjubileum och ett möte för samtliga regionala ombudsmän som var planerat att äga rum i november.

Den 14 juni besökte en delegation av ledamöter från den tyska lantdagens utskott för framställningar i Nordrhein-Westfalen ombudsmannens kontor i Strasbourg och utbytte synpunkter med Söderman.

En delegation från utskottet för framställningar vid den tyska lantdagen i Schleswig-Holstein besökte den 30 juni ombudsmannen i Strasbourg.

KONFERENS I FLORENS FÖR REGIONALA OMBUDSMÄN OCH UTSKOTT FÖR FRAMSTÄLLNINGAR I EUROPEISKA UNIONEN

Den 11 och 12 november 1999 deltog Jacob Söderman i den andra konferensen för regionala ombudsmän och utskott för framställningar i Europeiska unionen, vilken var en uppföljning av den konferens som på Europeiska ombudsmannens initiativ hölls i Barcelona år 1997. Han åtföljdes av Alessandro del Bon och Ida Palumbo.

Konferensen i Florens anordnades av kansliet för den regionala ombudsmannen i Toscana under medverkan av sex ombudsmän från Europeiska unionen: Bovesse från den vallonska regionen, Cañellas från den katalanska regionen, Contini från Sardinien, Fantappié från Toscana, Galle från Rheinland-Pfalz och Sciacchitano från den lombardiska regionen. De rapporter som presenterades av ett flertal ombudsmän och av professor Antonio Papisca från universitetet i Padua behandlade såväl de regionala ombudsmännens dagliga arbete inom EU som de utmaningar som väntar när det gäller den europeiska integrationens inverkan på deras arbetsförhållanden. Vid konferensens avslutning antogs en resolution om att en permanent konferens skall inrättas och samlas minst en gång vartannat år samt att man skall inrikta sig på att upprätta regelbundna kontakter med Europeiska ombudsmannen och Europaparlamentet.

Före konferensen sammanträffade Söderman den 10 november 1999 med professor Angelo Passaleva, ordförande i Toscans regionala råd. Vid detta tillfälle betonade Europeiska ombudsmannen - och det framhölls även vid den påföljande presskonferensen - den betydelse det skulle ha för Italien att ha en nationell ombudsman, vilken *”skulle betraktas mera som en vän än som en boss i Rom”* av lokala och regionala ombudsmän. På inbjudan av professor Chiti höll Söderman sedan en föreläsning om sitt arbete vid universitetet för statsvetenskap i Florens.

5.4 SAMARBETE MED NATIONELLA OMBUDSMÄN I ANSÖKARLÄNDERNA

Ett seminarium om *”Ombudsmän och Europeiska unionens lagstiftning”*, som anordnades i samarbete mellan Europeiska ombudsmannen och den slovenska ombudsmannen för mänskliga rättigheter, Ivan Bizjak, hölls i Ljubljana i Slovenien den 6-8 juni 1999. I seminariet deltog det parlamentariska ombudet för nationella och etniska minoriteters rättigheter i Ungern Jenő Kaltenbach, Cyperns ombudsman Eliana Nicolaou, Maltas ombudsman, Joseph Sammut, Rumäniens ställföreträdande ombudsman Ruxandra Sabăreanu, Litauens ombudsman Albertas Valys, Polens ombudsman professor Adam Zieliński samt företrädare från Estland, Lettland, Slovakien och Europeiska unionens delegation till Slovenien.

Vid mötet talade Jacob Söderman om "Maastrichtfördraget och medborgarna i Europa", Leif Sevón från Europeiska gemenskapernas domstol om "Tolkningen och tillämpningen av gemenskapsrätten" och Ian Harden om "Amsterdamfördraget och de nationella ombudsmännen". Deltagarna redovisade situationen i de olika länderna och diskuterade ombudsmännens roll i samband med anslutningsförfarandet.

Jacob Söderman och Ian Harden med Ivan Bizjak, Sloveniens ombudsman samt Leif Sevón, domare vid Europeiska gemenskapernas domstol vid seminariet om Ombudsmän och Europeiska unionens lagstiftning som hölls i Ljubljana, Slovenien i juni 1999.

Enligt den rapport från seminariet som ombudsmannen från Cypern Eliana Nicolaou utarbetade hade seminariet lett till ett konstruktivt bidrag till förberedelserna för anslutningen och att flera sådana seminarier borde anordnas i framtiden. Deltagarna välkomnade förslaget från Rumäniens ställföreträdande ombudsman Ruxandra Sabăreanu att stå som värd för ett uppföljningsseminarium under år 2000.

Det material som delades ut vid seminariet och slutrapporten finns på engelska på Europeiska ombudsmannens hemsida (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) och den slovenska ombudsmannens hemsida (<http://www.varuh-rs.si>).

6 PUBLIC RELATIONS

Europeiska ombudsmannens informationskampanj har två målsättningar. Den första är att informera dem som kan ha saklig grund för klagomål rörande ett administrativt missförhållande i någon gemenskapsinstitution eller något gemenskapsorgans verksamhet om deras rätt att klaga till Europeiska ombudsmannen och hur denna rätt skall utövas.

Den andra målsättningen är att bidra till förbättringen av relationerna mellan unionen och dess medborgare genom att informera den bredare allmänheten om ombudsmannens roll i arbetet med att bidra till förverkligandet av unionens utfästelse om att förvaltningen skall vara öppen, demokratisk och möjlig att ställa till ansvar. Samtidigt är det viktigt att inte skapa falska förhoppningar, som kanske endast leder till ett ökat antal klagomål som ligger utanför ombudsmannens ämbetsområde.

Informationsstrategin har därför huvudsakligen inriktats på exakt information till grupper av potentiella klagande. Samtidigt är avsikten med både de konventionella publikationerna och ombudsmannens hemsida att de skall vara intressanta och livfulla så att de går att utnyttja för pedagogiska ändamål, särskilt för yngre personer som vill veta mer om Europa.

6.1 ÅRETS HÖJDPUNKTER

ÅRSRAPPORTEN FÖR 1998

Europeiska ombudsmannens årsrapport för år 1998 presenterades för Europaparlamentet vid dess plenarsammanträde i Strasbourg den 14 april 1999. Sammanträdet leddes av ordförande Gil-Robles.

I sin egenskap av företrädare för parlamentets utskott för framställningar gratulerade Laura de Esteban Martin ombudsmannen till rapporteringen av hans verksamhet och till att ha gjort den tillgänglig för parlamentet likaväl som för medborgarna på ett snabbt och öppet sätt.

De Esteban Martin uttryckte tillfredsställelse med ombudsmannens initiativ att införa en kodex för god förvaltningssed och sade att en sådan kodex skulle kunna förbättra relationerna mellan allmänheten och tjänstemännen och den borde vara förstälig och tillgänglig för allmänheten. Hon påpekade också att ombudsmannen borde få tillgång till alla ärenden och handlingar vid institutionerna.

Dessutom underströks att ombudsmannens användning av ny teknik inom informations- och kommunikationsområdet hade närmast medborgarna till förvaltningen.

ÖPPET HUS I BRYSSEL

Den 8 maj 1999 anordnade Europeiska unionens institutioner och organ sin årliga dag med öppet hus i parlamentets lokaler i Bryssel.

Europeiska ombudsmannens monter var placerad bredvid EG-domstolens och revisionsrättens monstrar för att göra det lättare för besökande medborgare att få en översikt över EU:s tre främsta kontrollorgan. Personal från Brysselkontoret beskrev ombudsmannens arbete för ett stort antal besökare, av vilka de flesta bad att få ytterligare information, t. ex. broschyrer och rapporter (av besökarna efterfrågades ca etthundrafemtio årsrapporter och dussintals av broschyren "Kan han hjälpa dig" delades ut). Personalen i Bryssel förklarade också för flera medborgare skillnaden mellan det arbete som utförs av utskottet för framställningar och ombudsmannen. Dessutom fick en medborgare från en lokal intresseorganisation råd från en juridisk handläggare vid Brysselkontoret och inlämnade omedelbart ett klagomål.

SEMINARIUM FÖR NATIONELLA OMBUDSMÄN OCH LIKNANDE ORGAN I PARIS DEN 9-10 SEPTEMBER 1999

"Ombudsmän, Amsterdamfördraget och den europeiska integrationen"

Ikraftträdandet av Amsterdamfördraget erbjöd de nationella ombudsmännen och liknande organ inom Europeiska unionen ett tillfälle att mötas en andra gång (det första mötet ägde rum i Strasbourg år 1996). Syftet med dessa möten är att stärka banden mellan de nationella ombudsmännen och liknande organ och på så sätt göra det möjligt för dem att lämna bättre stöd till Europas medborgare.

Seminariet anordnades i samarbete mellan Europeiska ombudsmannen Jacob Söderman och den franske ombudsmannen Bernard Stasi. Alla 15 medlemsstaterna var representerade samt medlemmar av de europeiska institutionerna. Det sammanlagda antalet deltagare var 56.

Syftet med seminariet var att gå igenom vilka konsekvenser ikraftträdandet av Amsterdamfördraget och, mer allmänt, den pågående europeiska integrationsprocessen har för de nationella ombudsmännens och liknande organs verksamhet. I Amsterdamfördraget förutses unionen utvecklas till ett område för frihet, trygghet och rättvisa likaväl som till ett starkt samarbete mellan nationella förvaltningar med ansvar för genomförandet av gemenskapslagstiftningen och politiken på en mängd områden.

Seminariet hade fyra arbetsmöten: 1) Mänskliga rättigheter och EU, 2) Principer för god förvaltning inom gemenskapen, 3) Rättigheter för medborgare i tredje land, 4) Fri rörlighet för EU-medborgare. Alla möten inleddes av en föredragande expert. Alla deltagande delegationer hade också i förväg ombetts utarbeta ett skriftligt bidrag till två eller flera av de fyra temana. Vid seminariet var flertalet rapporter tillgängliga på franska och engelska. Deltagarna erbjöds simultantolkning till engelska, franska, tyska, spanska och italienska.

Vid seminariet antogs enhälligt två förklaringar av de nationella ombudsmännen och liknande organ inom EU. Den första förklaringen antogs på initiativ av den portugisiska ombudsmannen José Pimentel. Mot bakgrund av de dramatiska händelser som just inträffade på östra Timor uttalas i den stöd för EU-regeringarnas ansträngningar att sätta stopp för brotten mot

mänskliga rättigheter i området. I den andra förklaringen erinras EU-regeringarna om innehållet i Europarådets resolution 85/13 om sambanden mellan ombudsmannainstitutionen och skyddet av de mänskliga rättigheterna. Den föreslogs av den federale belgiske ombudsmannen Pierre-Yves Monette.

En officiell presskonferens anordnades av Europaparlamentets informationskontor i Paris. Konferensen gav Söderman och Stasi tillfälle att erinra om den vikt de fäster vid mänskliga rättigheter och vid samarbetet mellan de nationella ombudsmännen.

Ombudsmän och liknande organ inom unionen skall mötas nästa gång i Bryssel år 2001.

VALET AV EUROPEISK OMBUDSMAN

Jacob Söderman valdes den 27 oktober av Europaparlamentet för en andra mandatperiod.

Efter det att Europaparlamentets ordförande hade kungjort hans återval gav Söderman en presskonferens vid vilken han redovisade vad som uppnåtts under hans första mandatperiod och vad han i stora drag hade för planer för den andra mandatperioden.

Ari Vatanen, ledamot av Europaparlamentet, gratulerar Söderman till hans återval den 27 oktober 1999.

6.2 KONFERENSER OCH MÖTEN

TYSKLAND

Bonn

Den 16 februari besökte Söderman den tyska förbundsdagen i Bonn och sammanträffade med den nyvalda ordföranden i förbundsdagens utskott för framställningar, Heidemarie Lüth. Man diskuterade sina respektive roller, allmänna frågor rörande rätten att inge klagomål och göra framställningar samt konsekvenserna för den dagliga verksamheten av nya kommunikationssystem.

Köln

*Talare vid forumet för en Europeisk stadga om de grundläggande rättigheterna, Köln, Tyskland, den 27 april 1999. Från vänster till höger: Söderman, Prof. Meinhard Hilf vid Universitetet i Hamburg och Prof. Spiros Simitis vid Universitetet i Frankfurt.
(Fotografier: Eduard N. FIEGEL)*

Den 27 april deltog Söderman i ett Europeiskt Forum med namnet "Eine europäische Charta der Grundrechte - Beitrag zur gemeinsamen Identität" Köln. Forumet var anordnat av Europeiska kommissionen och det tyska

justitiedepartementet i samarbete. Övriga talare var den tyska justitieministern, Herta Däubler-Gmelin, kommissionären Anita Gradin, ledamoten av Europaparlamentet Edith Müller och domaren vid EG-domstolen Günter Hirsch.

Leipzig

Söderman var inbjuden till Europa Haus Leipzig den 3 maj. Programmet för hans besök omfattade en föreläsning vid universitetet, ett möte med rektorn och en intervju med en journalist. Söderman presenterade också sitt arbete vid ett offentligt möte som följdes av en livlig diskussion.

Den 4 maj besökte Söderman utskottet för framställningar vid lantdagen i Sachsen och hade ett meningsutbyte med dess ordförande Thomas Mädler.

Mainz

Den 27 maj var Söderman inbjuden att delta i en paneldiskussion i Mainz som anordnats för att fira 25-årsjubileet av ombudsmannainstitutionen i den tyska delstaten Rheinland-Pfalz. Panelens ordförande var Maria von Welser från ZDF (Zweites Deutsches Fernsehen). Övriga deltagare var Rheinland-Pfalz premiärminister Kurt Beck, ombudsmannen i Rheinland-Pfalz Ullrich Galle, ordföranden i Rheinland-Pfalz landtag Christoph Grimm, ordföranden i lantdagens utskott för framställningar Klaus Hammer, professor Udo Kempf från den socialvetenskapliga institutionen vid den pedagogiska högskolan i Freiburg samt Reuter från den tyska förbunds dagens utskott för framställningar. Bland åhörarna, ett 60-tal personer, märktes framstående representanter för det offentliga livet i Rheinland-Pfalz, däribland de båda tidigare ombudsmännen i Rheinland-Pfalz.

Bonn

Ian Harden deltog i konferensen "Weltachsen 2000" vid invigningen av Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universitets center för europeiska integrationsstudier och center för utvecklingsforskning i Bonn den 10-12 november 1999. Konferensen hade tre teman: de mänskliga rättigheternas universella karaktär, dialogen mellan kulturer, globala marknader och statens framtid. Talare var professor Olivier Blanchard, som är föreståndare för avdelningen för nationalekonomi vid Massachusetts Institute of Technology, Förenta nationernas kommissionär för mänskliga rättigheter Mary Robinson, Costa Ricas förre president och 1987 års mottagare av Nobels fredspris Óscar Arias Sánchez samt Polens förre president och mottagare av Nobels fredspris år 1983 Lech Walesa.

NEDERLÄNDERNA

Maastricht

Den 4 och 5 februari deltog förste juridiske handläggaren José Martínez-Aragón i ett seminarium med namnet "Schengen: Still Going Strong: utvärdering och uppföljning" som anordnats av Europeiska institutet för offentlig förvaltning i Maastricht. Med kursen försökte man erbjuda en uppföljning av de juridiska och politiska aspekterna på Schengenavtalets införlivande i

Europeiska unionen, utsikterna att slutföra denna process när Amsterdamavtalet träder i kraft samt genomförandet av Schengens regelverk. I detta sammanhang diskuterades de nya befogenheter som Amsterdamavtalet tilldelar Europeiska ombudsmannen.

Haag

Den 23 och 24 september deltog Vicky Kloppenburg i en internationell konferens om europeisk asyl- och invandringspolitik i Haag. Konferensens syfte var att diskutera konsekvenserna av den nya målsättningen i Amsterdamfördraget, nämligen att unionen skall utvecklas till ett område för frihet, trygghet och rättvisa. Under första dagen leddes konferensen av Piet-Jan Slot, professor vid universitetet i Leiden, och under andra dagen av Nial Fennelly, generaladvokat vid EG-domstolen. Bland de ämnen som diskuterades ingick bosättningstrygghet och fri rörlighet för bofasta legala invandrare, en miniminorm för återförening av familjer, rättsliga frågor i samband med ett övergripande synsätt inom högnivågruppen för asyl och migration, tillfälligt skydd åt flyktingar eller erbjudande av en möjlighet att starta ett nytt liv inom Europeiska unionen samt en anpassning av Dublinkonventionen.

FÖRENADE KUNGARIKET

Universitetet i Cambridge

Den 3 februari höll Ian Harden en föreläsning om Europeiska ombudsmannens arbete inför personal och studenter vid centret för studier i europeisk rätt vid universitetet i Cambridge.

Universitetet i Reading

Jacob Söderman höll ett inledningsanförande vid en konferens angående "Klagomål och handläggning av klagomål inom Europeiska unionen" vid universitetet i Reading den 26-27 mars. Bland övriga deltagare fanns den brittiske ombudsmannen Michael Buckley, den irländske ombudsmannen Kevin Murphy, vice ordförande i Europaparlamentets utskott för framställningar Edward Newman, John Fitzmaurice från kommissionens generalsekretariat, professorerna Roy Gregory och Philip Giddings som bedriver forskning om handläggningen av klagomål i Europeiska unionen vid universitetscentret för ombudsmannastudier. Ian Harden kommenterade Fitzmaurices föredrag.

Sunningdale

Ian Harden och Olivier Verheecke deltog i den konferens som anordnades av det internationella institutet för förvaltningsstudier angående *Ansvarighet inom den offentliga förvaltningen: att förena demokrati, effektivitet och moral* och som hölls i Sunningdale i Förenade kungariket den 12-15 juli. De presenterade Europeiska ombudsmannens förslag till kodex om förvaltningssed.

FINLAND

Helsingfors

Söderman besökte Europaparlamentets informationskontor i Helsingfors den 17 maj. Det anordnades en presskonferens varvid Söderman talade för ett 20-tal representanter för finska media om sin verksamhet och de senaste resultaten.

Den 17 maj gjorde Söderman även ett besök hos den finske justitiekanslern. Vid besöket träffade han också personalen på kansliet och informerade dem om sin verksamhet.

Den 26 augusti besökte ombudsmannen riksdagens justitieombudsmans kansli i Helsingfors och presenterade kodexen för god förvaltningssed vid ett personalmöte.

Den 3 december 1999 besökte Ben Hagard den finske ombudsmannens kansli och den finske justitiekanslern för att diskutera hur kontakterna mellan Europeiska ombudsmannen och de nationella ombudsmännen och liknande organ skall förbättras. Man gick framför allt igenom den ökade betydelse som Internet kan få för informationsutbyte och diskussion. Hagard träffade förutom kontaktpersonerna och de informationsansvariga på de båda kanslierna även den finske justitiekanslern Paavo Nikula.

Vasa

Ombudsmannen gjorde ett inlägg vid ett möte som anordnats av Österbottens carrefour i Vasa den 23 augusti och förklarade vilka medel som stod till de europeiska medborgarnas förfogande inom EU-förvaltningen.

Tammerfors

Den 5 december 1999 höll Söderman tal vid den icke-statliga organisationen Citizens' Agenda Forum i Tammerfors i Finland om skapandet av ett medborgarnas Europa. I hans inledningsanförande, som sedan låg till grund för en paneldiskussion, intog Europeiska ombudsmannens arbete en framskjuten plats och ett antal viktiga frågor angavs som borde tas upp vid utformningen av en serviceinriktad EU-förvaltning. I panelen ingick enhetschefen vid Europeiska kommissionen Timothy Clarke, ledamoten av Ekonomiska och sociala utskottet Anne-Marie Sigmund samt biskopen i Åbo Ikka Kantola.

Vid forumets avslutningsmöte talade den finske statsministern Paavo Lipponen och den portugisiska statssekreteraren för europeiska angelägenheter Francisco Manuel Seixas da Costa.

Detta tredagarsforum besöktes av över 1 500 deltagare från nästan 50 länder. Flertalet deltagare representerade nationella, europeiska eller internationella icke-statliga organisationer. Syftet med forumet var att profilera de icke-statliga organisationernas frågeställningar en vecka före EU:s toppmöte i Helsingfors. Bland talarna vid forumet var ledamoten av EU-kommissionen Erkki Liikanen, ordföranden i Europeiska kvinnolobbyn Denise Fuchs samt den finske författaren Johannes Salminen. Europeiska ombudsmannen representerades vid forumet av Ben Hagard.

GREKLAND

I samband med högtidlighållandet av 20-årsjubiléet för Marangopoulos stiftelse för mänskliga rättigheter inbjöd stiftelsen Jacob Söderman att delta i det internationella kollokviet *"Förebyggande av brott mot mänskliga rättigheter"*. Kollokviet ägde rum på Panteionuniversitetet i Aten den 24 och 25 maj 1999. Söderman talade om *"Europeiska ombudsmannens förebyggande verksamhet"*. Bland övriga talare vid kollokviet var den grekiska ombudsmannen professor Nikiforos Diamandouros, den förre svenske diskrimineringsombudsmannen F. Orton, ett antal professorer samt ett flertal representanter från Europarådet, sekretariatet för Förenta nationernas höga kommissionär för mänskliga rättigheter, andra FN-institutioner samt OSSE.

Diamandouros, Greklands ombudsman, välkomnar Söderman till Aten i maj 1999.

Den 25 maj 1999 gjorde Jacob Söderman ett officiellt besök hos den grekiska ombudsmannen. Söderman träffade Diamandouros och de fyra biträdande ombudsmännen. Man utbytte synpunkter på den nyinrättade grekiska ombudsmannainstitutionen, vars arbete hade börjat i september 1998. Söderman träffade också den grekiska ombudsmannens hela personal och talade om sina erfarenheter som före detta finsk ombudsman och som den första europeiska ombudsmannen. Besöket avslutades med en presskonferens vid vilken de större grekiska tidningarna, radio- och televisionsbolagen var närvarande.

SPANIEN

Guadalajara

Den 12 juli 1999 höll Söderman, efter inbjudan på stiftelsen Marqués de Santillanas vägnar av den spanske ambassadören vid Europarådet Kirkpatrick, ett inledningsanförande vid seminariet om "Mänskliga rättigheter och skyldigheter" som hölls i staden Guadalajara i Spanien. I sitt anförande "Human Rights Values in Europe" betonade ombudsmannen den centrala roll som de mänskliga rättigheterna och försvaret av dessa har i hans arbete. Bland deltagarna vid seminariet fanns den spanske inrikesministern Mayor Oreja, Fernández-Miranda, vice ordförande i Congreso de los Diputados, och den spanske ombudsmannen Álvarez de Miranda.

Madrid

Den 13 juli besökte Söderman Europeiska kommissionens och Europaparlamentets representationer i Madrid och träffade ställföreträdande direktören för kommissionens representation Beristain och Avdelningschefen för Europaparlamentets kontor Samper.

ITALIEN

Den 30 september och den 1 oktober deltog Jacob Söderman tillsammans med Gerhard Grill i konferensen "Folkets Europa: mot en europeisk hemmamarknad", som var anordnad av Kangaroo Group och hölls i Rom. I konferensen deltog cirka 100 personer.

På konferensens första dag hölls föreläsningar av professor François Vandamme från det belgiska arbetsmarknadsministeriet ("Social rörlighet och fri rörlighet för arbetstagare: problem och utveckling"), av Paul Altherr från Coca-Cola ("Social rörlighet och fri rörlighet för arbetstagare: ett pragmatiskt synsätt från industrins sida") och av den portugisiska statssekreteraren för europeiska angelägenheter Francisco Manuel Seixas da Costa ("Den nya utvecklingen sedd ur rådets synvinkel"; texten lästes av en medlem av den portugisiska ambassaden i Rom). På kvällen höll Söderman middagstalet.

På morgonen den andra dagen hölls föreläsningar av Brian Baldock, styrelseordförande i Marks & Spencer ("Utmaningar för livsmedelshandeln till följd av konsumentmedvetenhet och konsumentskydd"), av Ineke Setz från Consumenten Bond i Nederländerna ("Konsumentskydd") och av Lauritzen, rådgivare till kommissionen ("Europeisk konsumentpolitik").

Vid lunchtid talade Peter Schmidhuber, styrelsemedlem i den tyska centralbanken, om "Konsumentskydd och euron under övergångsperioden".

Under eftermiddagen hölls föreläsningar av Nouchine Ochidari från PriceWaterhouseCoopers ("Internationell rörlighet: skatte- och kostnads-effektivitet"), av ledamoten av Europeiska gemenskapernas kommission Mario Monti ("Konkurrens i en social marknadsekonomi") och av ledamoten av Europaparlamentet Karl von Wogau ("Eurons internationella betydelse").

FRANKRIKE

Ian Harden talade om Europeiska ombudsmannens verksamhet vid ett arbetsseminarium om "Ombudsmannens roll mellan samhällsservice och användare" som ägde rum i Strasbourg i december 1999 inom ramen för "Les entretiens territoriaux de Strasbourg". Andra talare vid seminariet var den franska ombudsmannen Bernard Stasi och Gérard Lindacher, den franska ombudsmannens företrädare i departementet Bas-Rhin.

BURKINA FASO

Konstituerande kongress för de franskspråkiga ombudsmännens sammanslutning

Den 24-26 november 1999 deltog Jacob Söderman tillsammans med Olivier Verheecke i den "konstituerande kongressen för de franskspråkiga ombudsmännens sammanslutning" (1er Congrès Statutaire de l'Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie - AOMF) i Ouagadougou i Burkina Faso. Söderman hade inbjudits till denna kongress av Burkina Fasos ombudsman, general Tiémoko Marc Garango och av ordföranden i de franskspråkiga ombudsmännens sammanslutning, Daniel Jacoby, Protecteur du Citoyen i Québec.

Burkina Fasos president Blaise Compaoré, Mauritius ombudsman Solomon M. Hatteea och Söderman i Ouagadougou, Burkina Faso, i november 1999.

Mötet öppnades officiellt på morgonen den 25 november 1999 av Burkina Fasos president, Blaise Compaoré. Närvarande vid öppningsceremonin var också ambassadörerna från olika utländska beskickningar i Burkina Faso. Samma dag avlade Söderman ett besök på Burkina Fasos ombudsmans kansli.

Söderman var närvarande vid följande diskussioner: "L'AOMF comme outil de renforcement et de développement des bureaux d'Ombudsmans et Médiateurs dans la Francophonie", "L'accessibilité des Ombudsmans et Médiateurs" och "La promotion et la communication des bureaux

d'Ombudsmans et Médiateurs". Inom ramen för temat "Les principes de bonne administration appliqués aux bureaux d'Ombudsmans et Médiateurs" lämnade Söderman kongressen en redogörelse för kodexen för god förvaltningssed, som genom undersökningen på eget initiativ ledde till hans förslag till rekommendationer till de olika gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen. Den 26 november 1999 beslutade AOMF:s generalförsamling att ta upp Europeiska ombudsmannen som medlem i sammanslutningen och tillerkände honom till yttermera visso status som medlem med rösträtt.

Den 24 november 1999 gjorde Söderman ett besök hos EU-kommissionens delegation i Burkina Faso, där han mottogs av delegationens chef, Antonio García Velázquez.

6.3 ÖVRIGT

Kemppinen, talesman för den finska representationen vid EU i Bryssel, besökte ombudsmannen den 9 februari.

På inbjudan av Gammeltoft-Hansen, Danmarks ombudsman och vice ordförande i Internationella ombudsmannainstitutet (IOI), och Schwärzler, ordförande i Europeiska ombudsmannainstitutet (EOI), deltog Söderman i ett möte med EOI/IOI:s gemensamma samordningskommitté i Frankfurt den 15 februari.

Söderman var inbjuden att tala om sin verksamhet för Finska föreningen i Belgien, Suomi-Klubi a.s.b.l., den 16 februari i Bryssel.

Den 21 februari talade Peter Dyrberg om Europeiska ombudsmannen inför ledarna för FN-föreningar som var på studiebesök i Bryssel.

Söderman höll en föreläsning om sin roll och verksamhet för en grupp studenter från Sverige, Finland, Danmark och Schweiz den 10 mars.

Den 11 mars besökte Norges ambassadör vid Europeiska unionen, Bull, tillsammans med Grevstad ombudsmannens kansli. De hade ett tankeutbyte med Söderman om frågor rörande öppenhet och insyn i unionen.

Den 12 mars höll Europeiska ombudsmannen en föreläsning om sin roll för en grupp med 30 svenska besökare.

Den 17 mars talade Peter Dyrberg om ombudsmannen och gemenskapernas förvaltning för en grupp danska studenter från universitetet i Roskilde.

Den 18 mars gav José Martínez Aragon en föreläsning om Europeiska ombudsmannen för en grupp unga chefer från ansökarländer i Central- och Östeuropa som deltog i ett seminarium anordnat av Friedrich Naumannstiftelsen.

Den 19 mars talade Söderman inför en grupp statstjänstemän från Slovenien.

Den 23 mars talade Peter Dyrberg om ombudsmannen och den allmänna tillgången till handlingar inför generalförsamlingen i Society for European Affairs Practitioners.

Alicia Oliveira, ombudsman för staden Buenos Aires, besökte Söderman den 31 mars.

Den 8 april föreläste Söderman för en grupp besökare från CSU Freising (Tyskland).

Den tyska ambassadören vid Europarådet, Dohmes, besökte ombudsmannen den 12 april.

*Alicia Oliveira, ombudsman i staden Buenos Aires, besöker Söderman
den 31 mars 1999.*

Den 13 april redogjorde Söderman för sin verksamhet för en delegation från den finska nationella organisationen för kontorsanställda (STTK) som var på besök vid Europaparlamentet.

Den 14 april talade Peter Dyrberg om ombudsmannen och öppenhet och insyn för en grupp tyska studenter, Politischer Jugendring Dresden.

Den 22 april sammanträffade Söderman med en grupp finska tjänstemän vid utrikesdepartementet som var på besök vid Europaparlamentet.

Den 26 april föreläste Söderman för en grupp svenska pensionärer i Bryssel.

Florence Millelire-Boissavy, en fransk advokat som arbetar på en handbok för jurister i ämnet förlikning, intervjuade Söderman den 28 april.

Den 29 april föreläste Söderman för medlemmar i sammanslutningen "*Internationales Kolpingwerk*" inom ramen för deras årliga besök vid Europaparlamentet i Strasbourg.

Den 5 maj talade Söderman om sin verksamhet inför en grupp finska tjänstemän, ansvariga för information om sociala frågor.

Den 5 maj föreläste Söderman även för en grupp österrikiska advokater.

Den 6 maj talade Söderman om sin verksamhet inför en grupp finska advokater från Helsingforsinstitutet.

Den 26 maj talade Ian Harden om Europeiska ombudsmannens verksamhet inför en grupp studenter på besök från institutet för internationell rätt vid universitetet i Göttingen (Institut für Völkerrecht der Universität Göttingen).

Den 21 juni 1999 talade Vicky Kloppenburg om Europeiska ombudsmannens verksamhet inför en grupp lärare från Sachsen-Anhalt.

Den 17 augusti föreläste Grill om Europeiska ombudsmannens roll inför ett 20-tal svenska tjänstemän.

En grupp bestående av representanter för de politiska partierna i Finland besökte ombudsmannen den 14 september.

Söderman föreläste för en delegation från den finska riksdagens lagutskott den 15 september. Bland medlemmarna i delegationen ingick utskottsordföranden Henrik Lax och den finska riksdagens ombudsman Lauri Lehtimaja.

Den 20 september redogjorde Söderman för sin verksamhet och dess resultat under den första mandatperioden för en delegation från Rovaniemiregionen (Lappland).

Den 21 september talade Söderman om ombudsmannens roll och verksamhet under den första mandatperioden vid en mottagning som anordnats av delstaten Bayerns representation i Bryssel.

Den 21 september tog Vicky Kloppenburg emot en grupp statstjänstemän från Sachsen-Anhalt (Tyskland) i Bryssel och redogjorde för Europeiska ombudsmannens verksamhet.

Den 22 september föreläste Söderman för medlemmar av den finska riksdagens utrikesutskott som var på besök vid Europarådet.

Söderman var inbjuden att berätta om sin verksamhet vid ett frukostmöte hos *European Policy Centre* i Bryssel den 11 oktober. Sammankomsten hade lockat till sig ett stort antal åhörare, bl.a. diplomater, företrädare för företag och handelsorganisationer, icke-statliga organisationer och regionala organ.

Den 12 oktober talade Gerhard Grill om Europeiska ombudsmannens uppgifter och roll för ett 40-tal besökare från Finanzamt (skattemyndigheten) i Zeil am Main (Tyskland).

Den 25 oktober redogjorde Maria Engleson och Gerhard Grill för Europeiska ombudsmannens roll och vad han åstadkommit för en grupp på 30 studenter från Fachhochschule Bielefeld som åtföljdes av professor Joachim Jedzig.

Den 15 november sammanträffade Söderman i Strasbourg med en grupp danskar som inbjudits av parlamentsledamöterna Jens-Peter Bonde och Ulla Sandbäck och talade om "Ombudsmannens verksamhet".

Den 14 december hade ombudsmannen besök av Paul Solanilla, ordförande i Ungdomsforum, tillsammans med generalseketerare Tobias Flessenkemper och Juha Mustonen, projektmedarbetare för det finska EU-ordförandeskapet. De beskrev sin organisations verksamhet för ombudsmannen.

6.4 MEDIAKONTAKTER

Den 12 januari intervjuade Hia Sjöblom Söderman för den finska tidningen Salon Seudun Sanomat.

Den 14 januari redogjorde Söderman för sin verksamhet för en grupp bestående av 13 nordiska journalister ledd av Geo Stenius.

Brandon Mitchener intervjuade Söderman för Wall Street Journal den 14 januari.

Den 21 januari telefonintervjuades Söderman av Schulze för West Deutsche Rundfunk.

Den 26 januari besökte Pirjo Rautio från den finska tidningen Pohjalainen ombudsmannens kansli och han fick en intervju av Söderman.

Ole-Morten Fadnes och Henning A. Hellebust, två norska journalister, intervjuade Söderman den 27 januari om öppenhet, insyn och allmän tillgång till handlingar inom EU.

Inom ramen för ett televisionsprogram om EU:s institutioner som skulle sändas över de 16 regionala televisionskanalerna i Grekland intervjuades Söderman den 10 februari av Haralambopoulos.

Anna Karismo intervjuade Söderman den 10 februari för den finska tidningen Helsingin Sanomat.

Den 11 februari intervjuades Söderman av Michel Guetienne för ett televisionsprogram som produceras av Europaparlamentet.

Söderman gav den 17 februari Leila Pentinpuro en intervju för tidskriften Europa, som ges ut av Europakommissionens kontor i Finland.

Likaså den 17 februari intervjuades Söderman av Bartak för den tjeckiska nyhetsbyrån och av Foris för den ungerska tidningen Magyar Nemzet.

Den 3 mars telefonintervjuades Söderman av Ehrström för den finska månadstidskriften Forum för ekonomi och teknik.

Den 3 mars intervjuades Harden av Anja Vogel från *Radio France Alsace* för *L'Europe au Quotidien*, ett program som sänds varje vecka i den franska radion *France Info*.

Söderman gav Pierre Bocev en intervju för den franska dagstidningen *Le Figaro* den 9 mars.

Den 11 mars lämnade Söderman en redogörelse för sin verksamhet till en grupp journalister från de nordiska länderna (Danmark, Island, Grönland, Sverige, Norge och Finland).

Likaså den 11 mars gav Söderman Stephen Castle en telefonintervju för den engelska dagstidningen *The Independent*.

Den 16 mars kontaktades Söderman av ett flertal journalister som ville ha hans synpunkter på att kommissionens ledamöter hade avgått. Bland dem var Reineheimer för den luxemburgska veckonyhetsbladet *Le Jeudi*, Terttu Lensu för den finska radion och televisionen, Susanne Palme för den svenska televisionen, Hia Sjöblom för den finska tidningen *Salon Seudun Sanomat* samt Jesper Knudsen för den danska dagstidningen *Information*.

Likaså den 16 mars intervjuade Pfletschinger Söderman för *Boulevard Europe*, ett televisionsprogram som produceras av det tyska *West Deutsche Rundfunk*.

Söderman intervjuades den 12 april för *Europe today*, ett program hos *BBC World Service*.

Den 13 april intervjuades Söderman av Liisa Kiiski för den finska nyhetsbyrån *Suomen tietotoimisto (STT)*.

Ina Baltes från den tyska televisionen *ZDF* intervjuade Söderman den 13 april för ett nytt dagligt program om Europa med namnet *Heute in Europa*.

Den 14 april anordnades en presskonferens i Strasbourg i samband med att ombudsmannens årsrapport för 1998 överlämnades till parlamentet.

Söderman intervjuades samma dag av Thomas Wolf för den tyska tidskriften *Capital* och av Gareth Harding för *European Voice*.

Den 18 april sammanträffade Söderman på inbjudan av ledamoten av Europaparlamentet Paasilinna med en grupp finska journalister som var på besök vid EU-institutioner i Bryssel.

Den 19 april gav Söderman inom ramen för ett seminarium om EU som anordnats i samarbete med Europaparlamentets informationskontor i Helsingfors en föreläsning för en grupp finska chefredaktörer i Bryssel.

Söderman gav Matti Pitko en intervju som publicerades i den finska dagstidningen *Aamulehti* den 25 april.

Den 5 maj gav Söderman Ulrike Osten en intervju för den bayerska radion *Bayerischer Rundfunk* och Magnus Ringman en intervju för den svenska dagstidningen *Aftonbladet* om Europeiska ombudsmannens verksamhet.

Den 5 maj gav Ian Harden Pascal Maguesyan en intervju om Europeiska ombudsmannens verksamhet för "réseau interdiocésain des radios chrétiennes".

Den 6 maj intervjuades Söderman av Peter Ferm för den svenska Nordvästra Skånes Tidningar och av Pirkka Kivenheimo för den finska Turun Sanomat.

Den franska televisionen Demain intervjuade Söderman den 6 maj för ett informationsprogram som skulle sändas i samband med Europavalen.

Ulla Østergaard intervjuade Söderman den 7 maj för den danska tidningen Jyllandsposten.

Den 9 juni gav Söderman ARTE en intervju som sändes inom ramen för ett informationsprogram om de europeiska institutionerna.

Den 23 juli var Söderman inbjuden till en presslunch i Bryssel som anordnats av Finlands permanenta representation vid Europeiska unionen. Bland de närvarande journalisterna märktes Åsa Nylund/YLE, Richard Brander/STT, Eija Poutanen/Maaseudun Tulevaisuus, Tuulikki Kuparinen/Taloussanomat, Reijo Rutanen/Suomen Kuvalehti, Vesa Puoskari och Maija Lapola/Turun Sanomat.

Söderman gav Neil Buckley en intervju för Financial Times den 29 juli.

Den 13 september intervjuades Söderman av Hannu Taavitsainen för den finska månadstidskriften Kuntalehti.

Den 14 september gav Söderman Kristian Ulfstedt en intervju för den finska radion och Leyla Linton en intervju för den brittiska Daily Express.

Den 16 september intervjuades Söderman av Birgit Svensson för den tyska tidningen Märkische Allgemeine och av Kristina Helenius för den finska televisionen.

Söderman gav Heikko Tuomi-Nikula, chefredaktör för Lapin Kansa (den största dagstidningen i Finska Lappland) en intervju den 20 september.

Den 21 september intervjuades Söderman i Bryssel av Natascha Zeitel-Bank för den bayerska televisionen Bayerischer Rundfunk.

Den 28 september intervjuades Söderman i Bryssel av Luukkanen för tidskriften Monitori.

Den 29 september gav Söderman Robert Cottrell en intervju för The Economist.

Den 1 oktober publicerades i European Voice en artikel om valet av Europeisk ombudsman efter en intervju som Söderman gav Gareth Harding.

Den 6 oktober intervjuades Söderman av Marja Palmunen för den finska tidningen Turun Sanomat.

Den 7 oktober intervjuades Söderman av Leyla Linton för Parliament Magazine.

Anna Kehl, en tysk frilansjournalist, intervjuade Söderman den 8 oktober.

Den 11 oktober intervjuades Söderman av den danske journalisten Ryborg.

Söderman gav Ina Baltes en intervju för den tyska televisionen ZDF i Bryssel den 19 oktober.

Den 27 oktober gav Gerhard Grill en telefonintervju om Europeiska ombudsmannens verksamhet som direktsändes i den tyska radion SWR (Südwestrundfunk).

I samband med återvalet av Söderman intervjuades han den 27 oktober av ett flertal journalister, däribland Willy Silberstein för Sveriges Radio och Helenius och Ulfsted för finska televisionen.

Söderman intervjuades av Johansson för den svenska tidningen Från Riksdag & Departement den 16 november och av Stephen Bates för The Guardian den 17 november.

Den 18 november redogjorde Söderman och José Martínez för ombudsmannens verksamhet och resultat under den första mandatperioden för en grupp journalister från Barcelona som besökte parlamentet.

Den 29 november publicerades en artikel om öppenhet och insyn i tidsskriften Newsweek efter en intervju som Söderman gav Christopher Dickey.

Den 30 november gav Söderman Gareth Harding för European Voice en telefonintervju rörande allmän tillgång till handlingar inom EU.

Michaël Jungwirth intervjuade Söderman för den österrikiska tidningen Kleine Zeitung den 15 december.

7 BILAGOR

A STATISTIK ÖVER EUROPEISKA OMBUDSMANNENS ARBETE
FÖR PERIODEN 1 JANUARI TILL 31 DECEMBER 1999

1 ÄRENDEN SOM HANDLAGTS UNDER ÅR 1999

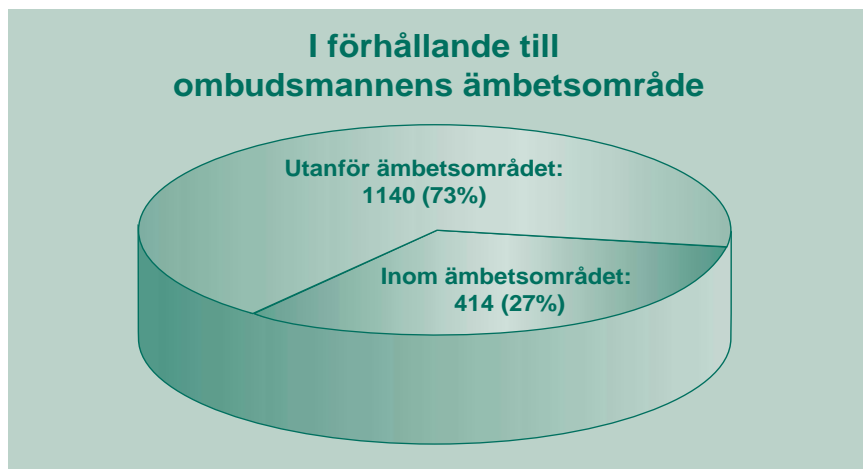
1.1 SAMMANLAGT ANTAL ÄRENDEN 1999 1860

- klagomål och undersökningar som inte avslutats den 31 december 1998 278¹¹⁸
- klagomål som lämnats in under 1999 1577
- Europeiska ombudsmannens egna initiativ 5

1.2 AVSLUTAD UNDERSÖKNING OM TILLÅTLIGHET/
OTILLÅTLIGHET 93%

1.3 KLASSIFICERING AV KLAGOMÅLEN

1.3.1 I förhållande till ombudsmannens ämbetsområde

1.3.2 Skäl till att klagomålet faller utanför ämbetsområdet

- den klagande är inte behörig att klagas 20
- klagomålet avser inte någon gemenskapsinstitution eller något gemenskapsorgan 1032
- klagomålet avser inte något administrativt missförhållande 88

¹¹⁸ Varav två egna initiativ från EU:s ombudsman och 186 tillåtliga klagomål.

1.3.3 Granskning av de klagomål som faller inom ämbetsområdet

Tillåtlige klagomål 243

- undersökningar påbörjades	201
- grund för undersökning saknades	42
- redan avgjorda eller under behandling av utskottet för framställningar:	5
- annat:	37

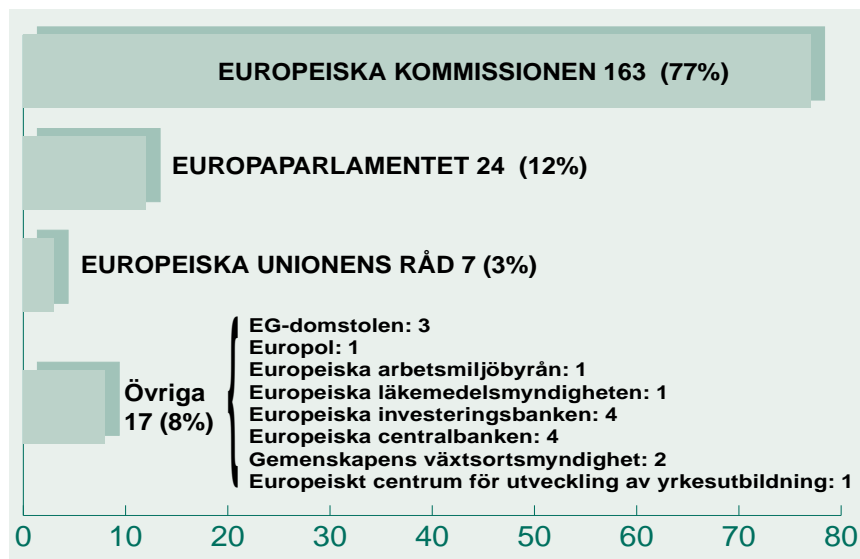
Klagomål som var otillåtlige på grund av att 171

- upphovsman eller sakfråga inte kunnat fastställas	46
- tidsfristen för klagomål har överskridits	5
- klagomålet har inte föregåtts av administrativ hänvändelse	94
- klagomålet har avgjorts vid eller är under behandling av domstol	13
- alla möjligheter till intern rättelse i personalfrågor har inte utnyttjats	13

2 PÅBÖRJADE UNDERSÖKNINGAR ÅR 1999 206

(201 tillåtlige klagomål och fem egna initiativ från ombudsmannen)

2.1 INSTITUTIONER OCH ORGAN SOM VARIT FÖREMÅL FÖR UNDERSÖKNINGAR¹¹⁹

¹¹⁹ Vissa fall rör två eller flera institutioner eller organ.

2.2 DET PÅSTÅDDA MISSFÖRHÅLLENDETS ART

(I vissa fall anges två typer av påstådda missförhållanden)

66 (23%)	Ofullständig eller förvägrad information eller bristande insyn
45 (16%)	Försening som kunnat undvikas
31 (11%)	Diskriminering
32 (11%)	Orättvisa, maktmissbruk
33 (11%)	Förfaranden, rätten till försvar
29 (10%)	Felaktig rättstillämpning
29 (10%)	Försumlighet
9 (3%)	Underlåtenhet att uppfylla en skyldighet (artikel 169, ny artikel 226)
15 (5%)	Annat missförhållande

3 BESLUT ATT AVSLUTA ETT ÄRENDE ELLER EN UNDERSÖKNING 1556

3.1 KLAGOMÅL SOM FALLER UTANFÖR ÄMBETSOMRÅDET 1140

- överförda
 - till Europaparlamentet som framställningar 71
 - till nationella ombudsmän 8
- 708 klagande har tillrättats att kontakta annan instans:
 - nationell eller regional ombudsman eller framställning till ett nationellt parlament 314
 - inge en framställning till Europaparlamentet 142
 - Europeiska kommissionen 149
 - Europeiska gemenskapernas domstol 2
 - annan 101

3.2 KLAGOMÅL SOM FALLER INOM ÄMBETSOMRÅDET MEN SOM INTE ÄR TILLÅTLIGA 171

3.3 KLAGOMÅL SOM FALLER INOM ÄMBETSOMRÅDET OCH ÄR TILLÅTLIGA MEN DÄR DET INTE FUNNITS GRUND FÖR UNDERSÖKNING 42

3.4 UNDERSÖKNINGAR SOM AVSLUTATS MED ETT MOTIVERAT BESLUT 203¹²⁰

(En undersökning kan avslutas av ett eller flera följande skäl)

- inga administrativa missförhållanden påträffades 107¹²¹
- en kritisk anmärkning riktades mot institutionen 27
- ärendet löstes av institutionen 62
- vänskaplig förlikning uppnåddes 1
- den klagande drog tillbaka klagomålet 5
- förslag till rekommendationer antaget av institutionen 2
- annat 5

4 1999 ÅRS FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER OCH SÄRSKILDA RAPPORTER TILL EUROPAPARLAMENTET

- undersökningar som gett belägg för administrativa missförhållanden och resulterat i förslag till rekommendation 10¹²²
- framläggande av särskild rapport till Europaparlamentet 1

¹²⁰ Varav ett eget initiativ från Europeiska ombudsmannen.

¹²¹ Varav ett eget initiativ från Europeiska ombudsmannen.

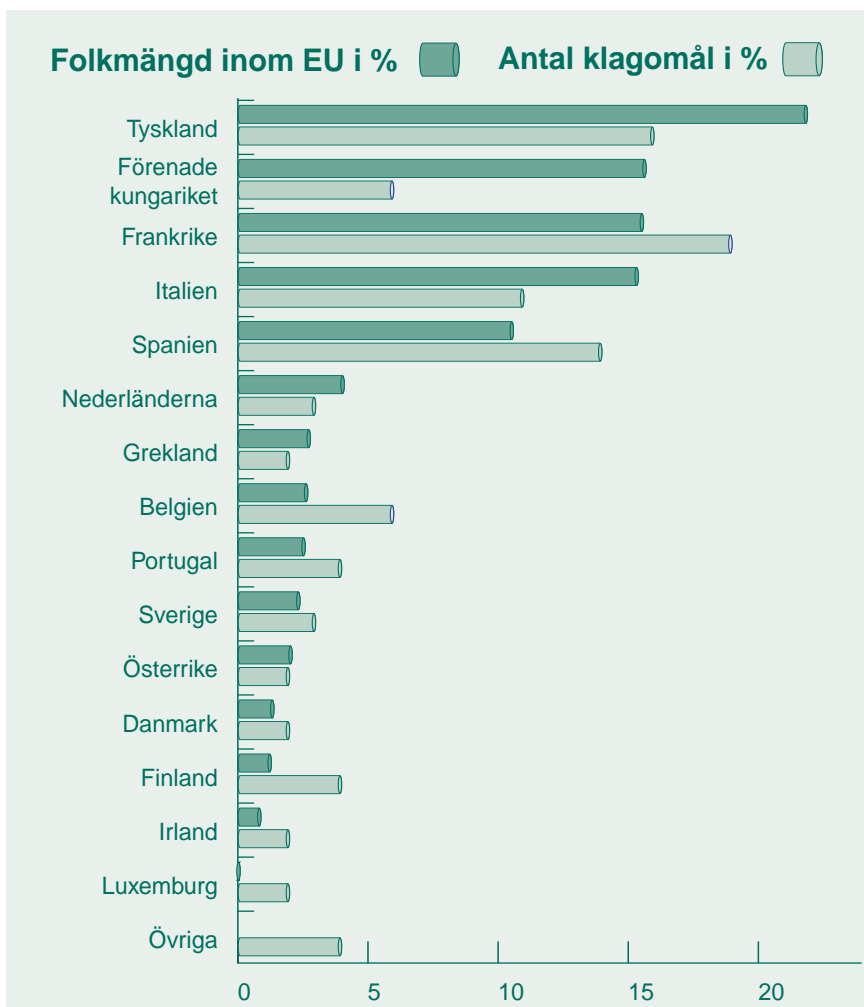
¹²² Varav tre på eget initiativ från Europeiska ombudsmannen.

5 1999 ÅRS REGISTRERADE KLAGOMÅLS URSPRUNG

5.1 KLAGOMÅLENS AVSÄNDARE

- skickade direkt till ombudsmannen	1571
- av enskilda medborgare	1458
- av företag	23
- av föreningar	90
- förmedlade av en ledamot av Europaparlamentet	11
- framställningar överförda till Europeiska ombudsmannen	3

5.2 KLAGOMÅLENS GEOGRAFISKA URSPRUNG

B OMBUDSMANNENS BUDGET

Tillsammans med gemenskapens andra institutioner och organ övergick Europeiska ombudsmannen till euro i budgetsammanhang från och med den 1 januari 1999.

Löner, ersättningar och andra personalkostnader ingår i avdelning 1 i budgeten. Denna avdelning omfattar också resekostnader. Avdelning 2 i budgeten täcker byggnader, utrustning och diverse driftsutgifter. Avdelning 3 innehåller ett enda kapitel varifrån medlemsavgifter i internationella ombudsmannaorganisationer bekostas.

Samarbete med Europaparlamentet

För undvikande av onödig dubblering av administrativ och teknisk personal tillhandahålls många av de tjänster ombudsmannen behöver av eller genom Europaparlamentet. De områden där ombudsmannen är mer eller mindre beroende av parlamentets tjänster omfattar:

- personal, inklusive kontrakt, löner, ersättningar och socialförsäkring
- ekonomistyrning och bokföring
- utformning och genomförande av avdelning 1 i budgeten
- översättning, tolktjänster och tryckning
- säkerhet
- databehandling, telekommunikationer och posthantering

År 1999 uppskattades inbesparingen för gemenskapsbudgeten av samarbetet mellan Europeiska ombudsmannen och Europaparlamentet till motsvarande 5,5 tjänster.

I sådana fall där dessa tjänster medför extra direkta utgifter för parlamentet debiteras en avgift som tas från samverkanskottet. Lokalhyror och översättningstjänster är de tyngsta utgiftsposter som tas om hand på detta sätt.

För att förbättra öppenheten och insynen omfattade 1999 års budget för första gången en klumpsumma för att täcka Europaparlamentets kostnader för tjänster som enbart består av personaltimmar, t.ex. administration av personalens kontrakt, löner och ersättningar samt ett antal databehandlingstjänster.

Samarbetet mellan Europaparlamentet och Europeiska ombudsmannen initierades genom ett ramavtal av den 22 september 1995. Till ramavtalet fogades överenskommelser om administrativt, budgetärt och ekonomiskt samarbete, undertecknade den 12 oktober 1995. Dessa överenskommelser löpte ut samtidigt med ämbetstidens slut för det parlament som valdes år 1994.

I juli 1999 undertecknade ombudsmannen och Europaparlamentets talman en överenskommelse som förlängde det ursprungliga samarbetsavtalet till slutet av år 1999.

I december 1999 undertecknade ombudsmannen och Europaparlamentets talman en överenskommelse, som med vissa modifieringar förnyade samarbetsavtalen för år 2000 och som därefter förutser automatisk förlängning.

1999 års budget

I 1999 års budget skapades sex tilläggsposter, inklusive en A3. Europaparlamentets budgetutskott stoppade anslagen till tre av de nya posterna, inklusive A3, i reserven. Anslagen villkorades till framläggandet av en handlingsplan för omvandlingen av tillfälliga tjänster till fasta tjänster. Därför var endast 20 av de sammanlagt 23 tjänsterna i tjänsteförteckningen finansierade i början av 1999.

I februari 1999 lade ombudsmannen fram en handlingsplan för omstruktureringen av kansliet, som inkluderade en åtskillnad av det rättsliga och det administrativa arbetet genom inrättandet av skilda avdelningar. Handlingsplanen förutsåg också en gradvis övergång från enbart tillfälliga tjänster till en övervägande del fasta tjänster. Trots att budgetutskottet godkände handlingsplanen släpptes inte de stoppade medlen för tilläggspost A3 som behövdes för att skilja kanslichefens rättsliga och administrativa roller från varandra. Därför kan den föreslagna omstruktureringen först genomföras i början av år 2000.

Summan av alla tillgängliga anslag inom ombudsmannens budget för år 1999 var 3 474 797 €. Avdelning 1 (löner, ersättningar och andra personalkostnader) uppgick till 2 350 953 €. Avdelning 2 (byggnader, utrustning och diverse driftsutgifter) uppgick till 807 000 €. Avdelning 3 (kostnader för särskilda insatser som genomförts av institutionen) uppgick till 2 000 €. Ett belopp på 314 844 € fördes över till reserven (avdelning 10).

I tabellen nedan redovisas 1999 års kostnader i termer av bundna anslag.

Avdelning 1	2 338 437 €
Avdelning 2	632 904 €
Avdelning 3	898 €
Totalt	2 972 239 €

Inkomsterna består huvudsakligen av avdrag som görs från ombudsmannens och hans personals löner. I termer av betalningar var de totala inkomsterna för år 1999, 285 127 €.

Budgeten för år 2000

Budgeten för år 2000, som utarbetades under 1999, utgår från en tjänsteförteckning omfattande 24 personer, vilket innebär en ökning med en person jämfört med 1999 års tjänsteförteckning.

Totalt uppgår anslagen för år 2000 till 3 914 584 €. Avdelning 1 (löner, ersättningar och andra personalkostnader) uppgår till 2 878 797 €. Avdelning 2 (byggnader, utrustning och diverse driftsutgifter) uppgår till

824 000 €. Avdelning 3 (kostnader för särskilda insatser som genomförs av institutionen) uppgår till 2 000 €. Ett belopp på 209 787 € har satts i reserven (avdelning 10).

För år 2000 har budgeterats för sammanlagt 346 761 €.

En egen budget

I Europeiska ombudsmannens stadga föreskrivs att ombudsmannens budget skall läggas till avdelning 1 (Europaparlamentet) i Europeiska gemenskapernas allmänna budget.

Diskussionerna om möjligheten att skapa en egen budget för ombudsmannen inleddes år 1998. I december 1999 godkände rådet ett förslag om att ombudsmannens skall ha en egen budget och genomförde de nödvändiga ändringarna i budgetförordningen, vilka trädde ikraft den 1 januari 2000.¹²³

I enlighet med gällande rättsliga föreskrifter och efter överenskommelse med Europaparlamentet har dock 2000 års budget utformats som en bilaga till Europaparlamentets budget under uttrycklig förutsättning att ombudsmannen om det skulle behövas kan begära överföring från parlamentets reserv för oförutsedda utgifter, vilket skedde år 1996 och 1998.

¹²³ Rådets förordning 2673/1999 av den 13 december 1999, EGT L 326, 1999, s. 1.

C PERSONAL

EUROPEISKA OMBUDSMANNEN**Jacob SÖDERMAN****OMBUDSMANNENS KANSLI****Ian HARDEN***Kanslichef*

Tel. 0033 3 88 17 2384

Peter DYRBERG*Förste juridisk rådgivare**(till den 31 juli 1999)*

Brysselkontoret

José MARTÍNEZ ARAGÓN*Förste juridisk rådgivare*

Tel. 0033 3 88 17 2401

Gerhard GRILL*Förste juridisk rådgivare**(från den 15 april 1999)*

Tel. 0033 3 88 17 2423

Benita BROMS*Förste juridisk handläggare*

Brysselkontoret

(från den 1 mars 1999)

Chef för Brysselkontoret

(från den 1 september 1999)

Tel. 0032 2 284 2543

Olivier VERHEECKE*Juridisk handläggare*

Brysselkontoret

(från den 1 november 1999)

Tel. 0032 2 284 2003

Vicky KLOPPENBURG*Juridisk handläggare*

Brysselkontoret

Tel. 0032 2 284 2542

Ombudsmannen med sin personal i Strasbourg.

Xavier DENOËL

Juridisk handläggare
Biträdande juridisk handläggare
(till den 31 januari 1999)
Tillfälligt anställd
(från den 1 juni 1999)
Tel. 0033 3 88 17 2541

Ida PALUMBO

Juridisk handläggare
Tel. 0033 3 88 17 2385

Alessandro DEL BON

Juridisk handläggare
Biträdande juridisk handläggare
(till den 30 september 1999)
Tillfälligt anställd
(från 1 oktober 1999)
Tel. 0033 3 88 17 2382

Maria ENGLESON

Juridisk handläggare
Praktikant (till den 28 februari 1999)
Biträdande juridisk handläggare
(från den 1 mars 1999)
Tel. 0033 3 88 17 2402

Ilta HELKAMA

Pressattaché
(till den 31 juli 1999)

Ben HAGARD

Internet och kommunikation,
handläggare
Tel. 0033 3 88 17 2424

Nathalie CHRISTMANN

Administrativ handläggare
Tel. 0033 3 88 17 2394

Alexandros KAMANIS

Ekonomisk handläggare
Tel. 0033 3 88 17 2403

Maria MADRID

Handläggare
(från den 1 september 1999)
Brysselkontoret
Tel. 0032 2 284 3901

Murielle RICHARDSON

Europeiska ombudsmannens sekreterare
Tel. 0033 3 88 17 2388

Anna RUSCITTI

Sekreterare
Brysselkontoret
Tel. 0032 2 284 6393

Ursula GARDERET

Sekreterare
Brysselkontoret
Tel. 0032 2 284 2300

Isabelle FOUCAUD

Sekreterare
Tel. 0033 3 88 17 2391

Stephanie KUNZE

Sekreterare (till den 1 mars 1999)

Isabelle LECESTRE

Sekreterare
Biträdande sekreterare
(till den 28 februari 1999)
Tillfälligt anställd
(från den 1 mars 1999)
Tel. 0033 3 88 17 2413

Marie-Andrée SCHWOOB

Sekreterare
Tillfälligt anställd
(från den 1 mars 1999)
Tel. 0033 3 88 17 2393

Félicia VOLTZENLOGEL

Sekreterare
Tillfälligt anställd
(från den 1 maj 1999)
Tel. 0033 3 88 17 2422

Patrick SCHMITT

Vaktmästare (till den 31 augusti 1999)

Charles MEBS

Vaktmästare
(från den 1 september 1999)
Tel. 0033 3 88 17 7093

Peter BONNOR

Praktikant (till den 15 juni 1999)

Eleni KEFALI

Praktikant

(1 januari - 30 juni 1999)

Alexandra AGOSTO

Praktikant

(1 mars - 31 juli 1999)

Panu RANIO

Praktikant

(1 september - 31 december 1999)

Conor DELANEY

Praktikant

(från den 1 september 1999)

Ombudsmannens personal Bryssel.

D VAL AV EUROPEISKA OMBUDSMANNEN

De rättsliga föreskrifterna

I artikel 195 i EG-fördraget föreskrivs: "Ombudsmannen skall utses efter varje val till Europaparlamentet för dess valperiod. Ombudsmannen kan utses på nytt."

I Europaparlamentets arbetsordning finns anvisningar för valförfarandet:

Artikel 177

- "1. Omedelbart efter valet av talman vid början av varje valperiod eller vid de fall som avses i punkt 8 skall talmannen begära nomineringar till ämbetet som ombudsman samt fastställa en tidsfrist för ingivandet av dessa nomineringar. Denna begäran skall offentliggöras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.*
- 2. Nomineringar måste ha stöd av minst 32 av parlamentets ledamöter som skall komma från minst två medlemsstater.*
Varje ledamot kan endast stödja en nominering.
Nomineringarna skall innehålla alla de handlingar som krävs för att styrka att kandidaten uppfyller villkoren i föreskrifterna för utövandet av ämbetet som ombudsman.
- 3. Nomineringarna skall vidarebefordras till behörigt utskott. Utskottet kan begära att få höra kandidaterna.*
Utfrågningarna skall vara öppna för parlamentets samtliga ledamöter.
- 4. En alfabetisk förteckning över godkända nomineringar föreläggs sedan parlamentet för omröstning.*
- 5. Omröstningen skall vara sluten, och en majoritet av de avgivna rösterna krävs.*
Om ingen kandidat har valts efter de två första valomgångarna, får endast de två kandidater som erhöll flest antal röster vid andra valomgången kvarstå som kandidater.
Vid lika röstetal ges företräde åt den äldste kandidaten.
- 6. Talmannen skall innan omröstningen inleds försäkra sig om att minst hälften av parlamentets ledamöter är närvarande.*
- 7. Den utnämnda ombudsmannen skall omedelbart avlägga en ed inför domstolen.*
- 8. Ombudsmannen skall, såvida han eller hon inte avsätts eller avlider, utföra sina uppgifter till dess en efterträdare övertar ämbetet."*

1999 års val

Europaparlamentet offentliggjorde en begäran om nomineringar i *Europeiska gemenskapernas tidning* av den 31 juli 1999¹²⁴, med den 24 september som tidsfrist för ingivande av dessa nomineringar.

Vid sammanträdet den 28 september 1999 i utskottet för framställningar meddelade utskottets ordförande att giltiga nomineringar av två kandidater hade erhållits, nämligen Georgios Anastassopoulos (tidigare ledamot av och vice talman för Europaparlamentet) och Jacob Söderman (dåvarande Europeiska ombudsmannen).

Utskottet för framställningar anordnade utfrågningar av de båda kandidaterna vid ett särskilt offentligt sammanträde den 19 oktober 1999.

Den 27 oktober 1999 röstade Europaparlamentet i valet av Europeiska ombudsmannen. Resultatet blev följande:

Totalt antal röster	557
Georgios Anastassopoulos	256
Jacob Söderman	269
Ogiltiga röster	32

Jacob Söderman förklarades därför vald.

Europaparlamentets beslut att utse Jacob Söderman till en andra ämbetsperiod offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas tidning* den 1 december 1999.¹²⁵

¹²⁴ EGT C 220, 1999, s. 29

¹²⁵ 1999/780/EG, EKSG, Euratom: Europaparlamentets beslut av den 27 oktober 1999 om utnämning av Europeiska unionens ombudsman, EGT L 306, 1999, s. 32

HUR KONTAKTAR MAN EUROPEISKA OMBUDSMANNEN?

Europeiska ombudsmannen
1, av. du Président Robert Schuman
B.P. 403
F - 67001 Strasbourg Cedex

STRASBOURG

0033 3 88 17 23 13

BRYSEL

0032 2 284 2180

STRASBOURG

0033 3 88 17 90 62

BRYSEL

0032 2 284 4914

Per e-post: euro-ombudsman@europarl.eu.int

Hemsida: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>

1	FÖRORD	11
2	KLAGOMÅL TILL OMBUDSMANNEN	15
2.1	DEN RÄTTSLIGA GRUNDEN FÖR OMBUDSMANNENS ARBETE	15
2.2	DEN EUROPEISKA OMBUDSMANNENS ÄMBETSOMRÅDE	16
2.2.1	“Administrativt missförhållande”	17
2.2.2	Kodex för god förvaltningssed	20
2.3	KLAGOMÅLS TILLÅTLIGHET	20
2.4	GRUND FÖR UNDERSÖKNINGAR	21
2.5	GRANSKNING AV KLAGOMÅLEN	21
2.6	RÅD ATT KONTAKTA ANDRA INSTANSER SAMT	22
2.7	OMBUDSMANNENS BEFOGENHETER ATT	23
2.7.1	Hörande av vittnen	23
2.7.2	Kontroll av handlingar	24
2.8	BESLUT EFTER EN UNDERSÖKNING AV OMBUDSMANNEN	25
3	BESLUT EFTER UNDERSÖKNINGAR	27
3.1	ÄRENDEN DÄR INGA ADMINISTRATIVA MISSFÖRHÅLLANDEN	27
3.1.1	Europaparlamentet	27
	INSYN I HANDLÄGGNINGEN AV ETT UTTAGNINGSPROV	27
	ANSÖKAN OM ETT “ROBERT SCHUMAN-STIPENDIUM”:	33
	TIDSBEGRÄNSNING FÖR INLÄMNANDE AV LÄKARINTYG	35
3.1.2	Europaparlamentet och Europeiska kommissionen	38
	TILLGÅNG TILL INTRESSEREGISTER	38
3.1.3	Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen	41
	CENTRET FÖR INDUSTRIELL UTVECKLING:	41
3.1.4	Europeiska kommissionen	44
	LÄMPLIG MOTIVERING AV BESLUT	44
	BEHANDLING AV ETT KLAGOMÅL MOT DE BRITTISKA	47
	VÄGRAN ATT LÅTA EN KANDIDAT I ETT UTTAGNINGSPROV FÅ ETT	52
	ARGENTINSKA EXAMENSBEVIS FÖR TANDLÄKARE	57
	BEHANDLING AV ETT KLAGOMÅL I ENLIGHET MED ARTIKEL 86 I	61

UTLÄMNANDE AV EN UTVÄRDERINGSRAPPORT	63
FÖRSENING I BEHANDLINGEN AV ETT KLAGOMÅL OM STATLIGT	66
KONKURRENSHÄMMANDE STÖD TILL GRISPRODUKTION	69
REGIONALA OLIKHETER I FÖRMÅGAN ATT UPPFYLLA VILLKOREN	72
BESLUT OM ATT AVSLUTA ETT ARTIKEL 169	74
KONFIDENTIELL BEHANDLING AV ANBUDSFÖRFARANDEN	80
UPPHÅVANDE AV ETT ANBUD AV DEN GREKISKA REGERINGEN	82
BIDRAG FRÅN THERMIE TILL ETT VINDKRAFTSPROJEKT:	88
PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET ATT INLEDA ETT ÖVERTRÄDELSE-	94
GRANSKNING AV EN UPPDRAGSTAGARES BOKFÖRING	98
PÅFÖLJDER INOM RAMEN FÖR GEMENSKAPENS	102
KOMMISSIONENS HANDLÄGGNING AV ETT	105
3.1.5 Europeiska centralbanken	113
SPRÅKREGLER FÖR GEMENSKAPENS INSTITUTIONER	113
3.2 ÄRENDE SOM AVSLUTATS AV ANDRA ORSAKER	114
3.2.1 Europeiska kommissionen	114
TACIS-PROGRAMMET: VÅGRAN ATT BETALA EN FAKTURA	114
VÅGRAN ATT LÅTA EN SÖKANDE DELTA I UTTAGNINGSPROVET	115
3.3 ÄRENDE SOM LÖSTS AV INSTITUTIONEN	115
3.3.1 Europeiska kommissionen	115
KLAGOMÅL OM ÖVERTRÄDELSE AV GEMENSKAPSRÄTTEN:	115
KOMMISSIONENS OMRÖVNING AV FINANSIERINGEN AV ETT	117
ÅTERBETALNING AV ETT BIDRAG INOM SOKRATESPROGRAMMET	120
UNDERLÅTENHET AV KOMMISSIONEN ATT UTFÅRDA ETT	122
ERSÄTTNING FÖR SÖKANDES RESEKOSTNADER VID ETT	123
BETALNING AV KLAGANDENS FAKTUROR	124
UNDERLÅTENHET ATT BESVARA EN FÖRFRÅGAN -	126
PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET AV KOMMISSIONEN ATT BETALA	128
DRÖJSMÅL MED UTBETALNING AV ERSÄTTNING FÖR	129
3.4 VÄNSKAPLIGA FÖRLIKNINGAR SOM ÅSTADKOMMITS AV	131
3.4.1 Europeiska kommissionen	131
FULL BETALNING MED RÄNTA FÖR EN REGIONAL SAMORDNARE	131
3.5 ÄRENDE SOM AVSLUTATS MED EN KRITISK ANMÄRKNING	134
3.5.1 Europaparlamentet	134
SKÄL FÖR UNDERKÄNNANDE I ETT UTTAGNINGSPROV	134
3.5.2 Europeiska unionens råd	138
UNDERLÅTENHET ATT LÄMNA SVAR	138
3.5.3 Europeiska kommissionen	139
KOMMISSIONENS ANSVAR NÄR DET GÄLLER ATT UNDERSÖKA	139
UNDERLÅTENHET ATT ANGE SKÄLEN TILL ATT ETT KLAGOMÅL	144
PÅSTÅDD UNDERLÅTENHET AV EUROPEISKA KOMMISSIONEN	149

VÄGRAN ATT LÄMNA UT HANDLINGAR I SAMBAND MED ETT	157
KOMMISSIONENS FÖRFARANDE VID UNDERSÖKNING AV	161
OBSVARADE BREV	167
ANNULLERING AV EN UPPHANDLING	170
UNDERLÅTENHET ATT LÄMNA INFORMATION TILL EN	176
DEN ADMINISTRATIVA OCH EKONOMISKA HANDLÄGGNINGEN AV	179
BESKATTNING AV TACIS-STÖD TILL RYSSLAND	188
AVSLUTANDE AV ETT ANTI-DUMPNINGSFÖRFARANDE	193
UPPSKJUTANDE AV ETT MUNTligt PROV PÅ GRUND AV	200
OSKÄLIGT DRÖJSMÅL MED ATT BESVARA BREV	203
EUROPEISKA KOMMISSIONENS ALLMÄNNA UTTAGNINGSPROV	206

3.6 FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER AV OMBUDSMANNEN 212

3.6.1 Alla institutioner, organ och decentraliserade organ	212
BESLUT MED FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER OM	212
3.6.2 Europaparlamentet	219
OTILLBÖRLIGT DRÖJSMÅL OCH UNDERLÅTENHET ATT LÄMNA	219
3.6.3 Europeiska kommissionen	223
UNDERLÅTENHET ATT LÅTA EN TJÄNSTEMAN ÅTERINTRÄDA I	223

3.7 FÖRSLAG TILL REKOMMENDATIONER SOM ANTAGITS AV 231

3.7.1 Europeiska unionens råd	231
EN AKTUELL FÖRTECKNING ÖVER ÅTGÄRDER SOM ANTAGITS	231
3.7.2 Europeiska kommissionen	232
ETT REGISTER ÖVER KOMMISSIONENS HANDLINGAR	232

3.8 FÖRFRÅGNINGAR FRÅN NATIONELLA OMBUDSMÄN 237

ÅTERBETALNING AV EN TILLÄGGSavgift PÅ MJÖLK	237
SKATTEUNDERLAG FÖR BERÄKNING AV MERVÄRDESSKATT	241
TOLKNING AV KOMMISSIONENS FÖRORDNING 1251/70	241

3.9 UNDERSÖKNINGAR PÅ OMBUDSMANNENS EGET INITIATIV 244

UNDERSÖKNING PÅ EGET INITIATIV OM ALLMÄNHETENS	244
--	-----

4 FÖRBINDELSER MED EUROPEISKA UNIONENS ÖVRIGA 259

4.1 EUROPAPARLAMENTET OCH UTSKOTTET FÖR 259

4.2 EUROPEISKA KOMMISSIONEN 260

4.3 EUROPEISKA UNIONENS RÅD 261

4.4 EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL 262

4.5 EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN 262

4.6	REGIONKOMMITTÉN	262
5	FÖRBINDELSER MED NATIONELLA OMBUDSMÄN OCH	263
5.1	KONTAKTNÄTET	263
5.2	SAMARBETE VID HANDLÄGGNING AV KLAGOMÅL	263
5.3	SAMARBETE MED REGIONALA OMBUDSMÄN OCH LIKANDE	263
5.4	SAMARBETE MED NATIONELLA OMBUDSMÄN	264
6	PUBLIC RELATIONS	267
6.1	ÅRETS HÖJDPUNKTER	267
6.2	KONFERENSER OCH MÖTEN	270
6.3	ÖVRIGT	277
6.4	MEDIAKONTAKTER	280
7	BILAGOR	285
A	STATISTIK	285
1	ÄRENDEN SOM HANDLAGTS UNDER ÅR 1999	285
2	PÅBÖRJADE UNDERSÖKNINGAR ÅR 1999	206
3	BESLUT ATT AVSLUTA ETT ÄRENDE ELLER	288
5	1999 ÅRS REGISTRERADE KLAGOMÅLS URSPRUNG	289
B	OMBUDSMANNENS BUDGET	290
C	PERSONAL	293
D	VAL AV EUROPEISKA OMBUDSMANNEN	296
	HUR KONTAKTAR MAN EUROPEISKA OMBUDSMANNEN?	299
	299	

Pris (exkl. moms) i Luxemburg: EUR 10

BYRÅN FÖR EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS
OFFICIELLA PUBLIKATIONER
L-2985 LUXEMBOURG

ISBN 92-823-1396-4

